

LATVIJAS REPUBLIKAS

**SAEIMAS
ZIŅOTĀJS**

NR. 10

2014. GADA 29. MAIJĀ

Saturs

Likumi

176.* 738L/11**	Grozījumi Finanšu instrumentu tirgus likumā	3
177. 739L/11	Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā	22
178. 740L/11	Grozījumi Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā	24
179. 741L/11	Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves likums	34
180. 742L/11	Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā	37
181. 743L/11	Grozījumi Kredītiestāžu likumā	51
182. 744L/11	Par Konvenciju par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā	89
183. 745L/11	Grozījumi Bāriņtiesu likumā	106
184. 746L/11	Grozījumi Imigrācijas likumā.	112
185. 747L/11	Grozījumi likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību”	114
186. 748L/11	Grozījumi Notariāta likumā	115
187. 749L/11	Par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Izraēlas Valsts valdību, no otras puses	117
188. 750L/11	Grozījumi Civillikumā	220
189. 751L/11	Grozījumi Pasta likumā.	225
190. 752L/11	Grozījumi likumā “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu”	226
191. 753L/11	Par Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes grozījumiem	229

Paziņojumi

192.	Par Saeimas piekrišanu deputāta Jāņa Upenieka saukšanai pie administratīvās atbildības.	241
------	---	-----

* Publikācijas numurs.

** 11. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

176. 738L/11 Grozījumi Finanšu instrumentu tirgus likumā

Izdarīt Finanšu instrumentu tirgus likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2004, 2. nr.; 2005, 10., 14. nr.; 2006, 14. nr.; 2007, 10., 22. nr.; 2008, 13., 14., 23. nr.; 2009, 7., 22. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2011, 16. nr.; 2012, 56., 100., 186. nr.; 2013, 142., 193. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izslēgt 7. punktā vārdu “Savienības”;

izslēgt 22., 23., 24., 25., 26., 26.¹, 26.², 26.⁴ un 51. punktu;

izteikt 26.³ punktu šādā redakcijā:

“26³) **Eiropas Savienības mātes ieguldījumu brokeru sabiedrība** — ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas ir Eiropas Savienības mātes iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk — Regula Nr. 575/2013) 4. panta 1. punkta 29. apakšpunkta izpratnē;”;

izteikt 28. punktu šādā redakcijā:

“28) **sākotnējais kapitāls** — kapitāls, kuru veido viens vai vairāki šādi elementi, kas atbilst Regulas Nr. 575/2013 prasībām attiecībā uz pirmā līmeņa pamata kapitāla elementiem:

- a) akcijas, kā arī citi kapitāla instrumenti un to emisijas uzcenojums,
- b) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi,
- c) citi uzkrātie ienākumi, kas uzrādīti visaptverošo ienākumu pārskatā,
- d) pārējās rezerves,
- e) kārtējā darbības gada peļņa;”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu un papildināt pantu ar otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(2) Šādi termini atbilst Regulā Nr. 575/2013 lietotajiem terminiem:

1) **mātes sabiedrība** — terminam “mātesuzņēmums” Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 15. apakšpunkta izpratnē;

2) **meitas sabiedrība** — terminam “meitasuzņēmums” Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 16. apakšpunkta izpratnē;

3) **jaukta pārvaldītājsabiedrība** — terminam “jauktas darbības pārvaldītājsabiedrība” Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 22. apakšpunkta izpratnē.

(3) Papildus šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem terminiem Regulas Nr. 575/2013 izpratnē ir lietoti šādi termini:

1) **finanšu iestāde** — Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 26. apakšpunkta izpratnē;

2) **finanšu pārvaldītājsabiedrība** — Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē;

3) **dalībvalsts mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība** — Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 30. apakšpunkta izpratnē;

4) **Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība** — Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 31. apakšpunkta izpratnē;

5) **pašu kapitāls** — Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 118. apakšpunkta izpratnē.”

2. 3. pantā:

papildināt 1.¹ daļu ar 7. punktu šādā redakcijā:

“7) Regula Nr. 575/2013.”;

papildināt pantu ar 5.¹ daļu šādā redakcijā:

“(5¹) Netirdzniecības portfeļa finanšu instrumentu pozīciju turēšana, lai ieguldītu kredītiestādes vai brokeru sabiedrības pašu kapitālu, nav uzskatāma par darījumu ar finanšu instrumentiem izpildi uz kredītiestādes vai brokeru sabiedrības rēķina.”

3. 4. pantā:

papildināt ceturtais daļas 4. punktu pēc vārda “apturēt” ar vārdiem “vai aizliegt”;

papildināt ceturto daļu ar 4.¹ punktu šādā redakcijā:

“4¹) izslēgt pārvedamus vērtspapīrus no regulētā tirgus;”;

izteikt ceturtais daļas 8. punktu šādā redakcijā:

“8) noteikt ieguldījumu brokeru sabiedrībai pienākumu uzturēt tādas pašu kapitāla prasības, kas pārsniedz Regulas Nr. 575/2013 92. pantā paredzētās minimālās pašu kapitāla prasības;”;

papildināt ceturto daļu ar 11., 12. un 13. punktu šādā redakcijā:

“11) noteikt ieguldījumu brokeru sabiedrības valdes vai padomes loceklim vai citai par pārkāpumu atbildīgajai fiziskajai personai pagaidu aizliegumu veikt tai noteiktos pienākumus ieguldījumu brokeru sabiedrībā;

12) pieprasīt, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība vai par pārkāpumu atbildīgā persona nekavējoties pārtrauc šā likuma 148. panta piecpadsmītajā daļā minētās darbības;

13) sniegt publisku paziņojumu, kurā norādīta par pārkāpumu atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona un pārkāpuma būtība.”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Pieņemot lēmumu par sankciju piemērošanu personām, kuras pārkāpušas finanšu un kapitāla tirgu regulējošos normatīvos aktus, Komisija ņem vērā jebkādas pārkāpuma potenciālās sistēmiskās sekas.”

4. 10. panta pirmajā daļā:

izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

“2) tās personas nevainojama reputācija un profesionālā pieredze, kura plānotās līdzdalības iegūšanas rezultātā vadīs regulētā tirgus organizētāja vai Latvijas Centrālā depozitārīja darbību;”;

papildināt daļu ar 2.¹ punktu šādā redakcijā:

“2¹) padomes, ja tāda ir izveidota, valdes un augstākās vadības, kura plānotās līdzdalības iegūšanas rezultātā vadīs ieguldījumu brokeru sabiedrības darbību, zināšanu un profesionālās pieredzes atbilstība šā likuma prasībām un nevainojama reputācija;”

5. Izslēgt 28. panta ceturtajā daļā vārdu “Savienības”.

6. Papildināt 70. pantu ar 4.¹ daļu šādā redakcijā:

“(4¹) Ja akciju atpirkšanas piedāvājums tiek izteikts šā likuma 66. panta pirmajā daļā minētajā gadījumā un vienas atpērkamās akcijas cena tiek noteikta atbilstoši šā likuma 74. panta septītajā daļā minētajai kārtībai, piedāvātājs papildus iesniedz mērķa sabiedrības likvidācijas vērtības aplēsi.”

7. Papildināt 72. panta trešo daļu ar otro teikumu šādā redakcijā:

“Ja obligātajā akciju atpirkšanas piedāvājumā tiek izmantotas šā likuma 74. panta septītajā vai astotajā daļā minētās cenas noteikšanas metodes, Komisija pieņem lēmumu par atļauju vai atteikumu izteikt piedāvājumu 30 darbdienu laikā pēc visu šā likuma 70. pantā minēto atbilstoši normatīvo aktu prasībām sagatavoto un noformēto dokumentu saņemšanas.”

8. Papildināt 74. pantu ar septīto, astoto, devīto un desmito daļu šādā redakcijā:

“(7) Ja tiesa ir ierosinājusi tiesiskās aizsardzības procesa lietu, akciju atpirkšanas cenu obligātajā akciju atpirkšanas piedāvājumā nosaka, dalot mērķa sabiedrības likvidācijas vērtību ar emitēto akciju skaitu. Likvidācijas vērtību aprēķina kā aplēsto vērtību, kuru varētu iegūt, pārdodot mērķa sabiedrības aktīvus, izņemot tos nemateriālos aktīvus, kurus nevar pārdot kā atsevišķus aktīvus. No iegūtās vērtības atskaita šo aktīvu pārdošanas izmaksas un mērķa sabiedrības saistības. Likvidācijas vērtību Uzņēmumu reģistra mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstā iekļauts mantiskā ieguldījuma novērtēšanas eksperts nosaka pēc stāvokļa dienā, kad iestājušies apstākļi, kas rada piedāvātājam pienākumu izteikt obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu.

(8) Komisijai pēc piedāvātāja lūguma ir tiesības obligātajā akciju atpirkšanas piedāvājumā noteikt citu akciju atpirkšanas cenu, kas atšķiras no šā panta pirmajā daļā minētās cenas, ja mērķa sabiedrības finanšu stāvokli ir ietekmējuši ārkārtas apstākļi, kuru dēļ akciju atpirkšanas cena, kas noteikta saskaņā ar šā panta pirmo daļu, nav samērīga ar akciju vērtību dienā, kad iestājušies apstākļi, kas rada piedāvātājam pienākumu izteikt obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu. Šīs daļas pirmajā teikumā minētajā gadījumā piedāvātājs Komisijai iesniedz pierādījumus par apstākļiem, kuru dēļ akciju atpirkšanas cena nosakāma, neievērojot šā panta pirmajā daļā ietvertos akcijas cenas noteikšanas principus. Šajā daļā minētajā gadījumā akciju vērtību aprēķina saskaņā ar šā panta pirmās daļas 3. punktā noteikto kārtību, izmantojot datus no pēdējiem pieejamiem mērķa sabiedrības finanšu pārskatiem, kuri, ja nepieciešams, koriģēti, ņemot vērā ārkārtas apstākļu ietekmi.

(9) Komisijai ir tiesības obligātajā akciju atpirkšanas piedāvājumā noteikt citu akciju atpirkšanas cenas noteikšanas periodu, kas atšķiras no šā panta pirmajā daļā norādītā perioda, ja piedāvātājs ir iesniedzis Komisijai iesniegumu par akciju atpirkšanas piedāvājuma izteikšanu pēc šā likuma 70. panta pirmajā daļā noteiktā termiņa.

(10) Ja Komisija izdod administratīvo aktu, kurā konstatē, ka personai saskaņā ar šā likuma noteikumiem ir pienākums izteikt obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu, bet persona to nav izteikusi, minētajai personai šā pienākuma izpildes termiņš sākas administratīvā akta spēkā stāšanās dienā. Šādā obligātā akciju atpirkšanas piedāvājumā vienas akcijas atpirkšanas cenu aprēķina saskaņā ar šā likuma 74. panta pirmajā daļā noteikto kārtību, akciju atpirkšanas cenas noteikšanas periodu rēķinot no administratīvā akta izdošanas dienas.”

9. Aizstāt 83. panta trešajā daļā vārdu “latos” ar vārdu “euro”.

10. Papildināt likumu ar 99.¹ pantu šādā redakcijā:

“99.¹ pants. Centrālā depozitārija tiesības atvērt naudas kontus

(1) Centrālais depozitārijs šā likuma 92. panta otrās daļas 1., 4., 5. un 7. punktā minēto funkciju izpildei ir tiesīgs savā vārdā atvērt naudas kontu dalībvalsts centrālajā bankā, ja tā sniedz šādu pakalpojumu, kā arī kredītiestādē. Naudas kontā ieskaitītos līdzekļus Centrālais depozitārijs tur šķirti no saviem naudas līdzekļiem.

(2) Centrālais depozitārijs nodrošina tā dalībnieku ar naudas kontā veiktajām norēķinu operācijām saistīto prasību un saistību uzskaiti.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētos naudas līdzekļus nedrīkst izmantot Centrālā depozitārija kreditoru prasījumu apmierināšanai. Šī prasība attiecas arī uz gadījumiem, kad Centrālais depozitārijs likumā noteiktajā kārtībā atzīts par maksātnespējīgu.”

11. Papildināt likumu ar 106.¹ pantu šādā redakcijā:

“106.¹ pants. Noteikumi par ieguldījumu brokeru sabiedrības valdes un padomes locekļa ieņemamo padomes un valdes locekļa amata vietu kopējo skaitu

(1) Nosakot, cik padomes un valdes locekļa amata vietu ieguldījumu brokeru sabiedrības padomes, ja tāda ir izveidota, vai valdes loceklis drīkst ieņemt vienlaikus, tiek ņemti vērā individuāli apstākļi, kā arī ieguldījumu brokeru sabiedrības darbības veids, apjoms un sarežģītība.

(2) Lieluma, iekšējās organizācijas un darbības veida, apjoma un sarežģītības ziņā nozīmīgās ieguldījumu brokeru sabiedrības padomes un valdes loceklis, izņemot gadījumus, kad tas pārstāv Latvijas Republiku, vienlaikus neieņem vairāk kā:

- 1) vienu valdes locekļa amata vietu un divas padomes locekļa amata vietas;
- 2) četras padomes locekļa amata vietas.

(3) Šā panta izpratnē par vienu padomes vai valdes locekļa amata vietu tiek uzskatītas padomes vai valdes locekļa amata vietas:

- 1) vienas konsolidācijas grupas ietvaros;
- 2) iestādēs, kuras ietilpst vienā un tajā pašā Regulas Nr. 575/2013 113. panta 7. punkta nosacījumiem atbilstošā institucionālās aizsardzības shēmā;
- 3) sabiedrībās (tai skaitā tādās, kas nav finanšu iestādes), kurās ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir būtiska līdzdalība.

(4) Šā panta izpratnē par padomes vai valdes locekļa amata vietu netiek uzskatītas padomes vai valdes locekļa amata vietas biedrībās, nodibinājumos un citās organizācijās, kuru darbībai nav peļņas gūšanas rakstura.

(5) Komisija ir tiesīga atļaut ieguldījumu brokeru sabiedrības padomes vai valdes loceklim ieņemt vienu papildu padomes locekļa amata vietu.

(6) Komisija regulāri sniedz Eiropas Banku iestādei informāciju par saskaņā ar šā panta piekto daļu dotajām atļaujām.”

12. Aizstāt 108. panta piektajā daļā vārdu “valdes” ar vārdiem “padomes, ja tāda ir izveidota, un valdes”.

13. Papildināt 109. pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kura ir zaudējusi tiesības uz finanšu instrumentu turēšanu kā ieguldījumu blakuspakalpojuma sniegšanu, rīkojas ar saviem klientiem piederošo mantu, ievērojot šā likuma I sadaļas prasības.”

14. 111. pantā:

izslēgt pirmās daļas 4. punktā vārdus “atkārtoti vai ilgstoši”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kurai ir anulēta licence, rīkojas ar saviem klientiem piederošo mantu, ievērojot šā likuma I sadaļas prasības.”

15. Papildināt 118. pantu ar piekto, sesto, septīto un astoto daļu šādā redakcijā:

“(5) Par revīzijas pakalpojumu sniegšanas laikā un lietpratēja vai uzticības uzdevuma izpildes laikā konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem vai citiem faktiem, kuru dēļ ir apdraudēta ieguldījumu brokeru sabiedrības saistību izpilde vai darbības nepārtrauktība, vai ieguldījumu brokeru sabiedrības klientu intereses vai kuru dēļ zvērināts revidents atsakās sniegt atzinumu vai sniedz atzinumu ar iebildēm, zvērināts revidents nekavējoties iesniedz rakstveida ziņojumu Komisijai. Vienlaikus šo ziņojumu iesniedz arī ieguldījumu brokeru sabiedrības vadībai, ja vien nav nepārvaramu iemeslu to nedarīt.

(6) Zvērināta revidenta pienākums ir nekavējoties iesniegt rakstveida ziņojumu Komisijai par šā panta piektajā daļā minētajiem faktiem, kas atklāti, sniedzot revīzijas pakalpojumus klientam, kuru ar ieguldījumu brokeru sabiedrību saista ciešas attiecības dalības vai kontroles veidā, vai pildot šāda klienta doto lietpratēja vai uzticības uzdevumu.

(7) Šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētās informācijas sniegšana Komisijai nav uzskatāma par neizpaužamu ziņu izpaušanu, un zvērinātam revidentam par to neiestājas civiltiesiska atbildība.

(8) Ieguldījumu brokeru sabiedrība mēnesi pirms tam, kad plāno izmaksāt dividendes, par to paziņo Komisijai. Komisijai ir tiesības aizliegt ieguldījumu brokeru sabiedrībai izmaksāt dividendes, ja dividenžu izmaksas rezultātā ieguldījumu brokeru sabiedrība neievēros tādus šajā likumā un tieši piemērojamās Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktos rādītājus un ierobežojumus, kuru apmēru (līmeni) ietekmē dividenžu izmaksa.”

16. Izteikt XI nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“XI nodaļa

Ieguldījumu brokeru sabiedrības darbību regulējošās prasības”

17. Izteikt 119.¹ pantu šādā redakcijā:

“119.¹ pants. Vispārīgie jautājumi

(1) Šā likuma 122. panta prasības ir saistošas tādai ieguldījumu brokeru sabiedrībai, uz kuru attiecas Regulas Nr. 575/2013 ceturtajā daļā noteiktie lielo riska darījumu ierobežojumi. Šā likuma 121.¹, 122.¹, 122.², 122.³, 123.¹, 123.², 123.³, 123.⁴ un 123.⁵ panta prasības ir saistošas tādai ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kura ir iestāde Regulas Nr. 575/2013 izpratnē.

(2) Šīs nodaļas izpratnē termins “uzņēmēja dalībvalsts” atbilst Regulā Nr. 575/2013 lietotajam terminam.

(3) Komisijai ir tiesības papildus šā likuma un Regulas Nr. 575/2013 prasībām noteikt vēl citas ieguldījumu brokeru sabiedrību darbību regulējošās prasības, lai mazinātu šo sabiedrību darbības risku un aizsargātu ieguldītāju intereses.”

18. Izslēgt 121. pantu.

19. Papildināt likumu ar 121.¹ pantu šādā redakcijā:

“121.¹ pants. Kapitāla rezervju prasības, sadales ierobežojumi un kapitāla saglabāšanas plāns

Ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kurai licence ļauj sniegt šā likuma 3. panta ceturtais daļas 5. un 6. punktā minētos ieguldījumu pakalpojumus, ir saistoši Kredītiestāžu likuma IV nodaļas noteikumi par kapitāla saglabāšanas rezervi, preciklisko kapitāla rezervi, globālas un citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezervi, sistēmiskā riska kapitāla rezervi, kopējo kapitāla rezervju prasību, sadales ierobežojumiem un kapitāla saglabāšanas plānu.”

20. Izteikt 122. pantu šādā redakcijā:

“122. pants. Ieguldījumu brokeru sabiedrības riska darījumu ierobežojumi

(1) Riska darījumi ar ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem, kuriem ieguldījumu brokeru sabiedrībā ir būtiska līdzdalība, un šo akcionāru vai dalībnieku — fizisko personu — laulātajiem, vecākiem un bērniem, ieguldījumu brokeru sabiedrības padomes un valdes locekļiem, iekšējā audita dienesta vadītāju, risku direktoru, par darbības atbilstības kontroli atbildīgo personu un sabiedrības kontrolieri, šo personu laulātajiem, vecākiem un bērniem, kā arī ar komercsabiedrībām, kurās minētajām personām ir būtiska līdzdalība, nedrīkst kopsummā pārsniegt 15 procentus no ieguldījumu brokeru sabiedrības pašu kapitāla, kas ir piemērojams lielo riska darījumu ierobežojumu noteikšanai saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013.

(2) Kārtību, kādā nosakāms apmērs riska darījumiem ar šā panta pirmajā daļā minētajām personām, nosaka Komisija.”

21. Papildināt likumu ar 122.¹, 122.² un 122.³ pantu šādā redakcijā:

“122.¹ pants. Risku pārvaldība un rīcības plāni

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrība izstrādā un īsteno piesardzīgu stratēģiju, politikas, procedūras un sistēmas, kas ļauj savlaicīgi identificēt, novērtēt, analizēt un pārvaldīt kredītrisku, koncentrācijas risku, tirgus risku, operacionālo risku, procentu likmju risku netirdzniecības portfeli, pārmērīgas sviras risku un citus ieguldījumu brokeru sabiedrībai būtiskus riskus.

(2) Ieguldījumu brokeru sabiedrības stratēģija, politikas, procedūras un sistēmas atbilst tās darbības sarežģītībai un apjomam, kā arī ieguldījumu brokeru sabiedrības padomes (vai dalībnieku sapulces, ja padome nav izveidota) noteiktajam pieļaujamam risku līmenim un tiek izstrādātas, ņemot vērā ieguldījumu brokeru sabiedrības sistēmisko nozīmīgumu katrā dalībvalstī, kurā tā darbojas.

(3) Ieguldījumu brokeru sabiedrība izstrādā rīcības plānus ārkārtas situācijām, likviditātes atjaunošanai un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, kā arī nosaka to īstenošanai nepieciešamos pasākumus.

(4) Komisija nosaka prasības attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrības risku pārvaldīšanu un rīcības plāniem ārkārtas situācijām, likviditātes atjaunošanai un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.

122.² pants. Atveseļošanas plāna un noregulējuma plāna izstrāde

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrība izstrādā, uztur un atjauno tās atveseļošanas plānu finanšu stabilitātes atjaunošanai pēc būtiskas tās pasliktināšanās.

(2) Komisija izstrādā ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējuma plānus to darbības nepārtrauktības nodrošināšanai un finanšu sektora stabilitātes saglabāšanai.

(3) Komisija nosaka prasības attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētā plāna saturu un izstrādes kārtību.

(4) Komisija var noteikt pazeminātas prasības šā panta pirmajā daļā minētā atveseļošanas plāna izstrādei vai var neizstrādāt šā panta otrajā daļā minēto ieguldījumu brokeru sabiedrības noregulējuma plānu, ja pēc konsultācijas ar Latvijas Banku ir secinājusi, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības maksātspēja, ņemot vērā šīs ieguldījumu brokeru sabiedrības lielumu, komercdarbības modeli, sasaisti ar citām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un finanšu sistēmu vai citus apstākļus, nevar apdraudēt finanšu tirgu un citu ieguldījumu brokeru sabiedrību stabilitāti vai finansēšanas nosacījumus.

(5) Komisija savlaicīgi paziņo Eiropas Banku iestādei tās rīkoto ar ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma plānu izstrādi saistīto sanāksmju norises laiku un darba kārtību.

122.³ pants. Ieguldījumu brokeru sabiedrības etalona portfeļu pašu kapitāla prasības aprēķins

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kura saņēmusi atļauju izmantot iekšējās pieejas riska darījumu riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības aprēķinam, izņemot atļauju izmantot iekšējās pieejas operacionālā riska pašu kapitāla prasības aprēķinam, papildus Regulā Nr. 575/2013 noteiktajam aprēķina riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības Eiropas Banku iestādes noteiktā etalona portfeli vai portfeļos iekļautiem riska darījumiem un finanšu instrumentu pozīcijām.

(2) Komisija, konsultējoties ar Eiropas Banku iestādi, ir tiesīga noteikt etalona portfeli vai portfeļus, kas atšķiras no Eiropas Banku iestādes noteiktajiem.

(3) Ieguldījumu brokeru sabiedrība sagatavo un vismaz reizi gadā iesniedz Komisijai pārskatu par riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības aprēķinu Eiropas Banku iestādes noteiktā etalona portfeli vai portfeļos iekļautiem riska darījumiem un finanšu instrumentu pozīcijām un šā panta pirmajā daļā minētā aprēķina veikšanai izmantotās metodoloģijas skaidrojumu.

(4) Ja Komisija ir noteikusi etalona portfeli vai portfeļus, kas atšķiras no Eiropas Banku iestādes noteiktajiem, ieguldījumu brokeru sabiedrība sagatavo un vismaz reizi gadā iesniedz Komisijai atsevišķu pārskatu par riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības aprēķinu Komisijas noteiktā etalona portfeli vai portfeļos iekļautiem riska darījumiem un finanšu instrumentu pozīcijām.”

22. 123.¹ pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus un skaitli “šā likuma 121. panta prasībām” ar vārdiem un skaitļiem “Regulā Nr. 575/2013 noteiktajām pašu kapitāla prasībām”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ieguldījumu brokeru sabiedrība regulāri pārskata šā panta otrajā daļā minēto stratēģiju un procedūras, lai nodrošinātu, ka tās aizvien ir visaptverošas un samērīgas ar ieguldījumu brokeru sabiedrības darbības veidu, apjomu un sarežģītību.”

23. 123.² pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrība informāciju saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 astotajā daļā noteikto publisko savā tīmekļa vietnē vai arī izvēlas informācijas publiskošanai citu piemērotu informācijas nesēju vai vietu.”;

papildināt pantu ar 1.¹ un 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai šā panta pirmajā daļā minētā informācija tiek publicēta biežāk nekā reizi gadā, un noteikt publiskošanas termiņus.

(1²) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kura ir mātes sabiedrība, katru gadu publisko informāciju par grupas juridisko struktūru, kā arī pārvaldības un darbības organizatorisko struktūru, kas nodrošina šā likuma 108. panta otrās daļas 2. punkta, 123.⁴ panta otrās daļas un 124. panta pirmās daļas 11. punkta prasību ievērošanu.”;

izslēgt otro un trešo daļu.

24. Izteikt 123.³ pantu šādā redakcijā:

“123.³ pants. Ieguldījumu brokeru sabiedrības risku segšanai pietiekamā kapitāla uzturēšanas līmenis

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas nav ne Latvijas Republikā reģistrēta un konsolidētajai uzraudzībai pakļauta mātes sabiedrība, ne tās meitas sabiedrība, kā arī jebkura ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas nav pakļauta konsolidētajai uzraudzībai saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 19. panta prasībām, šā likuma 123.¹ panta prasības izpilda individuāli.

(2) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kura ir atbrīvota no pašu kapitāla prasības ievērošanas konsolidācijas grupas līmenī saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 15. pantu, šā likuma 123.¹ panta prasības ievēro individuāli.

(3) Latvijas Republikas mātes ieguldījumu brokeru sabiedrība šā likuma 123.¹ panta prasības ievēro konsolidācijas grupas līmenī.

(4) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas ir Latvijas Republikas mātes finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Latvijas Republikas mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrība, šā likuma 123.¹ panta prasības ievēro konsolidācijas grupas līmenī. Ja mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība vai mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība kontrolē vairāk nekā vienu iestādi, šīs daļas prasības piemēro tikai tai ieguldījumu brokeru sabiedrībai, uz kuru saskaņā ar šā likuma 142. pantu attiecas konsolidētā uzraudzība.

(5) Ja ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kas ir Latvijas Republikas mātes ieguldījumu brokeru sabiedrības, Latvijas Republikas mātes finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Latvijas Republikas mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrība, vai tās mātes finanšu pārvaldītājsabiedrībai, vai tās mātes jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir ārvalstī reģistrēta meitas sabiedrība, kura ir iestāde, finanšu iestāde vai aktīvu pārvaldīšanas sabiedrība vai kurai ir dalība minētajās iestādēs vai sabiedrībās, šāda ieguldījumu brokeru sabiedrība šā likuma 123.¹ panta prasības ievēro subkonsolidēti.”

25. Izteikt 123.⁴ pantu šādā redakcijā:

“123.⁴ pants. Ieguldījumu brokeru sabiedrību plānu, politiku, procedūru un mehānismu piemērošanas līmenis

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas nav atbrīvota no regulējošo prasību ievērošanas individuāli saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 7. pantu, šā likuma 122.¹, 122.², 122.³ panta un 124. panta pirmās daļas 11. punkta un 1.², 1.³, 1.⁴, 1.⁵ un 1.⁶ daļas prasības ievēro individuāli.

(2) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas ir pakļauta konsolidētajai uzraudzībai saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasībām, šā likuma 122.¹, 122.², 122.³ panta un 124. panta pirmās daļas 11. punkta un 1.², 1.³, 1.⁴, 1.⁵ un 1.⁶ daļas prasības ievēro konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti un nodrošina, ka tās iekšējās kontroles sistēma ir konsekventa, labi integrēta un īstenota visās meitas sabiedrībās, tostarp arī tajās, kas nav iekļautas konsolidācijas grupā saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasībām, kā arī nodrošina visu uzraudzībai nepieciešamo datu un informācijas sagatavošanu. Ar Komisijas atļauju ieguldījumu brokeru sabiedrība var neievērot šā likuma 122.¹, 122.², 122.³ panta un 124. panta pirmās daļas 11. punkta un 1.², 1.³, 1.⁴, 1.⁵ un 1.⁶ daļas prasības ārvalsts meitas sabiedrībās, kas nav iekļautas konsolidācijas grupā atbilstoši Regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasībām, ja tā var pierādīt, ka šīs prasības neatbilst meitas sabiedrības reģistrācijas ārvalsts tiesību aktiem.”

26. Papildināt likumu ar 123.⁵ pantu šādā redakcijā:

“123.⁵ pants. Regulā Nr. 575/2013 paredzēto izvēles iespēju piemērošana, pārskatu un ziņojumu sniegšanas kārtība, makroprudenciālo vai sistēmisko risku izvērtējums un rīcība

(1) Regulā Nr. 575/2013 paredzēto izvēles iespēju attiecībā uz prudenciālo prasību un pārejas periodu noteikšanu šīs regulas noteikumu piemērošanai nosaka Komisija.

(2) Komisija ir tiesīga noteikt ar atsevišķiem noteikumiem saistītu ziņojumu sniegšanas, pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumus, kā arī ieguldījumu brokeru sabiedrību uzraudzībai nepieciešamās informācijas sagatavošanas, sniegšanas kārtību un nepieciešamo atļauju saņemšanas kārtību, ja to nav noteikusi Eiropas Komisija.

(3) Komisija, ievērojot Regulu Nr. 575/2013, var noteikt tajā paredzētajās jomās stingrākas regulējošas prasības nekā šajā regulā noteiktās.”

27. 124. pantā:

aizstāt pirmās daļas 1. punktā vārdus “šā likuma” ar vārdiem un skaitļiem “Regulas Nr. 575/2013”;

papildināt pantu ar 1.¹, 1.², 1.³, 1.⁴, 1.⁵, 1.⁶ un 1.⁷ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Komisija nosaka prasības ieguldījumu brokeru sabiedrības iekšējās kontroles sistēmas izveidei.

(1²) Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kurai licence ļauj sniegt šā likuma 3. panta ceturtās daļas 5. un 6. punktā minētos ieguldījumu pakalpojumus, tās amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē ieguldījumu brokeru sabiedrības riska profilu:

1) nodrošina tādu atalgojuma politiku un praksi, kas atbilst piesardzīgai un efektīvai risku pārvaldīšanai un veicina to, bet neveicina risku uzņemšanos virs ieguldījumu brokeru sabiedrības noteiktā pieļaujamā risku uzņemšanās līmeņa;

2) nenosaka atalgojuma mainīgo daļu tik lielā apmērā, ka tā pārsniegtu attiecīgajai amatpersonai vai darbiniekam pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu, izņemot gadījumus, kad tiek ievēroti šā panta 1.³, 1.⁴, 1.⁵ un 1.⁶ daļā minētie nosacījumi.

(1³) Ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāru (dalībnieku) sapulce ar atsevišķu lēmumu tām amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē ieguldījumu brokeru sabiedrības riska profilu, var noteikt atalgojuma mainīgo daļu tādā apmērā, kas pārsniedz — bet ne vairāk kā divas reizes — attiecīgajai amatpersonai vai darbiniekam pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu.

(1⁴) Ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāru (dalībnieku) sapulce attiecībā uz amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē ieguldījumu brokeru sabiedrības riska profilu, lēmumu par atalgojuma mainīgās daļas apmēru, kas pārsniedz konkrētai amatpersonai vai darbiniekam pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu, pieņem, pamatojoties uz ieguldījumu brokeru sabiedrības sagatavoto lēmuma projektu, kurā ietverts šādas atalgojuma mainīgās daļas noteikšanas pamatojums, norādīts attiecīgo amatpersonu vai darbinieku skaits, ieņemamie amati un veicamās funkcijas, kā arī novērtēta lēmuma ietekme uz ieguldījumu brokeru sabiedrības spēju uzturēt tās stabilai darbībai nepieciešamo pašu kapitāla apmēru. Lēmumu pieņem ar vismaz 66 procentu balsstiesīgo akciju (daļu) vairākumu, ievērojot nosacījumu, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāru (dalībnieku) sapulcē ir pārstāvēti vismaz 50 procenti balsstiesīgo akciju (daļu), vai ar vismaz 75 procentu balsstiesīgo akciju (daļu) vairākumu, ievērojot nosacījumu, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāru (dalībnieku) sapulcē ir pārstāvēti mazāk nekā 50 procenti balsstiesīgo akciju (daļu), ja saskaņā ar normatīvo aktu prasībām vai ieguldījumu brokeru sabiedrības statūtu noteikumiem šāda akcionāru (dalībnieku) sapulce ir lemttiesīga. Ieguldījumu brokeru sabiedrības amatpersonas vai darbinieki, kas vienlaikus ir balsstiesīgo akciju (daļu) turētāji, nepiedalās tāda ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāru (dalībnieku) sapulces lēmuma pieņemšanā, kas attiecas uz viņu atalgojuma noteikšanu.

(1⁵) Ieguldījumu brokeru sabiedrība nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc saskaņā ar šā panta 1.⁴ daļas prasībām sagatavotā lēmuma projekta iesniegšanas akcionāriem (dalībniekiem) elektroniski iesniedz Komisijai šo lēmuma projektu un pierādījumus tam, ka attiecīgajām amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē ieguldījumu brokeru sabiedrības riska profilu, atalgojuma mainīgās daļas noteikšana tādā apmērā, kas pārsniedz pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu, neierobežo ieguldījumu brokeru sabiedrības spēju turpmāk ievērot šā likuma un Regulas Nr. 575/2013 prasības, īpaši pašu kapitāla prasības.

(1⁶) Ieguldījumu brokeru sabiedrība nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc šā panta 1.³ daļā minētā ieguldījumu brokeru sabiedrības akcionāru (dalībnieku) sapulces lēmuma pieņemšanas to elektroniski iesniedz Komisijai.

(1⁷) Komisija nosaka prasības šā panta 1.² daļas 1. punktā minētajai atalgojuma politikai un

prakseī attiecībā uz tām ieguldījumu brokeru sabiedrības amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē ieguldījumu brokeru sabiedrības riska profilu.”

28. Papildināt likumu ar 137.¹ pantu šādā redakcijā:

“137.¹ pants. Uzraudzības institūcijas

(1) Ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu atbilstoši savai kompetencei uzrauga Komisija, tās licencēts tirgus organizētājs un Centrālais depozitārijs.

(2) Komisija uzrauga arī tirgus organizētāja un Centrālā depozitārija veiktā uzraudzības procesa atbilstību normatīvo aktu prasībām.”

29. Izteikt 138. pantu šādā redakcijā:

“138. pants. Ieguldījumu pakalpojumu sniedzējiem piemērojamās uzraudzības darbības

Ja Komisija konstatē, ka ieguldījumu pakalpojumu sniedzējs neievēro, vai Komisijai ir pamats uzskatīt, ka 12 mēnešu laikā no šajā pantā minēto darbību īstenošanas uzsākšanas brīža neievēros šā likuma vai citu ieguldījumu brokeru sabiedrības darbību regulējošo likumu, tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto tiesību aktu vai Komisijas izdoto normatīvo noteikumu vai pieņemto lēmumu prasības, vai ja ieguldījumu brokeru sabiedrības darbība apdraud minēto prasību izpildi, Komisija papildus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā un citām šajā likumā noteiktajām tiesībām ir tiesīga tieši vai sadarbībā ar citām iestādēm īstenot vienu vai vairākas šādas darbības:

- 1) dot ieguldījumu brokeru sabiedrības pārvaldes institūcijām, to vadītājiem un locekļiem saistošus rakstveida norādījumus, kas nepieciešami šādas situācijas novēršanai;
- 2) pieprasīt no jebkuras personas informāciju par tās darbību finanšu un kapitāla tirgū, kā arī uzaicināt jebkuru personu ierasties Komisijā un sniegt informāciju klātienē;
- 3) iepazīties ar dokumentiem, kas nepieciešami Komisijas uzdevumu un funkciju veikšanai;
- 4) pieprasīt un saņemt no finanšu instrumentu tirgus dalībniekiem telefonsarunu izdrukas un cita veida datu pārraides ierakstus;
- 5) pieprasīt, lai finanšu instrumentu tirgus dalībnieki izbeidz jebkādas darbības, kas ir pretrunā ar šā likuma prasībām;
- 6) apturēt finanšu instrumentu tirdzniecību;
- 7) ierobežot ieguldījumu brokeru sabiedrības vai kredītiestādes tiesības sniegt ieguldījumu pakalpojumus vai turēt finanšu instrumentus;
- 8) uzlikt ieguldījumu brokeru sabiedrībai par pienākumu mazināt ar tās darījumiem un pakalpojumiem saistīto risku.”

30. 139. pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ un 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Komisija katru gadu sagatavo ieguldījumu brokeru sabiedrību uzraudzības pārbaudes programmu, kurā norāda:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā, šajā likumā un citos likumos noteikto Komisijas funkciju un pienākumu veikšanai paredzētos pasākumus un tiem nepieciešamos resursus;
- 2) plānotos uzraudzības pasākumus, kas piemērojami:
 - a) ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kurās veikto šā panta 11.³ daļas 4. un 5. punktā minēto stresa testu rezultāti vai kuru novērtējums, ko veikusi Komisija saskaņā

ar šā panta devīto daļu, norāda uz riskiem, kas būtiski apdraud attiecīgās ieguldījumu brokeru sabiedrības finanšu stabilitāti, vai uz šā likuma, tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto tiesību aktu vai Komisijas izdoto normatīvo noteikumu prasību pārkāpumiem,

- b) ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas rada sistēmisku risku finanšu sistēmai,
 - c) citām ieguldījumu brokeru sabiedrībām pēc Komisijas ieskatiem;
- 3) ieguldījumu brokeru sabiedrības, kurām paredzēts noteikt pastiprinātu uzraudzību, un tām piemērojamos pasākumus;
 - 4) ieguldījumu brokeru sabiedrību klātienē pārbaudīšanas plānu, atsevišķi norādot plānotās klātienē pārbaudes ieguldījumu brokeru sabiedrību filiālēs citās dalībvalstīs, ieguldījumu brokeru sabiedrību meitas sabiedrībās un ieguldījumu brokeru sabiedrību mātes sabiedrībā, kas ir finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jauktā finanšu pārvaldītājsabiedrība, vai šādas finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības citā meitas sabiedrībā.

(1²) Ja saskaņā ar šā panta devītās daļas prasībām veiktā novērtējumā konstatēta tāda nepieciešamība, Komisija ir tiesīga veikt šādus pasākumus:

- 1) palielināt ieguldījumu brokeru sabiedrības klātienē pārbaudīšanu skaitu vai biežumu;
- 2) norīkot pilnvarotu personu pastāvīgi atrasties ieguldījumu brokeru sabiedrībā;
- 3) pieprasīt, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība iesniedz papildu pārskatus vai sniedz pārskatus biežāk;
- 4) veikt ieguldījumu brokeru sabiedrības operatīvo, stratēģisko vai biznesa plānu papildu vai biežākas pārbaudes;
- 5) veikt mērķa pārbaudes, lai kontrolētu noteiktus riskus, kuru iestāšanās ir sagaidāma.”;

izteikt devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Komisija pārbauda ieguldījumu brokeru sabiedrības stratēģiju, procedūras un pasākumus, ko tā īstenojusi, lai ievērotu šā likuma, citu normatīvo aktu, tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto tiesību aktu un Komisijas izdoto normatīvo noteikumu un lēmumu prasības, kā arī novērtē:

- 1) ieguldījumu brokeru sabiedrības darbībai piemītošos un varbūtējos riskus;
- 2) atbilstoši Eiropas Banku iestādes vadlīnijām un Eiropas sistēmisko risku kolēģijas ieteikumiem veiktā sistēmiskā riska izvērtējumā identificētos riskus, kurus ieguldījumu brokeru sabiedrības darbība rada finanšu sistēmai;
- 3) riskus, kas konstatēti stresa testēšanas procesā, ņemot vērā veikto operāciju (darījumu) apjomu, dažādību un sarežģītību.”;

aizstāt desmitās daļas pirmajā teikumā vārdu “minētā” ar vārdiem “minētās pārbaudes un”; papildināt desmitās daļas otro teikumu pēc vārda “informāciju” ar vārdiem “vismaz uzraudzības pārbaudes programmā iekļautām ieguldījumu brokeru sabiedrībām”;

izteikt vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Pamatojoties uz veikto pārbaudi un novērtējumu, Komisija izvērtē, vai ieguldījumu brokeru sabiedrības stratēģija, procedūras un īstenotie pasākumi nodrošina pietiekamu risku pārvaldīšanu un vai ieguldījumu brokeru sabiedrības pašu kapitāls ir pietiekams tās darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai.”;

papildināt pantu ar 11.¹, 11.², 11.³, 11.⁴, 11.⁵, 11.⁶, 11.⁷, 11.⁸ un 11.⁹ daļu šādā redakcijā:

“(11¹) Komisija informē Eiropas Banku iestādi par šā panta devītajā, desmitajā un vienpadsmitajā daļā minēto pārbaudīšanu un novērtēšanas procesa organizāciju.

(11²) Komisija nekavējoties informē Eiropas Banku iestādi par ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kuras atzītas par sistēmiski nozīmīgām šajā pantā minētā novērtējuma rezultātā.

(11³) Komisija šā panta devītajā daļā minētajā novērtējumā papildus kredītriska, operacionālā riska un tirgus risku novērtējumam izvērtē vismaz:

- 1) ieguldījumu brokeru sabiedrības pārvaldību, korporatīvo kultūru un vērtības, padomes, ja tāda ir izveidota, un valdes locekļu spēju pildīt savus pienākumus;
- 2) ieguldījumu brokeru sabiedrības komercdarbības modeli;
- 3) sistēmiskā riska novērtējumu saskaņā ar šā panta devītajā daļā minēto;
- 4) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība saņēmusi atļauju izmantot iekšējo modeli kredītriska kapitāla prasības aprēķinam, — saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 prasībām veikto stresa testu rezultātus;
- 5) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība saņēmusi atļauju izmantot iekšējo modeli tirgus risku kapitāla prasību aprēķinam, — saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 prasībām veikto stresa testu rezultātus;
- 6) ieguldījumu brokeru sabiedrības pakļautību koncentrācijas riskam un tā pārvaldīšanu, ieskaitot atbilstību Regulas Nr. 575/2013 prasībām attiecībā uz lielo riska darījumu ierobežojumiem;
- 7) ieguldījumu brokeru sabiedrības riska darījumu ģeogrāfisko izvietojumu;
- 8) diversifikācijas efektu ietekmi un to iekļaušanu risku mērīšanas sistēmā;
- 9) iespēju, ka ieguldījumu brokeru sabiedrībai var rasties būtiski zaudējumi netirdzniecības portfeļa riska darījumu procentu likmju riska dēļ, un apsvērumus par iespējamajiem šādu zaudējumu rašanās apstākļiem;
- 10) ieguldījumu brokeru sabiedrības pakļautību pārmērīgas sviras riskam;
- 11) citus ieguldījumu brokeru sabiedrībai būtiskus riskus.

(11⁴) Komisija ne retāk kā reizi gadā veic ieguldījumu brokeru sabiedrības stresa testēšanu, kuras rezultātus ņem vērā novērtējumā, kas tiek veikts saskaņā ar šā panta devītās daļas prasībām. Stresa testēšanas metodoloģija atbilst Eiropas Banku iestādes vadlīnijās noteiktajai.

(11⁵) Ja Komisija konstatē, ka ieguldījumu brokeru sabiedrība neievēro, vai Komisijai ir pamats uzskatīt, ka 12 mēnešu laikā no šā panta 11.⁷ daļā minēto pasākumu piemērošanas uzsākšanas brīža neievēros šā likuma vai Regulas Nr. 575/2013 prasības, Komisija pieprasa, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība savlaicīgi veic attiecīgo problēmu novēršanai nepieciešamos pasākumus. Šai nolūkā Komisija var piemērot jebkuru no šā panta 11.⁷ daļā minētajiem pasākumiem.

(11⁶) Veicot šā panta devītajā daļā minēto novērtējumu, Komisija var piemērot vienādu vai līdzīgu pieeju ieguldījumu brokeru sabiedrībām ar līdzīgu riska profilu (līdzīgu biznesa modeli vai riska darījumu ģeogrāfisko izvietojumu vai citu līdzīgu pieeju), kuras ir vai var būt pakļautas līdzīgiem riskiem vai kuras rada vai var radīt līdzīgus riskus finanšu sistēmai.

(11⁷) Lai piemērotu šā panta devītās un vienpadsmitās daļas, kā arī Regulas Nr. 575/2013 prasības, Komisija ir tiesīga pieprasīt, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība:

- 1) uztur augstāku pašu kapitāla līmeni, nekā noteikts Regulā Nr. 575/2013, kas palielināts par kopējo kapitāla rezervju prasību, kura aprēķināta saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantu, lai segtu tos ieguldījumu brokeru sabiedrības darbībai piemītošos un varbūtējos riskus un to elementus, kas nav paredzēti Regulā Nr. 575/2013;
- 2) pilnveido savu stratēģiju, procedūras un pasākumus, kas veicami šā likuma 122.¹, 122.², 123.¹ panta un 124. panta pirmās daļas 11. punkta prasību izpildei;
- 3) izstrādā plānu šā likuma, citu normatīvo aktu, tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto tiesību aktu un Komisijas izdoto normatīvo noteikumu prasību ievērošanas atjaunošanai, nosakot plānā iekļauto pasākumu izpildes termiņus;
- 4) pašu kapitāla aprēķina vajadzībām piemēro speciālu uzkrājumu vai aktīvu atzīšanas un vērtēšanas politiku;

- 5) sašaurina vai ierobežo komercdarbību, darbības vai iestāžu tīklu, atsakās no darbības jomām, kas pārmērīgi apdraud tās stabilitāti; samazina savai darbībai, produktiem vai darbības nodrošināšanai izveidotām sistēmām piemītošos riskus;
- 6) nosaka tādu ierobežojumu amatpersonu un darbinieku atalgojuma mainīgajai daļai, kas izteikts procentos no tīrajiem ieņēmumiem un ļauj ieguldījumu brokeru sabiedrībai uzturēt stabilu kapitāla bāzi;
- 7) novirza peļņu pēc nodokļu nomaksas pašu kapitāla stiprināšanai;
- 8) samazina vai neveic peļņas sadali vai procentu maksājumus saviem akcionāriem (dalībniekiem), pirmā līmeņa papildu kapitālā iekļauto instrumentu dalībniekiem vai turētājiem, ja tas nerada saistību neizpildi;
- 9) sniedz papildu pārskatus vai biežāk sniedz pārskatus, tai skaitā pārskatus par ieguldījumu brokeru sabiedrības kapitāla un likviditātes pozīcijām.

(11⁸) Komisija pieprasa, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība ievēro šā panta 11.⁷ daļas 1. punkta prasību vismaz šādos gadījumos:

- 1) ieguldījumu brokeru sabiedrība nav ievērojusi šā likuma 122.¹, 123.¹ vai 124. panta pirmās daļas 11. punkta prasības vai Regulā Nr. 575/2013 noteiktos lielo riska darījumu ierobežojumus;
- 2) ir identificēti riski vai risku elementi, kuri nav segti saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 noteiktajām kapitāla prasībām vai kopējo kapitāla rezervju prasību;
- 3) ir pamats uzskatīt, ka citu administratīvo pasākumu piemērošana vien nebūs pietiekama, lai pieņemamos termiņos atbilstoši uzlabotu ieguldījumu brokeru sabiedrības struktūru, procesus, mehānismus un stratēģiju;
- 4) kapitāla prasības nav pietiekamas tādēļ, ka ieguldījumu brokeru sabiedrība, veicot tirdzniecības portfeļa pozīciju vērtības korekcijas, nav ņēmusi vērā iespēju pārdot īsā laikā vai ierobežot ar šīm pozīcijām saistītos riskus bez būtiskiem zaudējumiem funkcionējoša tirgus apstākļos vai ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas saņēmusi atļauju izmantot iekšējos modeļus kapitāla prasību aprēķinam, vairs neatbilst šādas atļaujas saņemšanas nosacījumiem;
- 5) ir pamats uzskatīt, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības darbībai piemītošie riski novērtēti pārāk zemu, lai gan ir ievērotas Regulas Nr. 575/2013 un šā likuma prasības;
- 6) ieguldījumu brokeru sabiedrība ir saņēmusi atļauju izmantot iekšējo modeli korelācijas tirdzniecības portfeļa kapitāla prasību aprēķinam, bet tās iesniegtie pārskati parāda, ka stresa testu rezultāti būtiski pārsniedz saskaņā ar iekšējo modeli aprēķinātās kapitāla prasības.

(11⁹) Pamatojoties uz novērtējumu, kas veikts saskaņā ar šā panta prasībām, Komisija izvērtē, vai nav nosakāmas pašu kapitāla prasības papildus tām, kas nepieciešamas ieguldījumu brokeru sabiedrības darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai, ņemot vērā:

- 1) saskaņā ar šā likuma 123.¹ panta prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrības veiktā novērtējuma kvalitatīvos un kvantitatīvos rezultātus;
- 2) saskaņā ar šā likuma 122.² panta un 124. panta pirmās daļas 11. punkta prasībām izveidotās ieguldījumu brokeru sabiedrības iekšējās kontroles sistēmas darbību, kā arī atveseļošanas un noregulējuma plānus;
- 3) saskaņā ar šā panta devītās daļas prasībām Komisijas veiktā novērtējuma rezultātus;
- 4) sistēmiskā riska izvērtējumu.”;

izslēgt divpadsmito daļu;

papildināt trīspadsmito daļu pēc vārda “kārtību” ar vārdiem “kura atbilst Eiropas Banku iestādes vadlīnijām”;

izteikt četrpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(14) Ja šā panta trīspadsmitajā daļā minētais aprēķins liecina, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības ekonomiskā vērtība samazināsies par 20 vai vairāk procentiem no pašu kapitāla sakarā ar pēkšņām un negaidītām procentu likmju izmaiņām par 200 bāzes punktiem vai citām Eiropas Banku iestādes vadlīnijās noteiktām izmaiņām, Komisija pieprasa, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība veic pasākumus, kas nodrošinātu pašu kapitāla atbilstību netirdzniecības portfeļa riska darījumu procentu likmju riska lielumam.”;

papildināt pantu ar piecpadsmito, sešpadsmito, septiņpadsmito un astoņpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(15) Komisija, veicot tādas ieguldījumu brokeru sabiedrības uzraudzību, kas ir saņēmusi atļauju izmantot iekšējās pieejas riska svērto vērtību vai pašu kapitāla prasību aprēķinam, piemēro Kredītiestāžu likuma 105.³ un 105.⁴ pantu.

(16) Komisija piemēro šā panta prasības individuāli un konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti atbilstoši Regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasību piemērošanas līmenim. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība ir atbrīvota no pašu kapitāla prasības ievērošanas konsolidācijas grupas līmenī saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 15. panta prasībām, Komisija šai ieguldījumu brokeru sabiedrībai šā panta devītās, desmitās, vienpadsmitās un 11.² daļas prasības piemēro individuāli.

(17) Šā panta devītās, desmitās, vienpadsmitās, 11.¹, 11.², 11.³, 11.⁴, 11.⁵, 11.⁶, 11.⁷, 11.⁸, 11.⁹, trīspadsmitās, četrpadsmitās, piecpadsmitās un sešpadsmitās daļas prasības attiecināmas uz tādas ieguldījumu brokeru sabiedrības uzraudzību, kura ir iestāde Regulas Nr. 575/2013 izpratnē.

(18) Komisija informē Eiropas Banku iestādi par šajā pantā minēto Komisijas lēmumu pieņemšanas principiem.”

31. 139.¹ pantā:

aizstāt otrās daļas 1. punktā vārdu “maksājumu” ar vārdiem “maksājumu, klīringa”;

aizstāt desmitajā daļā vārdus “centrālās bankas vai citas par monetāro sistēmu atbildīgās kompetentās iestādes un uzņēmēju dalībvalstu uzraudzības institūcijas” ar vārdiem “Eiropas Centrālo banku sistēmā iekļautas centrālās bankas, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju”.

32. Papildināt likumu ar 141.¹ pantu šādā redakcijā:

“141.¹ pants. Ar atalgojuma politiku un praksi saistītās informācijas apkopošana

(1) Komisija apkopo ar atalgojuma politiku un praksi saistīto informāciju, ko ieguldījumu brokeru sabiedrības, kurām licence ļauj sniegt šā likuma 3. panta ceturtās daļas 5. un 6. punktā minētos ieguldījumu pakalpojumus, publiskojušas saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 prasībām, kā arī informāciju, ko šīs ieguldījumu brokeru sabiedrības sniegušas saskaņā ar šā likuma 124. panta 1.⁶ daļas prasībām, un izvērtē atalgojuma tendences un praksi. Minēto informāciju Komisija iesniedz Eiropas Banku iestādei.

(2) Komisija, izmantojot intervālu viena miljona *euro* apmērā, apkopo informāciju, ko ieguldījumu brokeru sabiedrības, kurām licence ļauj sniegt šā likuma 3. panta ceturtās daļas 5. un 6. punktā minētos ieguldījumu pakalpojumus, ir publiskojušas saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 prasībām par to savu amatpersonu un darbinieku skaitu, kuriem pārskata gadā atalgojums ir vienāds ar vai lielāks par vienu miljonu *euro*, tai skaitā informāciju par šādu amatpersonu un darbinieku darba pienākumiem, darbības jomu un galvenajiem atalgojuma elementiem. Minēto informāciju Komisija iesniedz Eiropas Banku iestādei.”

33. 146. pantā:

papildināt ceturto daļu ar 5., 6. un 7. punktu šādā redakcijā:

- “5) valsts iestādēm vai struktūrām, kurām ir uzlikts pienākums pārraudzīt finanšu stabilitāti dalībvalstīs, izmantojot makroprudenciālo regulējumu;
- 6) dalībvalstu reorganizācijas struktūrām vai valsts iestādēm, kuru mērķis saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir veikt reorganizāciju, kā arī aizsargāt finanšu stabilitāti;
- 7) dalībvalstu līgumiskajām vai institucionālajām klientu aizsardzības sistēmām.”;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Šā panta noteikumi neaizliedz Komisijai sniegt ierobežotas pieejamības informāciju Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādei, Latvijas Bankai, dalībvalstu centrālajām bankām un citām institūcijām, kas ir atbildīgas par maksājumu, klīringa un norēķinu sistēmu pārraudzīšanu, ja šāda informācija tām nepieciešama savu likumā noteikto funkciju veikšanai, kā arī publicēt saskaņā ar uzraudzības iestāžu prasībām veikto stresa testu rezultātus.”

34. 147. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

“147. pants. Komisijas pienākums sniegt informāciju Eiropas Komisijai, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei un Eiropas Banku iestādei”;

papildināt pantu ar septīto un astoto daļu šādā redakcijā:

“(7) Komisija informē Eiropas Banku iestādi par lēmumiem, kas pieņemti sakarā ar šā likuma 148. panta piecpadsmitajā daļā minētajiem pārkāpumiem, un to pārsūdzības procesa gaitu.

(8) Komisija informē Eiropas Komisiju, Eiropas Banku iestādi un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi par normatīvajiem aktiem, kas reglamentē ieguldījumu brokeru sabiedrību dibināšanu un darbību Latvijā Republikā.”

35. Izteikt 147.³ pantu šādā redakcijā:

“147.³ pants. Maksājumi Komisijas darbības finansēšanai

(1) Par ārējo kredītu novērtējuma institūciju (reitingu aģentūru) reģistrāciju un uzraudzību Komisija tiek finansēta Regulā Nr.1060/2009 noteiktā apmērā un kārtībā.

(2) Ieguldījumu brokeru sabiedrība maksā Komisijai tās darbības finansēšanai līdz 1 procentam ieskaitot no ieguldījumu brokeru sabiedrības darījumu vidējiem bruto ieņēmumiem ceturksnī, bet ne mazāk par 2845 *euro* gadā.

(3) Regulētā tirgus organizētājs maksā Komisijai tās darbības finansēšanai līdz 2 procentiem ieskaitot no tā darījumu vidējiem bruto ieņēmumiem ceturksnī, bet ne mazāk par 7114 *euro* gadā.

(4) Depozitārijs maksā Komisijai tās darbības finansēšanai līdz 2 procentiem ieskaitot no depozitārija darījumu vidējiem bruto ieņēmumiem ceturksnī, bet ne mazāk par 7114 *euro* gadā.

(5) Komisija izdod normatīvos noteikumus par šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minēto maksājumu aprēķināšanas un pārskatu iesniegšanas kārtību.

(6) Šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētos maksājumus veic līdz ceturksnim sekojošā mēneša trīsdesmitajam datumam.

(7) Par šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minēto maksājumu nokavētu pārskaitījumu vai pārskaitījumu nepilnā apmērā aprēķina nokavējuma naudu 0,05 procentu apmērā no nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu.

(8) Šajā pantā minētos maksājumus ieskaita Komisijas kontā Latvijas Bankā.”

36. 148. pantā:

izslēgt divpadsmito daļu;

izteikt četrpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(14) Ja finanšu instrumentu tirgus dalībnieks vai cita persona, kurai ir saistoši tieši piemērojamie Eiropas Savienības institūciju izdotie tiesību akti finanšu instrumentu tirgus jomā (izņemot Regulu Nr. 575/2013), tos neievēro, Komisijai ir tiesības izteikt attiecīgajai personai brīdinājumu vai uzlikt soda naudu. Juridiskajām personām uzliek soda naudu līdz 142 300 *euro*, fiziskajām personām — līdz 57 000 *euro*.”;

papildināt pantu ar piecpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(15) Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība neievēro šā likuma 122.² panta un 124. panta pirmās daļas 11. punkta, Kredītiestāžu likuma 35.²⁶, 35.²⁷ vai 35.²⁸ panta vai Regulas Nr. 575/2013 28., 52. vai 63. panta prasības attiecībā uz maksājumiem pašu kapitālā iekļauto instrumentu turētājiem, Regulas Nr. 575/2013 99. panta 1. punkta, 101. panta, 394. panta 1. punkta, 395. panta, 405. panta, 415. panta 1. un 2. punkta, 430. panta 1. punkta, 431. panta 1., 2. un 3. punkta vai 451. panta 1. punkta prasības, atkārtoti vai ilgstoši nepilda Regulas Nr. 575/2013 412. panta prasības, veic darbības, kuru rezultātā ir pārkāptas normatīvo aktu prasības attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu vai arī ieguldījumu brokeru sabiedrības valdes un padomes loceklis neatbilst šā likuma 106.¹ panta prasībām, Komisija ir tiesīga piemērot vienu vai vairākas šādas sankcijas:

- 1) izteikt publisku paziņojumu, norādot par pārkāpumu atbildīgo fizisko vai juridisko personu un pārkāpuma būtību;
- 2) pieprasīt, lai ieguldījumu brokeru sabiedrība vai par pārkāpumu atbildīgā persona nekavējoties izbeidz attiecīgo darbību;
- 3) noteikt pagaidu aizliegumu ieguldījumu brokeru sabiedrības valdes vai padomes loceklim vai citai fiziskajai personai, kura ir atbildīga par pārkāpumu, veikt tai noteiktos pienākumus ieguldījumu brokeru sabiedrībā;
- 4) uzlikt juridiskajai personai soda naudu līdz 10 procentiem no iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summas, kas atbilst summai, kuru saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 izmanto, lai aprēķinātu operacionālā riska pašu kapitāla prasību saskaņā ar pamatrādītāja pieeju. Ja 10 procenti no iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summas, kas aprēķināta saskaņā ar šā punkta pirmajā teikumā noteikto, ir mazāk par 142 300 *euro*, tad Komisija ir tiesīga uzlikt soda naudu līdz 142 300 *euro*. Ja juridiskā persona ir mātes sabiedrības meitas sabiedrība, iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summa atbilst summai, kuru saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 izmanto, lai aprēķinātu operacionālā riska pašu kapitāla prasību saskaņā ar pamatrādītāja pieeju, pamatojoties uz galējās mātes sabiedrības iepriekšējā finanšu gada konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādīto;
- 5) uzlikt par pārkāpumu atbildīgajai fiziskajai personai soda naudu līdz pieciem miljoniem *euro*;
- 6) uzlikt soda naudu līdz pārkāpuma rezultātā gūto ienākumu vai novērsto iespējamo zaudējumu divkārsam apmēram.”

37. Papildināt likumu ar 150. pantu šādā redakcijā:

“150. pants. Sankciju publiskošana

(1) Komisija informāciju par sankcijām, kas personām piemērotas par šā likuma 148. panta piecpadsmitajā daļā minētajiem pārkāpumiem, ievieto savā tīmekļa vietnē, norādot ziņas par tās izdotā administratīvā akta apstrīdēšanu un pieņemto nolēmumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto informāciju Komisija var publiskot, neidentificējot personu, ja pēc iepriekšēja izvērtējuma veikšanas konstatē, ka tās fiziskās personas datu atklāšana, kurai piemērota sankcija vai pasākums, nav samērīga vai arī fiziskās vai juridiskās personas datu atklāšana var apdraudēt finanšu tirgus stabilitāti vai uzsākta kriminālprocesa norisi vai radīt nesamērīgu

kaitējumu iesaistītajām personām.

(3) Ja paredzams, ka šā panta otrajā daļā minētie apstākļi saprātīgā laikposmā var izbeigties, šā panta pirmajā daļā minētās informācijas publiskošanu var atlikt uz šādu laikposmu.

(4) Šajā pantā noteiktajā kārtībā Komisijas tīmekļa vietnē ievietotā informācija ir pieejama piecus gadus no tās ieviešanas dienas.

(5) Komisija informē Eiropas Banku iestādi par sankcijām, kas piemērotas par šā likuma 148. panta piecpadsmitajā daļā minētajiem pārkāpumiem.”

38. Papildināt likumu ar I sadaļu šādā redakcijā:

“I sadaļa

Rīcība ar klientiem piederšo mantu ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidācijas un maksātnespējas gadījumā

151. pants. Rīcība ar klientu naudas līdzekļiem

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators uzaicina ieguldījumu brokeru sabiedrības klientus saņemt tās turējumā esošos naudas līdzekļus un vienojas par to saņemšanas kārtību. Rakstveida paziņojumu ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators nosūta katram klientam, kā arī publicē plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(2) Naudas līdzekļus, kurus ieguldījumu brokeru sabiedrības klienti neizņem, ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators, noslēdzot rakstveida līgumu, nodod glabāšanā paša izraudzītai Latvijas Republikā reģistrētai kredītiestādei. Rakstveida paziņojumu par naudas līdzekļu nodošanu kredītiestādei glabāšanā ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators nekavējoties nosūta katram klientam, kā arī publicē plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(3) Maksu par kredītiestādei nodoto ieguldījumu brokeru sabiedrības klientu naudas līdzekļu glabāšanu ietur atbilstoši kredītiestādes cenrādim no naudas līdzekļu summas, kas klientiem pienākas.

(4) Ja ieguldījumu brokeru sabiedrības klients desmit gadu laikā no brīža, kad naudas līdzekļi nodoti kredītiestādei, nav izņēmis naudas līdzekļus, kas tam pienākas, tas zaudē prasījuma tiesības uz tiem. Naudas līdzekļi, kuri pienākas ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem un attiecībā uz kuriem iestājies noilgums, piekrīt valstij kā bezīpašnieka manta.

(5) Pēc glabājuma līguma noslēgšanas ar kredītiestādi ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators iesniedz Komisijai informāciju par kredītiestādi, kurai naudas līdzekļi nodoti glabāšanā, un ieguldījumu brokeru sabiedrības klientu sarakstu, norādot katra klienta identifikācijas datus un naudas summu, kas tam pienākas.

(6) Ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators pēc tam, kad pilnīgi izbeigušās tā saistības pret ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem, iesniedz Komisijai informāciju par saistību izbeigšanās faktu.

152. pants. Rīcība ar klientu finanšu instrumentiem

(1) Ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators uzaicina ieguldījumu brokeru sabiedrības klientus saņemt tās turējumā esošos finanšu instrumentus un vienojas ar tiem par saņemšanas kārtību. Rakstveida paziņojumu ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators rakstveidā nosūta katram klientam, kā arī publicē plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(2) Finanšu instrumentus, kurus ieguldījumu brokeru sabiedrības klienti neizņem, ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators, noslēdzot rakstveida līgumu, var nodot turējumā paša izraudzītai Latvijas Republikā reģistrētai kredītiestādei vai citai ieguldījumu brokeru sabiedrībai. Rakstveida paziņojumu par finanšu instrumentu nodošanu kredītiestādei vai

citai ieguldījumu brokeru sabiedrībai glabāšanā ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators nosūta katram klientam, kā arī publicē plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(3) Maksu par kredītiestādei vai ieguldījumu brokeru sabiedrībai nodoto ieguldījumu brokeru sabiedrības klientu finanšu instrumentu turēšanu ietur atbilstoši kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības cenrādim no ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem brīdī, kad tie ceļ prasību par finanšu instrumentu saņemšanu, un no tiem piederošo finanšu instrumentu vērtības.

(4) Ja ieguldījumu brokeru sabiedrības klients desmit gadu laikā no brīža, kad finanšu instrumenti nodoti kredītiestādei vai citai ieguldījumu brokeru sabiedrībai, nav izņēmis finanšu instrumentus, kas tam pienākas, tas zaudē prasījuma tiesības uz tiem. Finanšu instrumenti, kuri pienākas ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem un attiecībā uz kuriem iestājies noilgums, piekrīt valstij kā bezīpašnieka manta.

(5) Pēc pārveduma līguma noslēgšanas ar kredītiestādi vai citu ieguldījumu brokeru sabiedrību ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators iesniedz Komisijai informāciju par kredītiestādi vai ieguldījumu brokeru sabiedrību, kurai finanšu instrumenti nodoti turējumā, un ieguldījumu brokeru sabiedrības klientu sarakstu, norādot katra klienta identifikācijas datus un to finanšu instrumentu identifikāciju un skaitu, kuri tam pienākas.

(6) Ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem piederošos finanšu instrumentus, par kuru nodošanu kredītiestādei vai citai ieguldījumu brokeru sabiedrībai turējumā ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators nav noslēdzis līgumu, tas var atsavināt publiskā izsolē. Izsolī organizē un tās noteikumus izstrādā ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators.

(7) Pēc finanšu instrumentu atsavināšanas izsolē ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators uzaicina ieguldījumu brokeru sabiedrības klientus pieteikt prasības par naudas līdzekļu izmaksu, ievērojot šā likuma 151. pantā rīcībai ar klientu naudas līdzekļiem noteikto kārtību.

(8) Ieguldījumu brokeru sabiedrības likvidators vai administrators pēc tam, kad pilnīgi izbeigušās tā saistības pret ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem, iesniedz Komisijai informāciju par saistību izbeigšanās faktu."

39. Papildināt pārejas noteikumus ar 49. un 50. punktu šādā redakcijā:

"49. Šā likuma 1. panta 28. punkta "c" apakšpunktā minētos citus uzkrātos ienākumus, kas uzrādīti visaptverošo ienākumu pārskatā, iekļauj sākotnējā kapitālā no 2015. gada 1. janvāra saskaņā ar Komisijas noteiktiem pārejas perioda nosacījumiem.

50. Šā likuma 124. panta 1.² daļas 2. punkta prasību piemēro attiecībā uz atalgojuma mainīgo daļu, ko nosaka ne vēlāk kā par 2014. gada otrā pusgada darbības rezultātiem, un attiecīgā perioda atalgojuma nemainīgo daļu neatkarīgi no darba līguma vai pilnvarojuma līguma noslēgšanas datuma."

40. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 30. punktu šādā redakcijā:

“30) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza direktīvu 2002/87/EK un atceļ direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK.”

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 24. aprīlī.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 14. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.05.2014., Nr. 92.

177. 739L/11 Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā

Izdarīt Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā (Latvijas Vēstnesis, 2010, 118. nr.; 2011, 103., 144. nr.; 2012, 166. nr.; 2013, 40., 46., 61., 87., 234. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”” ar vārdiem “oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis””.

2. Izteikt 9. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Par nacionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem uzskatāmi tie plašsaziņas līdzekļi, kuru sniegto pakalpojumu var saņemt vismaz 60 procenti Latvijas iedzīvotāju vai kuru programmu apraides aptveršanas zona ir valsts teritorijas lielākā daļa, ciktāl šā panta otrajā daļā nav noteikts citādi.”

3. Izteikt 18. panta piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja konkursa uzvarētājs vai tāds nacionālais vai reģionālais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, kuram ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes lēmumu apstiprinātas tiesības palielināt programmas apraides aptveršanas zonu, 12 mēnešu laikā no dienas, kad stājies spēkā lēmums par konkursa rezultātiem vai lēmums par aptveršanas zonas palielināšanu, neizņem apraides atļauju vai 15 mēnešu laikā neuzsāk darbību, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome minēto lēmumu atceļ.”

4. 21. pantā:

papildināt trešās daļas 1. punktu pēc vārdiem “sodīts par” ar vārdu “būtisku”;

papildināt trešās daļas 2. punktu pēc vārda “izdarījis” ar vārdu “būtiskus”;

izteikt trešās daļas 3. un 4. punktu šādā redakcijā:

“3) būtiski pārkāpis apraides vai retranslācijas atļaujā ietvertos noteikumus;

4) neievēro šā likuma 18. panta astotās daļas noteikumus un šis pārkāpums ir būtisks;”;

papildināt trešās daļas 6. punktu pēc vārda “atkārtoti” ar vārdu “būtiski”;

papildināt pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Piemērojot šā likuma 21. panta trešo daļu un izvērtējot pārkāpuma būtiskumu, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome ņem vērā pārkāpuma sabiedrisko bīstamību, elektroniskā plašsaziņas līdzekļa veiktās darbības saistībā ar pārkāpuma seku un atkārtošanas novēršanu, pārkāpuma ietekmi uz vispārējo elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbību un spēju to turpināt.”

5. Aizstāt 29. panta pirmajā daļā vārdus “kalendāro mēnesi” ar vārdiem “trīs kalendāros mēnešus” un vārdu “divus” — ar vārdu “trīs”.

6. Izteikt 60. panta pirmās daļas 6. punktu šādā redakcijā:

“6) veic elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu ierakstus vai pieprasa tos no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem;”.

7. Izteikt 66. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Latvijas Radio un Latvijas Televīzija programmas veido kā nacionālās programmas valsts valodā. Ja Latvijas Radio un Latvijas Televīzija veido vairākas programmas, tad daļu no vienas programmas raidlaika var atvēlēt raidījumiem citās valodās, ieskaitot šajā raidlaikā arī valsts valodā subtitrētās kinofilmas un teātru izrādes.”

8. Izteikt 71. panta pirmās daļas 23. punktu šādā redakcijā:

“23) veikt ierakstus, lai nodrošinātu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu;”

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 24. aprīlī.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 14. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.05.2014., Nr. 92.

178. 740L/11 Grozījumi Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā

Izdarīt Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā (Latvijas Vēstnesis, 2010, 43. nr.; 2011, 52., 85. nr.; 2013, 128., 187. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izteikt 1. punkta “e” apakšpunktu šādā redakcijā:

“e) maksājuma instrumenta izlaišana vai saņemšana;”

izslēgt 21. un 22. punktu.

2. 2. pantā:

papildināt otro daļu ar 8. punktu šādā redakcijā:

“8) krājaizdevu sabiedrība.”;

izteikt 2.¹ daļas 7. punktu šādā redakcijā:

“7) tā ārvalsts elektroniskās naudas iestādes filiāle, kura saņēmusi licenci dalībvalstī.”

3. 4. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “Komisijas” ar vārdiem “Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk — Komisija)”;

aizstāt otrajā daļā vārdu “Iestāde” ar vārdiem “Licencēta iestāde”;

papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Iestāde pēc reģistrācijas atbilstoši šā likuma 5. un 5.¹ panta prasībām veic tās šajā likumā regulētās darbības, kuras iestāde norādījusi, reģistrējoties šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā.”

4. 5. pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu un 1. punktu šādā redakcijā:

“(1) Maksājumu iestādei nav nepieciešama Komisijas licence, un tā savu darbību Latvijā ir tiesīga uzsākt pēc reģistrācijas šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:

- 1) maksājumu iestādes vai tās pārstāvja, par kura darbību maksājumu iestāde uzņemas atbildību, iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība vai komercdarbības plānā paredzētā turpmāko 12 mēnešu maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība nepārsniedz 500 000 *euro* mēnesī šā likuma 1. panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “e” un “g” apakšpunktā minētajos maksājumu pakalpojumu veidos vai trīs miljonus *euro* mēnesī šā likuma 1. panta 1. punkta “f” apakšpunktā minētajā maksājuma pakalpojuma veidā;”;

papildināt pirmās daļas 2. punktu ar vārdiem “un tā atbilst šā likuma 20. panta prasībām”;

papildināt pirmo daļu ar 3. punktu šādā redakcijā:

- “3) ir iesniegta visa šā panta otrajā daļā minētā informācija un dokumenti atbilstoši šā likuma un Komisijas normatīvo noteikumu prasībām.”;

izteikt otrās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(2) Lai reģistrētos šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, maksājumu iestāde iesniedz Komisijai reģistrācijas paziņojumu un šādu informāciju:”;

izslēgt otrās daļas 4. punktā vārdus un skaitli “ja attiecīgā maksājumu iestāde papildus maksājumu pakalpojumu sniegšanai plāno veikt šā likuma 36. panta pirmajā daļā minēto komercdarbību”;

papildināt otro daļu ar 5. punktu šādā redakcijā:

“5) iestādes procedūras, kas nodrošina noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmas izveidi un efektīvu darbību.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Komisija 30 dienu laikā pēc tam, kad saņemta visa šā panta otrajā daļā minētā informācija un dokumenti, izvērtē, vai persona, kura vēlas sniegt maksājumu pakalpojumus, atbilst šā panta pirmās daļas prasībām. Ja attiecīgā persona atbilst šīm prasībām, to reģistrē šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā.”

5. 5.¹ pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(1) Elektroniskās naudas iestādei nav nepieciešama Komisijas licence, un tā savu darbību Latvijā ir tiesīga uzsākt pēc reģistrācijas šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:”;

aizstāt pirmās daļas 1. punktā vārdu “piecus” ar vārdu “divus”;

papildināt pirmās daļas 2. punktu ar vārdiem un skaitli “un tās atbilst šā likuma 20. panta prasībām”;

papildināt pirmo daļu ar 3. punktu šādā redakcijā:

“3) ir iesniegta visa šā panta otrajā daļā minētā informācija un dokumenti atbilstoši šā likuma un Komisijas normatīvo noteikumu prasībām.”;

izteikt otrās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(2) Lai reģistrētos šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, elektroniskās naudas iestāde iesniedz Komisijai reģistrācijas paziņojumu un šādu informāciju:”;

izslēgt otrās daļas 4. punktā vārdus un skaitli “ja attiecīgā elektroniskās naudas iestāde papildus elektroniskās naudas emisijai plāno veikt šā likuma 36.¹ panta pirmajā daļā minēto komercdarbību”;

papildināt otro daļu ar 5. punktu šādā redakcijā:

“5) iestādes procedūras, kas nodrošina noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmas izveidi un efektīvu darbību.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Komisija 30 dienu laikā pēc tam, kad saņemta visa šā panta otrajā daļā minētā informācija un dokumenti, izvērtē, vai persona, kura vēlas uzsākt elektroniskās naudas iestādes darbību, atbilst šā panta pirmās daļas prasībām. Ja attiecīgā persona atbilst šīm prasībām, to reģistrē šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā.”;

aizstāt ceturtajā daļā skaitli un vārdus “5. panta prasībām” ar skaitļiem un vārdiem “5. panta pirmās daļas prasībām un ir iesniegusi Komisijai šā likuma 5. panta otrajā daļā minēto informāciju un dokumentus”.

6. 5.² pantā:

aizstāt vārdus “iestādes informācijā tiek izdarīti grozījumi” ar vārdiem un skaitļiem “iestādes informācijā, tajā skaitā informācijā par šā likuma 11. panta pirmās daļas 10. punktā minētajām personām, tiek izdarīti būtiski grozījumi”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Iestāde, kura reģistrēta šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, pirms jauna maksājuma pakalpojuma veikšanas iesniedz Komisijai šā likuma 5. pantā noteikto informāciju par plānotajiem maksājumu pakalpojumiem.”;

uzskatīt līdzšinējo tekstu par panta pirmo daļu.

7. Papildināt likumu ar 5.³ pantu šādā redakcijā:

“**5.³ pants.** Izskatot šā likuma 5. un 5.¹ pantā minētos dokumentus, Komisijai ir tiesības pieprasīt, lai iestāde izdara tajos labojumus vai iesniedz papildu dokumentus, kas Komisijai nepieciešami, lai tā varētu pārliecināties par iestādes pārdomātu un piesardzīgu darbību, kā arī par citu šā likuma prasību izpildi.”

8. Izteikt 8. pantu šādā redakcijā:

“**8. pants.** Iestādēm, kurām ir piemērojams šā likuma 5. un 5.¹ pantā noteiktais atbrīvojums attiecībā uz licenci, nav saistoši šā likuma 4. panta otrās daļas, 9. panta, 11. panta pirmās, otrās un trešās daļas, 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 22., 24., 25., 26., 31., 32., 33., 34., 35. un 37. panta, 46. panta trešās daļas, kā arī 50. un 51. panta noteikumi.”

9. Aizstāt 9. pantā vārdus “pakalpojumu sniegšanu” ar vārdiem “iestādes darbību vai elektroniskās naudas iestādes darbību”.

10. 11. panta pirmajā daļā:

aizstāt 2. punktā vārdus “pastāvīgo izmaksu summu” ar skaitli un vārdiem “12 mēnešu maksājumu vidējo aritmētisko vērtību mēnesī”;

izslēgt 4. punktā vārdus un skaitļus “ja iestāde papildus maksājumu pakalpojumu sniegšanai veic cita veida komercdarbību saskaņā ar šā likuma 36. un 36.¹ pantu”;

izteikt 6. punktu šādā redakcijā:

“(6) iestādes procedūras, kas nodrošina noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmas izveidi un efektīvu darbību;”;

izteikt 11. punktu šādā redakcijā:

“(11) ziņas par zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību (turpmāk — zvērināts revidents);”;

izslēgt 13. punktā vārdus un skaitli “ja iestāde papildus maksājumu pakalpojumu sniegšanai vai elektroniskās naudas emisijai plāno veikt šā likuma 36. panta pirmajā daļā minēto komercdarbību”.

11. Papildināt 12. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Sākotnējo kapitālu nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regula Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza regulu (ES) Nr.648/2012 (turpmāk — Regula Nr. 575/2013).”

12. Izteikt 18. pantu šādā redakcijā:

“**18. pants.** Ja persona nav izpildījusi šā likuma 14. panta prasības, tai nav tiesību izmantot visu tai piederošo akciju vai daļu balsstiesības, bet akcionāru vai dalībnieku sapulces lēmumi, kas pieņemti, izmantojot šo akciju vai daļu balsstiesības, nav spēkā no to pieņemšanas brīža un uz šo lēmumu pamata nedrīkst lūgt izdarīt ierakstus komercreģistrā un citos publiskos reģistros.”

13. 25. panta pirmajā daļā:

aizstāt 6. punktā vārdu “kreditoru” ar vārdiem “ir pasludināts iestādes maksātnespējas process vai kreditoru”;

izteikt 7. punktu šādā redakcijā:

“7) iestāde neievēro šā likuma un citu maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas emisijas darbību regulējošo normatīvo aktu prasības, tajā skaitā Eiropas Savienības institūciju izdotos tieši piemērojamos tiesību aktus un Komisijas normatīvos noteikumus maksājumu pakalpojumu vai elektroniskās naudas emisijas darbības jomā, vai tās darbības turpināšana apdraudētu maksājumu sistēmas stabilitāti;”

papildināt daļu ar 9. punktu šādā redakcijā:

“9) personai, kurai ir būtiska līdzdalība iestādē, iestājies tai piederošo akciju vai daļu balsstiesību izmantošanas aizliegums un tas ilgst vairāk nekā sešus mēnešus.”

14. Papildināt likumu ar 25.¹ pantu šādā redakcijā:

“**25.¹ pants.** (1) Komisija var anulēt ierakstu šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, ja:

- 1) iestāde nav uzsākusi darbību 12 mēnešu laikā, kopš tā ierakstīta šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā vai pārtraukusi darbību uz laiku, kas ir ilgāks par sešiem mēnešiem;
- 2) tiek konstatēts, ka iestāde sniegusi nepatiesas ziņas vai ieguvusi ierakstu šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā ar citiem nelikumīgiem līdzekļiem;
- 3) iestāde ir uzsākusi likvidācijas procesu;
- 4) ir pasludināts iestādes maksātnespējas process vai kreditoru sapulce ir pieņēmusi lēmumu par bankrota procedūras uzsākšanu;
- 5) iestāde neievēro šā likuma un citu maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas emisijas darbību regulējošo normatīvo aktu prasības, tajā skaitā Eiropas Savienības institūciju izdotos tieši piemērojamos tiesību aktus un Komisijas normatīvos noteikumus maksājumu pakalpojumu vai elektroniskās naudas emisijas darbības jomā, vai tās darbības turpināšana apdraudētu maksājumu sistēmas stabilitāti;
- 6) iestāde lūdz anulēt ierakstu reģistrā.

(2) Ja Komisija pieņem lēmumu par ieraksta anulēšanu šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā, tad šā lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.”

15. Papildināt likumu ar II¹ nodaļu šādā redakcijā:

“II¹ nodaļa

Neliela apjoma maksājumu sistēmu reģistrēšana

26.¹ pants. (1) Neliela apjoma maksājumu sistēmu, uz kuru attiecināma Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. marta regula Nr.260/2012, ar ko nosaka tehniskās un darbības prasības kredīta pārvedumiem un tiešā debeta maksājumiem *euro* un groza regulu (EK) Nr. 924/2009, reģistrē Komisija.

(2) Neliela apjoma maksājumu sistēma ir tiesīga uzsākt darbību pēc reģistrācijas Komisijas uzturētajā neliela apjoma maksājumu sistēmu reģistrā.

(3) Komisija nosaka kārtību, kādā reģistrējama neliela apjoma maksājumu sistēma un sniedzama informācija, kā arī iesniedzamos dokumentus.

26.² pants. (1) Komisija var anulēt reģistrācijas ierakstu šā likuma 26.¹ panta otrajā daļā minētajā reģistrā, ja:

- 1) tiek konstatēts, ka neliela apjoma maksājumu sistēmas operators sniedzis nepatiesas ziņas vai ieguvis ierakstu šā likuma 26.¹ panta otrajā daļā minētajā reģistrā ar citiem nelikumīgiem līdzekļiem;
- 2) neliela apjoma maksājumu sistēmas darbībā neievēro šā likuma un citu neliela apjoma maksājumu sistēmu darbību regulējošo normatīvo aktu prasības, tajā skaitā Eiropas Savienības institūciju izdotos tieši piemērojamus aktus un Komisijas normatīvos noteikumus maksājumu pakalpojumu un maksājumu sistēmu darbības jomā, vai tās darbības turpināšana varētu apdraudēt finanšu sistēmas stabilitāti;
- 3) neliela apjoma maksājumu sistēmas operators lūdz anulēt ierakstu reģistrā.

(2) Ja Komisija pieņem lēmumu par ieraksta anulēšanu šā likuma 26.¹ panta otrajā daļā minētajā reģistrā, tad šā lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.”

16. 27. pantā:

izslēgt ceturtās daļas 4. punktā skaitli un vārdu “20. un”;

aizstāt desmitajā daļā vārdus “Ja iestāde” ar vārdiem “Ja licencēta iestāde”.

17. 29. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Darbības (ārpakalpojumus), kas nepieciešamas iestādes darbības nodrošināšanai, tas ir, grāmatvedības kārtošanai, informācijas tehnoloģiju vai sistēmu pārvaldībai vai attīstīšanai, iekšējā audita dienesta pienākumu veikšanai, var deleģēt vienam vai vairākiem ārpakalpojumu sniedzējiem. Licencēta iestāde papildus var deleģēt iekšējās kontroles sistēmas organizēšanu un kāda maksājuma pakalpojuma elementa sniegšanu vienam vai vairākiem ārpakalpojumu sniedzējiem.”;

aizstāt trešajā daļā vārdus “Iestādes iekšējā” ar vārdiem “Licencētas iestādes iekšējā”.

18. 31. pantā:

aizstāt pirmās daļas ievaddaļā vārdu “reģistrēta” ar vārdu “licencēta”;

papildināt pirmās daļas 1. punkta “f” apakšpunktu pēc vārdiem “informāciju par” ar vārdiem “elektroniskās naudas emisiju, izplatīšanu vai atpirkšanu, kā arī”;

aizstāt otrajā daļā vārdu “reģistrētas” ar vārdu “licencētas”;

izteikt trešās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(3) Citā dalībvalstī licencēta iestāde uzsāk maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes darbību Latvijā, neatverot filiāli, pēc tam, kad:”;

papildināt trešās daļas 1. punkta “c” apakšpunktu pēc vārdiem “informāciju par” ar vārdiem “elektroniskās naudas emisiju, izplatīšanu vai atpirkšanu, kā arī”.

19. 32. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “reģistrēta” ar vārdu “licencēta”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Iestāde rakstveidā informē Komisiju, ka vēlas atvērt filiāli citā dalībvalstī. Iesniegumā tā norāda dalībvalsti, kurā paredzēts atvērt filiāli, filiāles adresi, filiāles vadītāja vārdu, uzvārdu un personas kodu, ja tāds piešķirts, kā arī informāciju par maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes darbības pakalpojumu veidiem, kurus iestāde plāno sniegt attiecīgajā dalībvalstī.”

20. Izteikt 34. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Pašu kapitālu un tā aprēķināšanas kārtību nosaka Regula Nr. 575/2013.”

21. Izteikt 35. panta pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Maksājumu iestāde nodrošina, lai tās pašu kapitāls vienmēr būtu lielāks par vai vienāds ar pašu kapitāla prasību, kas aprēķināta, izmantojot šādu formulu:

$PK = k \times ks$, kur:

- 1) PK — pašu kapitāla prasība;
- 2) k — koeficients:
 - a) 0,5 — ja maksājumu iestāde sniedz tikai šā likuma 1. panta 1. punkta “f” apakšpunktā minēto maksājuma pakalpojumu,
 - b) 0,8 — ja maksājumu iestāde sniedz šā likuma 1. panta 1. punkta “g” apakšpunktā minēto maksājuma pakalpojumu,
 - c) 1 — ja maksājumu iestāde sniedz jebkuru no šā likuma 1. panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” vai “e” apakšpunktā minētajiem maksājumu pakalpojumiem;
- 3) ks — kopsumma, kuru veido šā punkta “a”, “b”, “c”, “d” un “e” apakšpunktā minēto aprēķināto procentu summa:
 - a) 4,0 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, līdz tā sasniedz 5 miljonus *euro*,
 - b) 2,5 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 5 miljonus *euro*, līdz tā sasniedz 10 miljonus *euro*,
 - c) 1 procents no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 10 miljonus *euro*, līdz tā sasniedz 100 miljonus *euro*,
 - d) 0,5 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 100 miljonus *euro*, līdz tā sasniedz 250 miljonus *euro*,
 - e) 0,25 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 250 miljonus *euro*.

(2) Ja iestāde nav darbojusies pilnus 12 kalendāra mēnešus, veikto maksājumu vidējo aritmētisko vērtību nosaka no maksājumu pakalpojumu sniegšanas sākuma.”

22. Aizstāt 37. pantā vārdus “Iestāde var piešķirt” ar vārdiem “Licencēta iestāde var piešķirt”.

23. 38. pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(1) Iestāde nodrošina, lai nauda, kas saņemta no maksājumu pakalpojumu izmantotājiem vai cita maksājumu pakalpojumu sniedzēja maksājumu izpildei, būtu nodrošināta ar apdrošinātāja vai tādas kredītiestādes izsniegtu galvojuma apdrošināšanas polisi vai citu garantiju, kura neietilpst vienā komercsabiedrību grupā ar iestādi, vai arī nodrošina, lai šī nauda.”;

papildināt ceturto daļu pēc vārdiem “šā panta pirmajā” ar vārdiem “un piektajā”.

24. Izteikt 38.¹ pantu šādā redakcijā:

“**38.¹ pants.** (1) Naudas līdzekļi, ko maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir saņēmis no maksājumu pakalpojumu izmantotājiem vai cita maksājumu pakalpojumu sniedzēja maksājumu izpildei, kā arī no elektroniskās naudas turētājiem, maksātnespējas gadījumā netiek iekļauti iestādes mantā, no kuras tiek segti maksātnespējas procesa vai likvidācijas izdevumi un apmierināti citi kreditoru vai trešo personu prasījumi. No minētajiem naudas līdzekļiem var tikt apmierināti vienīgi maksājumu pakalpojumu izmantotāju, citu maksājumu pakalpojumu sniedzēju un elektroniskās naudas turētāju pamatoti prasījumi.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētie naudas līdzekļi pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas nekavējoties tiek izmaksāti maksājumu pakalpojumu izmantotājiem vai citam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, no kura tie saņemti maksājumu izpildei, kā arī elektroniskās naudas turētājiem.”

25. 40. pantā:

izteikt 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Elektroniskās naudas iestāde, kas saņēmusi Komisijas licenci, Komisijas darbības finansēšanai maksā līdz 0,05 procentiem (ieskaitot) no emitenta atpirtās elektroniskās naudas kopsummas ceturksnī, bet ne mazāk par 3557 *euro* gadā.”;

papildināt pantu ar 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1²) Ja elektroniskās naudas iestāde, kas saņēmusi Komisijas licenci, sniedz arī maksājumu pakalpojumus, tā Komisijas darbības finansēšanai papildus šā panta 1.¹ daļā noteiktajam maksā līdz 0,05 procentiem (ieskaitot) no elektroniskās naudas iestādes veikto maksājumu kopsummas ceturksnī, bet ne mazāk par 3557 *euro* gadā.”;

papildināt otro daļu pēc vārdiem “šā panta pirmajā” ar skaitļiem un vārdu “1.¹ un 1.²”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Komisija izdod normatīvos noteikumus par šā panta otrajā daļā minēto pārskatu iesniegšanas kārtību un par šā panta pirmajā, 1.¹ un 1.² daļā minēto maksājumu aprēķināšanas kārtību.”

26. Izteikt 40.¹ pantu šādā redakcijā:

“**40.¹ pants.** (1) Maksājumu iestāde, kuras darbības uzsākšanai atbilstoši šā likuma 5. panta noteikumiem nav nepieciešama licence, pēc tās reģistrācijas šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā Komisijas darbības finansēšanai maksā līdz 0,05 procentiem (ieskaitot) no maksājumu iestādes veikto maksājumu kopsummas ceturksnī, bet ne mazāk par 426 *euro* gadā.

(2) Elektroniskās naudas iestāde, kuras darbības uzsākšanai atbilstoši šā likuma 5.¹ panta noteikumiem nav nepieciešama licence, pēc tās reģistrācijas šā likuma 10. panta trešajā daļā minētajā reģistrā Komisijas darbības finansēšanai maksā līdz 0,05 procentiem (ieskaitot) no emitenta atpirtās elektroniskās naudas kopsummas ceturksnī, bet ne mazāk par 426 *euro* gadā.

(3) Ja elektroniskās naudas iestāde, kuras darbības uzsākšanai atbilstoši šā likuma 5.¹ panta noteikumiem nav nepieciešama licence, sniedz arī maksājumu pakalpojumus, tā Komisijas darbības finansēšanai papildus šā panta otrajā daļā noteiktajam maksā līdz 0,05 procentiem (ieskaitot) no veikto maksājumu kopsummas ceturksnī, bet ne mazāk par 426 *euro* gadā.

(4) Šajā pantā minētā iestāde Komisijas noteiktajā kārtībā un termiņos iesniedz tai pārskatu, kas nepieciešams šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā noteikto maksājumu aprēķināšanai, un līdz ceturksnim sekojošā mēneša trīsdesmitajam datumam veic attiecīgos maksājumus.

(5) Neliela apjoma maksājumu sistēma, kura tiek reģistrēta šā likuma 26.¹ panta otrajā daļā minētajā reģistrā, Komisijas darbības finansēšanai maksā 426 *euro* gadā.

(6) Komisija izdod normatīvos noteikumus par šā panta ceturtajā daļā minēto pārskatu iesniegšanas kārtību un par šā panta pirmajā, otrajā, trešajā un piektajā daļā minēto maksājumu aprēķināšanas kārtību.”

27. Papildināt 44.¹ panta pirmo daļu pēc vārda “daļas” ar skaitli “2.,”.

28. Papildināt V nodaļu ar 44.² pantu šādā redakcijā:

“**44.² pants.** (1) Maksājumu pakalpojumu sniedzējs neuzsāk darījuma attiecības ar tādu azartspēļu organizētāju vai tā starpnieku, kas norādīts maksājumu pakalpojumu sniedzējam nosūtītajā Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas lēmumā par aizliegumu uzsākt un turpināt darījuma attiecības ar azartspēļu organizētāju, kurš darbību veic bez Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās licences, vai tā starpnieku (turpmāk — nelicencēts azartspēļu organizētājs). Ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir uzsācis darījuma attiecības ar nelicencētu azartspēļu organizētāju, tas pēc lēmuma saņemšanas šīs darījuma attiecības izbeidz.

(2) Maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir aizliegts veikt kredīt pārvedumus uz šā panta pirmajā daļā minētajā lēmumā norādītā nelicencēta azartspēļu organizētāja kontu. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs šo pienākumu izpilda nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darba dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas.

(3) Maksājumu pakalpojumu sniedzējs nav atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies, izpildot Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas lēmumā noteikto.”

29. Izteikt VI nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“VI nodaļa

Maksājumu pakalpojumu sniedzēju, elektroniskās naudas iestāžu un maksājumu sistēmu darbības uzraudzība un atbildība”.

30. Izslēgt 45. pantā vārdu “licencēto”.

31. 46. pantā:

papildināt otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Iestādes pārskata gads sakrīt ar kalendāra gadu.”;

izteikt 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Elektroniskās naudas iestāde gada pārskata un konsolidētā gada pārskata pielikumā norāda apgriezībā esošās elektroniskās naudas apmēru pārskata gada 31. decembrī un pārskata gadā atpirtās elektroniskās naudas apmēru. Elektroniskās naudas iestādes pārskata gads sakrīt ar kalendāra gadu.”

32. Papildināt 48. panta otro daļu pēc vārda “sniedzējiem” ar vārdiem “elektroniskās naudas iestādēm un maksājumu sistēmu darbībai.”

33. Izteikt 49. pantu šādā redakcijā:

“**49. pants.** Lai pārbaudītu iestāžu un maksājumu sistēmu darbības atbilstību šā likuma prasībām, kā arī Eiropas Savienības tieši piemērojamo tiesību aktu prasībām, Komisijai ir tiesības:

- 1) pieprasīt, lai iestāde vai institūcija, vai persona, kas ir atbildīga par maksājumu sistēmas darbību, sniedz uzraudzībai nepieciešamo informāciju;

- 2) veikt pārbaudes iestādē vai institūcijā, vai pie personas, kas ir atbildīga par maksājumu sistēmas darbību, un pārbaudīt attiecīgās sistēmas darbību.”

34. Aizstāt 51. pantā vārdu “reģistrēta” (attiecīgā locījumā) ar vārdu “licencēta” (attiecīgā locījumā).

35. Papildināt 52. panta pirmo daļu pēc vārdiem “ar finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku” ar vārdiem “un maksājumu sistēmu”.

36. Izteikt 78. pantu šādā redakcijā:

“**78. pants.** (1) Ja maksājuma pakalpojuma izmantotājs izmanto maksājuma instrumentu, kas saskaņā ar standartlīgumu izmantojams tikai maksājumiem, no kuriem katrs atsevišķi nepārsniedz 30 *euro*, vai maksājuma instrumentu, kuram noteiktais limits ir 150 *euro* vai kurā uzkrātā nauda nekad nepārsniedz 150 *euro*, maksājumu pakalpojumu sniedzējs var vienoties ar maksājuma pakalpojuma izmantotāju, ka:

- 1) netiek piemēroti šā likuma 82. panta pirmās daļas 2. punkta, 83. panta pirmās daļas 3., 4. un 5. punkta un 87. panta ceturtās un piektās daļas noteikumi, ja vien nav iespējams maksājuma instrumentu bloķēt vai apturēt tā turpmāko izmantošanu;
- 2) netiek piemēroti šā likuma 85., 86. panta un 87. panta pirmās un otrās daļas noteikumi, ja maksājuma instrumentu izmanto anonīmi vai maksājumu pakalpojumu sniedzējs citas maksājuma instrumentam raksturīgas pazīmes dēļ nevar pierādīt, ka maksājums bijis autorizēts;
- 3) maksājumu pakalpojumu sniedzējam nav nepieciešams informēt maksājuma pakalpojuma izmantotāju par maksājuma rīkojuma noraidīšanu, ja maksājuma rīkojuma neizpilde izriet no konkrētajiem apstākļiem;
- 4) maksātājs nevar atsaukt maksājuma rīkojumu pēc tam, kad to nosūtījis vai devis saņēmējam piekrišanu veikt maksājumu;
- 5) tiek piemērots cits maksājuma izpildes termiņš, nekā tas noteikts šā likuma 96. pantā.

(2) Šā likuma 86. un 87. panta noteikumus piemēro arī attiecībā uz elektronisko naudu, izņemot gadījumu, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nevar iesaldēt maksājumu kontu vai bloķēt maksājuma instrumentu.”

37. Izteikt 103. pantu šādā redakcijā:

“**103. pants.** Maksājumu sistēmas un maksājumu pakalpojumu sniedzēji ir tiesīgi saskaņā ar fizisko personu datu aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem apstrādāt personas datus, kad tas ir nepieciešams, lai novērstu maksājumu instrumentu neautorizētu izmantošanu vai ar maksājumiem saistītu krāpšanu un nodrošinātu šo nodarījumu izmeklēšanu un atklāšanu.”

38. Papildināt pārejas noteikumus ar 13., 14., 15. punktu šādā redakcijā:

“13. Iestāde, kura neatbilst šā likuma 5. panta pirmās daļas 1. punkta nosacījumam par maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības nepārsniegšanu vai 5.¹ panta pirmās daļas 1. punkta nosacījumam par apgrozībā esošās elektroniskās naudas vidējā apmēra nepārsniegšanu, pēc šo grozījumu spēkā stāšanās dienas ir tiesīga turpināt elektroniskās naudas emisiju vai sniegt maksājumu pakalpojumus, ja tā līdz 2014. gada 31. jūlijam iesniedz Komisijai šā likuma 11. pantā minētos dokumentus, lai saņemtu licenci maksājumu iestādes darbībai vai elektroniskās naudas emisijai. Ja šajā punktā minētā iestāde līdz 2015. gada 30. janvārim nav saņēmusi licenci maksājumu iestādes darbībai vai elektroniskās naudas emisijai, tās turpmākā darbība ir izbeidzama.

14. Neliela apjoma maksājumu sistēmu, kura darbību uzsākusi līdz šā likuma 26.¹ panta spēkā stāšanās dienai, Komisija reģistrē neliela apjoma maksājumu sistēmu reģistrā, ja neliela apjoma maksājumu sistēmas operators līdz 2014. gada 15. jūlijam iesniedz Komisijai informāciju un nepieciešamos dokumentus. Ja neliela apjoma maksājumu sistēma līdz 2014. gada 29. augustam nav reģistrēta šā likuma 26.¹ panta otrajā daļā minētajā reģistrā, tās turpmākā darbība ir izbeidzama.

15. Šā likuma 44.² pants stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā.”

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 24. aprīlī.

Valsts prezidents **A. Bērziņš**

Rīgā 2014. gada 14. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.05.2014., Nr. 92.

179. 741L/11 Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves likums

I nodaļa. Vispārīgais noteikums

1. pants. Šis likums nosaka ilgtermiņa stabilizācijas rezerves izveidošanas, līdzekļu izmantošanas, pārvaldīšanas, uzskaites un pārskatu sagatavošanas kārtību.

II nodaļa. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves izveidošana

2. pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezervi veido:

- 1) valsts pamatbudžeta līdzekļi saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likuma 19. pantu;
- 2) valsts pamatbudžeta līdzekļi, kas saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam iemaksājami ilgtermiņa stabilizācijas rezervē;
- 3) līdzekļi, kas iegūti no ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļu pārvaldīšanas darījumiem.

3. pants. Lēmumu par šā likuma 2. panta 1. punktā noteikto valsts pamatbudžeta līdzekļu ieskaitīšanu ilgtermiņa stabilizācijas rezervē atbilstoši Fiskālās disciplīnas likuma 19. pantam Ministru kabinets pieņem pēc šā likuma 17. pantā minētā ziņojuma izskatīšanas, bet ne vēlāk kā līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 10. martam.

4. pants. (1) Valsts kase triju darbdienu laikā:

- 1) pēc šā likuma 3. pantā minētā lēmuma pieņemšanas nodrošina līdzekļu ieskaitīšanu Latvijas Bankā atvērtajā ilgtermiņa stabilizācijas rezerves kontā;
- 2) no dienas, kad saņemti ienākumi no ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļu pārvaldīšanas darījumiem, nodrošina šo līdzekļu ieskaitīšanu Latvijas Bankā atvērtajā ilgtermiņa stabilizācijas rezerves kontā.

(2) Valsts kase nodrošina, lai Latvijas Bankā atvērtajā ilgtermiņa stabilizācijas rezerves kontā tiktu ieskaitīti tie valsts pamatbudžeta līdzekļi, kuri saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam iemaksājami ilgtermiņa stabilizācijas rezervē.

III nodaļa. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļu izmantošanas kārtība

5. pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļus var izmantot tikai šādos gadījumos:

- 1) valsts pamatbudžeta finansiālā deficīta segšanai gados, kad saskaņā ar Fiskālās disciplīnas likumu izstrādātajā vidējā termiņa budžeta ietvara likumā attiecīgajam gadam valsts pamatbudžetā ir plānots finansiālais deficīts;
- 2) neskarot Fiskālās disciplīnas likuma 17. panta sestās daļas nosacījumus, fiskālo risku mazināšanas vai novēršanas pasākumu finansēšanai (tai skaitā to fiskālo risku mazināšanas vai novēršanas pasākumu finansēšanai, kuri atbilst Likuma par budžetu un finanšu vadību 8.¹ pantā noteiktajiem mērķiem), ja līdzekļus nav iespējams nodrošināt no citiem finansējuma avotiem vai līdzekļu nodrošināšana ir saistīta ar nesamērīgiem valsts budžeta izdevumiem;

- 3) īstermiņa finansējuma nodrošināšanai Valsts kases budžeta kontos naudas līdzekļu vadības ietvaros uz termiņu, kas nepārsniedz 12 kalendāra mēnešus, ja līdzekļus nav iespējams nodrošināt no citiem finansējuma avotiem vai līdzekļu nodrošināšana ir saistīta ar nesamērīgiem valsts budžeta izdevumiem.

6. pants. Lēmumu par ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļu izmantošanu pieņem Ministru kabinets pēc finanšu ministra ierosinājuma.

7. pants. Valsts kase 10 darbdienu laikā pēc šā likuma 6. pantā minētā lēmuma pieņemšanas nodrošina līdzekļu pārskaitīšanu no ilgtermiņa stabilizācijas rezerves konta uz valsts budžeta kontu Latvijas Bankā.

IV nodaļa. Līdzekļu pārvaldīšana

8. pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļu pārvaldīšanu nodrošina Valsts kase. Visus ar šo līdzekļu pārvaldīšanu saistītos maksājumus Valsts kase sedz no ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļiem.

9. pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļus pārvalda nošķirti no citiem valsts budžeta līdzekļiem, un šo līdzekļu ieguldījumu stratēģiju apstiprina finanšu ministrs.

10. pants. Finanšu risku pārvaldīšanai ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļu ieguldījumu stratēģijā nosaka:

- 1) ierobežojumus attiecībā uz ieguldījumu subjektiem un ieguldījumu veikšanai pieļaujamiem finanšu instrumentu veidiem, izmantojot starptautiski atzītu kredītreitingu aģentūru noteiktos kredītreitingus;
- 2) ieguldījumu valūtu struktūras ierobežojumus;
- 3) ieguldījumu ģeogrāfiskās un nozaru diversifikācijas ierobežojumus un citus ierobežojumus finanšu risku pārvaldīšanai.

11. pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves līdzekļus atbilstoši šo līdzekļu ieguldīšanas stratēģijā noteiktajiem ierobežojumiem atļauts ieguldīt:

- 1) valsts un starptautisko finanšu institūciju emitētajos vai garantētajos parāda vērtspapīros, izņemot Latvijas valsts emitētos vai garantētos parāda vērtspapīrus;
- 2) pašvaldību emitētajos vai garantētajos parāda vērtspapīros, izņemot Latvijas pašvaldību emitētos vai garantētos parāda vērtspapīrus;
- 3) komercsabiedrību emitētajos kapitāla vērtspapīros un parāda vērtspapīros, ja tie iekļauti vismaz vienas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts regulētā tirgū;
- 4) noguldījumos Latvijas Bankā un Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētā kredītiestādē;
- 5) ieguldījumu fondos Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts ieguldījumu fondos.

12. pants. Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves pārvaldīšanā finanšu risku pārvaldīšanas nolūkā atbilstoši šo līdzekļu ieguldīšanas stratēģijā noteiktajiem ierobežojumiem atļauts izmantot atvasinātos finanšu instrumentus.

V nodaļa. Līdzekļu uzskaitē un pārskati

13. pants. Valsts kase nodrošina ilgtermiņa stabilizācijas rezerves grāmatvedības uzskaiti un to, ka gada pārskats par ilgtermiņa stabilizācijas rezervi tiek sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par grāmatvedības uzskaiti un pārskatiem.

14. pants. Reizi ceturksnī līdz pārskata periodam sekojošā mēneša desmitajam datumam Valsts kase iesniedz finanšu ministram pārskatu par veiktajiem darījumiem.

15. pants. Gada pārskats par ilgtermiņa stabilizācijas rezervi un tās ieguldījumiem ir saimnieciskā gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (turpmāk — saimnieciskā gada pārskats) neatņemama sastāvdaļa, un tas ir pakļauts tādai pašai kontrolei kā saimnieciskā gada pārskats.

16. pants. Šā likuma 13. un 14. pantā minētie pārskati netiek gatavoti un iesniegti par tādu pārskata periodu, kurā pārskatā norādāmo finanšu datu vērtība ir vienāda ar nulli.

17. pants. (1) Reizi gadā līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. martam Finanšu ministrija sagatavo un finanšu ministrs iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā ziņojumu par:

- 1) valsts pamatbudžeta ieņēmumiem un valsts pamatbudžeta izpildes rezultātu pārskata gadā;
- 2) ilgtermiņa stabilizācijas rezerves ienākumiem, finanšu darījumiem un ar tiem saistītajiem maksājumiem un no ilgtermiņa stabilizācijas rezerves finansētajiem pasākumiem pārskata gadā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto ziņojumu Ministru kabinets iesniedz Saeimai līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1. aprīlim.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Ilgtermiņa stabilizācijas rezerves likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2008, 24. nr.; 2009, 14. nr.).

2. Finanšu ministrija sagatavo un finanšu ministrs iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā šā likuma 17. pantā minēto ziņojumu par laikposmu, sākot ar 2014. gada 1. janvāri.

3. Šā likuma 13. un 14. pantā minētos pārskatus sagatavo, sākot ar pārskata periodu, kad Valsts kase atbilstoši šā likuma 4. panta pirmajai daļai ir nodrošinājusi līdzekļu pārskaitīšanu ilgtermiņa stabilizācijas rezerves kontā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 24. aprīlī.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 14. maijā

180. 742L/11 Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā

Izdarīt Patērētāju tiesību aizsardzības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1999, 9. nr.; 2002, 1. nr.; 2003, 11. nr.; 2004, 11. nr.; 2005, 24. nr.; 2007, 9., 12. nr.; 2008, 15. nr.; 2009, 13. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 194. nr.; 2010, 183., 206. nr.; 2011, 96. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izslēgt 2. punktā vārdus “izgatavota jauna lieta”;

izteikt 4., 5. un 6. punktu šādā redakcijā:

“4) **pakalpojuma sniedzējs** — fiziskā vai juridiskā persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu patērētājam, arī izmantojot citu personu starpniecību, kuras rīkojas pakalpojuma sniedzēja vārdā vai uzdevumā;

5) **pārdevējs** — fiziskā vai juridiskā persona (arī importētājs), kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros piedāvā vai pārdod precī patērētājam, arī izmantojot citu personu starpniecību, kuras rīkojas pārdevēja vārdā vai uzdevumā;

6) **prece** — jebkura lieta, ko piedāvā vai pārdod patērētājam, izņemot lietu, kuru pārdod tiesas nolēmuma vai tiesneša lēmuma izpildes procesā vai saskaņā ar valstij piekritīgās mantas uzskaiti, novērtēšanu, realizāciju, nodošanu bez maksas, iznīcināšanu un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšanu valsts budžetā, vai saskaņā ar komercķīlu regulējošiem normatīvajiem aktiem. Ūdens, gāze un elektrība uzskatāma par precī, ja to piedāvā vai pārdod ierobežotā tilpumā vai noteiktā daudzumā. Digitālais saturs kopā ar materiālo datu nesēju (CD, DVD vai līdzīgu materiālo datu nesēju) uzskatāms par precī;”;

papildināt pantu ar 8. punktu šādā redakcijā:

“8) **digitālais saturs** — dati, kas radīti un piegādāti digitālā formātā.”

2. Izteikt 2. pantu šādā redakcijā:

“2. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt patērētājiem iespēju īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības, kā arī aizsargāt patērētāju kolektīvās intereses.”

3. Papildināt likumu ar 2.1 pantu šādā redakcijā:

“2.1 pants. Likuma piemērošanas joma

(1) Šā likuma noteikumus piemēro, ja patērētāju tiesību aizsardzību regulējošās speciālajās normās nav noteikts citādi.

(2) Šā likuma noteikumi neskar līgumiskās attiecības, it īpaši līguma spēkā esamību, slēgšanu un sekas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(3) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas nodrošina augstāku patērētāja tiesību aizsardzību, nekā noteikts šajā likumā.”

4. Izslēgt 4. panta pirmajā daļā, 4.¹ panta pirmajā daļā, 9. panta ceturtajā daļā, 30. panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā, 31. panta otrajā, trešajā, ceturtajā, piektajā un septītajā daļā un 35. pantā vārdu “ražotājs” (attiecīgā locījumā).

5. 4. pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Patērētājam nav pienākuma pieņemt precī vai pakalpojumu un samaksāt cenu vai citu maksājumu par precī vai pakalpojumu, ja prece ir piegādāta vai pakalpojums sniegts, patērētājam neizdarot pasūtījumu. Ja patērētājs neatbild uz šādu pasūtījumu, tas nenozīmē, ka viņš pasūtījumam piekrīt.”;

papildināt pantu ar ceturto, piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

“(4) Pirms līguma noslēgšanas pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs prasa patērētāja skaidri paustu piekrišanu jebkuram maksājumam papildus samaksai, kas paredzēta par līguma galveno saistību. Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav saņēmis patērētāja skaidri paustu piekrišanu šādam maksājumam vai nav nodrošinājis patērētājam iepriekš aktivizētas izvēles iespējas, kuras patērētājam ir jānoraida, lai nebūtu jāveic papildu maksājumi, tad patērētājam ir tiesības saņemt šāda papildu maksājuma atmaksu.

(5) Ja pakalpojuma sniegšanas laikā rodas nepieciešamība veikt papildu darbu, par ko nav bijusi vienošanās ar patērētāju, pakalpojuma sniedzējs prasa patērētāja skaidri paustu piekrišanu papildu darbam. Ja pakalpojuma sniedzējs nav saņēmis patērētāja skaidri paustu piekrišanu šādam papildu darbam, tad patērētājam nav pienākuma maksāt par papildu darbu.

(6) Pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir pienākums, nododot precī patērētājam, nodrošināt viņam iespēju apskatīt vai pārbaudīt precī. Ja patērētājam šāda iespēja netiek nodrošināta, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir pienākums pierādīt, ka nodošanas brīdī precei nebija trūkumu.”

6. Papildināt 4.¹ pantu ar trešo, ceturto, piekto, sesto un septīto daļu šādā redakcijā:

“(3) Šā likuma 4. panta ceturto daļu, 9., 10., 12. pantu un 17. panta pirmo daļu nepiemēro:

- 1) kompleksiem tūrisma pakalpojumiem;
- 2) brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību līgumiem, brīvdienu pakalpojumu ilgtermiņa līgumiem, brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību vai ilgtermiņa brīvdienu pakalpojumu tālākpārdošanas līgumiem un brīvdienu mītnes ilgtermiņa lietošanas tiesību apmaiņas līgumiem;
- 3) pasažieru transporta pakalpojumiem (izņemot šā likuma 4. panta ceturto daļu un 31.² panta trešo daļu);
- 4) līgumiem par tādu pārtikas preču, dzērienu vai citu tūlītējam patēriņam mājāsaimniecībā paredzētu preču piegādi, kuras pārdevējs bieži un regulāri piegādā patērētāja dzīvesvietā, uzturēšanās vietā vai darbavietā;
- 5) līgumiem, kas noslēgti, izmantojot tirdzniecības automātu vai automatizētu tirdzniecības vietu;
- 6) līgumiem, kas noslēgti ar elektronisko sakaru komersantu, izmantojot publisko taksofonu, par publiskā taksofona izmantošanu vai noslēgti, lai izmantotu patērētāja veiktu vienu savienojumu pa tālruni, internetu vai faksu;
- 7) finanšu pakalpojumiem;
- 8) līgumiem par nekustamā īpašuma iegādi vai ar to saistīto tiesību nodošanu;
- 9) līgumiem par jaunu ēku būvniecību vai esošu ēku būtisku pārbūvi un dzīvojamu telpu īres līgumiem;
- 10) līgumiem, kas noslēgti ar notāriem, tiesu izpildītājiem vai citām valsts amatpersonām pielīdzināmām personām.

(4) Šā likuma 14.¹ pantu piemēro pakalpojumiem, kuru rezultātā tiek uzlabota vai pārveidota kustama ķermeniska lieta vai tās īpašības.

(5) Šā likuma 13., 14., 16., 17., 19., 20., 21., 27., 28., 30. un 33. panta ietvaros par precī uzskatāma kustama ķermeniska lieta, kā arī pakalpojuma sniegšanas rezultātā izgatavota kustama ķermeniska lieta.

(6) Līgumiem par ūdens, gāzes vai elektrības piegādi, izņemot gadījumus, kad ūdeni, gāzi vai elektrību piedāvā vai pārdod ierobežotā tilpumā vai noteiktā daudzumā, kā arī līgumiem par centralizētu siltumapgādi piemēro šā likuma noteikumus par pakalpojumiem, ciktāl sabiedrisko pakalpojumu vai patērētāju tiesību aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(7) Šā likuma noteikumi, kuri regulē pakalpojuma sniegšanu, tiek piemēroti digitālajam saturam, kas netiek piegādāts materiālajā datu nesējā, ja patērētāju tiesību aizsardzību regulējošās speciālajās normās nav noteikts citādi.”

7. Izslēgt 5. panta otrās daļas 4. punktu.

8. 6. pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārdiem “pakalpojuma sniedzējs” ar vārdiem “iepriekš sagatavotos līguma projektos”;

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Līguma noteikums, kas paredz, ka patērētājs atsakās no savām likumīgajām tiesībām, uzskatāms par netaisnīgu un nav spēkā.”;

papildināt pantu ar 2.² daļu šādā redakcijā:

“(2²) Šā panta noteikumi neattiecas uz tādiem līguma noteikumiem, kas definē līguma priekšmetu un cenu vai atlīdzības atbilstību precei vai pakalpojumam, ja tie ir formulēti vienkāršā un saprotamā valodā.”;

aizstāt trešās daļas 3. punktā vārdus “ierobežo vai izslēdz iespēju” ar vārdiem “nepamatoti ierobežo vai izslēdz iespēju”;

izteikt trešās daļas 7. un 8. punktu šādā redakcijā:

“7) izslēdz patērētājam iespēju vai kavē viņu vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā vai izmantot tiesību aizsardzības līdzekļus, īpaši tādus, kuri paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā, nepamatoti ierobežo patērētājam pieejamo pierādījumu izmantošanu vai uzliek patērētājam pierādīšanas pienākumu, kurš saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir citas līgumslēdzējas puses pienākums;

8) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji atkāpties no līguma, izņemot gadījumu, kad šāda iespēja ir nodrošināta arī patērētājam;”;

papildināt trešo daļu ar 8.¹ punktu šādā redakcijā:

“8¹) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izbeigt beztermiņa līgumu bez pienācīga brīdinājuma, izņemot gadījumu, kad tam ir pamatots iemesls;”;

izteikt trešās daļas 9. punktu šādā redakcijā:

“9) paredz automātiski pagarināt noteikta termiņa līgumu, ja patērētājs neinformē par līguma nepagarināšanu, un nosaka patērētāja pienākumu sniegt šo informāciju nepamatoti agri pirms līguma termiņa beigām;”;

izteikt trešās daļas 11. un 12. punktu šādā redakcijā:

“11) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam nodot citai personai savas tiesības un pienākumus, ja tādējādi bez patērētāja piekrišanas var tikt samazināts viņam dotās garantijas apjoms;

12) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji grozīt līguma noteikumus, izņemot gadījumu, kad tam ir līgumā paredzēts pamatots iemesls;”;

papildināt trešo daļu ar 13., 14., 15., 16., 17. un 18. punktu šādā redakcijā:

- “13) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam bez pamatota iemesla vienpusēji mainīt preces vai pakalpojuma raksturojumu;
- 14) atļauj pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam paturēt patērētāja samaksāto naudas summu par vēl nesniegtu pakalpojumu, ja no līguma atkāpjas pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs;
- 15) padara patērētājam saistošu līgumu, kurā preču pārdošana vai pakalpojuma sniegšana tiek pakļauta nosacījumam, kura izpilde ir atkarīga tikai no paša ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja gribas;
- 16) padara patērētājam saistošu tādu līguma noteikumu, ar kuru patērētājam nav bijusi reāla iespēja iepazīties pirms līguma noslēgšanas;
- 17) paredz ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam tiesības vienpusēji noteikt, vai piegādātās preces vai pakalpojumi atbilst līguma noteikumiem, vai paredz ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ekskluzīvas tiesības interpretēt jebkurus līguma noteikumus;
- 18) uzliek patērētājam pienākumu izpildīt visas līgumsaistības, bet ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs savas līgumsaistības neizpilda.”;

papildināt pantu ar 3.¹, 3.², 3.³ un 3.⁴ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Šā panta trešās daļas 5. punkta nosacījums neattiecas uz noteikumiem, kas paredz likumīgu cenas indeksāciju, ja līgumā ir skaidri paredzēta cenas izmaiņu noteikšanas metode.

(3²) Šā panta trešās daļas 8.¹ punkta nosacījums neattiecas uz finanšu pakalpojumu līgumu noteikumiem, saskaņā ar kuriem pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs bez brīdinājuma izbeigt beztermiņa līgumu, ja tam ir pamatots iemesls un ja pakalpojuma sniedzējs ievēro pienākumu par līguma izbeigšanu nekavējoties informēt patērētāju.

(3³) Šā panta trešās daļas 12. punkta nosacījums neattiecas uz:

- 1) finanšu pakalpojumu līgumu noteikumiem, saskaņā ar kuriem pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs bez brīdinājuma mainīt procentu likmes, kas jāmaksā patērētājam vai ir izmaksājamas patērētājam, vai citus maksājumus par finanšu pakalpojumiem, ja tam ir pamatots iemesls un pakalpojuma sniedzējs ievēro pienākumu informēt par to patērētāju pēc iespējas ātrāk, kā arī patērētājam ir paredzētas tiesības nekavējoties izbeigt līgumu;
- 2) noteikumiem, saskaņā ar kuriem pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs vienpusēji grozīt beztermiņa līguma noteikumus, ja pakalpojuma sniedzējs ievēro pienākumu pienācīgi informēt patērētāju un patērētājs ir tiesīgs atkāpties no līguma.

(3⁴) Šā panta trešās daļas 5., 8.¹ un 12. punkta nosacījumi neattiecas uz darījumiem ar pārvedamiem vērtspapīriem, finanšu instrumentiem un citiem produktiem vai pakalpojumiem, kuru cena ir saistīta ar biržas cenu vai biržas cenu indeksa vai finanšu tirgus likmes svārstībām, kuras pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs neietekmē, kā arī uz līgumiem par ārvalstu valūtas, ceļojumu čeku vai starptautisku naudas pārvedumu ārvalstu valūtā pirkšanu vai pārdošanu.”;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja tas sastādīts iepriekš un līdz ar to patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā noteikuma saturu; īpaši tas attiecas uz iepriekš sagatavotiem tipveida līgumiem.”

9. 8. pantā:

izslēgt 1.³ daļā vārdus “pašu kapitālu un”;

papildināt pantu ar 1.⁴ daļu šādā redakcijā:

“(1⁴) Par patērētāju kreditēšanas pakalpojumiem uzskatāmi arī tādi pakalpojumi, kuru ietvaros no patērētāja tiek pieņemta patērētāja lieta pārdošanai vai glabāšanai un samaksa par lietu tiek veikta lietas nodošanas brīdī, ja līgumā paredzētas patērētāja tiesības atkāpties no līguma, par to paredzot maksu.”;

aizstāt 4.¹ daļā vārdu “novērtē” ar vārdu “izvērtē”;

izteikt 4.³ daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(4³) Šā panta 4.¹, 4.² un 4.⁴ daļā noteiktos pienākumus neattiecinā uz patērētāja kreditēšanas līgumiem.”;

izslēgt 4.³ daļas 1. punktu;

izteikt 4.³ daļas 10. punktu šādā redakcijā:

“(10) kurus noslēdzis ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs par preču vai pakalpojumu iegādi atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā un saskaņā ar kuriem kredīts tiek piešķirts, nemaksājot procentu likmi un citus papildu maksājumus.”;

papildināt pantu ar 4.⁴, 4.⁵ un 4.⁶ daļu šādā redakcijā:

“(4⁴) Izpildot šā panta 4.¹ un 4.² daļā noteikto pienākumu, kredīta devējam ir pienākums pieprasīt, iegūt un izvērtēt informāciju par patērētāja ienākumiem un izdevumiem pienākuma izpildei atbilstošā apjomā. Patērētājam ir pienākums pēc kredīta devēja pieprasījuma sniegt informāciju par saviem ienākumiem un izdevumiem. Kredīta devējs ir tiesīgs piešķirt kredītu tikai pēc tam, kad tas izvērtējis patērētāja spēju atmaksāt kredītu un pārliecinājies par to.

(4⁵) Ja kredīta devējs piešķir kredītu patērētājam, neizvērtējot patērētāja spēju atmaksāt kredītu, tad kredīta devējs nav tiesīgs prasīt, lai patērētājs par kreditēšanas līgumā piešķirtās naudas lietošanas atvēlējumu maksātu vairāk par likumiskajiem procentiem, un piemērot patērētājam saistību pastiprinājuma līdzekļus vai kompensāciju. Šajā daļā minētais attiecas tikai uz tādiem saistību pastiprinājuma līdzekļiem vai kompensāciju, kas saistīti ar maksājumu kavējumu, ja kavējuma iemesls ir kredīta piešķiršanas brīdī neatbilstoši šā panta prasībām novērtēta patērētāja spēja atmaksāt kredītu. Šajā daļā minētais neatbrīvo patērētāju no pienākuma atmaksāt atlikušo kredīta kopējo summu saskaņā ar kreditēšanas līgumu.

(4⁶) Prasība par kreditēšanas līguma procentu maksājuma samazinājumu atbilstoši šā panta 4.⁵ daļai ir ceļama tiesā sešu mēnešu laikā no kreditēšanas līguma noslēgšanas dienas Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Prasībās par naudas piedziņu, kurās pieteikumu iesniedzis kredīta devējs, patērētājam ir tiesības lūgt tiesu samazināt kreditēšanas līguma procentu maksājumu atbilstoši šā panta 4.⁵ daļai. Strīda gadījumā uzskatāms, ka kredīta devējs nav izpildījis šā panta 4.¹, 4.² un 4.⁴ daļā noteikto pienākumu izvērtēt patērētāja spēju atmaksāt kredītu, ja vien kredīta devējs nepierāda pretējo.”;

papildināt pantu ar 10.¹ daļu šādā redakcijā:

“(10¹) Patērētāja kreditēšanas līgumiem, saskaņā ar kuriem tiek finansēta konkrētas preces iegāde par summu, kas pārsniedz 1400 *euro*, kredīts izsniedzams ne vairāk kā 90 procentu apmērā no attiecīgās preces cenas.”;

papildināt pantu ar divpadsmito, trīspadsmito un četrpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(12) Ja noslēgts kreditēšanas līgums, kuru noslēdzot patērētājam kredīta devēja glabāšanā kā nodrošinājums nododama kāda lieta un saskaņā ar kuru patērētāja atbildība ir ierobežota tikai ar ieķīlāto lietu, kredīta devējs iegūst tiesības uz neizpirktas ķīlas realizāciju patērētāja kredītsaistību dzēšanai septītajā dienā pēc kreditēšanas līgumā norādītā kredīta atmaksas termiņa beigām.

(13) Ja šā panta divpadsmitajā daļā minētā ķīla netiek izpirkta līdz kreditēšanas līgumā norādītā atmaksas termiņa beigām, patērētājam ir tiesības to izpirkt līdz brīdim, kad kredīta devējs minēto lietu realizē patērētāja parādsaistību dzēšanai. Par ķīlas izpirkšanu pēc kreditēšanas līgumā

noteiktā izpirkšanas termiņa beigām pieprasītā maksa par kredīta lietošanu vai administratīvajiem izdevumiem (ja tādi ir bijuši paredzēti pušu noslēgtajā kredītēšanas līgumā) nedrīkst pārsniegt maksu vai izdevumus, kas tika piemēroti kredītēšanas līguma darbības laikā.

(14) Pēc šā panta trīspadsmitajā daļā minētās ieķīlātās lietas pārdošanas izbeidzas kredīta devēja prasījuma tiesības pret patērētāju arī tad, ja no lietas realizācijas saņemtie ieņēmumi nav pietiekami patērētāja kredītsaistību segšanai.”

10. Papildināt 8.¹ pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Šā panta pirmo daļu nepiemēro gadījumos, kad saskaņā ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu pret izsniegtā kredīta nodrošinājumu ir vērsta piedziņa par labu trešajām personām.”

11. 9. pantā:

izteikt panta nosaukumu, pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“9. pants. Līgums, kas noslēgts ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas

(1) Līgums starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju ir noslēgts ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas, ja to noslēdz:

- 1) fiziski klātesot patērētājam un pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vietā, kas nav pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pastāvīgā saimnieciskās vai profesionālās darbības vieta;
- 2) pēc patērētāja izteikta aicinājuma pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vietā, kas nav pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pastāvīgā saimnieciskās vai profesionālās darbības vieta;
- 3) pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pastāvīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības vietā vai izmantojot distances saziņas līdzekļus nekavējoties pēc tam, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir personīgi un individuāli vērsies pie patērētāja vietā, kas nav pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pastāvīgā saimnieciskās vai profesionālās darbības vieta, fiziski klātesot patērētājam un pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam;
- 4) pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja organizēta izbraukuma laikā, lai veicinātu preču vai pakalpojumu popularitāti vai pieprasījumu un pārdotu preces vai sniegtu pakalpojumus patērētājam.

(2) Pirms līguma noslēgšanas sniedzamās un līgumā ietveramās informācijas saturu, tās sniegšanas kārtību, šā likuma 12. pantā paredzēto atteikuma tiesību īstenošanas termiņus un kārtību, patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumus atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā, kā arī atteikuma veidlapas paraugu un izņēmumus attiecībā uz patērētāju informēšanu un atteikuma tiesību izmantošanu nosaka Ministru kabinets.”;

izslēgt trešo daļu;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Pastāvīga saimnieciskās vai profesionālās darbības vieta ir:

- 1) nepārvirojamas mazumtirdzniecības telpas, kurās pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs veic savu darbību;
- 2) pārvirojamas mazumtirdzniecības telpas, kurās pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs parasti veic savu darbību.”

12. Izteikt 10. pantu šādā redakcijā:

“10. pants. Distances līgums

(1) Distances līgums ir patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja vienošanās, ko tie noslēguši, vienlaikus neatrodoties vienā un tajā pašā vietā, bet līdz līguma slēgšanas brīdim un līguma slēgšanas brīdī izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus, kā arī organizētu preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas shēmu. Par distances saziņas līdzekļiem uzskatāmi tālrunis, tīmeklis, elektroniskais pasts, televīzija, fakss, katalogs, presē publicētās reklāmas, kurām pievienots pasūtījuma kupons, un citi informācijas nosūtīšanas un pārraidīšanas distances līdzekļi.

(2) Pirms līguma noslēgšanas sniedzamās un līgumā ietveramās informācijas saturu, tās sniegšanas kārtību, šā likuma 12. pantā paredzēto atteikuma tiesību īstenošanas termiņus un kārtību, patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumus atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā, kā arī atteikuma veidlapas paraugu un izņēmumus attiecībā uz atteikuma tiesību izmantošanu nosaka Ministru kabinets.”

13. Papildināt 11. panta sesto daļu pēc vārda “informācija” ar vārdiem “pēc patērētāja izvēles”.

14. Izteikt 12. pantu šādā redakcijā:

“12. pants. Atteikuma tiesības attiecībā uz distances līgumu un līgumu, kas noslēgts ārpus saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas

(1) Patērētājs var noteiktā termiņā izmantot atteikuma tiesības un, nesniedzot nekādu pamatojumu, atkāpties no distances līguma un līguma, kas noslēgts ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas.

(2) Patērētājs pirms atteikuma tiesību termiņa beigām par lēmumu atkāpties no līguma informē pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, iesniedzot tam atteikuma veidlapu vai paziņojumu par atteikuma tiesību izmantošanu. Termiņš ir ievērots, ja patērētājs atteikuma veidlapu vai paziņojumu par atteikuma tiesību izmantošanu nosūta pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam pirms atteikuma tiesību termiņa beigām. Patērētāja pienākums ir pierādīt atteikuma tiesību izmantošanu.

(3) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs nodrošināt patērētājam iespēju pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja tīmekļa vietnē elektroniskā veidā aizpildīt un iesniegt atteikuma veidlapu vai paziņojumu par atteikuma tiesību izmantošanu. Šādā gadījumā pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju (tai skaitā elektronisko pastu), nekavējoties paziņo patērētājam par atteikuma saņemšanu.

(4) Atteikuma veidlapas vai paziņojuma par atteikuma tiesību izmantošanu nosūtīšana termiņā izbeidz līgumu un atbrīvo patērētāju no jebkurām līgumsaistībām, kas izriet no distances līguma vai līguma, kas noslēgts ārpus saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas, vai no saistībām noslēgt šādus līgumus, ja piedāvājumu izteicis patērētājs.

(5) Patērētājs nosūta precī atpakaļ pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vai nodod to pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vai viņa pilnvarotai personai bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā 14 dienu laikā pēc tam, kad nosūtījis pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam atteikuma veidlapu vai paziņojumu par atteikuma tiesību izmantošanu. Termiņš ir ievērots, ja prece nosūtīta atpakaļ pirms 14 dienu termiņa beigām. Šī prasība neattiecas uz gadījumiem, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs pats piedāvājis paņemt precī atpakaļ.

(6) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā 14 dienu laikā no dienas, kad saskaņā ar šā panta otro daļu saņēmis informāciju par patērētāja lēmumu atkāpties no līguma, atmaksā patērētājam viņa samaksāto naudas summu, tajā skaitā patērētāja samaksātos piegādes izdevumus. Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs minēto naudas summu atmaksā, izmantojot tāda paša veida maksāšanas līdzekli, kādu izmantoja patērētājs, izņemot gadījumus, kad patērētājs skaidri piekritis citam maksāšanas līdzeklim un patērētājam par šāda maksāšanas līdzekļa izmantošanu nav jāmaksā.

(7) Ja patērētājs ir skaidri izteicis vēlēšanos izmantot piegādes veidu, kas nav pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvātais vislētākais standarta piegādes veids, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam nav pienākuma atmaksāt patērētājam piegādes papildu izdevumus.

(8) Pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs aizturēt saskaņā ar pirkuma līgumu patērētāja samaksātās naudas summas atmaksu līdz brīdim, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs saņēmis precī vai patērētājs iesniedzis pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam apliecinājumu par to, ka prece ir nosūtīta atpakaļ, atkarībā no tā, kura darbība ir veikta agrāk. Šīs tiesības neattiecas uz gadījumiem, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs pats piedāvājis paņemt precī atpakaļ.

(9) Patērētājs sedz preces atpakaļatdošanas tiešās izmaksas, izņemot gadījumus, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir piekritis segt šīs izmaksas vai nav informējis patērētāju, ka izmaksas jāsedz patērētājam.

(10) Ja saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ārpus saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas, prece līguma noslēgšanas brīdī ir piegādāta patērētāja dzīvesvietā, patērētāja atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs bez maksas paņem precī atpakaļ, ja precī tās īpašību dēļ nevar nosūtīt atpakaļ pa pastu.

(11) Patērētājs ir atbildīgs par preces vērtības samazināšanos, ja prece izmantota citā nolūkā, nevis preces rakstura, īpašību un darbības noskaidrošanai. Patērētājs nav atbildīgs par preces vērtības samazināšanos, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav viņu informējis par atteikuma tiesībām patērētāju tiesību aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(12) Ja patērētājs atteikuma tiesību izmantošanas laikā tās izmanto un saistībā ar distances līgumu vai līgumu, kas noslēgts ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas, ir noslēgts cits papildu līgums, šis papildu līgums nav spēkā un patērētājam nav pienākuma segt jebkādas citas izmaksas, izņemot šā panta sestajā, devītajā un vienpadsmitajā daļā minētās izmaksas.”

15. Izteikt III nodaļas nosaukumu un 13. un 14. pantu šādā redakcijā:

“III nodaļa. Preces un pakalpojuma atbilstība līguma noteikumiem

13. pants. Pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums nodrošināt preces atbilstību līguma noteikumiem

(1) Pārdevēja un pakalpojuma sniedzēja pienākums ir nodrošināt preces atbilstību līguma noteikumiem.

(2) Pārdevējs un pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par jebkuru preces iegādes dienā eksistējošu neatbilstību līguma noteikumiem.

(3) Ja preces neatbilstība līguma noteikumiem atklājas sešu mēnešu laikā pēc preces iegādes, uzskatāms, ka tā eksistēja preces iegādes dienā, izņemot gadījumu, kad šāds pieņēmums ir pretrunā ar preces raksturu vai neatbilstības veidu.

14. pants. Preces atbilstība līguma noteikumiem

(1) Prece uzskatāma par atbilstošu līguma noteikumiem, ja:

- 1) tai piemīt īpašības un izpildījums, kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm un kādu patērētājs var pamatoti gaidīt, ņemot vērā preces raksturu un jebkurus, īpaši reklāmā vai preces marķējumā sniegtus publiskus paziņojumus par noteiktām preces īpašībām;
- 2) tā ir derīga mērķiem, kādiem preces ar šādu nosaukumu un aprakstu parasti tiek izmantotas;
- 3) tā ir derīga mērķiem, kuriem patērētājs izvēlējies precī un kurus tas norādījis pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam, slēdzot līgumu, izņemot gadījumus, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs pārdošanas laikā nevarēja saprast šādus īpašus mērķus un patērētājam nebija pamatota iemesla paļauties uz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja kompetenci un spriedumu;

- 4) tā atbilst pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja sniegtajam preces aprakstam un īpašībām, kuras līguma slēgšanas vai piedāvājuma izteikšanas laikā pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs norādījis, izmantojot preču paraugus vai modeļus.

(2) Šā panta pirmās daļas 1. punktā minētie publiskie paziņojumi nav saistoši pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam, ja tas pierāda, ka:

- 1) nav zinājis un pamatoti nav varējis zināt par sniegtajiem paziņojumiem;
- 2) līdz līguma noslēgšanas brīdim paziņojums ticis mainīts;
- 3) paziņojums nevarēja ietekmēt patērētāja lēmumu pirkt preci.

(3) Prece nav uzskatāma par neatbilstošu līguma noteikumiem, ja līguma slēgšanas brīdī patērētājs zināja vai nevarēja nezināt par preces neatbilstību līguma noteikumiem vai neatbilstības iemesls ir patērētāja piegādātie materiāli.”

16. Papildināt likumu ar 14.¹ pantu šādā redakcijā:

“14.¹ pants. Pakalpojuma atbilstība līguma noteikumiem

(1) Pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt pakalpojumu atbilstoši līguma noteikumiem.

(2) Pakalpojums uzskatāms par atbilstošu līguma noteikumiem, ja:

- 1) pakalpojuma saturs, sniegšanas veids un rezultāts atbilst tam, par ko bijusi vienošanās;
- 2) pakalpojums sniegts ar profesionālu rūpību, ņemot vērā patērētāja intereses;
- 3) pakalpojums atbilst prasībām, kas tiek pamatoti izvirzītas šādiem pakalpojumiem.

(3) Pakalpojums nav uzskatāms par neatbilstošu līguma noteikumiem, ja līguma slēgšanas brīdī patērētājs zināja vai nevarēja nezināt par pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem vai neatbilstības iemesls ir patērētāja piegādātie materiāli.”

17. 17. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Pirms patērētājam kļūst saistošs līgums vai attiecīgs piedāvājums, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs skaidrā un labi saprotamā veidā sniedz patērētājam šādu informāciju, ja tā jau nepārprotami neizriet no konteksta:

- 1) attiecīgās preces vai pakalpojuma raksturojums informācijas sniegšanas veidam atbilstošā apjomā;
- 2) ziņas par pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, tajā skaitā nosaukums, adrese un tālruna numurs;
- 3) preces vai pakalpojuma galīgā cena, ieskaitot nodokļus un nodevas. Ja preces vai pakalpojuma īpašību dēļ cenu pamatoti nevar aprēķināt iepriekš, norāda cenas aprēķināšanas veidu;
- 4) piegādes vai pasta izdevumi, ja tie ir attiecināmi. Ja šādus izdevumus nevar aprēķināt iepriekš, informē par to, ka šādi maksājumi var tikt piemēroti;
- 5) maksāšanas, preces piegādes vai pakalpojuma izpildes noteikumi, preces piegādes vai pakalpojuma sniegšanas termiņš un sūdzību izskatīšanas kārtība, ja tie ir attiecināmi;
- 6) informācija par patērētāja likumīgajām tiesībām, ja prece vai pakalpojums neatbilst līguma noteikumiem, kā arī informācija par garantiju, tās nosacījumiem un pēcpārdošanas pakalpojumiem, ja tie ir attiecināmi;
- 7) uz nenoteiktu laiku noslēgta vai automātiski pagarināta līguma termiņš vai līguma izbeigšanas nosacījumi;

- 8) digitālais saturs un tā izmantošana (funkcionalitāte), tajā skaitā izmantošanas veidi, tehniskie ierobežojumi un tehniskās aizsardzības pasākumi, ja tie ir attiecināmi;
- 9) informācija par digitālā satura savietojamību ar aparāturu un programmatūru (standarta aparātūra un programmatūras vide, ar kuru digitālais saturs ir savietojams, piemēram, aparatūras galvenās iezīmes, operētājsistēma un tās versijas), ja šī informācija pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir zināma vai to viņam pamatoti vajadzēja zināt, ja tā ir attiecināma.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz:

- 1) līgumiem, kas tiek izpildīti nekavējoties;
- 2) līgumiem, kas noslēgti ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas;
- 3) distances līgumiem.”

18. Izslēgt 18. pantu.

19. Izslēgt 21.¹ pantu.

20. Izteikt 26. panta devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai cita iestāde, kuras kompetencē ir attiecīgās jomas uzraudzība un kontrole, izskata patērētāja sūdzību vai iesniegumu par strīda risināšanu ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, ja tiek ievēroti visi šādi nosacījumi:

- 1) patērētājs vispirms ir vērsies ar sūdzību vai iesniegumu pie ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un mēģinājis strīdu atrisināt izlīguma veidā;
- 2) sūdzība vai iesniegums par strīda risināšanu ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju ir iesniegts ne vēlāk kā gada laikā no dienas, kad patērētāja sūdzība vai iesniegums iesniegts ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam;
- 3) sūdzībai vai iesniegumam pievienoti rakstveida materiāli un citi pierādījumi, kas pamato strīda esamību un strīda priekšmetu.”

21. Izteikt VII nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“VII nodaļa. Patērētāja prasījumi”.

22. 27. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes vai pakalpojuma saņemšanas dienas. Patērētājs iesniedz prasījuma pieteikumu pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam divu mēnešu laikā no dienas, kad atklājis preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem. Par preces iegādes dienu uzskatāma diena, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nodevis un patērētājs pieņēmis attiecīgo preci.”;

papildināt otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Patērētāja pieteikto prasījumu izskata atbilstoši garantijas dokumentā norādītajiem nosacījumiem.”

23. Izteikt 28., 29. un 30. pantu šādā redakcijā:

“28. pants. Patērētāja tiesības, ja viņam pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece

(1) Patērētājs, kuram pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece, ir tiesīgs pieprasīt, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs veic vienu no šādām darbībām:

- 1) novērsť preces neatbilstību līguma noteikumiem;
- 2) apmaina preci pret tādu, ar kuru būtu nodrošināta atbilstība līguma noteikumiem;
- 3) attiecīgi samazina preces cenu;
- 4) atceļ līgumu un atmaksā patērētājam par preci samaksāto naudas summu.

(2) Vispirms patērētājs ir tiesīgs prasīt, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs bez atlīdzības novērsť preces neatbilstību līguma noteikumiem vai bez atlīdzības apmaina preci pret tādu, ar kuru būtu nodrošināta atbilstība līguma noteikumiem, izņemot gadījumu, kad tas nav iespējams vai ir nesamērīgi.

(3) Preces neatbilstības novēršana vai apmaiņa uzskatāma par nesamērīgu, ja tā rada pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izmaksas, kas nav samērīgas ar citu šā panta pirmajā daļā minēto alternatīvo līdzekli, ņemot vērā:

- 1) preces vērtību bez neatbilstības;
- 2) neatbilstības nozīmību;
- 3) to, vai alternatīvā līdzekļa izmantošana nerada patērētājam būtiskas neērtības.

(4) Prece apmaināma vai tās neatbilstība līguma noteikumiem novēršama bez atlīdzības (tajā skaitā bez preces nosūtīšanas, darba, materiālu un citu izmaksu atlīdzināšanas) un saprātīgā termiņā, neradot neērtības patērētājam un ņemot vērā preces raksturu, kā arī paredzamo tās lietošanas nolūku.

(5) Patērētājs ir tiesīgs pieprasīt, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs attiecīgi samazina preces cenu vai atceļ līgumu un atmaksā par preci samaksāto naudas summu, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs saprātīgā termiņā nav novērsis preces neatbilstību līguma noteikumiem vai nav apmainījis preci pret līguma noteikumiem atbilstošu vai ja minētās darbības veiktas, radot būtiskas neērtības patērētājam. Samazinot cenu vai atceļot līgumu un atmaksājot patērētājam par preci samaksāto naudas summu, var tikt ņemts vērā preces nolietojums vai labums, ko patērētājs guvis, lietojot preci, un par ko līgumslēdzējas puses ir vienojušās.

(6) Ja preces neatbilstība līguma noteikumiem ir maznozīmīga un nevar būtiski ietekmēt patērētāja iespējas preci izmantot, patērētājs nevar prasīt, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atceļ līgumu un atmaksā par preci samaksāto naudas summu. Preces neatbilstība līguma noteikumiem uzskatāma par maznozīmīgu, ja tā būtiski nepazemina preces pamatfunkciju izpildes kvalitāti vai lietošanas īpašības un to var novērst, neradot vizuāli konstatējamās izmaiņas preces ārējā izskatā.

(7) Ja preces nepareiza vai nekvalitatīva uzstādīšana ir kļuvusi par iemeslu preces neatbilstībai līguma noteikumiem, bet preci uzstādījis pārdevējs vai trešā persona saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar pārdevēju, kā arī tad, ja preci uzstādījis patērētājs saskaņā ar nepareizu (neprecīzu) vai valsts valodā netulkotu lietošanas pamācību, prece uzskatāma par neatbilstošu līguma noteikumiem un patērētājs ir tiesīgs pieprasīt no pārdevēja šajā pantā paredzēto prasību izpildi.

(8) Šā panta pirmajā daļā minēto tiesību izmantošana neizslēdz patērētāja tiesības pieprasīt zaudējuma atlīdzību vai līgumsoda samaksu.

(9) Līguma noteikumiem neatbilstošas lielgabarīta preces un par 10 kilogramiem smagākas preces trūkumu novēršanai, apmaiņai vai līguma atcelšanai nogādā pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs uz sava rēķina. Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atsakās nogādāt preci, patērētājs ir tiesīgs nogādāt preci pats vai ar trešās personas palīdzību, bet uz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja rēķina.

(10) Ja precī nogādā patērētājs, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam triju darbdienu laikā pēc izdevumus apliecināša dokumenta saņemšanas jāatlīdzina izdevumi, kas patērētājam radušies sakarā ar preces nogādāšanu.

29. pants. Patērētāja tiesības, ja sniegts līguma noteikumiem neatbilstošs pakalpojums

(1) Patērētājs, kuram sniegts līguma noteikumiem neatbilstošs pakalpojums, vispirms ir tiesīgs pieprasīt, lai pakalpojuma sniedzējs bez atlīdzības novērs sniegtā pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem. Ja tas nav iespējams, patērētājs ir tiesīgs prasīt, lai pakalpojuma sniedzējs attiecīgi samazina pakalpojuma cenu vai atmaksā par pakalpojumu samaksāto naudas summu. Samazinot cenu vai atceļot līgumu un atmaksājot patērētājam par pakalpojumu samaksāto naudas summu, var tikt ņemts vērā labums, ko patērētājs guvis, izmantojot pakalpojumu, un par ko līgumslēdzēja puses ir vienojušās.

(2) Pakalpojuma sniedzēja pienākums ir izpildīt tādu šā panta pirmajā daļā minēto prasījumu, kas ir atbilstošs un samērīgs, ņemot vērā pakalpojuma un tā neatbilstības raksturu, kā arī neradot neērtības patērētājam.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto tiesību izmantošana neizslēdz patērētāja tiesības pieprasīt zaudējuma atlīdzību vai līgumsoda samaksu.

30. pants. Patērētāja tiesības, ja precī nepiegādā vai pakalpojumu nesniedz noteiktā termiņā

(1) Ja līgumslēdzēja puses nav vienojušās citādi, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs piegādā precī, nododot to patērētāja valdījumā bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas.

(2) Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav izpildījis pienākumu piegādāt precī noteiktajā termiņā, par kuru ir bijusi vienošanās ar patērētāju, vai šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, patērētājs pieprasa, lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs piegādā precī apstākļiem atbilstošā papildu termiņā. Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs papildu termiņā precī nepiegādā, patērētājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma.

(3) Šā panta otro daļu nepiemēro, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir atteicies piegādāt precī vai preces piegāde termiņā, par kuru ir bijusi līgumslēdzēju pušu vienošanās, ir būtiska, ņemot vērā līguma noslēgšanas apstākļus, vai ja patērētājs pirms līguma noslēgšanas ir informējis pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, ka preces piegāde līdz konkrētam datumam vai konkrētā datumā ir būtiska. Šādā gadījumā, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav piegādājis precī termiņā, par kuru ir bijusi vienošanās ar patērētāju, vai termiņā, kas noteikts šā panta pirmajā daļā, patērētājs ir tiesīgs nekavējoties vienpusēji atkāpties no līguma.

(4) Ja līgumslēdzēja puses nav vienojušās citādi, pakalpojuma sniedzējs sniedz pakalpojumu saprātīgā termiņā, ņemot vērā pakalpojuma raksturu un apjomu.

(5) Ja pakalpojuma sniedzējs nav izpildījis pienākumu sniegt pakalpojumu noteiktajā termiņā, par kuru ir bijusi vienošanās ar patērētāju, vai šā panta ceturtajā daļā noteiktajā termiņā vai sniedz pakalpojumu tikai daļēji, patērētājs pieprasa, lai pakalpojuma sniedzējs sniedz pakalpojumu apstākļiem atbilstošā papildu termiņā. Ja pakalpojuma sniedzējs papildu termiņā pakalpojumu nesniedz, patērētājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma.

(6) Šā panta piekto daļu nepiemēro, ja pakalpojuma sniedzējs ir atteicies sniegt pakalpojumu vai pakalpojuma sniegšana termiņā, par kuru bijusi līgumslēdzēju pušu vienošanās, ir būtiska, ņemot vērā līguma noslēgšanas apstākļus, vai ja patērētājs pirms līguma noslēgšanas ir informējis pakalpojuma sniedzēju, ka pakalpojuma sniegšana līdz konkrētam datumam vai konkrētā datumā ir būtiska. Šādā gadījumā, ja pakalpojuma sniedzējs nav sniedzis pakalpojumu termiņā, par kuru ir bijusi vienošanās ar patērētāju, vai termiņā, kas noteikts šā panta ceturtajā daļā, patērētājs ir tiesīgs nekavējoties vienpusēji atkāpties no līguma.

(7) Ja patērētājs vienpusēji atkāpjas no līguma saskaņā ar šajā pantā noteikto, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs bez nepamatotas kavēšanās atmaksā patērētājam visas saskaņā ar līgumu patērētāja samaksātās naudas summas.”

24. Papildināt likumu ar 30.¹ pantu šādā redakcijā:

“30.¹ pants. Preces piegādes riska pāreja

(1) Piegādājot precī patērētājam, preces zuduma vai bojājuma risks pāriet patērētājam ar brīdi, kad patērētājs vai viņa pārstāvis ir ieguvis precī valdījumā.

(2) Ja patērētājs izvēlēties preces piegādi uzdot pārvadātājam un šo iespēju nav piedāvājis pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs, preces zuduma vai bojājuma risks pāriet patērētājam ar brīdi, kad prece ir nodota pārvadātājam. Šādā gadījumā patērētājs ir tiesīgs Civillikumā noteiktajā kārtībā vērsties ar prasību pret pārvadātāju.

(3) Šo pantu nepiemēro līgumiem par ūdens, gāzes vai elektrības piegādi, izņemot gadījumus, kad ūdeni, gāzi vai elektrību pārdod ierobežotā tilpumā vai noteiktā daudzumā, kā arī līgumiem par centralizētu siltumapgādi un līgumiem par tāda digitālā satura piegādi, kas netiek sniegts materiālajā datu nesējā.”

25. Aizstāt 31. panta ceturtajā daļā skaitļus un vārdus “29. panta pirmās daļas 4. punktā” ar skaitli un vārdiem “29. panta pirmajā daļā”.

26. Izslēgt 31.¹ pantu.

27. Papildināt likumu ar 31.² pantu šādā redakcijā:

“31.² pants. Papildu maksājumi

(1) Ja saistībā ar noslēgto līgumu pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs kā iespējamo līdzekli saziņai ar to nodrošina patērētājam tālruņa līniju, patērētājam nav pienākuma par saziņu ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju maksāt vairāk par noteikto tālruņa sakaru izmantošanas pamata tarifu.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktais neliedz elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem prasīt maksu par tālruņa sakaru izmantošanu.

(3) Pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ir aizliegts norēķinos par piedāvāto precī vai pakalpojumu prasīt no patērētāja par maksājumu līdzekļa izmantošanu tādu maksu, kuras apmērs pārsniedz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja izdevumus saistībā ar attiecīgā maksājumu līdzekļa izmantošanu.”

28. Izteikt 32. pantu šādā redakcijā:

“32. pants. Zaudējuma atlīdzības noteikšana

Patērētāju prasības par zaudējuma atlīdzību un līgumsoda piedziņu risināmas tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, ņemot vērā, ka patērētājam nav speciālu zināšanu par iegādātās preces vai saņemtā pakalpojuma īpašībām un raksturojumu.”

29. Izslēgt VIII nodaļu.

30. Papildināt pārejas noteikumus ar 21., 22., 23. un 24. punktu šādā redakcijā:

“21. Grozījumi šā likuma 8. panta 1.³ daļā, 4.³ daļas ievaddaļas jaunā redakcija, 4.³ daļas 1. punkta izslēgšana un 10. punkta jaunā redakcija, kā arī 1.⁴, 4.⁴, 4.⁵, 4.⁶, 10.¹, divpadsmitā, trīspadsmitā un četrpadsmitā daļa stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā, un šie grozījumi piemērojami

līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2014. gada 1. jūliju, kā arī prasības pieteikumiem, kuri iesniegti tiesā, sākot ar 2014. gada 1. jūliju.

22. Grozījumi šā likuma 1. panta 2. punktā, 4., 5. un 6. punkta jaunā redakcija, 8. punkts, 2. panta jaunā redakcija, 4. panta ceturrtā, piektā un sestā daļa, 4.¹ panta trešā, piektā, sestā un septītā daļa, grozījumi 5. pantā par otrās daļas 4. punkta izslēgšanu, grozījumi 6. panta pirmajā daļā, 1.¹ daļa, 2.² daļa, grozījumi trešās daļas 3. punktā, trešās daļas 5., 7., 8., 8.1, 9., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17. un 18. punkts, 6. panta 3.¹, 3.², 3.³, 3.⁴ daļa, piektās daļas jaunā redakcija, 9. panta nosaukums, pirmās un otrās daļas jaunā redakcija, trešās daļas izslēgšana, piektā daļa, 10. un 12. panta jaunā redakcija, III nodaļas nosaukuma jaunā redakcija, 17. panta pirmās daļas jaunā redakcija un ceturrtā daļa, 18. panta izslēgšana, VII nodaļas nosaukuma jaunā redakcija, 27. panta pirmās daļas jaunā redakcija, grozījums otrajā daļā, 30. panta jaunā redakcija, 30.¹ pants, grozījums 31. panta ceturrtajā daļā, 31.² pants, 32. panta jaunā redakcija stājas spēkā 2014. gada 13. jūnijā, un šie grozījumi piemērojami līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2014. gada 13. jūniju.

23. Šā likuma 4.¹ panta ceturrtā daļa, 13. un 14. panta jaunā redakcija, 14.¹ pants, kā arī 28., 29. pants un 31. panta ceturrtās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 2015. gada 1. janvārī.

24. Šā likuma 4.¹ panta piektajā daļā ietvertā atsauce uz 13., 14. un 28. pantu piemērojama, sākot ar 2015. gada 1. janvārī.”

31. Informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām:

izslēgt 1. un 5. punktu;

papildināt informatīvo atsauci ar 12. punktu šādā redakcijā:

“12) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra direktīvas 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 97/7/22/EK.”

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 24. aprīlī.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 14. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.05.2014., Nr.92.

181. 743L/11 Grozījumi Kredītiestāžu likumā

Izdarīt Kredītiestāžu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 23. nr.; 1996, 9., 14., 23. nr.; 1997, 23. nr.; 1998, 13. nr.; 2000, 13. nr.; 2002, 10., 23. nr.; 2003, 14. nr.; 2004, 2., 12., 23. nr.; 2005, 13., 14. nr.; 2006, 15. nr.; 2007, 7., 12. nr.; 2008, 14., 23. nr.; 2009, 6., 7., 17., 22. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 23., 51., 160. nr.; 2011, 4. nr.; 2012, 50., 56., 92. nr.; 2013, 61., 106., 193. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “mājaslapa internetā” (attiecīgā locījumā) un “mājas lapa internetā” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “tīmekļa vietne” (attiecīgā locījumā).

2. Aizstāt visā likumā vārdus “uzraudzības iestāde” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “uzraudzības institūcija” (attiecīgā locījumā).

3. 1. pantā:

izslēgt 1., 7., 10., 11., 11.², 11.⁴, 11.⁷, 11.⁸, 12., 15., 16., 18., 19., 20., 21., 40., 43., 46., 47., 49., 57. un 60. punktu;

izteikt 11.¹ punktu šādā redakcijā:

“11¹) **dalībvalsts mātes kredītiestāde** — kredītiestāde, kas ir dalībvalsts mātes iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk — ES regula Nr. 575/2013) 4. panta 1. punkta 28. apakšpunkta izpratnē;”;

izteikt 11.³ punktu šādā redakcijā:

“11³) **Eiropas Savienības mātes kredītiestāde** — kredītiestāde, kas ir Eiropas Savienības mātes iestāde ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 29. apakšpunkta izpratnē;”;

papildināt 11.⁵ punktu pēc vārda “pārvaldītājsabiedrības” ar vārdiem “vai Latvijas Republikā reģistrētas jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības”;

papildināt 11.⁶ punktu pēc vārda “pārvaldītājsabiedrības” ar vārdiem “vai citas Latvijas Republikā reģistrētas jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības”;

izteikt 36. punkta “a” apakšpunktu šādā redakcijā:

“a) kredītiestādes akcionāri, padomes un valdes locekļi, iekšējā audīta dienesta vadītājs, risku direktors, par darbības atbilstības kontroli atbildīgā persona un sabiedrības kontrolieris, kā arī šo personu laulātie, vecāki un bērni;”;

papildināt pantu ar 62., 63., 64. un 65. punktu šādā redakcijā:

“62) **iekšējā pieeja** — ES regulā Nr. 575/2013 paredzētā metode, modelis vai cita iekšējā pieeja, kuru kredītiestāde izmanto riska svērto vērtību vai pašu kapitāla prasību aprēķinam:

- a) 143. panta 1. punktā minētā uz iekšējiem reitingiem balstītā pieeja;
- b) 221., 283. un 363. pantā minētie iekšējie modeļi;
- c) 225. pantā minētās pašas iestādes veicamās svārstīguma aplēses, aprēķinot riska darījumu vērtības svārstīguma korekcijas;
- e) 259. panta 3. punktā minētā iekšējā novērtējuma metode;
- d) 312. panta 2. punktā minētā attīstītās mērīšanas pieeja;

63) **sistēmiskais risks** — finanšu sistēmas darbības traucējumu risks, kam var būt būtiska negatīva ietekme uz finanšu sistēmu un tautsaimniecību;

64) **sistēmiski nozīmīga iestāde** — tāda Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība, Eiropas Savienības mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, Eiropas Savienības mātes kredītiestāde vai kredītiestāde, kuras darbības pārtraukšana vai traucējumi var radīt sistēmisku risku;

65) **augstākā vadība** — tādas personas (darbinieki), kuru amata stāvoklis dod tām iespēju būtiski ietekmēt iestādes darbības virzību, bet kuras nav padomes vai valdes locekļi;”;

papildināt pantu ar otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(2) ES regulas Nr. 575/2013 izpratnē likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **kredītiestāde** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1. apakšpunkta izpratnē;
 - 2) **pašu kapitāls** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 118. apakšpunkta izpratnē;
 - 3) **dalībvalsts mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 30. apakšpunkta izpratnē;
 - 4) **Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 31. apakšpunkta izpratnē;
 - 5) **dalībvalsts mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 32. apakšpunkta izpratnē;
 - 6) **Eiropas Savienības mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 33. apakšpunkta izpratnē;
 - 7) **kontrole** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 37. apakšpunkta izpratnē;
 - 8) **būtiska līdzdalība** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 36. apakšpunkta izpratnē;
 - 9) **riska darījumi** — ES regulas Nr. 575/2013 5. panta 1. punkta izpratnē;
 - 10) **savstarpēji saistītu klientu grupa** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 39. apakšpunkta izpratnē;
 - 11) **finanšu iestāde** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 26. apakšpunkta izpratnē;
 - 12) **finanšu pārvaldītājsabiedrība** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē;
 - 13) **ciešas attiecības** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 38. apakšpunkta izpratnē;
 - 14) **atgūstamās vērtības samazinājuma risks** — ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 53. apakšpunkta izpratnē.
- (3) Papildus šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem terminiem likumā ir lietoti termini, kas atbilst šādiem ES regulā Nr. 575/2013 lietotajiem terminiem:
- 1) **mātes sabiedrība** — terminam “mātesuzņēmums” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 15. apakšpunkta izpratnē;
 - 2) **meitas sabiedrība** — terminam “meitasuzņēmums” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 16. apakšpunkta izpratnē;
 - 3) **jaukta pārvaldītājsabiedrība** — terminam “jauktas darbības pārvaldītājsabiedrība” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 22. apakšpunkta izpratnē;
 - 4) **mītnes valsts** — terminam “piederības dalībvalsts” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 43. apakšpunkta izpratnē;
 - 5) **iesaistītā valsts** — terminam “uzņēmēja dalībvalsts” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 44. apakšpunkta izpratnē;
 - 6) **uzraudzības institūcija** — terminam “kompetentā iestāde” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 40. apakšpunkta izpratnē;

7) **konsolidētās uzraudzības institūcija** — terminam “konsolidētās uzraudzības iestāde” ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 41. apakšpunkta izpratnē;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

4. 6. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ārvalstu kredītiestādes filiāles dibināšanu, darbību, reorganizēšanu un likvidēšanu regulē šis likums, izņemot tā 27. panta pirmās daļas 5. punktu, 34.³, 35.²—35.³², 36.², 43., 49., 49.¹, 50.⁸, 50.⁹ pantu, 57. panta pirmo daļu, 58., 59., 77., 78., 79., 80., 83., 84., 85., 86., 87., 90., 91., 101.³, 109. pantu, 126. panta pirmās daļas 1. un 3. punktu, 127., 128. pantu, 129. panta otro daļu, 137., 138., 140., 141., 142., 143., 144., 145., 149., 152., 170., 172., 172.¹, 173., 174., 175., 176., 177., 184., 185., 188., 189. un 190. pantu, kā arī citi likumi.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Citā dalībvalstī reģistrētai kredītiestādei, kura ir tiesīga sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā, ir saistoši Latvijas Republikas normatīvie akti par statistiskās informācijas sniegšanu un sabiedrības interešu aizsardzību, kā arī šā likuma 12.¹, 37., 95. un 96. panta, V nodaļas, 108.¹ panta un XVI nodaļas prasības.”;

papildināt pantu ar ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Uz ārvalstu kredītiestādes filiāli vai citā dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiāli Latvijā attiecas šā likuma 59.² un 59.⁴ panta regulējums par uzņēmuma vai tā daļas, tajā skaitā filiāles, nodalāmas mantas kopuma, aktīvu vai saistību kopuma vai ar kredītiestādes klientiem noslēgto tipveida līgumu kopuma pāreju citas personas īpašumā vai lietošanā.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai citā dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiāle, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā uzsākusi finanšu pakalpojumu sniegšanu Latvijā, sniedz tai informāciju par savu darbību Latvijas Republikas teritorijā statistiskās informācijas vajadzībām.”

5. 10.¹ pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Kredītiestādes iekšējā audita dienesta pienākumus var deleģēt vienīgi zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai, kas vienlaikus neveic kredītiestādes gada pārskata un konsolidētā gada pārskata pārbaudi, vai kredītiestādes mātes sabiedrībai — dalībvalstī reģistrētai kredītiestādei.”;

izteikt astoto daļu šādā redakcijā:

“(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības pārbaudīt ārpalpojumu sniedzēja darbību tā atrašanās vai ārpalpojuma sniegšanas vietā, tai skaitā pieprasīt jebkādu dokumentu iesniegšanu un iepazīties ar visiem dokumentiem, grāmatvedības un dokumentu reģistriem, izgatavot dokumentu kopijas vai izrakstus, kā arī pieprasīt no ārpalpojumu sniedzēja vai tā pārstāvjiem vai darbiniekiem paskaidrojumus un informāciju, kas saistīta ar ārpalpojuma sniegšanu vai kas nepieciešama Finanšu un kapitāla tirgus komisijas funkciju veikšanai, kā arī iztaujāt jebkuru trešo personu, kas tam piekritusi, lai iegūtu informāciju par ārpalpojumu sniedzēju.”

6. 12.² pantā:

aizstāt ceturtajā daļā skaitli un vārdu “30 dienu” ar vārdiem “divu mēnešu”;

aizstāt piektajā daļā vārdus “lielumu un kapitāla pietiekamības rādītāju” ar vārdiem “apmēru un struktūru un pašu kapitāla prasību summu”.

7. Papildināt 12.⁴ pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Nosūtot informāciju par Latvijas Republikā reģistrētas finanšu iestādes filiāli citā dalībvalstī, Finanšu un kapitāla tirgus komisija papildus šā likuma 12.² panta piektajā daļā noteiktajai informācijai nosūta informāciju par tās kredītiestādes kopējo riska darījumu vērtību, kas ir Latvijas Republikā reģistrētās finanšu iestādes mātes sabiedrība.”

8. Papildināt 14. panta pirmās daļas 5. punktu pēc skaitļa “24.” ar vārdu un skaitli “un 26.”

9. Aizstāt 16. panta ceturtajā daļā skaitļus un vārdu “1., 2. vai 3.” ar skaitļiem un vārdu “1. vai 2.”

10. Aizstāt 19.¹ panta otrajā daļā vārdu “vadītāju” ar vārdiem “valdes un padomes locekļu”.

11. 21. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Kredītiestādes sākotnējais kapitāls nedrīkst būt mazāks par pieciem miljoniem *euro*. Sākotnējo kapitālu veido viens vai vairāki šādi elementi, kas atbilst ES regulas Nr. 575/2013 prasībām attiecībā uz pirmā līmeņa pamata kapitāla elementiem:

- 1) akcijas, kā arī citi kapitāla instrumenti un to emisijas uzcenojums;
- 2) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi;
- 3) citi uzkrātie ienākumi, kas uzrādīti visaptverošo ienākumu pārskatā;
- 4) pārējās rezerves;
- 5) kārtējā darbības gada peļņa.”;

izslēgt trešo daļu.

12. 24. pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(1) Par kredītiestādes valdes priekšsēdētāju, valdes locekli, iekšējā audita dienesta vadītāju, risku direktoru, par darbības atbildības kontroli atbildīgo personu, sabiedrības kontrolieri, ārvalstu kredītiestādes filiāles vadītāju un prokūristu var būt persona.”;

papildināt otro daļu pēc vārda “vadītājam” ar vārdiem “risku direktoram, par darbības atbildības kontroli atbildīgajai personai, ārvalstu kredītiestādes filiāles vadītājam”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Kredītiestādei ir pienākums nekavējoties atsaukt no amata šā panta pirmajā daļā minētās personas, ja tās neatbilst šā panta prasībām.”;

izslēgt ceturto daļu.

13. 25. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Par kredītiestādes valdes priekšsēdētāju, valdes locekli, iekšējā audita dienesta vadītāju, risku direktoru, par darbības atbildības kontroli atbildīgo personu, sabiedrības kontrolieri, ārvalstu kredītiestādes filiāles vadītāju un prokūristu nevar būt persona:

- 1) kura ir notiesāta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, arī ļaunprātīgu bankrotu (neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas);
- 2) pret kuru krimināllieta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigta, arī tad, ja krimināllieta pret personu izbeigta uz nereabilitējoša pamata.

(2) Kredītiestādes padomes vai — attiecībā uz sabiedrības kontrolieri — akcionāru sapulces pienākums ir nekavējoties atsaukt no amata šā panta pirmajā daļā minētās personas, ja uz tām var attiecināt šā panta pirmās daļas 1. vai 2. punktu.”;

izslēgt trešo daļu.

14. 26. pantā:

aizstāt pirmajā daļā skaitļus un vārdu “1., 2. vai 3.” ar skaitļiem un vārdu “1. vai 2.”;

izslēgt otrajā daļā pēc vārdiem “ir pienākums” vārdus “pašai vai pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieprasījuma”;

izslēgt trešo daļu.

15. Papildināt likumu ar 26.¹ pantu šādā redakcijā:

“**26.¹ pants.** (1) Nosakot, cik padomes un valdes locekļa amata vietu kredītiestādes padomes vai valdes loceklis drīkst ieņemt vienlaikus, tiek ņemti vērā individuāli apstākļi, kā arī kredītiestādes darbības veids, apjoms un sarežģītība.

(2) Lieluma, iekšējās organizācijas un darbības veida, apjoma un sarežģītības ziņā nozīmīgas kredītiestādes padomes un valdes loceklis, izņemot gadījumus, kad tas pārstāv Latvijas Republiku, vienlaikus neieņem vairāk kā:

- 1) vienu valdes locekļa amata vietu un divas padomes locekļa amata vietas;
- 2) četras padomes locekļa amata vietas.

(3) Šā panta izpratnē par vienu padomes vai valdes locekļa amata vietu tiek uzskatītas padomes vai valdes locekļa amata vietas:

- 1) vienas konsolidācijas grupas ietvaros;
- 2) iestādēs, kuras ietilpst vienā un tajā pašā ES regulas Nr. 575/2013 113. panta 7. punkta nosacījumiem atbilstošā institucionālās aizsardzības shēmā;
- 3) sabiedrībās (tai skaitā tādās, kas nav finanšu iestādes), kurās kredītiestādei ir būtiska līdzdalība.

(4) Šā panta izpratnē par padomes vai valdes locekļa amata vietu netiek uzskatītas padomes vai valdes locekļa amata vietas biedrībās, nodibinājumos un citās organizācijās, kuru darbībai nav peļņas gūšanas rakstura.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var dot atļauju kredītiestādes padomes vai valdes loceklim ieņemt vienu papildu padomes locekļa amata vietu.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija regulāri sniedz Eiropas Banku iestādei informāciju par saskaņā ar šā panta piekto daļu dotajām atļaujām.”

16. Izteikt 27. panta pirmās daļas 8. punktu šādā redakcijā:

“8) kredītiestāde neievēro šā likuma un citu kredītiestādes darbību regulējošu normatīvo aktu prasības;”

17. Izslēgt 27.¹ panta septītajā daļā pēc skaitļa un vārda “50.⁹ panta” vārdus “septītās daļas”.

18. Izteikt 29. panta piektās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

“2) padomes, valdes un augstākās vadības, kura plānotās līdzdalības iegūšanas rezultātā vadīs kredītiestādes darbību, zināšanu un profesionālās pieredzes atbilstība šā likuma prasībām un nevainojama reputācija;”

19. Izslēgt 33. panta pirmo un ceturto daļu.

20. Izteikt IV nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

**“IV nodaļa
Kredītiestāžu darbību regulējošās prasības un kapitāla rezerves”**

21. Izslēgt 34. pantu.

22. 34.¹ pantā:

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības kredītiestādes iekšējās kontroles sistēmas izveidei.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

23. Papildināt likumu ar 34.², 34.³ un 34.⁴ pantu šādā redakcijā:

“34.² pants. (1) Kredītiestāde izstrādā un īsteno piesardzīgu stratēģiju, politikas, procedūras un sistēmas, kas ļauj savlaicīgi identificēt, novērtēt, analizēt un pārvaldīt kredītrisku, koncentrācijas risku, tirgus risku, operacionālo risku, procentu likmju risku netirdzniecības portfeli, likviditātes risku, pārmērīgas sviras risku un citus kredītiestādei būtiskus riskus.

(2) Kredītiestādes stratēģija, politikas, procedūras un sistēmas atbilst tās darbības sarežģītībai un apjomam, kā arī kredītiestādes padomes noteiktajam pieļaujamam risku līmenim un tiek izstrādātas, ņemot vērā kredītiestādes sistēmisko nozīmīgumu katrā dalībvalstī, kurā tā darbojas.

(3) Kredītiestāde izstrādā rīcības plānus ārkārtas situācijām, likviditātes atjaunošanai un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, kā arī nosaka to īstenošanai nepieciešamos pasākumus.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības attiecībā uz kredītiestādes risku pārvaldīšanu un rīcības plāniem ārkārtas situācijām, likviditātes atjaunošanai un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.

34.³ pants. (1) Kredītiestāde tās amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē kredītiestādes riska profilu, nodrošina tādu atalgojuma politiku un praksi, kas atbilst piesardzīgai un efektīvai risku pārvaldīšanai un veicina to, bet neveicina risku uzņemšanos virs kredītiestādes noteiktā pieļaujamā risku uzņemšanās līmeņa.

(2) Kredītiestāde tās amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē kredītiestādes riska profilu, nedrīkst noteikt atalgojuma mainīgo daļu tik lielā apmērā, ka tā pārsniegtu attiecīgajai amatpersonai vai darbiniekam pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu, izņemot gadījumus, kad tiek ievēroti šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā un sestajā daļā minētie nosacījumi.

(3) Kredītiestādes akcionāru sapulce ar atsevišķu lēmumu tām amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē kredītiestādes riska profilu, var noteikt atalgojuma mainīgo daļu tādā apmērā, kas pārsniedz — bet ne vairāk kā divas reizes — attiecīgajai amatpersonai vai darbiniekam pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu.

(4) Kredītiestādes akcionāru sapulce attiecībā uz amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē kredītiestādes riska profilu, lēmumu par atalgojuma mainīgās daļas apmēru, kas pārsniedz konkrētai amatpersonai vai darbiniekam pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu, pieņem, pamatojoties uz kredītiestādes sagatavoto lēmuma projektu, kurā ietverts šādas atalgojuma mainīgās daļas noteikšanas pamatojums, norādīts attiecīgo amatpersonu vai darbinieku skaits, ieņemamie amati un veicamās funkcijas, kā arī novērtēta lēmuma ietekme uz kredītiestādes spēju uzturēt tās stabilai darbībai nepieciešamo pašu

kapitāla apmēru. Lēmumu pieņem ar vismaz 66 procentu balsstiesīgo akciju vairākumu, ievērojot nosacījumu, ka kredītiestādes akcionāru sapulcē pārstāvēti vismaz 50 procenti balsstiesīgo akciju, vai ar vismaz 75 procentu balsstiesīgo akciju vairākumu, ievērojot nosacījumu, ka kredītiestādes akcionāru sapulcē pārstāvēti mazāk nekā 50 procenti balsstiesīgo akciju, ja saskaņā ar normatīvo aktu prasībām vai kredītiestādes statūtu noteikumiem šāda akcionāru sapulce ir lemttiesīga. Kredītiestādes amatpersona vai darbinieks, kas vienlaikus ir balsstiesīgo akciju turētājs, nepiedalās tāda kredītiestādes akcionāru sapulces lēmuma pieņemšanā, kas attiecas uz viņa atalgojuma noteikšanu.

(5) Kredītiestāde nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc saskaņā ar šā panta ceturtais daļas prasībām sagatavotā lēmuma projekta iesniegšanas akcionāriem elektroniski iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai šo lēmuma projektu un pierādījumus tam, ka attiecīgajām amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē kredītiestādes riska profilu, atalgojuma mainīgās daļas noteikšana tādā apmērā, kas pārsniedz pārskata gadā noteikto atalgojuma nemainīgo daļu, neierobežo kredītiestādes spēju turpmāk ievērot šā likuma un ES regulas Nr. 575/2013 prasības, īpaši pašu kapitāla prasības.

(6) Kredītiestāde nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc šā panta trešajā daļā minētā akcionāru sapulces lēmuma pieņemšanas to elektroniski iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības atalgojuma politikai un praksei attiecībā uz tām kredītiestādes amatpersonām vai darbiniekiem, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē kredītiestādes riska profilu.

34.⁴ pants. (1) Kredītiestāde izstrādā, uztur un atjauno tās atveseļošanas plānu finanšu stabilitātes atjaunošanai pēc būtiskas tās pasliktināšanās.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija izstrādā kredītiestāžu noregulējuma plānus to darbības nepārtrauktības nodrošināšanai un finanšu sektora stabilitātes saglabāšanai.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētā plāna saturu un izstrādes kārtību.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt pazeminātas prasības šā panta pirmajā daļā minētā atveseļošanas plāna izstrādei vai var neizstrādāt šā panta otrajā daļā minēto kredītiestādes noregulējuma plānu, ja pēc konsultācijas ar Latvijas Banku ir secinājusi, ka kredītiestādes maksātspēja, ņemot vērā šīs kredītiestādes lielumu, komercdarbības modeli, sasaisti ar citām kredītiestādēm un finanšu sistēmu vai citus apstākļus, nevar apdraudēt finanšu tirgu un citu kredītiestāžu stabilitāti vai finansēšanas nosacījumus.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija savlaicīgi paziņo Eiropas Banku iestādei par tās rīkoto ar kredītiestāžu atveseļošanas un noregulējuma plānu izstrādi saistīto sanāksmju norises laiku un darba kārtību.”

24. Izslēgt 35. un 35.¹ pantu.

25. Papildināt likumu ar 35.³—35.³² pantu šādā redakcijā:

“35.³ pants. (1) Kredītiestāde nodrošina, ka tās pirmā līmeņa pamata kapitāls ir pietiekams, lai segtu kapitāla saglabāšanas rezervi 2,5 procentu apmērā no kopējās riska darījumu vērtības, kas aprēķināta saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 92. panta 3. punktu. Kredītiestāde ievēro prasību nodrošināt kapitāla saglabāšanas rezervi individuāli un konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļu.

(2) Pirmā līmeņa pamata kapitālu, ko kredītiestāde uztur saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām, nedrīkst izmantot, lai izpildītu:

- 1) ES regulas Nr. 575/2013 92. pantā noteiktās pašu kapitāla prasības;

2) šā likuma 101.³ panta prasības.

(3) Kredītiestāde, kura nenodrošina kapitāla saglabāšanas rezervi saskaņā ar šā panta pirmās un otrās daļas prasībām, ievēro šā likuma 35.²⁷ panta pirmajā un trešajā daļā noteiktos sadales ierobežojumus.

35.⁴ pants. (1) Kredītiestāde nodrošina, ka tās pirmā līmeņa pamata kapitāls ir pietiekams, lai segtu kredītiestādei specifisko preciklisko kapitāla rezervi, kas tiek noteikta kā saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 92. panta 3. punktu aprēķinātās kopējās riska darījumu vērtības reizinājums ar kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normu.

(2) Pirmā līmeņa pamata kapitālu, ko kredītiestāde uztur saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām, nedrīkst izmantot, lai izpildītu:

- 1) ES regulā Nr. 575/2013 noteiktās pašu kapitāla prasības;
- 2) šā likuma 35.³ un 101.³ panta prasības.

(3) Kredītiestāde, kura nenodrošina preciklisko kapitāla rezervi saskaņā ar šā panta pirmās un otrās daļas prasībām, ievēro šā likuma 35.²⁷ panta pirmajā un trešajā daļā noteiktos sadales ierobežojumus.

35.⁵ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija reizi ceturksnī nosaka precikliskās kapitāla rezerves normu, kas attiecināma uz riska darījumiem, kuri noslēgti ar Latvijas Republikas rezidentiem. Precikliskās kapitāla rezerves normu Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka, ņemot vērā:

- 1) attiecīgajam ceturksnim aprēķināto precikliskās kapitāla rezerves orientieri;
- 2) mainīgos lielumus, kurus tā uzskata par būtiskiem cikliskā sistēmiskā riska novērtēšanai;
- 3) spēkā esošās Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas rekomendācijas par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija reizi ceturksnī aprēķina precikliskās kapitāla rezerves orientieri, ko izmanto kā pamatojumu, nosakot precikliskās kapitāla rezerves normu saskaņā ar šā panta pirmo daļu. Precikliskās kapitāla rezerves orientieris jāgpilni atspoguļo pašreizējo kreditēšanas cikla posmu Latvijā, riskus, ko rada pārmērīgi strauja Latvijas Republikas tautsaimniecības kreditēšana, kā arī Latvijas Republikas tautsaimniecības specifiskās iezīmes. Precikliskās kapitāla rezerves orientiera aprēķina pamatā ir Latvijas Republikas rezidentiem izsniegto aizdevumu un iekšzemes kopprodukta attiecības novirze no tās ilgtermiņa tendences, kas aprēķināta, ņemot vērā:

- 1) izsniegto aizdevumu apmēra pieauguma rādītāju un it sevišķi rādītāju, kas atspoguļo izsniegto aizdevumu apmēra un iekšzemes kopprodukta attiecības izmaiņas;
- 2) spēkā esošās Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas vadlīnijas un rekomendācijas par precikliskās kapitāla rezerves orientiera aprēķinu un to, kā mērāma un aprēķināma izsniegto aizdevumu apmēra un iekšzemes kopprodukta attiecības novirze no tās ilgtermiņa tendences.

(3) Precikliskās kapitāla rezerves normu, kura ir izteikta kā procentuāla daļa no kopējās ar Latvijas Republikas rezidentiem noslēgto riska darījumu vērtības, kas aprēķināta saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013, nosaka 0 līdz 2,5 procentu apmērā, ar intervālu 0,25 procentu apmērā vai intervālos, kas dalās bez atlikuma ar 0,25 procentiem.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt precikliskās kapitāla rezerves normu, kas pārsniedz 2,5 procentus, ja tas ir pamatoti, ņemot vērā šā panta pirmajā daļā minētos rādītājus un kritērijus. Šāda paaugstināta precikliskās kapitāla rezerves norma tiek iekļauta kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normas aprēķinā.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pirmo reizi nosakot tādu pretcikliskās kapitāla rezerves normu, kas ir lielāka par nulli, vai paaugstinot spēkā esošo pretcikliskās kapitāla rezerves normu, nosaka datumu, no kura kredītiestāde šo pretcikliskās kapitāla rezerves normu piemēro, aprēķinot kredītiestādei specifiskās pretcikliskās kapitāla rezerves normu. Šis datums ir tās dienas datums, kura seko pēc 12 mēnešiem no dienas, kad saskaņā ar šā panta septīto daļu publicēts paziņojums par tādas pretcikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu, kas ir lielāka par nulli, vai paziņojums par spēkā esošās pretcikliskās kapitāla rezerves normas paaugstināšanu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ārkārtas gadījumos var noteikt agrāku datumu nekā dienu pēc 12 mēnešiem no dienas, kad publicēts paziņojums par tādas pretcikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu, kas ir lielāka par nulli, vai paziņojums par spēkā esošās pretcikliskās kapitāla rezerves normas paaugstināšanu.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pazeminot pretcikliskās kapitāla rezerves normu, neatkarīgi no tā, vai pretcikliskās kapitāla rezerves norma tiek samazināta līdz nullei, nosaka aptuvenu laikposmu, kurā nav paredzēta pretcikliskās kapitāla rezerves normas paaugstināšana. Finanšu un kapitāla tirgus komisija var mainīt šā iepriekš noteiktā aptuvenā laikposma ilgumu.

(7) Finanšu un kapitāla tirgus komisija reizi ceturksnī publicē paziņojumu savā tīmekļa vietnē, norādot vismaz šādu informāciju:

- 1) noteikto pretcikliskās kapitāla rezerves normu;
- 2) attiecīgo izsniegto aizdevumu un iekšzemes kopprodukta attiecību un tās novirzi no ilgtermiņa tendences;
- 3) saskaņā ar šā panta otro daļu aprēķinātu pretcikliskās kapitāla rezerves orientieri;
- 4) noteiktās pretcikliskās kapitāla rezerves normas pamatojumu;
- 5) datumu, no kura kredītiestāde, aprēķinot kredītiestādei specifiskās pretcikliskās kapitāla rezerves normu, piemēro pretcikliskās kapitāla rezerves normu, ja tiek noteikta tāda pretcikliskās kapitāla rezerves norma, kas ir lielāka par nulli, vai tiek paaugstināta spēkā esošā pretcikliskās kapitāla rezerves norma;
- 6) ārkārtas apstākļus, kuru dēļ šīs daļas 5. punktā minētais datums ir agrāks nekā diena pēc 12 mēnešiem no dienas, kad publicēts paziņojums par pretcikliskās kapitāla rezerves normas paaugstināšanu;
- 7) aptuvenu laikposmu, kurā nav paredzēta pretcikliskās kapitāla rezerves normas paaugstināšana, kā arī šāda laikposma noteikšanas pamatojumu, ja pretcikliskās kapitāla rezerves norma tiek pazemināta.

(8) Finanšu un kapitāla tirgus komisija veic visus saprātīgos pasākumus, lai saskaņotu šā panta septītajā daļā minētā paziņojuma publicēšanas laiku ar citu dalībvalstu atbildīgajām iestādēm.

(9) Finanšu un kapitāla tirgus komisija katru ceturksni paziņo Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai noteikto pretcikliskās kapitāla rezerves normu, kā arī sniedz šā panta septītajā daļā minēto informāciju.

35.⁶ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var atzīt pretcikliskās kapitāla rezerves normu, kura pārsniedz 2,5 procentus un kuru ir noteikusi citas dalībvalsts vai ārvalsts iestāde, kas ir atbildīga par pretcikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir atzinusi pretcikliskās kapitāla rezerves normu, kura pārsniedz 2,5 procentus, kredītiestāde šo pretcikliskās kapitāla rezerves normu piemēro, aprēķinot kredītiestādei specifiskās pretcikliskās kapitāla rezerves normu.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija par to, ka ir atzinusi citā dalībvalstī vai ārvalstī noteikto pretcikliskās kapitāla rezerves normu, kura pārsniedz 2,5 procentus, informē, publicējot attiecīgu paziņojumu savā tīmekļa vietnē. Paziņojums ietver vismaz šādu informāciju:

- 1) atzītā pretcikliskās kapitāla rezerves norma;
- 2) dalībvalsts vai ārvalsts, uz darījumiem ar kuras rezidenti attiecas atzītā pretcikliskās kapitāla rezerves norma;

- 3) ja atzišanas rezultātā precikliskās kapitāla rezerves norma ir paaugstinājusies, — datums, no kura kredītiestādes atzīto precikliskās kapitāla rezerves normu piemēro, aprēķinot kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normu;
- 4) ja šīs daļas 3. punktā minētais datums ir agrāks nekā diena pēc 12 mēnešiem no šajā daļā minētā paziņojuma publicēšanas dienas, — ārkārtas apstākļi, ar kuriem pamatots šāds agrāks piemērošanas uzsākšanas termiņš.

35.7 pants. (1) Ja viena vai vairākas Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes veic kredītriskam pakļautos riska darījumus ar ārvalsts rezidentiem, bet šīs ārvalsts iestāde, kas ir atbildīga par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu, nav noteikusi un publicējusi darījumiem ar tās rezidentiem piemērojamo precikliskās kapitāla rezerves normu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt precikliskās kapitāla rezerves normu kredītriskam pakļautajiem darījumiem ar šīs ārvalsts rezidentiem, kuru kredītiestādei nepieciešams piemērot, aprēķinot kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normu.

(2) Ja viena vai vairākas Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes veic kredītriskam pakļautos riska darījumus ar ārvalsts rezidentiem un šīs ārvalsts iestāde, kas ir atbildīga par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu, ir noteikusi un publicējusi darījumiem ar tās rezidentiem piemērojamo precikliskās kapitāla rezerves normu, bet tā, pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas veiktā novērtējuma, nav pietiekami augsta, lai nodrošinātu kredītiestādi pret pārāk strauja šajā ārvalstī izsniegto aizdevumu apmēra pieauguma radītajiem riskiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt citu precikliskās kapitāla rezerves normu kredītriskam pakļautajiem riska darījumiem ar šīs ārvalsts rezidentiem, kuru kredītiestādei nepieciešams piemērot, aprēķinot kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normu.

(3) Nosakot citu precikliskās kapitāla rezerves normu atbilstoši šā panta otrajai daļai, Finanšu un kapitāla tirgus komisija to nenosaka zemāku par precikliskās kapitāla rezerves normu, kuru noteikusi attiecīgās ārvalsts iestāde, kas ir atbildīga par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu, ja šīs ārvalsts iestādes noteiktā precikliskās kapitāla rezerves norma nepārsniedz 2,5 procentus no kredītriskam pakļautos riska darījumus ar šīs ārvalsts rezidentiem veicošo kredītiestāžu kopējās riska darījumu vērtības, kas aprēķināta saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, nosakot saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu tādu precikliskās kapitāla rezerves normu ar ārvalsts rezidentiem noslēgtiem darījumiem, kura ir augstāka par spēkā esošo precikliskās kapitāla rezerves normu, nosaka datumu, no kura kredītiestādes šo augstāko precikliskās kapitāla rezerves normu piemēro, aprēķinot kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normu. Šis datums ir tās dienas datums, kura seko pēc 12 mēnešiem no dienas, kad saskaņā ar šā panta piekto daļu publicēts paziņojums par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ārkārtas gadījumos var noteikt agrāku datumu nekā diena pēc 12 mēnešiem no dienas, kad publicēts paziņojums par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo par to, ka saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu ir noteikusi ar ārvalsts rezidentiem noslēgtiem kredītriskam pakļautajiem riska darījumiem piemērojamu precikliskās kapitāla rezerves normu, publicējot attiecīgu paziņojumu savā tīmekļa vietnē. Paziņojums ietver vismaz šādu informāciju:

- 1) noteiktā precikliskās kapitāla rezerves norma un ārvalsts, uz kredītriskam pakļautajiem riska darījumiem ar kuras rezidentiem tā attiecas;
- 2) noteiktās precikliskās kapitāla rezerves normas pamatojums;
- 3) ja darījumiem ar ārvalsts rezidentiem ir noteikta paaugstināta precikliskās kapitāla rezerves norma, — datums, no kura kredītiestādei to ir nepieciešams piemērot, aprēķinot kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normu;
- 4) ārkārtas apstākļi, kuru dēļ šīs daļas 3. punktā minētais datums ir agrāks nekā diena pēc 12 mēnešiem no dienas, kad publicēts paziņojums par precikliskās kapitāla rezerves normas noteikšanu.

35.⁸ pants. Kredītiestādei specifiskās precikliskās kapitāla rezerves normas aprēķināšanas kārtību nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

35.⁹ pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija identificē Latvijas Republikā reģistrētas globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes konsolidācijas grupas līmenī, ievērojot šā likuma 35.¹⁰ panta prasības un 35.¹¹ pantā minēto metodoloģiju, un citas sistēmiski nozīmīgas iestādes individuāli, konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti atbilstoši šā likuma 35.¹³ panta prasībām un 35.¹⁴ pantā minētajiem kritērijiem.

35.¹⁰ pants. Par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi var atzīt Latvijas Republikā reģistrētu Eiropas Savienības mātes kredītiestādi, Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrību, Eiropas Savienības mātes jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību vai kredītiestādi. Par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi nevar atzīt tādu kredītiestādi, kas ir Eiropas Savienības mātes kredītiestādes, Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Eiropas Savienības mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrība.

35.¹¹ pants. (1) Kredītiestāde, finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, kas ir atzīta par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi, tiek iekļauta vienā no vismaz piecām globāli sistēmiski nozīmīgu iestāžu apakšgrupām, pamatojoties uz šādu kritēriju izvērtējumu:

- 1) kredītiestādes vai grupas lielums;
- 2) grupas savstarpējā saistība ar finanšu sistēmu;
- 3) grupas sniegto pakalpojumu aizvietojamība vai grupas nodrošinātā finanšu infrastruktūra;
- 4) grupas sarežģītība;
- 5) grupas pārrobežu aktivitātes gan citās dalībvalstīs, gan ārvalstīs.

(2) Katra kritērija vērtēšanai izmanto skaitliski izsakāmus rādītājus, un visiem kritērijiem ir vienāds svars kopējā vērtējuma noteikšanā. Iedalījums apakšgrupās un robežšķirtnes starp apakšgrupām ir skaidri noteiktas, balstoties uz saskaņā ar šā panta pirmo daļu veikto vērtējumu, un atspoguļo globāli sistēmiski nozīmīgas kredītiestādes problēmu iespējamo ietekmi uz globālo finanšu tirgu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pamatojoties uz uzraudzības vērtējumu, ir tiesīga:

- 1) iekļaut globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi apakšgrupā, kura atbilst augstākam sistēmiskam nozīmīgumam, nekā to nosaka saskaņā ar šā panta otrajā daļā minēto metodoloģiju veiktais aprēķins;
- 2) atzīt par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi tādu kredītiestādi, finanšu pārvaldītājsabiedrību vai jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību, kuras sistēmiskā nozīmīguma vērtējums, kas veikts saskaņā ar šā panta pirmās un otrās daļas prasībām, ir zemāks par minimālo, pēc kura kredītiestāde, finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība tiek atzīta par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi, un iekļaut šādu globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi apakšgrupā, kas ir augstāka par minimālam sistēmiskam nozīmīgumam atbilstošu apakšgrupu.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Komisiju, Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju un Eiropas Banku iestādi par kredītiestādēm, finanšu pārvaldītājsabiedrībām vai jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām, kas ir atzītas par globāli sistēmiski nozīmīgām, un atbilstošajām apakšgrupām, kurās tās iekļautas, kā arī publisko globāli sistēmiski nozīmīgu iestāžu sarakstu, norādot attiecīgās apakšgrupas, kurās tās iekļautas.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārskata par globāli sistēmiski nozīmīgām iestādēm atzīto kredītiestāžu, finanšu pārvaldītājsabiedrību vai jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību sistēmisko nozīmīgumu un atbilstošās apakšgrupas, kurās tās iekļautas, ne retāk kā reizi gadā un informē globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes par pieņemto lēmumu, paziņo šo informāciju Eiropas Komisijai, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei, kā arī publisko globāli sistēmiski nozīmīgu iestāžu sarakstu, norādot atbilstošās apakšgrupas, kurās tās iekļautas.

(6) Ja kredītiestāde, finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība tiek atzīta par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi un iekļauta atbilstošā apakšgrupā šā panta trešās daļas 2. punktā paredzētajos gadījumos, Finanšu un kapitāla tirgus komisija iekļauj šā panta ceturtajā un piektajā daļā paredzētajos Eiropas Banku iestādei adresētajos paziņojumos informāciju par šo lēmumu un tā pieņemšanas iemesliem.

(7) Kredītiestāde, finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība tiek atzīta par globāli sistēmiski nozīmīgu iestādi un iekļauta atbilstošā apakšgrupā, pamatojoties uz Eiropas Savienības tiesību aktā noteikto metodoloģiju.

35.¹² pants. (1) Globāli sistēmiski nozīmīgai iestādei konsolidācijas grupas līmenī nosaka globāli nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normu no 1 procenta līdz 3,5 procentiem atbilstoši apakšgrupai, kas noteikta saskaņā ar šā likuma 35.¹¹ pantu. Pirmajām četrām no šā likuma 35.¹¹ panta pirmajā daļā minētajām apakšgrupām globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normu nosaka ar intervālu 0,5 procenti, bet pēdējai apakšgrupai tā ir 3,5 procenti. Visām apakšgrupām, izņemot pēdējo, globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves norma pieaug lineāri globāli sistēmiski nozīmīgas kredītiestādes problēmu iespējamai ietekmei uz globālajiem finanšu tirgiem.

(2) Globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezervi aprēķina kā saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kopējās riska darījumu vērtības reizinājumu ar tai noteikto globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normu. Globāli sistēmiski nozīmīga iestāde nodrošina, ka tās pirmā līmeņa pamata kapitāls ir pietiekams, lai segtu globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezervi.

(3) Globāli sistēmiski nozīmīga iestāde pirmā līmeņa pamata kapitālu, ko tā uztur saskaņā ar šā panta otrās daļas prasībām, nedrīkst izmantot, lai izpildītu kapitāla prasības, kas noteiktas ES regulā Nr. 575/2013 un šā likuma 35.³, 35.⁴ un 101.³ pantā.

35.¹³ pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija identificē citas sistēmiski nozīmīgas iestādes. Par citu sistēmiski nozīmīgu iestādi var atzīt Latvijas Republikā reģistrētu Eiropas Savienības mātes kredītiestādi, Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrību, Eiropas Savienības mātes jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību vai kredītiestādi.

35.¹⁴ pants. (1) Kredītiestādi, finanšu pārvaldītājsabiedrību vai jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību var atzīt par citu sistēmiski nozīmīgu iestādi, pamatojoties uz vienu vai vairāku šādu kritēriju izvērtējumu:

- 1) kredītiestādes vai grupas lielums;
- 2) nozīmīgums Eiropas Savienības vai Latvijas Republikas tautsaimniecībai;
- 3) pārrobežu aktivitāšu nozīmīgums;
- 4) kredītiestādes vai grupas savstarpējā saistība ar finanšu sistēmu.

(2) Kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības sistēmiskā nozīmīguma izvērtēšanas metodoloģiju, ņemot vērā šā panta pirmajā daļā minētos kritērijus, nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

35.¹⁵ pants. (1) Kredītiestādei, finanšu pārvaldītājsabiedrībai vai jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai, kas atzīta par citu sistēmiski nozīmīgu iestādi šā likuma 35.¹⁴ pantā minētā izvērtējuma rezultātā, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normu līdz 2 procentiem. Nosakot citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ievēro, ka tās piemērošana nedrīkst atstāt nesamērīgu negatīvu ietekmi uz citu dalībvalstu finanšu sistēmu vai tās daļu, vai Eiropas Savienību kopumā, radot šķēršļus Eiropas Savienības iekšējā tirgus darbībai.

(2) Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves prasību aprēķina kā saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kopējās riska darījumu vērtības reizinājumu ar tai noteikto citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normu. Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves prasību ievēro, izmantojot pirmā līmeņa pamata kapitālu, kuru nedrīkst izmantot,

lai izpildītu kapitāla prasības, kas noteiktas ES regulā Nr. 575/2013 un šā likuma 35.³, 35.⁴ un 101.³ pantā.

(3) Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes, kas ir globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes meitas sabiedrība, vai citas sistēmiski nozīmīgas iestādes, kas ir Eiropas Savienības mātes sabiedrība, kurai konsolidācijas grupas līmenī ir noteikta citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves prasība, meitas sabiedrība, individuāli vai subkonsolidēti noteiktā citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves prasība nepārsniedz lielāko no šādiem rādītājiem:

- 1) 1 procents no kopējās riska darījumu vērtības, kas aprēķināta saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013;
- 2) globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves norma vai citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves norma, kas piemērojama mātes sabiedrībai konsolidācijas grupas līmenī.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārskata par citām sistēmiski nozīmīgām iestādēm atzītajām kredītiestādēm, finanšu pārvaldītājsabiedrībām vai jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām noteiktās citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normas pamatotību ne retāk kā reizi gadā un informē citu sistēmiski nozīmīgu iestādi par pieņemto lēmumu, paziņo to Eiropas Komisijai, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei, kā arī publisko citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu sarakstu.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija paziņo Eiropas Komisijai, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei un publisko par citu sistēmiski nozīmīgu iestādi atzītās kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības nosaukumu.

(6) Ne vēlāk kā mēnesi pirms tam, kad tiek publicēts pieņemtais lēmums par citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normas noteikšanu vai pārskatīšanu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija Eiropas Komisijai, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei un to dalībvalstu atbildīgajām iestādēm, kurās cita sistēmiski nozīmīga iestāde vai tās konsolidācijas grupa veic darbību, iesniedz paziņojumu, kurā:

- 1) detalizēti izklāstīts pamatojums, kāpēc tiek uzskatīts, ka citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normas noteikšana var būt efektīvs un samērīgs instruments riska mazināšanai;
- 2) detalizēti, izmantojot visu pieejamo informāciju, izvērtēta citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves normas noteikšanas varbūtējā pozitīvā un negatīvā ietekme uz Eiropas Savienības iekšējo tirgu;
- 3) norādīta citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves norma, kuru paredzēts noteikt.

35.¹⁶ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, lai novērstu vai samazinātu ilgtermiņa necikliskos sistēmiskos vai makroprudenciālos finanšu sistēmas darbības traucējumu riskus, kuriem var būt būtiska negatīva ietekme uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu un tautsaimniecību un uz kuriem neattiecas ES regula Nr. 575/2013, var noteikt kredītiestādēm vai vienai vai vairākām kredītiestāžu apakšgrupām prasību uzturēt sistēmiskā riska kapitāla rezervi. Sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasību aprēķina kā saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kopējās riska darījumu vērtības reizinājumu ar sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu atbilstoši tam, kas noteikts saskaņā ar šā likuma 35.²⁰ panta pirmās daļas prasībām publicētā paziņojumā.

(2) Sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu nosaka vismaz 1 procenta apmērā, pamatojoties uz darījumiem, kam saskaņā ar šā panta pirmo daļu piemēro sistēmiskā riska kapitāla rezervi individuāli, konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti atbilstoši ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajam.

(3) Kredītiestāde pirmā līmeņa pamata kapitālu, ko tā uztur saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām, nedrīkst izmantot, lai izpildītu:

- 1) ES regulā Nr. 575/2013 noteikto prasību uzturēt pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju 4,5 procentu apmērā no kopējās riska darījumu vērtības;
- 2) šā likuma 35.³, 35.⁴ un 101.³ pantā noteiktās prasības attiecībā uz pašu kapitāla apmēru.

(4) Kredītiestāde, kura nenodrošina sistēmiskā riska rezervi saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām, ievēro šā likuma 35.²⁷ panta pirmajā un trešajā daļā noteiktos sadales ierobežojumus.

(5) Ja sadales ierobežojumu ievērošanas rezultātā, ņemot vērā attiecīgo sistēmisko risku, nav pietiekami palielināts kredītiestādes pirmā līmeņa pamata kapitāls, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var īstenot vienu vai vairākas šā likuma 113. pantā noteiktās darbības.

35.¹⁷ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt kredītiestādei individuāli, konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti prasību uzturēt sistēmiskā riska kapitāla rezervi attiecībā uz riska darījumiem:

- 1) Latvijā Republikā;
- 2) ārvalstīs;
- 3) citās dalībvalstīs, ja tiek ievērotas šā likuma 35.¹⁸ panta piektās daļas un 35.²⁰ panta prasības.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu tādā apmērā, kas dalās bez atlikuma ar 0,5 procentiem.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt dažādas sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas dažādām kredītiestāžu apakšgrupām.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasības noteikšana neatstāj nesamērīgi nelabvēlīgu ietekmi uz citu dalībvalstu vai Eiropas Savienības finanšu sistēmu un nerada šķēršļus Eiropas Savienības iekšējā tirgus darbībai.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārskata noteikto sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu vismaz reizi divos gados.

35.¹⁸ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija par to, ka tiks noteikta tāda sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma, kura nepārsniedz 3 procentus, riska darījumiem, kas noslēgti ar Latvijas Republikas vai ārvalstu rezidentiem, mēnesi iepriekš paziņo Eiropas Komisijai, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei un ārvalstu uzraudzības iestādēm.

(2) Paziņojums, ko sniedz saskaņā ar šā panta pirmo daļu, ietver:

- 1) detalizētu informāciju par sistēmiskajiem vai makroprudenciālajiem riskiem Latvijā Republikā, kuru dēļ tiek noteikta sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma;
- 2) detalizētu informāciju par iemesliem, kuru dēļ šīs daļas 1. punktā minēto risku lielums apdraud Latvijas Republikas finanšu sistēmas stabilitāti un kuri pamato nosakāmo sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu;
- 3) pamatojumu, kāpēc tiek uzskatīts, ka sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasības noteikšana var būt efektīvs un samērīgs līdzeklis šīs daļas 1. punktā minēto risku novēršanai vai mazināšanai;
- 4) novērtējumu, kas veikts, pamatojoties uz pieejamo informāciju par sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasības noteikšanas varbūtējo pozitīvo vai negatīvo ietekmi uz Eiropas Savienības iekšējo tirgu;
- 5) pamatojumu, kāpēc sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasība ir efektīvāks līdzeklis šīs daļas 1. punktā minēto risku novēršanai vai mazināšanai nekā viens vai vairāki citi līdzekļi, kas paredzēti šajā likumā vai ES regulā Nr. 575/2013, izņemot:
 - a) dalībvalsts līmenī konstatēto sistēmisko vai makroprudenciālo risku novēršanas vai mazināšanas pasākumus;

b) stingrāku prudenciālo prasību piemērošanu, ja nepieciešams risināt ar mikroprudenciālā un makroprudenciālā riska intensitātes izmaiņām saistītas problēmas, kas izriet no tirgus attīstības Eiropas Savienībā vai ārpus Eiropas Savienības un ietekmē visas dalībvalstis;

6) nosakāmo sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija par to, ka tiks noteikta sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma 3 līdz 5 procentu apmērā riska darījumiem, kas noslēgti ar Latvijas Republikas vai ārvalstu rezidentiem, mēnesi iepriekš paziņo Eiropas Komisijai. Lēmums par sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas noteikšanu 3 līdz 5 procentu apmērā riska darījumiem, kas noslēgti ar Latvijas Republikas vai ārvalstu rezidentiem, netiek publicēts pirms Eiropas Komisijas viedokļa saņemšanas. Ja Eiropas Komisija neatbalsta Finanšu un kapitāla tirgus komisijas paziņojumā minētās sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas noteikšanu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija npublicē paziņojumu par sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas noteikšanu vai publicē paziņojumu par sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas noteikšanu un pamato, kāpēc nav ievērojusi Eiropas Komisijas viedokli.

(4) Ja sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma, kas noteikta 3 līdz 5 procentu apmērā saskaņā ar šā panta trešo daļu, ir attiecināma uz kredītiestādi, kas ir citas dalībvalsts mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrēta meitas sabiedrība, Finanšu un kapitāla tirgus komisija par to informē citas dalībvalsts iestādi, kas ir atbildīga par sistēmiskā riska rezerves noteikšanu, Eiropas Komisiju un Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju. Ja nav panākta vienošanās ar citas dalībvalsts iestādi, kas ir atbildīga par sistēmiskā riska rezerves noteikšanu, un ja gan no Eiropas Komisijas, gan Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas saņemts ieteikums neattiecināt sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu uz kredītiestādi, kas ir citas dalībvalsts mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrēta meitas sabiedrība, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieņem lēmumu neattiecināt sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu uz kredītiestādi, kas ir citas dalībvalsts mātes sabiedrības Latvijas Republikā reģistrēta meitas sabiedrība, vai lūdz Eiropas Banku iestādi iesaistīties jautājuma izskatīšanā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra regulai (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas lēmumu 2009/78/EK (turpmāk — ES regula Nr. 1093/2010).

(5) Ja sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma tiek attiecināta uz riska darījumiem, kas noslēgti ar citas dalībvalsts rezidentiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka vienādu sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu visiem riska darījumiem Eiropas Savienībā.

35.¹⁹ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija par to, ka tiek plānots noteikt vai mainīt tādu sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu, kura pārsniedz 3 procentus, riska darījumiem, kas noslēgti ar Latvijas Republikas vai ārvalstu rezidentiem, mēnesi iepriekš paziņo, sniedzot šā likuma 35.¹⁸ panta otrajā daļā norādīto informāciju, Eiropas Komisijai, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, Eiropas Banku iestādei un attiecīgo ārvalstu uzraudzības iestādēm.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt plānoto sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu, tiklīdz Eiropas Komisija to atļauj, pieņemot attiecīgu tiesību aktu.

35.²⁰ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē par noteikto sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu, publicējot attiecīgu paziņojumu savā tīmekļa vietnē. Paziņojums ietver vismaz šādu informāciju:

- 1) noteiktā sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma;
- 2) to kredītiestāžu nosaukumi, kurām ir pienākums ievērot sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasību;
- 3) noteiktās sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas pamatojums;
- 4) datums, no kura kredītiestādes sāk ievērot no jauna noteikto vai mainīto sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu;

- 5) valstis, uz darījumiem ar kuru rezidentiem attiecas noteiktā sistēmiskā riska kapitāla rezerves norma.

(2) Ja šā panta pirmās daļas 3. punktā minētās informācijas publicēšana var apdraudēt finanšu sistēmas stabilitāti, Finanšu un kapitāla tirgus komisija neiekļauj šo informāciju paziņojumā.

35.²¹ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija var atzīt citā dalībvalstī noteiktu sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu un noteikt kredītiestādei prasību ievērot šo citā dalībvalstī noteikto sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu attiecībā uz riska darījumiem, kas noslēgti ar šīs dalībvalsts rezidentiem.

(2) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija atzīst citā dalībvalstī noteiktu sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu, tā par to informē Eiropas Komisiju, Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju, Eiropas Banku iestādi un attiecīgo dalībvalsti.

(3) Pieņemot lēmumu par citā dalībvalstī noteiktas sistēmiskā riska kapitāla rezerves normas atzīšanu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā attiecīgās dalībvalsts atbildīgās iestādes sniegto informāciju.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija, nosakot sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu saskaņā ar šā likuma 35.¹⁷ pantu, var lūgt Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra regulu (ES) Nr. 1092/2010 par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu izdot rekomendāciju vienai vai vairākām dalībvalstīm atzīt noteikto sistēmiskā riska kapitāla rezerves normu.

35.²² pants. (1) Globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kopējo kapitāla rezervju prasība tiek noteikta kā šādu kapitāla rezervju summa:

- 1) kapitāla saglabāšanas rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.³ panta pirmo daļu;
- 2) precikliskā kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.⁴ panta pirmo daļu;
- 3) lielākā no šādām kapitāla rezervēm: globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.¹² panta otro daļu, citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerve, kas aprēķināta, ņemot vērā šā likuma 35.¹⁵ panta otrās vai trešās daļas prasības, un sistēmiskā riska kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.¹⁷ pantu.

(2) Ja sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasība ir noteikta, lai samazinātu vai novērstu makroprudenciālo risku Latvijā, un ir attiecināma tikai uz riska darījumiem ar Latvijas Republikas rezidentiem, kopējo kapitāla rezervju prasība tiek aprēķināta nevis atbilstoši šā panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajam, bet gan summējot sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasību ar lielāko no šādām kapitāla rezervēm: globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.¹² panta otro daļu, un citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerve, kas aprēķināta, ņemot vērā šā likuma 35.¹⁵ panta otrās vai trešās daļas prasības.

35.²³ pants. (1) Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kopējo kapitāla rezervju prasība konsolidācijas grupas līmenī tiek noteikta kā šādu kapitāla rezervju summa:

- 1) kapitāla saglabāšanas rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.³ panta pirmo daļu;
- 2) precikliskā kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.⁴ panta pirmo daļu;
- 3) lielākā no šādām kapitāla rezervēm: citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerve, kas aprēķināta, ņemot vērā šā likuma 35.¹⁵ panta otrās vai trešās daļas prasības, un sistēmiskā riska kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.¹⁷ pantu.

(2) Ja sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasība ir noteikta, lai samazinātu vai novērstu makroprudenciālo risku Latvijā, un ir attiecināma tikai uz riska darījumiem ar Latvijas Republikas rezidentiem, kopējo kapitāla rezervju prasība tiek aprēķināta nevis atbilstoši šā panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajam, bet gan summējot sistēmiskā riska kapitāla rezervi ar citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezervi, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.¹⁵ panta otro vai trešo daļu.

35.²⁴ pants. (1) Kredītiestādes — globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes meitas sabiedrības — kopējo kapitāla rezervju prasība nevar būt mazāka par to, kas aprēķināta, piemērojot šā likuma 35.²² panta noteikumus individuāli.

(2) Kredītiestādes — citas sistēmiski nozīmīgas iestādes meitas sabiedrības — kopējo kapitāla rezervju prasība nevar būt mazāka par to, kas aprēķināta, piemērojot šā likuma 35.²³ panta noteikumus individuāli.

(3) Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes — globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes meitas sabiedrības — kopējo kapitāla rezervju prasības aprēķinā tiek iekļauts lielākais no šādiem rādītājiem:

- 1) globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves un citas sistēmiski nozīmīgas kapitāla rezerves;
- 2) globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerves, citas sistēmiski nozīmīgas kapitāla rezerves un sistēmiskā riska kapitāla rezerves prasības.

35.²⁵ pants. Ja kredītiestāde nav globāli sistēmiski nozīmīga iestāde, cita sistēmiski nozīmīga iestāde vai globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes vai citas sistēmiski nozīmīgas iestādes meitas sabiedrība, tās kopējo kapitāla rezervju prasība individuāli, konsolidācijas grupas līmenī un subkonsolidēti tiek noteikta kā šādu kapitāla rezervju summa:

- 1) kapitāla saglabāšanas rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.³ panta pirmo daļu;
- 2) precikliskā kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.⁴ panta pirmo daļu;
- 3) sistēmiskā riska kapitāla rezerve, kas aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.¹⁷ pantu.

35.²⁶ pants. Kredītiestādei, kura ievēro kopējo kapitāla rezervju prasību, kas noteikta saskaņā ar šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ panta prasībām, aizliegts veikt pirmā līmeņa pamata kapitālā iekļauto elementu sadali, ja tās rezultātā pirmā līmeņa pamata kapitāls samazinātos tiktāl, ka kredītiestāde vairs neievērotu kopējo kapitāla rezervju prasību.

35.²⁷ pants. (1) Kredītiestāde, kura neievēro kopējo kapitāla rezervju prasību, kas noteikta saskaņā ar šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ panta prasībām, aprēķina maksimāli sadalāmo summu un informē par to Finanšu un kapitāla tirgus komisiju. Pirms maksimāli sadalāmās summas aprēķina kredītiestādei aizliegts:

- 1) veikt pirmā līmeņa pamata kapitālā iekļauto elementu sadali, kas šā likuma izpratnē ietver:
 - a) dividenžu izmaksu monetārā formā;
 - b) daļēji vai pilnībā apmaksātu prēmijakciju (akcijas, kas bez maksas tiek piešķirtas akcionāriem) vai ES regulas Nr. 575/2013 26. panta 1. punkta “a” apakšpunktā norādītu citu kapitāla instrumentu sadali;
 - c) pašas akciju vai ES regulas Nr. 575/2013 26. panta 1. punkta “a” apakšpunktā norādītu citu kapitāla instrumentu dzēšanu vai pirkšanu;
 - d) saistībā ar ES regulas Nr. 575/2013 26. panta 1. punkta “a” apakšpunktā norādītajiem kapitāla instrumentiem samaksāto summu atmaksāšanu;
 - e) ES regulas Nr. 575/2013 26. panta 1. punkta “b”, “c”, “d” un “e” apakšpunktā norādīto elementu sadali;

- 2) uzņemties atalgojuma mainīgās daļas vai diskrecionāro pensiju pabalstu (ES regulas Nr. 575/2013 izpratnē) maksājumu saistības vai izmaksāt atalgojuma mainīgo daļu, ja maksājumu saistības kredītiestāde uzņēmusies laikā, kad tā neievēroja šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteikto kopējo kapitāla rezervju prasību;
- 3) veikt procentu vai dividenžu maksājumus par pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentiem.

(2) Maksimāli sadalāmās summas aprēķināšanas kārtību nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(3) Kredītiestādei, kura neievēro šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteikto kopējo kapitāla rezervju prasību, aizliegts veikt jebkuru šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktā minēto darbību attiecībā uz summu, kas pārsniedz saskaņā ar šā panta otrās daļas prasībām aprēķināto maksimāli sadalāmo summu.

(4) Šajā pantā, kā arī šā likuma 35.²⁶ pantā noteiktos ierobežojumus piemēro tikai maksājumiem, kuru veikšanas rezultātā samazinās pirmā līmeņa pamata kapitāls vai peļņa un kuru atlikšana vai neveikšana nerada saistību neizpildi vai pamatu kredītiestādes maksātnespējas procesa ierosināšanai.

(5) Ja kredītiestāde, kura neievēro šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteikto kopējo kapitāla rezervju prasību, plāno sadalīt peļņu vai veikt kādu no šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktā minētajām darbībām, tā informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju un iesniedz informāciju par:

- 1) kredītiestādes pašu kapitāla apmēru, atsevišķi uzrādot pirmā līmeņa pamata kapitāla, pirmā līmeņa papildu kapitāla un otrā līmeņa kapitāla apmēru;
- 2) kredītiestādes starpposma peļņas apmēru un pārskata gada peļņas apmēru;
- 3) maksimāli sadalāmo summu, kas aprēķināta saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikto kārtību;
- 4) peļņas apmēru, kuru kredītiestāde plāno sadalīt starp tādiem maksājumiem kā dividenžu izmaksa, akciju atpirkšana, procentu vai dividenžu maksājumi par pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentiem, kā arī atalgojuma mainīgās daļas vai diskrecionāro pensiju pabalstu (ES regulas Nr. 575/2013 izpratnē) maksājumi, vai nu uzņemoties jaunas maksājumu saistības, vai veicot maksājumus saskaņā ar maksājumu saistībām, kuras kredītiestāde uzņēmusies laikā, kad tā neievēroja šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteikto kopējo kapitāla rezervju prasību.

35.²⁸ pants. Kredītiestāde nodrošina, ka peļņas apmērs un maksimāli sadalāmā summa aprēķināta precīzi, un apliecina peļņas apmēra un maksimāli sadalāmās summas aprēķinu precizitāti Finanšu un kapitāla tirgus komisijai pēc tās pieprasījuma.

35.²⁹ pants. Kredītiestāde, kura neievēro šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteikto kopējo kapitāla rezervju prasību, izstrādā kapitāla saglabāšanas plānu saskaņā ar šā likuma 35.³⁰ panta prasībām un iesniedz to Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā no brīža, kad identificējusi minētās prasības neievērošanu, izņemot gadījumu, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija pagarina minētā plāna izstrādes un iesniegšanas termiņu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija var pagarināt minētā plāna izstrādes un iesniegšanas termiņu līdz desmit dienām, ņemot vērā kredītiestādes individuālo situāciju, darbības apjomu un sarežģītību.

35.³⁰ pants. Kapitāla saglabāšanas plāns ietver:

- 1) kredītiestādes ienākumu un izdevumu aplēses, kā arī prognozēto kredītiestādes bilanci;
- 2) pasākumus kredītiestādes kapitāla rādītāju palielināšanai;
- 3) kredītiestādes pašu kapitāla palielināšanas plānu un termiņu, lai pilnībā nodrošinātu šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteiktās kopējo kapitāla rezervju prasības ievērošanu;

- 4) pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieprasījuma jebkādu citu informāciju, kas tai nepieciešama šā likuma 35.³¹ panta prasību izpildei.

35.³¹ pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē kredītiestādes izstrādāto un iesniegto kapitāla saglabāšanas plānu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija apstiprina minēto plānu tikai tadā gadījumā, ja tā uzskata, ka šāda plāna īstenošana ar augstu iespējamību varētu saglabāt vai nodrošināt pietiekamu kapitālu, lai kredītiestāde varētu ievērot šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantā noteikto kopējo kapitāla rezervju prasību tadā laika periodā, ko Finanšu un kapitāla tirgus komisija atzīst par piemērotu.

35.³² pants. Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija neapstiprina kredītiestādes izstrādāto un iesniegto kapitāla saglabāšanas plānu saskaņā ar šā likuma 35.³¹ panta prasībām, tā:

- 1) pieprasa, lai kredītiestāde palielina pašu kapitālu līdz noteiktam līmenim noteiktos laika periodos;
- 2) nosaka stingrākus sadales ierobežojumus, nekā noteikts šā likuma 35.²⁶ un 35.²⁷ pantā.”

26. 36.² pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus un skaitli “šā likuma 35. panta” ar vārdiem un skaitļiem “ES regulā Nr. 575/2013 noteiktām pašu kapitāla”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Kredītiestāde regulāri pārskata šā panta otrajā daļā minēto stratēģiju un procedūras, lai nodrošinātu, ka tās aizvien ir visaptverošas un samērīgas ar kredītiestādes darbības veidu, apjomu un sarežģītību.”

27. 36.³ pantā:

izslēgt pirmo un otro daļu;

papildināt pantu ar trešo, ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(3) Kredītiestāde informāciju saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 astotajā daļā noteikto publisko savā tīmekļa vietnē vai arī izvēlas informācijas publiskošanai citu piemērotu informācijas nesēju vai vietu.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga noteikt prasību, lai šā panta trešajā daļā minētā informācija tiek publiskota biežāk nekā reizi gadā, un noteikt publiskošanas termiņus.

(5) Kredītiestāde, kura ir mātes sabiedrība, katru gadu publisko informāciju par grupas juridisko struktūru, kā arī pārvaldības un darbības organizatorisko struktūru, kas nodrošina šā likuma 14. panta pirmās daļas 2. punkta, 34.¹ panta un 50.⁹ panta otrās daļas prasību ievērošanu.”

28. Izslēgt 36.⁴, 39. un 42. pantu.

29. Izteikt 43. pantu šādā redakcijā:

“**43. pants.** (1) Riska darījumi ar kredītiestādes akcionāriem, kuriem kredītiestādē ir būtiska līdzdalība, un šo akcionāru — fizisko personu — laulātajiem, vecākiem un bērniem, kredītiestādes padomes un valdes locekļiem, iekšējā audita dienesta vadītāju, risku direktoru, par darbības atbilstības kontroli atbildīgo personu un sabiedrības kontrolieri, šo personu laulātajiem, vecākiem un bērniem, kā arī ar komercsabiedrībām, kurās minētajām personām ir būtiska līdzdalība, nedrīkst kopsummā pārsniegt 15 procentus no kredītiestādes pašu kapitāla, kas piemērojams lielo riska darījumu ierobežojumu noteikšanai saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013.

(2) Kredīti šā panta pirmajā daļā minētajām personām, kuri katrs atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 0,1 procentu no kredītiestādes pašu kapitāla, kas piemērojams lielo riska darījumu ierobežojumu noteikšanai saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013, vai 50 000 *euro*, atkarībā no tā, kura summa ir mazāka, piešķirami ar vienbalsīgi pieņemtu kredītiestādes valdes lēmumu.

(3) Kārtību, kādā nosakāms riska darījumu ar šā panta pirmajā daļā minētajām personām apmērs, nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija.”

30. Izslēgt 44. un 45. pantu.

31. Papildināt 48. pantu pēc vārda “akciju” ar vārdiem “un citu pašu kapitālā iekļaujamo instrumentu”.

32. 49. pantā:

papildināt 1. punktu pēc vārda “kapitāla” ar vārdiem un skaitļiem “kas piemērojams lielo riska darījumu ierobežojumu noteikšanai saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013”;

papildināt 2. punktu pēc vārda “kapitāla” ar vārdiem un skaitļiem “kas piemērojams lielo riska darījumu ierobežojumu noteikšanai saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013”.

33. Papildināt likumu ar 49.¹ pantu šādā redakcijā:

“49.¹ pants. (1) Kredītiestāde, kura saņēmusi atļauju izmantot iekšējās pieejas riska darījumu riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasību aprēķinam, izņemot atļauju operacionālā riska pašu kapitāla prasības aprēķinam, papildus ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajam aprēķina riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības Eiropas Banku iestādes noteiktā etalona portfeli vai portfeļos iekļautiem riska darījumiem un finanšu instrumentu pozīcijām.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga, konsultējoties ar Eiropas Banku iestādi, noteikt etalona portfeli vai portfeļus, kas atšķiras no Eiropas Banku iestādes noteiktajiem.

(3) Kredītiestāde sagatavo un vismaz reizi gadā iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai pārskatu par riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības aprēķinu Eiropas Banku iestādes noteiktā etalona portfeli vai portfeļos iekļautiem riska darījumiem un finanšu instrumentu pozīcijām un šā panta pirmajā daļā minētā aprēķina veikšanai izmantotās metodoloģijas skaidrojumu.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir noteikusi etalona portfeli vai portfeļus, kas atšķiras no Eiropas Banku iestādes noteiktajiem, kredītiestāde sagatavo un vismaz reizi gadā iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai atsevišķu pārskatu par riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības aprēķinu Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteiktā etalona portfeli vai portfeļos iekļautiem riska darījumiem un finanšu instrumentu pozīcijām.”

34. Izteikt 50. pantu šādā redakcijā:

“50. pants. (1) ES regulā Nr. 575/2013 paredzēto izvēles iespēju attiecībā uz prudenciālo prasību un pārejas periodu noteikšanu šīs regulas noteikumu piemērošanā nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības papildus noteikt vēl citas kredītiestāžu darbību regulējošas prasības jomās, kuras netiek regulētas saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013, lai mazinātu kredītiestāžu darbības risku un aizsargātu kreditoru intereses.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga noteikt ar atsevišķiem notikumiem saistītu ziņojumu sniegšanas, pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumus, kā arī kredītiestāžu uzraudzībai nepieciešamās informācijas sagatavošanas, sniegšanas un nepieciešamo atļauju saņemšanas kārtību, ja to nav noteikusi Eiropas Komisija.

(4) Par ES regulas Nr. 575/2013 458. panta piemērošanu atbildīgā iestāde ir Finanšu un kapitāla tirgus komisija.”

35. Izteikt 50.⁸ un 50.⁹ pantu šādā redakcijā:

“**50.⁸ pants.** (1) Kredītiestāde, kas nav ne Latvijas Republikā reģistrēta un konsolidētajai uzraudzībai pakļauta mātes sabiedrība, ne tās meitas sabiedrība, kā arī jebkura kredītiestāde, kas nav pakļauta konsolidētajai uzraudzībai saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 19. panta prasībām, ievēro šā likuma 36.² panta prasības individuāli.

(2) Latvijas Republikas mātes kredītiestāde ievēro šā likuma 36.² panta prasības konsolidācijas grupas līmenī.

(3) Kredītiestāde, kas ir Latvijas Republikas mātes finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Latvijas Republikas mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrība, ievēro šā likuma 36.² panta prasības konsolidācijas grupas līmenī. Ja mātes finanšu pārvaldītājsabiedrība vai mātes jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība kontrolē vairāk nekā vienu iestādi, šā likuma 36.² panta prasības konsolidācijas grupas līmenī piemēro tikai kredītiestādei, uz kuru saskaņā ar šā likuma 112.² panta pirmo, otro, trešo, ceturto, piekto un sesto daļu attiecas konsolidētā uzraudzība.

(4) Ja kredītiestādei, kas ir Latvijas Republikas mātes kredītiestādes, Latvijas Republikas mātes finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Latvijas Republikas mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrība, vai tās mātes finanšu pārvaldītājsabiedrībai, vai tās mātes jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir ārvalstī reģistrēta meitas sabiedrība, kura ir iestāde, finanšu iestāde vai aktīvu pārvaldīšanas sabiedrība (ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 19. apakšpunkta izpratnē) vai kurai ir dalība minētajās iestādēs vai sabiedrībās, šāda kredītiestāde ievēro šā likuma 36.² panta prasības subkonsolidēti.

50.⁹ pants. (1) Kredītiestāde, kas nav atbrīvota no regulējošo prasību ievērošanas individuāli saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 7. pantu, ievēro šā likuma 34.¹, 34.², 34.³, 34.⁴ un 49.¹ panta prasības individuāli.

(2) Kredītiestāde, kas ir pakļauta konsolidētajai uzraudzībai saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasībām, ievēro šā likuma 34.¹, 34.², 34.³, 34.⁴ un 49.¹ panta prasības konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti un nodrošina, ka tās iekšējās kontroles sistēma ir konsekventa, labi integrēta un īstenota visās meitas sabiedrībās, tostarp arī tajās, kas nav iekļautas konsolidācijas grupā saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasībām, kā arī nodrošina visu uzraudzībai nepieciešamo datu un informācijas sagatavošanu. Ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauju kredītiestāde var neievērot šā likuma 34.¹, 34.², 34.³, 34.⁴ un 49.¹ panta prasības ārvalsts meitas sabiedrībās, kas nav iekļautas konsolidācijas grupā atbilstoši ES regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasībām, ja kredītiestāde var pierādīt, ka šīs prasības neatbilst meitas sabiedrības reģistrācijas valsts tiesību aktiem.”

36. Izslēgt 51., 52. un 54. pantu.

37. Papildināt 55. pantu ar teikumu šādā redakcijā:

“Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka prasības aktīvu kvalitātes novērtēšanai un uzkrājumu veidošanai.”

38. 57. pantā:

izteikt 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka iesniedzamos dokumentus un kārtību, kādā tā novērtē kredītiestādes padomes un valdes locekļu, iekšējā audita dienesta vadītāja, risku direktora, par darbības atbilstības kontroli atbildīgās personas un ārvalsts kredītiestādes filiāles

vadītāja atbildību šā likuma prasībām. Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka kārtību, kādā kredītiestādes novērtē personas, kuras pilda pamatfunkcijas.”;

papildināt 1.² daļu pēc vārda “vadītāja” ar vārdiem “risku direktora, par darbības atbildības kontroli atbildīgās personas”;

papildināt 1.³ daļu pēc vārda “vadītājam” ar vārdiem “risku direktoram, par darbības atbildības kontroli atbildīgajai personai”;

izslēgt trešo daļu.

39. Izslēgt 59.⁷ pantu.

40. 59.⁸ pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārda “kredītiestādes” ar vārdiem “padomes un”;

papildināt trešo daļu pēc vārda “atbalstu” ar vārdiem “tās padomes un” un pēc vārda “noteikšanu” ar vārdiem “valdes locekļiem, bet akcionāru sapulce — padomes locekļiem”.

41. Papildināt 62. pantu ar 4.¹ daļu šādā redakcijā:

“(4¹) Ziņas par klienta kredīta maksājumu grafiku, kredīta saistību izpildi, tajā skaitā veiktajiem maksājumiem un atlikušo parādsaistību apjomu, pēc rakstveida pieprasījuma sniedzamas klienta kredīta galviniekam.”

42. Papildināt 65. pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Kredītiestāde neuzsāk darījuma attiecības ar tādu azartspēļu organizētāju vai tā starpnieku, kas norādīts kredītiestādei nosūtītajā Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas lēmumā par aizliegumu uzsākt vai turpināt darījuma attiecības ar azartspēļu organizētāju, kas darbību veic bez Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās licences, vai tā starpnieku (turpmāk — nelicencēts azartspēļu organizētājs). Ja kredītiestāde ir uzsākusi darījuma attiecības ar nelicencētu azartspēļu organizētāju, tā pēc minētā lēmuma saņemšanas šīs darījuma attiecības izbeidz. Kredītiestāde nav atbildīga par zaudējumiem, kas radušies, izpildot Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas lēmumā noteikto.”

43. Izslēgt 74.¹ panta pirmajā daļā vārdus “internetā, ja tāda ir izveidota”.

44. Izteikt 85. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Kredītiestāde mēnesi pirms tam, kad plāno izmaksāt dividendes, par to paziņo Finanšu un kapitāla tirgus komisijai. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības aizliegt kredītiestādei izmaksāt dividendes, ja dividenžu izmaksas rezultātā kredītiestāde neievēros tādus šajā likumā un tieši piemērojamos ES tiesību aktos noteiktos rādītājus un ierobežojumus, kuru apmēru (līmeni) ietekmē dividenžu izmaksa.”

45. Izteikt 88. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Zvērināts revidents pārbauda, vai kredītiestāde ievēro šā panta pirmajā daļā minēto prasību. Par revīzijas pakalpojumu sniegšanas laikā un lietpratēja vai uzticības uzdevuma izpildes laikā konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem vai citiem faktiem, kuru dēļ ir apdraudēta šīs kredītiestādes saistību izpilde vai darbības nepārtrauktība, vai kredītiestādes klienta intereses vai kuru dēļ zvērināts revidents atsakās sniegt atzinumu vai sniedz atzinumu ar iebildēm, zvērināts revidents nekavējoties iesniedz rakstveida ziņojumu Finanšu un kapitāla tirgus komisijai. Vienlaikus šo ziņojumu iesniedz arī kredītiestādes vadībai, ja vien nav nepārvaramu iemeslu to nedarīt.”

46. Papildināt 100. panta pirmo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tiesības un pienākumus kredītiestāžu uzraudzībā vienotā uzraudzības mehānisma ietvaros nosaka Padomes 2013. gada 15. oktobra regula (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību.”

47. Izteikt 101. pantu šādā redakcijā:

“**101. pants.** (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija uzraudzības procesa kārtību nosaka saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Finanšu un kapitāla tirgus komisija katru gadu sagatavo uzraudzības pārbaūžu programmu, kurā norāda:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā, šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteikto Finanšu un kapitāla tirgus komisijas funkciju un pienākumu veikšanai paredzētos pasākumus un tiem nepieciešamos resursus;
- 2) plānotos uzraudzības pasākumus, kas piemērojami:
 - a) kredītiestādēm, kurās veikto šā likuma 101.³ panta 4.¹ daļas 5. un 6. punktā minēto stresa testu rezultāti vai kuru novērtējums, ko veikusi Finanšu un kapitāla tirgus komisija saskaņā ar šā likuma 101.³ pantu, norāda uz riskiem, kas būtiski apdraud attiecīgās kredītiestādes finanšu stabilitāti, vai uz šā likuma, tieši piemērojamo Eiropas Savienības tiesību aktu vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdoto normatīvo noteikumu prasību pārkāpumiem;
 - b) kredītiestādēm, kas rada sistēmisku risku finanšu sistēmai;
 - c) citām kredītiestādēm pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ieskatiem;
- 3) kredītiestādes, kurām paredzēts noteikt pastiprinātu uzraudzību, un tām piemērojamos pasākumus;
- 4) kredītiestāžu klātienes pārbaūžu plānu, atsevišķi norādot plānotās klātienes pārbaudes kredītiestāžu filiālēs citās dalībvalstīs, kredītiestāžu meitas sabiedrībās un kredītiestādes mātes sabiedrībā, kas ir finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība, vai šādas finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības citā meitas sabiedrībā.

(2) Ja saskaņā ar šā likuma 101.³ pantu veiktā novērtējumā konstatēta tāda nepieciešamība, Finanšu un kapitāla komisija ir tiesīga veikt šādus pasākumus:

- 1) palielināt kredītiestādes klātienes pārbaūžu skaitu vai biežumu;
- 2) norīkot pilnvarotu personu pastāvīgi atrasties kredītiestādē;
- 3) pieprasīt, lai kredītiestāde iesniedz papildu pārskatus vai sniedz pārskatus biežāk;
- 4) veikt kredītiestādes operatīvo, stratēģisko vai biznesa plānu papildu vai biežākas pārbaudes;
- 5) veikt mērķa pārbaudes, lai kontrolētu noteiktus riskus, kuru iestāšanās ir sagaidāma.”

48. 101.³ pantā:

izteikt pirmo, otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“(1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārbauda kredītiestādes stratēģiju, procedūras un pasākumus, ko tā īstenojusi, lai ievērotu šā likuma, citu normatīvo aktu, tieši piemērojamo Eiropas Savienības normatīvo aktu un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdoto normatīvo noteikumu un pieņemto lēmumu prasības, un novērtē:

- 1) kredītiestādes darbībai piemītošos un varbūtējos riskus;
- 2) atbilstoši Eiropas Banku iestādes vadlīnijām un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas ieteikumiem veiktā sistēmiskā riska izvērtējumā identificētos riskus, ko kredītiestādes darbība rada finanšu sistēmai;

3) riskus, kas konstatēti stresa testēšanas procesā, ņemot vērā veikto operāciju (darījumu) apjomu, dažādību un sarežģītību.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka šā panta pirmajā daļā minētās pārbaudes un novērtējuma apjomu un regularitāti atkarībā no kredītiestādes lieluma, sistēmiskā nozīmīguma, veikto operāciju (darījumu) apjoma, dažādības un sarežģītības. Finanšu un kapitāla tirgus komisija ne retāk kā reizi gadā pārskata un atjauno šā panta pirmajā daļā minētajā novērtējumā iekļauto informāciju par uzraudzības pārbaužu programmā iekļautām kredītiestādēm.

(3) Pamatojoties uz veikto pārbaudi un novērtējumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija lemj, vai kredītiestādes stratēģija, procedūras un īstenotie pasākumi nodrošina pietiekamu risku pārvaldīšanu un vai kredītiestādes likviditāte un pašu kapitāls ir pietiekams tās darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai.”;

papildināt pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par šajā pantā minēto pārbaužu un novērtēšanas procesa organizāciju.”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nekavējoties informē Eiropas Banku iestādi, ja šajā pantā minētās pārbaudes un novērtējuma rezultātā konstatēts, ka kredītiestāde var radīt sistēmisku risku.”;

papildināt pantu ar 4.¹, 4.², 4.³, 4.⁴, 4.⁵, 4.⁶, 4.⁷ un 4.⁸ daļu šādā redakcijā:

“(4¹) Finanšu un kapitāla tirgus komisija šā panta pirmajā daļā minētajā novērtējumā papildus kredītriska, operacionālā riska un tirgus risku novērtējumam izvērtē vismaz:

- 1) kredītiestādes pārvaldību, korporatīvo kultūru un vērtības, valdes un padomes locekļu spēju pildīt savus pienākumus;
- 2) kredītiestādes komercdarbības modeli;
- 3) kredītiestādes pakļautību likviditātes riskam, likviditātes riska pārvaldīšanu, ieskaitot alternatīvo scenāriju analīzi, likviditātes riska mazināšanas pasākumu pārvaldīšanu, īpaši likviditātes rezervju apmēru, sastāvu un tajās iekļauto aktīvu kvalitāti, spēkā esošos rīcības plānus ārkārtas situācijām;
- 4) sistēmiskā riska novērtējumu saskaņā ar šā panta pirmajā daļā minētajiem kritērijiem;
- 5) ja kredītiestāde saņēmusi atļauju izmantot iekšējo modeli kredītriska kapitāla prasības aprēķinam, — saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 prasībām veikto stresa testu rezultātus;
- 6) ja kredītiestāde saņēmusi atļauju izmantot iekšējo modeli tirgus risku kapitāla prasību aprēķinam, — saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 prasībām veikto stresa testu rezultātus;
- 7) kredītiestādes pakļautību koncentrācijas riskam un tā pārvaldīšanu, ieskaitot atbilstību ES regulas Nr. 575/2013 prasībām attiecībā uz lielo riska darījumu ierobežojumiem;
- 8) kredītiestādes riska darījumu ģeogrāfisko izvietojumu;
- 9) diversifikācijas efektu ietekmi un to iekļaušanu risku mērīšanas sistēmā;
- 10) iespēju, ka kredītiestādei var rasties būtiski zaudējumi netirdzniecības portfeļa riska darījumu procentu likmju riska dēļ, un apsvērumus par iespējamiem šādu zaudējumu rašanās apstākļiem;
- 11) kredītiestādes pakļautību pārmērīgas sviras riskam;
- 12) citus kredītiestādei būtiskus riskus.

(4²) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ne retāk kā reizi gadā veic kredītiestāžu stresa testēšanu, kuras rezultātus ņem vērā novērtējumā, kas tiek veikts saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām. Stresa testēšanas metodoloģija atbilst Eiropas Banku iestādes vadlīnijās noteiktajai.

(4³) Veicot šā panta pirmajā daļā minēto novērtējumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var piemērot vienādu vai līdzīgu pieeju kredītiestādēm ar līdzīgu riska profilu (līdzīgu biznesa modeli vai riska darījumu ģeogrāfisko izvietojumu vai citu līdzīgu pieeju), kuras ir vai var būt pakļautas līdzīgiem riskiem vai kuras rada vai var radīt līdzīgus riskus finanšu sistēmai.

(4⁴) Piemērojot šā panta pirmās un trešās daļas noteikumus un ES regulas Nr. 575/2013 attiecīgās prasības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga pieprasīt, lai kredītiestāde:

- 1) uztur augstāku pašu kapitāla līmeni, nekā noteikts ES regulā Nr. 575/2013, kas palielināts par kopējo kapitāla rezervju prasību, kura aprēķināta saskaņā ar šā likuma 35.²², 35.²³, 35.²⁴ un 35.²⁵ pantu, lai segtu tos kredītiestādes darbībai piemītošos un varbūtējos riskus un to elementus, kas nav paredzēti ES regulā Nr. 575/2013;
- 2) pilnveido savu stratēģiju, procedūras un pasākumus, kas veicami šā likuma 34.¹, 34.², 34.⁴ vai 36.² panta prasību izpildei;
- 3) izstrādā plānu šā likuma, citu normatīvo aktu, tieši piemērojamo Eiropas Savienības normatīvo aktu un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdoto normatīvo noteikumu prasību ievērošanas atjaunošanai, nosakot plānā iekļauto pasākumu izpildes termiņus;
- 4) pašu kapitāla aprēķina vajadzībām piemēro speciālu uzkrājumu vai aktīvu atzīšanas un vērtēšanas politiku;
- 5) sašaurina vai ierobežo komercdarbību, darbības vai iestāžu tīklu, atsakās no darbības jomām, kas pārmērīgi apdraud tās stabilitāti;
- 6) samazina tās darbībai, produktiem vai sistēmām piemītošos riskus;
- 7) nosaka tādu ierobežojumu amatpersonu un darbinieku atalgojuma mainīgajai daļai, kurš izteikts procentos no tīrajiem ieņēmumiem un ļauj kredītiestādei uzturēt stabilu kapitāla bāzi;
- 8) novirza peļņu pēc nodokļu nomaksas pašu kapitāla stiprināšanai;
- 9) samazina vai neveic peļņas sadali vai procentu maksājumus akcionāriem, pirmā līmeņa papildu kapitālā iekļauto instrumentu turētājiem, ja tas nerada saistību neizpildi;
- 10) sniedz papildu pārskatus vai biežāk sniedz pārskatus, tai skaitā pārskatus par kredītiestādes kapitāla un likviditātes pozīcijām.

(4⁵) Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde ievēro šā panta 4.⁴ daļas 1. punkta prasību vismaz šādos gadījumos:

- 1) kredītiestāde nav ievērojusi šā likuma 34.¹, 34.² vai 36.² panta prasības vai ES regulā Nr. 575/2013 noteiktos lielo riska darījumu ierobežojumus;
- 2) ir identificēti riski vai risku elementi, kuri nav segti saskaņā ar ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajām kapitāla prasībām vai kopējo kapitāla rezervju prasību;
- 3) ir pamats uzskatīt, ka citu administratīvo pasākumu piemērošana vien nebūs pietiekama, lai pieņemamos termiņos atbilstoši uzlabotu kredītiestādes struktūru, procesus, mehānismus un stratēģiju;
- 4) kapitāla prasības nav pietiekamas tādēļ, ka kredītiestāde, veicot tirdzniecības portfeļa pozīciju vērtības korekcijas, nav ņēmusi vērā iespēju pārdot īsā laikā vai ierobežot ar šīm pozīcijām saistītos riskus bez būtiskiem zaudējumiem funkcionējoša tirgus apstākļos vai kredītiestāde, kas saņēmusi atļauju izmantot iekšējos modeļus kapitāla prasību aprēķinam, vairs neatbilst šādas atļaujas saņemšanas nosacījumiem;

- 5) ir pamats uzskatīt, ka kredītiestādes darbībai piemītošie riski novērtēti pārāk zemu, lai gan ir ievērotas ES regulas Nr. 575/2013 un šā likuma prasības;
- 6) kredītiestāde ir saņēmusi atļauju izmantot iekšējo modeli korelācijas tirdzniecības portfeļa kapitāla prasību aprēķinam, bet tās iesniegtie pārskati parāda, ka stresa testu rezultāti būtiski pārsniedz saskaņā ar iekšējo modeli aprēķinātās kapitāla prasības.

(4⁶) Pamatojoties uz novērtējumu, kas veikts saskaņā ar šā panta prasībām, Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē, vai nav nepieciešams noteikt pašu kapitāla prasības papildus tām, kas nepieciešamas kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai, ņemot vērā:

- 1) saskaņā ar šā likuma 36.² panta prasībām kredītiestādes veiktā novērtējuma kvalitatīvos un kvantitatīvos rezultātus;
- 2) saskaņā ar šā likuma 34.¹ un 34.⁴ panta prasībām izveidotās kredītiestādes iekšējās kontroles sistēmas darbību, kā arī atveseļošanas un noregulējuma plānus;
- 3) saskaņā ar šā panta pirmās daļas prasībām Finanšu un kapitāla tirgus komisijas veiktā novērtējuma rezultātus;
- 4) sistēmiskā riska izvērtējumu.

(4⁷) Pamatojoties uz atbilstoši šā panta prasībām veikto kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku novērtējumu un ņemot vērā kredītiestādes komercdarbības modeli, šā likuma 34.¹ un 34.² pantā noteikto risku pārvaldīšanas organizāciju un iespējamo sistēmisko likviditātes risku, kas var apdraudēt Latvijas Republikas finanšu tirgus integritāti, Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē nepieciešamību noteikt kredītiestādēm šādas īpašas likviditātes prasības:

- 1) pieprasīt no kredītiestādēm papildu pārskatus par likviditātes pozīcijām vai noteikt, ka pārskati sniedzami biežāk, nekā noteikts ES regulas Nr. 575/2013 sestajā daļā vai citos normatīvajos aktos;
- 2) noteikt kredītiestādēm citas īpašas likviditātes prasības, tostarp arī ierobežojumus aktīvu un saistību termiņstruktūras nesabalansētībai.

(4⁸) Pieņemot lēmumu par īpašu likviditātes prasību noteikšanu un sankciju piemērošanu, pamatojoties uz atbilstoši šā panta prasībām veikto kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku novērtējumu un ņemot vērā kredītiestādes biznesa modeli, šā likuma 34.¹ un 34.² pantā noteikto risku pārvaldīšanas organizāciju un iespējamo sistēmisko likviditātes risku, kas var apdraudēt Latvijas Republikas finanšu tirgus integritāti, Finanšu un kapitāla tirgus komisija izvērtē šāda lēmuma ietekmi uz citu dalībvalstu finanšu sistēmas stabilitāti un ņem vērā kredītiestādes likviditātes rādītāju atšķirību no šajā likumā vai ES regulas Nr. 575/2013 sestajā daļā noteiktajām likviditātes vai stabila finansējuma prasībām.”;

papildināt piekto daļu pēc vārda “kārtību” ar vārdiem “kura atbilst Eiropas Banku iestādes vadlīnijām”;

izteikt sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Ja šā panta piektajā daļā minētais aprēķins liecina, ka kredītiestādes ekonomiskā vērtība samazināsies par 20 vai vairāk procentiem no pašu kapitāla sakarā ar pēkšņām un negaidītām procentu likmju izmaiņām par 200 bāzes punktiem vai citām Eiropas Banku iestādes vadlīnijās noteiktām izmaiņām, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde veic pasākumus, kas nodrošinātu pašu kapitāla atbilstību netirdzniecības portfeļa riska darījumu procentu likmju riska lielumam.”;

papildināt pantu ar 6.¹ daļu šādā redakcijā:

“(6¹) Finanšu un kapitāla tirgus komisija piemēro šā panta prasības individuāli un konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti atbilstoši ES regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļas prasību piemērošanas līmenim.”;

izslēgt septīto daļu;

papildināt pantu ar devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par šajā pantā minēto lēmumu pieņemšanas principiem.”

49. Papildināt likumu ar 105.¹, 105.², 105.³ un 105.⁴ pantu šādā redakcijā:

“**105.¹ pants.** Finanšu un kapitāla tirgus komisija apkopo ar atalgojuma politiku un praksi saistīto informāciju, ko kredītiestādes publiskojušas saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 prasībām, kā arī informāciju, ko kredītiestādes sniegušas saskaņā ar šā likuma 34.³ panta sestās daļas prasībām, un izvērtē atalgojuma tendences un praksi. Minēto informāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisija iesniedz Eiropas Banku iestādei.

105.² pants. Finanšu un kapitāla tirgus komisija, izmantojot intervālu viena miljona *euro* apmērā, apkopo informāciju, ko kredītiestādes publiskojušas saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 prasībām par to amatpersonu un darbinieku skaitu, kuriem pārskata gadā atalgojums ir vienāds ar vai lielāks par vienu miljonu *euro*, tai skaitā informāciju par šādu amatpersonu un darbinieku darba pienākumiem, darbības jomu un galvenajiem atalgojuma elementiem. Minēto informāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisija iesniedz Eiropas Banku iestādei.

105.³ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija regulāri, bet ne retāk kā reizi trijos gados pārbauda, vai kredītiestāde, kas saņēmusi atļauju izmantot iekšējās pieejas riska svērto vērtību vai pašu kapitāla prasību aprēķinam, atbilst atļaujas saņemšanas nosacījumiem, kas ietverti ES regulas Nr. 575/2013 trešajā daļā. Vērtējot atbilstību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija īpašu uzmanību pievērš kredītiestādes komercdarbības modeļa izmaiņām, iekšējo pieeju piemērošanai jauniem produktiem, tam, kā kredītiestāde pilnveido savu iekšējo pieeju, pamatojoties uz pārbaudītām mūsdienīgām tehnikām un praksi.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētajā pārbaudē ir konstatēts, ka kredītiestādes iekšējā pieeja neaptver visus būtiskos riskus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde novērs šīs nepilnības. Lai mazinātu riskus līdz nepilnību novēršanai, Finanšu un kapitāla tirgus komisija var noteikt paaugstinātu koeficientu, kas izmantojams pašu kapitāla prasības aprēķinam saskaņā ar iekšējo pieeju, papildu pašu kapitāla prasības vai veikt citus piemērotus un iedarbīgus pasākumus.

(3) Ja kredītiestādes tirgus risku kapitāla prasības aprēķinam izmantotā iekšējā modeļa pārbaudē konstatēts, ka iekšējais modelis nav vai vairs nav pietiekami precīzs, jo, veicot atpakaļejošu pārbaudi saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 366. pantu, ir konstatēts, ka pārsniegumu skaits neatbilst pieļaujamam līmenim, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde nekavējoties novērs šīs nepilnības, vai anulē atļauju izmantot iekšējo modeli.

(4) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē, ka kredītiestāde neatbilst iekšējās pieejas izmantošanas atļaujas saņemšanas nosacījumiem, un kredītiestāde nevar pamatoti pierādīt, ka neatbilstībai nav būtiskas ietekmes uz riska darījumu riska svērto vērtību vai pašu kapitāla prasību aprēķinu saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 prasībām, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde izstrādā un īsteno pasākumu plānu, kas nodrošina neatbilstības novēršanu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde veic izmaiņas tās iesniegtajā neatbilstību novēršanas plānā, ja tajā paredzētie pasākumi nenodrošinās pilnīgas atbilstības atjaunošanu vai to īstenošanas termiņi nav pieņemami.

(5) Ja ir pamats uzskatīt, ka kredītiestāde nespēs pieņemt laikā atjaunot iekšējās pieejas atbilstību tās izmantošanas atļaujas saņemšanas nosacījumiem, un kredītiestāde nav pamatoti pierādījusi, ka neatbilstībai nav būtiskas ietekmes uz kapitāla prasību aprēķinu saskaņā ar ES regulas Nr. 575/2013 prasībām, Finanšu un kapitāla tirgus komisija anulē atļauju izmantot iekšējo pieeju vai atļauj to izmantot tikai tādās jomās, kurās ir nodrošināta vai pieņemamā laikā tiks nodrošināta pilnīga atbilstība atļaujas saņemšanas nosacījumiem.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par šajā pantā minēto lēmumu pieņemšanas principiem.

105.⁴ pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ne retāk kā reizi gadā izvērtē iekšējo pieeju kvalitāti, analizējot kredītiestādes pārskatu par etalona portfeli iekļauto riska darījumu un pozīciju riska svērtās vērtības vai pašu kapitāla prasības aprēķinu un īpašu uzmanību pievēršot:

- 1) iekšējām pieejām, kuru piemērošanas rezultātā rodas nozīmīgas atšķirības pašu kapitāla prasības apmērā vienādiem riska darījumiem;
- 2) iekšējām pieejām, kuru piemērošanas rezultāti norāda uz būtisku un sistemātisku pārāk zema pašu kapitāla prasības apmēra noteikšanu vai kuru piemērošana etalona portfelim un kredītiestādes riska darījumiem uzrāda īpaši lielas vai īpaši mazas atšķirības modelēšanas rezultātos.

(2) Ja kredītiestādes piemērotās iekšējās pieejas izmantošanas rezultāti būtiski atšķiras no vairākuma līdzīgo kredītiestāžu iekšējo pieeju izmantošanas rezultātiem un var skaidri noteikt, ka kredītiestādes piemērotās iekšējās pieejas izmantošanas rezultātā pašu kapitāla prasības tiek novērtētas pārāk zemu un tas nav izskaidrojams ar kredītiestādes riska darījumiem vai finanšu instrumentu pozīcijām piemēto risku atšķirībām, Finanšu un kapitāla tirgus komisija pieprasa, lai kredītiestāde veic tādas korigējošus pasākumus piemērojamās iekšējās pieejas pilnveidošanai, kuri nodrošinās kredītiestādes riska darījumiem piemērojamās iekšējās pieejas izmantošanas rezultātu atbilstību etalona portfeļa rezultātiem. Pieņemot lēmumu par korigējošiem pasākumiem, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nodrošina, ka tie neierobežo kredītiestādes iekšējo pieeju riska jutīgumu, neveicina iekšējo pieeju standartizāciju vai priekšrocību noteikšanu kādai iekšējai pieejai, nerada nepareizus stimulus un neveicina dažādu kredītiestāžu piemēroto iekšējo pieeju vienādošanu.”

50. Izteikt 106. panta pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“106. pants. (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai vai tās pilnvarotai personai ir tiesības pārbaudīt kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības, jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības, jauktas pārvaldītājsabiedrības, minēto sabiedrību meitas sabiedrību darbību un minēto sabiedrību darbības nodrošināšanai nepieciešamās funkcijas veicošu citu ar šīm sabiedrībām saistītu personu vai šo sabiedrību pilnvarotu pārstāvju darbību.

(2) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai vai tās pilnvarotai personai ir tiesības pieprasīt no šā panta pirmajā daļā minētajām personām Finanšu un kapitāla tirgus komisijas funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju, iepazīties ar šā panta pirmajā daļā minēto personu dokumentāciju, pārbaudīt grāmatvedības datus un reģistrus un saņemt to izrakstus vai kopijas, saņemt no šā panta pirmajā daļā minētajām personām vai to pārstāvjiem vai darbiniekiem paskaidrojumus, informāciju par komercsabiedrībām, kurās konsolidācijas grupai ir ieguldījumi, vai iztaujāt ikvienu citu personu, kas tam piekritusi, lai iegūtu informāciju par pārbaudāmo subjektu.”

51. 108.³ pantā:

izteikt otrās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

“2) filiāles darbības apturēšana vai izbeigšana var ietekmēt Latvijas Republikas maksājumu, klīringa un norēķinu sistēmu, kā arī finanšu tirgu likviditāti;”;

izslēgt 4.¹ daļu;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“5) Ja divu mēnešu laikā no šā panta pirmajā daļā minētā lūguma nosūtīšanas netiek pieņemts saskaņots lēmums, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga, ievērojot mītnes valsts uzraudzības institūcijas vai konsolidētās uzraudzības institūcijas viedokli, turpmāko divu mēnešu laikā bez viedokļu saskaņošanas pieņemt lēmumu par attiecīgās filiāles atzišanu par nozīmīgu;”;

izslēgt 5.¹ daļu;

izteikt vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija konstatē ārkārtas situāciju, tā, ievērojot ierobežotas pieejamības informācijas atklāšanas noteikumus un pēc iespējas izmantojot jau izveidotus informācijas apmaiņas veidus, nekavējoties brīdina par šo situāciju Eiropas Centrālo banku sistēmā iekļautas iesaistīto valstu centrālās bankas, Eiropas Centrālo banku un Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju.”

52. 110.¹ pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Šā panta pirmās daļas noteikumi neierobežo Finanšu un kapitāla tirgus komisiju atbilstoši tās kompetencei apmainīties ar ierobežotas pieejamības informāciju ar citas dalībvalsts finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku uzraudzības institūcijām un Eiropas Centrālo banku, Eiropas Banku iestādi, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi un Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju, saglabājot sniegtajai informācijai ierobežotas pieejamības statusu, kā arī publicēt saskaņā ar uzraudzības institūciju prasībām veikto stresa testu rezultātus.”;

papildināt piekto daļu ar 5., 6. un 7. punktu šādā redakcijā:

- “5) valsts iestādēm vai struktūrām, kurām ir pienākums pārraudzīt finanšu stabilitāti dalībvalstīs, izmantojot makroprudenciālo regulējumu;
- 6) dalībvalstu reorganizācijas struktūrām vai valsts iestādēm, kuru mērķis saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir veikt reorganizāciju, kā arī aizsargāt finanšu stabilitāti;
- 7) dalībvalstu līgumiskajām vai institucionālajām klientu aizsardzības sistēmām.”

53. 112.² pantā:

izteikt astoto daļu šādā redakcijā:

“(8) Finanšu pārvaldītājsabiedrība vai jaukta finanšu pārvaldītājsabiedrība nodrošina, ka Latvijas Republikā reģistrētas finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Latvijas Republikā reģistrētas jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības padomes un valdes locekļi atbilst tām pašām prasībām un uz viņiem attiecināmi tie paši ierobežojumi, kas noteikti kredītiestādes padomes un valdes locekļiem attiecīgi šā likuma 24. panta pirmajā un otrajā daļā, 25. panta pirmajā daļā un 26. panta pirmajā daļā, ņemot vērā Latvijas Republikā reģistrētas finanšu pārvaldītājsabiedrības vai Latvijas Republikā reģistrētas jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības darbības specifiku.”;

papildināt devīto daļu pēc vārda “nolūkiem” ar vārdiem un skaitļiem “saskaņā ar ES regulā Nr. 575/2013 noteikto”;

papildināt pantu ar vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Ja jauktai finanšu pārvaldītājsabiedrībai ir saistošas šā likuma prasības un līdzvērtīgas Finanšu konglomerātu likuma prasības, it īpaši attiecībā uz risku pārvaldību un iekšējo kontroli, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ja tā ir konsolidētās uzraudzības institūcija, ir tiesīga pēc apspriešanās ar iesaistītajām uzraudzības institūcijām piemērot šai sabiedrībai vienīgi Finanšu konglomerātu likuma prasības. Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi un Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi par šajā pantā minēto lēmumu pieņemšanu.”

54. 112.³ pantā:

izteikt pirmās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

- “2) sadarbojoties ar konsolidācijas grupā iekļauto citu dalībvalstu kredītiestāžu uzraudzības institūcijām, plāno un koordinē ikdienas uzraudzības darbības, tai skaitā darbības, kas nepieciešamas saskaņota lēmuma pieņemšanai par specifiskām prudenciālajām prasībām un piemērojāmām sankcijām.”;

aizstāt pirmās daļas 3. punktā vārdus “ar šo dalībvalstu centrālajām bankām” ar vārdiem “ar Eiropas Centrālo banku sistēmā iekļautajām šo dalībvalstu centrālajām bankām un Eiropas Centrālo banku”;

izslēgt otro, trešo, ceturto, 4.¹, piekto, 5.¹, sesto, septīto, 7.¹ un astoto daļu.

55. 112.⁴ pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija un citu dalībvalstu uzraudzības institūcijas, kuras uzrauga Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes iestādes meitas sabiedrības, Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrības vai Latvijas Republikā reģistrētas Eiropas Savienības mātes finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrības, kas iekļautas konsolidācijas grupā, veic to kompetencē esošās darbības, kas nepieciešamas, lai pieņemtu saskaņotu lēmumu par:

- 1) konsolidācijas grupas un konsolidācijas grupā iekļauto meitas sabiedrību kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izvērtējumu un uzraudzības pārbaudes procesa īstenošanu, nosakot visas konsolidācijas grupas un konsolidācijas grupā iekļauto meitas sabiedrību darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kā arī, ja nepieciešams, nosakot visai konsolidācijas grupai un konsolidācijas grupā iekļautajām meitas sabiedrībām pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁴ daļas 1. punktu;
- 2) pasākumiem, kas nepieciešami, lai risinātu būtiskus ar likviditātes uzraudzību saistītus konstatējumus, tostarp tos, kas attiecas uz likviditātes riska pārvaldīšanas organizatorisko struktūru un procedūru pietiekamību, kā arī, ja nepieciešams, noteiktu īpašas likviditātes prasības saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļu.

(2) Šā panta pirmās daļas 1. punktā minēto saskaņoto lēmumu pieņem četru mēnešu laikā pēc tam, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija lēmuma pieņemšanā iesaistītajām meitas sabiedrību uzraudzības institūcijām iesniegusi ziņojumu par konsolidācijas grupas risku un to segšanai nepieciešamā kapitāla novērtējumu. Šā panta pirmās daļas 2. punktā minēto saskaņoto lēmumu pieņem mēneša laikā pēc tam, kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija lēmuma pieņemšanā iesaistītajām meitas sabiedrību uzraudzības institūcijām iesniegusi ziņojumu, kurā iekļauts konsolidācijas grupas likviditātes riska novērtējums saskaņā ar šā likuma 101.³ panta prasībām. Pieņemot saskaņotus lēmumus, ņem vērā arī meitas sabiedrību risku un to segšanai nepieciešamā kapitāla novērtējumu, kuru veic konsolidācijas grupā iesaistīto meitas sabiedrību uzraudzības institūcijas.”;

izteikt piekto un 5.¹ daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija un konsolidācijas grupā iekļauto meitas sabiedrību uzraudzības institūcijas šā panta otrajā daļā minētajos laika periodos nepieņem saskaņotu lēmumu un neviena no konsolidācijas grupā iekļauto meitas sabiedrību uzraudzības institūcijām vai Finanšu un kapitāla tirgus komisija šajos laika periodos nav vērsusies Eiropas Banku iestādē domstarpību izšķiršanai, lēmumu par īpašo likviditātes prasību piemērošanu saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļā noteikto vai lēmumu par uzraudzības pārbaudes procesa īstenošanu konsolidācijas grupas līmenī, nosakot konsolidācijas grupas darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kā arī, ja nepieciešams, nosakot visai konsolidācijas grupai pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsūma, pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija, ņemot vērā visu meitas sabiedrību uzraudzības institūciju veikto risku un to segšanai nepieciešamā kapitāla novērtējumu. Lēmumu par īpašo likviditātes prasību piemērošanu saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļas prasībām un lēmumu par uzraudzības pārbaudes procesa īstenošanu meitas sabiedrībai individuāli vai subkonsolidēti, nosakot meitas sabiedrības darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru individuāli vai subkonsolidēti, kā arī, ja nepieciešams, nosakot meitas sabiedrībai individuāli vai

subkonsolidēti pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsumma, pieņem iesaistīto meitas sabiedrību uzraudzības institūcijas, ņemot vērā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pausto viedokli un pārējo meitas sabiedrību uzraudzības institūciju veikto risku un to segšanai nepieciešamā kapitāla novērtējumu.

(5¹) Ja Finanšu un kapitāla tirgus komisija un konsolidācijas grupā iekļauto meitas sabiedrību uzraudzības institūcijas šā panta otrajā daļā minētajos laika periodos nepieņem saskaņotu lēmumu un kāda no konsolidācijas grupā iekļauto meitas sabiedrību uzraudzības institūcijām vai Finanšu un kapitāla tirgus komisija šajos laika periodos ir vērsusies Eiropas Banku iestādē domstarpību izšķiršanai, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pieņemot lēmumu par īpašo likviditātes prasību piemērošanu saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļas prasībām vai lēmumu par uzraudzības pārbaudes procesa īstenošanu konsolidācijas grupas līmenī vai nosakot konsolidācijas grupas darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kā arī, ja nepieciešams, nosakot visai konsolidācijas grupai pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsumma, ievēro Eiropas Banku iestādes lēmumu.”;

aizstāt astotajā daļā vārdus “minēto lēmumu” ar vārdiem “minētos lēmumus”;

izteikt devīto daļu šādā redakcijā:

“(9) Šā panta pirmajā daļā minētos lēmumus vai jebkuru citu lēmumu, kas pieņemts, ja nav saskaņota lēmuma, pārskata vismaz reizi gadā vai situācijā, kad meitas sabiedrības uzraudzības institūcija pieprasa pārskatīt lēmumu par pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsumma vai lēmumu par īpašo likviditātes prasību piemērošanu saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļas prasībām, iesniedzot argumentētu rakstveida pieprasījumu Finanšu un kapitāla tirgus komisijai. Ja lēmuma pārskatīšanu ierosinājusi kāda no meitas sabiedrībām, to var pārskatīt Finanšu un kapitāla tirgus komisija, iesaistot tikai attiecīgās meitas sabiedrības uzraudzības institūciju.”;

papildināt desmitās daļas pirmo teikumu pēc vārda “kopsumma” ar vārdiem un skaitļiem “kā arī saskaņota lēmuma pieņemšanā par pasākumiem, kas nepieciešami, lai risinātu būtiskus ar likviditātes uzraudzību saistītus konstatējumus, tostarp tos, kas attiecas uz likviditātes riska pārvaldīšanas organizatorisko struktūru un procedūru pietiekamību, kā arī, ja nepieciešams, piemērojamām īpašām likviditātes prasībām saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļu”;

izteikt desmitās daļas trešo teikumu šādā redakcijā:

“Ja šā panta otrajā daļā minētajos laika periodos, kas tiek skaitīti no konsolidētās uzraudzības institūcijas ziņojuma saņemšanas dienas, saskaņots lēmums netiek pieņemts, bet neviena no konsolidācijas grupā iekļauto sabiedrību uzraudzības institūcijām nav vērsusies Eiropas Banku iestādē domstarpību izšķiršanai, lēmumu konsolidācijas grupas līmenī pieņem konsolidētās uzraudzības institūcija, bet lēmumu par īpašo likviditātes prasību piemērošanu saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļas prasībām Latvijas Republikā reģistrētai kredītiestādei individuāli vai subkonsolidēti un lēmumu par Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru individuāli vai subkonsolidēti, kā arī, ja nepieciešams, lēmumu par pienākumu Latvijas Republikā reģistrētai kredītiestādei vai tās konsolidācijas apakšgrupai uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsumma pieņem Finanšu un kapitāla tirgus komisija un attiecīgo lēmumu nosūta Latvijas Republikā reģistrētajai kredītiestādei un konsolidētās uzraudzības institūcijai.”;

aizstāt 10.¹ daļā vārdus “četrus mēnešu laikā” ar vārdiem “noteiktajos laika periodos” un papildināt daļu pēc vārdiem “iestādē par” ar vārdiem un skaitļiem “īpašo likviditātes prasību piemērošanu saskaņā ar šā likuma 101.³ panta 4.⁷ un 4.⁸ daļas prasībām vai par”;

aizstāt vienpadsmitajā daļā vārdus “minēto saskaņoto lēmumu” ar vārdiem “minētos saskaņotos lēmumus”.

56. Papildināt 112.⁵ pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ja informācija par šā panta pirmajā daļā minēto ārkārtas situāciju nonāk Latvijas Bankas rīcībā, tā nekavējoties brīdina par šo situāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisiju un Eiropas Banku iestādi.”

57. 112.⁶ pantā:

izteikt ceturtās daļas 1. punktu šādā redakcijā:

“1) informācijas apmaiņu starp iesaistītajām uzraudzības institūcijām un Eiropas Banku iestādi;”;

izteikt ceturtās daļas 3. punktu šādā redakcijā:

“3) uzraudzības pārbaužu programmu noteikšanu saskaņā ar šā likuma 101. panta prasībām, balstoties uz konsolidācijas grupas risku novērtējumu, kas veikts atbilstoši šā likuma 101.³ pantā noteiktajam;”;

izteikt ceturtās daļas 5. punktu šādā redakcijā:

“5) konsekvētu prudenciālo prasību piemērošanu saskaņā ar šo likumu un ES regulu Nr. 575/2013 visām konsolidācijas grupas komercsabiedrībām;”;

aizstāt piektajā daļā vārdu “centrālās” ar vārdiem “Eiropas Centrālo banku sistēmā iekļauto centrālās bankas pārstāvi vai Eiropas Centrālās”;

papildināt pantu ar desmito daļu šādā redakcijā:

“(10) Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga ar uzraugu kolēģijas darbību saistīto domstarpību izšķiršanai vērsties Eiropas Banku iestādē saskaņā ar ES regulu Nr. 1093/2010.”

58. 112.⁷ pantā:

papildināt pirmās daļas pirmo teikumu pēc vārda “veikšanai” ar vārdiem un skaitļiem “un šā likuma un ES regulas Nr. 575/2013 prasību ievērošanas pārbaudei”;

aizstāt pirmās daļas 1. punktā vārdu “pārvaldes” ar vārdu “pārvaldības” un izslēgt vārdus “septītās daļas”;

izteikt pirmās daļas 4. punktu šādā redakcijā:

“4) būtiskām sankcijām un uzraudzības pasākumiem ārkārtas situācijās, ko Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka un veic saskaņā ar šo likumu, arī par pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsumma un jebkādiem ierobežojumiem attīstītās operacionālā riska mērīšanas pieejas izmantošanai atbilstoši ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajam.”;

papildināt trešo daļu pēc vārda “kārtību” ar vārdiem un skaitļiem “atbilstoši šajā likumā un ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajam”;

izteikt ceturtās daļas 2. punkta pirmo teikumu šādā redakcijā:

“2) par būtiskām sankcijām un uzraudzības pasākumiem ārkārtas situācijās, ko Finanšu un kapitāla tirgus komisija plāno noteikt un veikt, arī par pienākumu uzturēt augstāku pašu kapitāla līmeni nekā minimālā kapitāla prasību kopsumma un jebkādiem ierobežojumiem attīstītās operacionālā riska mērīšanas pieejas izmantošanai atbilstoši ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajam.”

59. 112.⁹ pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “citiem normatīvajiem aktiem” ar vārdiem un skaitļiem “ES regulai Nr. 575/2013”;

izslēgt trešo daļu;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka kārtību, kādā iesniedzama šā panta pirmajā daļā minētā informācija.”

60. 112.¹⁰ pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “tajā, informāciju, kura saskaņā ar normatīvajiem aktiem” ar vārdiem “tajā, un minētajām personām ir pienākums sniegt informāciju, kura saskaņā ar normatīvajiem aktiem, tai skaitā ES regulu Nr. 575/2013”;

papildināt trešo daļu pēc vārdiem “saņemta no” ar vārdu “kredītiestāžu”.

61. Papildināt 112.¹¹ panta trešo daļu pēc vārda “līmeni” ar vārdiem un skaitļiem “atbilstoši ES regulā Nr. 575/2013 noteiktajam”.

62. 112.¹² pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ja ir jāpārbauda tādas informācijas patiesums, kuru Finanšu un kapitāla tirgus komisija, veicot konsolidēto uzraudzību, saņēmusi par citā dalībvalstī reģistrētu kredītiestādi, finanšu iestādi, palīgpakalpojumu uzņēmumu (ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 18. apakšpunkta izpratnē), finanšu pārvaldītājsabiedrību, jauktu pārvaldītājsabiedrību, jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību vai par kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības, jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrību, kura ir apdrošināšanas sabiedrība vai komercsabiedrība, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus, kuriem ir vajadzīga atļauja (licence), vai par kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrību, kura nav pakļauta konsolidētajai uzraudzībai, Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosūta attiecīgās dalībvalsts uzraudzības institūcijai lūgumu pārbaudīt saņemtās informācijas patiesumu. Finanšu un kapitāla tirgus komisija pati veic saņemtās informācijas pārbaudi, ja attiecīgā uzraudzības institūcija tai devusi atļauju, kā arī var piedalīties informācijas pārbaudē, ko veic attiecīgās dalībvalsts uzraudzības institūcija vai kāda cita minēto pārbaudi veikt pilnvarota persona.”;

papildināt otro daļu pēc vārda “iestādē” ar vārdiem un skaitļiem “palīgpakalpojumu uzņēmumā (ES regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 18. apakšpunkta izpratnē)” un pēc vārda “sabiedrībā” ar vārdiem “kura ir apdrošināšanas sabiedrība vai komercsabiedrība, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus, kuriem ir vajadzīga atļauja (licence), vai kredītiestādes, finanšu pārvaldītājsabiedrības vai jauktas finanšu pārvaldītājsabiedrības meitas sabiedrībā, kura nav pakļauta konsolidētajai uzraudzībai”.

63. 112.¹³ pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus un skaitļus “veikt šā likuma 101.³ panta septītajā daļā un 113. pantā minētos uzraudzības pasākumus un piemērot šajos pantos noteiktās sankcijas vai” ar vārdiem “piemērot šajā likumā minētās sankcijas, tai skaitā”;

izslēgt otro daļu.

64. 112.¹⁴ pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “vai pēc citā dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes, apdrošināšanas sabiedrības vai tādas ieguldījumu brokeru sabiedrības lūguma, kura ir kredītiestādes meitas sabiedrība” ar vārdiem “vai pēc dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes, apdrošināšanas sabiedrības, pārpadrošināšanas sabiedrības, alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka, ieguldījumu pārvaldes sabiedrības vai ieguldījumu brokeru sabiedrības lūguma”;

papildināt otro daļu pēc vārda “iestādi” ar vārdiem “pirms šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas”;

papildināt trešo daļu pēc vārda “likuma” ar vārdiem un skaitļiem “un ES regulas Nr. 575/2013”.

65. 113. pantā:

aizstāt pirmās daļas ievaddaļā vārdus “šā likuma” ar vārdiem un skaitļiem “vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir pamats uzskatīt, ka 12 mēnešu laikā no dienas, kad tā pieņēmusi lēmumu par šajā pantā minēto darbību īstenošanu, neievēros šā likuma, ES regulas Nr. 575/2013”;

izslēgt pirmās daļas 1., 2., 7., 8., 9. un 10. punktu;

papildināt pirmo daļu ar 11. punktu šādā redakcijā:

“11) piemērot šā likuma 101.³ panta 4.⁴ daļā minētos pasākumus”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par šajā pantā minēto darbību īstenošanai noteiktajiem principiem.”

66. Izslēgt 117. panta trešajā daļā vārdus “vai dalībnieku” un aizstāt vārdus “citu kredītiestādes pārvaldes institūciju, kā arī par tādu personu, kuras kredītiestādes vārdā, pieņemot būtiskus lēmumus, rada kredītiestādei civiltiesiskas saistības” ar vārdu “prokūrista”.

67. Izteikt 133. panta ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(4) Uz tiesas ieceltu kredītiestādes likvidatoru attiecināmi šā likuma XI nodaļas noteikumi, izņemot 160. pantu, 161. panta trešo daļu un 166. pantu, kā arī attiecināmas šā likuma 172. un 172.¹ pantā administratoram noteiktās tiesības, pienākumi un pilnvaras.

(5) Uz akcionāru sapulces ievēlētu kredītiestādes likvidatoru attiecināmi šā likuma XI nodaļas noteikumi, izņemot 155. pantu, 156. panta otro daļu, 157. panta otro un trešo daļu, 160. pantu, 161. panta trešo daļu, 166., 167., 168. un 169. pantu, kā arī attiecināmas šā likuma 172. un 172.¹ pantā administratoram noteiktās tiesības, pienākumi un pilnvaras.”

68. Izslēgt 172. panta trešo, ceturto un piekto daļu.

69. Papildināt likumu ar 172.¹ pantu šādā redakcijā:

“**172.¹ pants.** (1) Administrators uzaicina trešās personas saņemt savu mantu un vienojas par tās saņemšanas kārtību, attiecīgu paziņojumu publicējot plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(2) Mantu, kuru trešās personas nepārņem savā valdījumā, administrators atsavina šā likuma 185. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā un triju mēnešu laikā pēc tās atsavināšanas uzaicina trešās personas pieteikt prasības par naudas līdzekļu izmaksu, attiecīgu paziņojumu publicējot plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(3) Naudas līdzekļus, par kuru izmaksu trešās personas nepiesaka savus prasījumus, administrators, noslēdzot rakstveida līgumu, nodod glabājumā citai paša izraudzītai Latvijas Republikā reģistrētai kredītiestādei, paziņojumu par līguma noslēgšanu publicējot plašsaziņas līdzekļos un oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(4) Maksājumu par nodoto naudas līdzekļu glabājumu ietur atbilstoši kredītiestādes cenrādim no naudas līdzekļu summas, kas pienākas trešajām personām.

(5) Trešā persona zaudē prasījuma tiesības pret kredītiestādi, ja 10 gadu laikā nav kredītiestādei pieteikusi prasījumu un izņēmusi naudas līdzekļus, kas tai pienākas. Naudas līdzekļi, kuri pienākas trešajām personām un attiecībā uz kuriem iestājies noilgums, piekrīt valstij kā bezīpašnieka manta.

(6) Šā panta otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā daļā minētā administratora rīcība ar trešajām personām piederošo mantu attiecināma arī uz rīcību ar kredītiestādes kreditoru mantu, par kuru kreditori nepiesaka savus prasījumus.”

70. Izteikt 174. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Kredītiestādes dāvināto mantu vai tās daļu var atprasīt atbilstoši Civillikuma 1927. panta noteikumiem.”

71. Izteikt 196. pantu šādā redakcijā:

“**196. pants.** Par šā likuma, tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto normatīvo aktu vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdoto normatīvo noteikumu vai pieņemto lēmumu pārkāpumiem Finanšu un kapitāla tirgus komisija var piemērot šādas sankcijas:

- 1) izteikt publisku paziņojumu, norādot par pārkāpumu atbildīgo personu un pārkāpuma būtību;
- 2) izteikt brīdinājumu;
- 3) pieprasīt, lai kredītiestāde vai par pārkāpumu atbildīgā persona nekavējoties izbeidz attiecīgo rīcību;
- 4) noteikt pagaidu aizliegumu kredītiestādes valdes vai padomes loceklim vai citai fiziskajai personai, kura ir atbildīga par pārkāpumu, veikt tai noteiktos pienākumus kredītiestādē;
- 5) uzlikt par pienākumu kredītiestādes akcionāru sapulcei, padomei vai valdei atsaukt no amata kredītiestādes valdes vai padomes locekli, iekšējā audita dienesta vadītāju, risku direktoru, par darbības atbilstības kontroli atbildīgo personu, sabiedrības kontrolieri, ārvalsts kredītiestādes filiāles vadītāju vai prokūristu;
- 6) uzlikt šajā likumā noteiktās soda naudas;
- 7) anulēt licenci saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 7., 8. un 9. punktu.”

72. Papildināt likumu ar 196.¹ pantu šādā redakcijā:

“**196.¹ pants.** Ja kredītiestādes akcionāra ietekme uz kredītiestādi apdraud vai var apdraudēt tās finansiāli stabilitāti, piesardzīgu un normatīvajiem aktiem atbilstošu vadību un darbību vai ja būtisku līdzdalību ieguvusi persona neatbilst kredītiestādes dibinātājiem noteiktajām prasībām, nav finansiāli stabila, nesniedz vai atsakās sniegt šā likuma 28. panta otrajā vai trešajā daļā minēto informāciju, Finanšu un kapitāla tirgus komisija papildus šā likuma 196. pantā noteiktajām sankcijām ir tiesīga aizliegt akcionāram izmantot visu tam piederošo akciju balsstiesības.”

73. Izslēgt 197. pantu.

74. 198. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ja persona nepilda šā likuma 8. panta prasības, ir sniegusi apzināti nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, nav darījusi zināmu saskaņā ar šo likumu prasīto informāciju vai traucējusi Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pilnvarotai personai veikt pārbaudes, Finanšu un kapitāla tirgus komisija un Latvijas Banka ir tiesīgas uzlikt par pārkāpumu atbildīgajai personai soda naudu no 1400 līdz 14 200 *euro*.”;

izslēgt otrajā daļā skaitli “32.”;

izslēgt ceturto, astoto un deviņto daļu;

papildināt pantu ar desmito daļu šādā redakcijā:

“(10) Par noguldījumu un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistišanu bez Finanšu un kapitāla tirgus komisijas licences (atļaujas) saņemšanas vai gadījumā, ja persona ir ieguvusi vai palielinājusi būtisku līdzdalību kredītiestādē pirms šā likuma 29. panta pirmajā vai otrajā daļā minētā paziņojuma iesniegšanas Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, tā izskatīšanas laikā vai pēc tam, kad stājies spēkā šā likuma 29. panta septītajā daļā minētais lēmums par aizliegumu iegūt vai palielināt būtisku līdzdalību kredītiestādē, izbeigusi vai samazinājusi būtisku līdzdalību, nepaziņojot par to Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, vai ja kredītiestāde ir ieguvusi licenci (atļauju) kredītiestādes darbībai, sniedzot nepatiesu informāciju vai citā prettiesiskā veidā, nepilda šā likuma 32., 34.¹, 35.²⁶, 35.²⁷ vai 35.²⁸ panta prasības vai ES regulas Nr. 575/2013 28., 52. vai 63. panta prasības attiecībā uz maksājumiem pašu kapitālā iekļauto instrumentu turētājiem, 99. panta 1. punkta, 101. panta, 394. panta 1. punkta, 395. panta, 405. panta, 415. panta 1. un 2. punkta, 430. panta 1. punkta, 431. panta 1., 2. un 3. punkta, 451. panta 1. punkta prasības, atkārtoti vai pastāvīgi nepilda ES regulas Nr. 575/2013 412. panta prasības, veic darbības, kuru rezultātā ir pārkāptas normatīvo aktu prasības attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, vai ja kredītiestādes valdes vai padomes loceklis neatbilst šā likuma prasībām, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga:

- 1) uzlikt juridiskajai personai soda naudu līdz 10 procentiem no iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summas, kas atbilst summai, kuru saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013 izmanto, lai aprēķinātu operacionālā riska pašu kapitāla prasību saskaņā ar pamatrādītāja pieeju. Ja 10 procenti no iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summas, kas aprēķināta saskaņā ar šā punkta pirmajā teikumā noteikto, ir mazāk par 142 300 *euro*, tad Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir tiesīga uzlikt soda naudu līdz 142 300 *euro*. Ja juridiskā persona ir mātes sabiedrības meitas sabiedrība, iepriekšējā finanšu gada neto ienākumu summa atbilst summai, kuru saskaņā ar ES regulu Nr. 575/2013 izmanto, lai aprēķinātu operacionālā riska pašu kapitāla prasību saskaņā ar pamatrādītāja pieeju, pamatojoties uz galējās mātes sabiedrības iepriekšējā finanšu gada konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādīto;
- 2) uzlikt par pārkāpumu atbildīgajai fiziskajai personai soda naudu līdz pieciem miljoniem *euro*;
- 3) uzlikt soda naudu līdz pārkāpuma rezultātā gūto ienākumu vai novērsto iespējamo zaudējumu divkārtam apmēram.”

75. Izteikt 199. pantu šādā redakcijā:

“**199. pants.** Par citām šā likuma 198. pantā neminētām darbībām, kuru rezultātā ir pārkāptas šā likuma vai uz tā pamata izdoto normatīvo aktu vai tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto normatīvo aktu prasības, Finanšu un kapitāla tirgus komisija un Latvijas Banka uzliek par pārkāpumu atbildīgajai personai soda naudu līdz 142 300 *euro*.”

76. Izslēgt 201. pantā skaitli “196.”.

77. Papildināt likumu ar 201.¹ pantu šādā redakcijā:

“**201.¹ pants.** (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informāciju par personām piemērotajām sankcijām un vienlaikus saskaņā ar šā likuma 113. pantu un 101.³ panta 4.⁴ daļu īstenotajām darbībām ievieto savā tīmekļa vietnē, norādot ziņas par personu un tās izdarīto pārkāpumu, kā arī par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta apstrīdēšanu un pieņemto nolēmumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto informāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisija var publiskot, neidentificējot personu, ja pēc iepriekšēja izvērtējuma veikšanas konstatē, ka tās fiziskās personas datu atklāšana, kurai piemērota sankcija, nav samērīga vai arī fiziskās vai juridiskās personas datu atklāšana var apdraudēt finanšu tirgus stabilitāti vai uzsākta kriminālprocesa norisi vai radīt nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām.

(3) Ja paredzams, ka šā panta otrajā daļā minētie apstākļi saprātīgā laikposmā var izbeigties, šā panta pirmajā daļā minētās informācijas publiskošanu var atlikt uz šādu laikposmu.

(4) Šajā pantā noteiktajā kārtībā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tīmekļa vietnē ievietotā informācija ir pieejama piecus gadus no tās ievietošanas dienas.

(5) Finanšu un kapitāla tirgus komisija informē Eiropas Banku iestādi par personām piemērotajām sankcijām.

(6) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai ir tiesības šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā publicēt informāciju par citiem lēmumiem, ko tā pieņēmusi saskaņā ar šā likuma 113. pantu un 101.³ panta 4.⁴ daļu, ja tie var skart klientu intereses, bet nevar apdraudēt kredītiestādes vai finanšu tirgus stabilitāti.”

78. Papildināt likumu ar 208.¹ pantu šādā redakcijā:

“**208.¹ pants.** (1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta par šā likuma XV nodaļā minēto sankciju piemērošanu, izņemot soda naudas uzlikšanu, pārsūdzēšana neaptur šā akta izpildi.

(2) Pieņemot lēmumu par sankciju piemērošanu personām, kuras pārkāpušas finanšu un kapitāla tirgu regulējošus normatīvos aktus, Finanšu un kapitāla tirgus komisija ņem vērā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā norādītos apstākļus, kā arī iespējamās pārkāpuma sistēmiskās sekas.”

79. Papildināt pārejas noteikumus ar 55., 56., 57., 58., 59., 60. un 61. punktu šādā redakcijā:

“55. Šā likuma 65. panta ceturtā daļa stājas spēkā 2014. gada 1. jūnijā.

56. Šā likuma 35.⁴, 35.⁵, 35.⁶, 35.⁷ un 35.⁸ panta prasības par preciklisko kapitāla rezervi stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

57. Šā likuma 35.⁹, 35.¹⁰, 35.¹¹ un 35.¹² panta prasības par globāli sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezervi stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī. No 2016. gada 1. janvāra prasību ievēro 25 procentu apmērā, no 2017. gada 1. janvāra — 50 procentu apmērā, no 2018. gada 1. janvāra — 75 procentu apmērā un no 2019. gada 1. janvāra — 100 procentu apmērā no šajā likumā noteiktā.

58. Šā likuma 35.¹³, 35.¹⁴ un 35.¹⁵ panta prasības par citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezervi stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

59. Šā likuma 35.¹⁸ panta trešā un ceturtā daļa stājas spēkā 2015. gada 1. janvārī.

60. Šā likuma 21. panta pirmās daļas 3. punktā minētos citus uzkrātos ienākumus, kas uzrādīti visaptverošo ienākumu pārskatā, iekļauj sākotnējā kapitālā no 2015. gada 1. janvāra saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteiktiem pārejas perioda nosacījumiem.

61. Šā likuma 34.³ panta otrās daļas prasību piemēro attiecībā uz atalgojuma mainīgo daļu, ko nosaka ne vēlāk kā par 2014. gada otrā pusgada darbības rezultātiem, un attiecīgā perioda atalgojuma nemainīgo daļu neatkarīgi no darba līguma vai pilnvarojuma līguma noslēgšanas datuma.”

80. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 22. punktu šādā redakcijā:

“22) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza direktīvu 2002/87/EK un atceļ direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK.”

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 24. aprīlī.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 14. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.05.2014., Nr. 92.

182. 744L/11 Par Konvenciju par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā

1. pants. Ar 2010. gada 27. maija Protokolu grozītā 1988. gada 25. janvārī Strasbūrā sastādītā Konvencija par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā (turpmāk — Konvencija) ar šo likumu tiek pieņemta un apstiprināta.

2. pants. Konvencijā paredzēto saistību izpildi koordinē Finanšu ministrija.

3. pants. Saskaņā ar Konvencijas 3. pantu Latvijas Republikas kompetentā iestāde ir Finanšu ministrija vai tās pilnvarotais pārstāvis.

4. pants. Konvencija attiecas uz Latvijas Republikas uzņēmumu ienākuma nodokli, iedzīvotāju ienākuma nodokli, pievienotās vērtības nodokli, akcīzes nodokli un nekustamā īpašuma nodokli.

5. pants. Saskaņā ar Konvencijas 4. panta trešo daļu Latvijas Republika patur tiesības informēt tās rezidentus un valstspiederīgos par informācijas pārsūtīšanu saskaņā ar Konvencijas 5. un 7. pantu.

6. pants. Latvijas Republika nepiemēro Konvencijas 21. panta trešo un ceturto daļu attiecībā uz Konvencijas dalībvalstīm, kuras tai pievienojušās līdz 2011. gada 1. jūnijam un nav ratificējušas 2010. gada 27. maija Protokolu par grozījumiem Konvencijā.

7. pants. Saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “a” punktu Latvijas Republika patur tiesības nesniegt jebkura veida palīdzību attiecībā uz šādiem Konvencijas 2. panta pirmās daļas “b” punktā (turpmāk — “b” punkts) uzskaitītajiem citas Konvencijas dalībvalsts nodokļiem:

- 1) obligātās sociālās apdrošināšanas maksājumiem, kas maksājami valdībai vai saskaņā ar publiskajām tiesībām izveidotām sociālās apdrošināšanas institūcijām [“b” punkta (ii) apakšpunkts];
- 2) īpašuma, dāvinājuma vai mantojuma nodokļiem [“b” punkta (iii) A apakšpunkts];
- 3) nodokļiem par īpašumā esošiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem vai par to lietošanu [“b” punkta (iii) E apakšpunkts];
- 4) nodokļiem par lietošanā vai īpašumā esošu kustamu īpašumu, kas nav mehāniskie transportlīdzekļi [“b” punkta (iii) F apakšpunkts];
- 5) jebkuriem citiem nodokļiem [“b” punkta (iii) G apakšpunkts];
- 6) “b” punkta (iii) apakšpunktā minēto kategoriju nodokļiem, ko uzliek citas Konvencijas dalībvalsts politiski administratīvo vienību vai pašvaldību labā [“b” punkta (iv) apakšpunkts].

8. pants. Saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “b” punktu Latvijas Republika patur tiesības nesniegt palīdzību nodokļu prasījumu vai administratīvo sodu piedziņā attiecībā uz visiem nodokļiem, attiecībā uz kuriem Latvijas Republika ir noteikusi atrunu saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “a” punktu.

9. pants. Saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “c” punktu Latvijas Republika patur tiesības nesniegt palīdzību attiecībā uz jebkuru nodokļu prasījumu, kas uz Konvencijas spēkā stāšanās datumu pastāv attiecībā uz Latvijas Republiku, vai — ja nodokļu prasījumi attiecas uz nodokļiem, attiecībā uz kuriem saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “a” vai “b” punktu ir noteikta atruna —, kas pastāv pirms datuma, ar kuru šāda atruna tiek atsaukta.

10. pants. Saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “d” punktu Latvijas Republika patur tiesības nesniegt palīdzību dokumentu izsniegšanā attiecībā uz nodokļiem, attiecībā uz kuriem saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “a” punktu ir noteikta atruna.

11. pants. Saskaņā ar Konvencijas 30. panta pirmās daļas “f” punktu Latvijas Republika patur tiesības piemērot 28. panta septīto daļu, tikai lai sniegtu administratīvo palīdzību attiecībā uz taksācijas periodu, kas sākas 1. janvārī vai pēc 1. janvāra trešajā gadā pirms gada, kurā attiecībā uz Latvijas Republiku stājas spēkā ar 2010. gada 27. maija Protokolu grozītā Konvencija.

12. pants. Attiecībā uz Latvijas Republiku Konvencija stājas spēkā tās 28. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

13. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināma Konvencija angļu valodā un tās tulkojums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 14. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 14.05.2014., Nr. 92.

KONVENCIJA PAR SAVSTARPĒJO ADMINISTRATĪVO PALĪDZĪBU NODOKĻU JOMĀ

Preambula

Eiropas Padomes dalībvalstis un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk – ESAO) dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo Konvenciju,

ņemot vērā to, ka personu, kapitāla, preču un pakalpojumu starptautiskas kustības attīstība – lai arī ļoti lietderīga kā tāda – ir palielinājusi iespējas izvairīties no nodokļu maksāšanas, līdz ar to ir nepieciešams paplašināt sadarbību starp nodokļu administrācijām,

atzinīgi novērtējot pēdējo gadu laikā divpusēji un daudzpusēji veiktos dažādos pasākumus starptautiskā līmenī cīņai pret izvairīšanos no nodokļu nomaksas,

ņemot vērā to, ka starp valstīm ir nepieciešama saskaņota rīcība, lai veicinātu visu veidu administratīvo sadarbību attiecībā uz visu veidu nodokļiem, tajā pat laikā nodrošinot pienācīgu nodokļu maksātāju aizsardzību,

atzīstot to, ka starptautiskajai sadarbībai var būt liela nozīme pareizas nodokļu saistību noteikšanas veicināšanā un palīdzības sniegšanā nodokļu maksātājiem to tiesību aizsardzības nodrošināšanā,

ņemot vērā to, ka saskaņā ar attiecīgo juridisko procedūru noteiktie pamatprincipi, kas nosaka katras personas tiesības un pienākumus, ir atzīstami, kā piemērojami nodokļu jomā visās valstīs un šīm valstīm ir jānodrošina nodokļu maksātāju likumīgo tiesību aizsardzība, tai skaitā atbilstoša aizsardzība pret diskrimināciju un nodokļu dubulto uzlikšanu,

tādēļ pārliecinoties par to, ka valstīm būtu jāveic pasākumi vai jāsniedz informācija, ņemot vērā informācijas konfidencialitātes aizsardzības nepieciešamību un privātuma un personas datu plūsmas aizsardzības starptautiskos līdzekļus,

ņemot vērā to, ka ir izveidojusies jauna sadarbības vide un ir vēlams, ka tiek padarīti pieejami daudzpusēji pasākumi, lai lielākai daļai valstu ļautu gūt labumu no jaunās sadarbības vides un tajā pat laikā ieviest augstākos starptautiskos sadarbības standartus nodokļu jomā,

apliecinādamas vēlēšanos noslēgt konvenciju par savstarpējo administratīvo sadarbību nodokļu jomā,

vienojas par tālāk minēto:

I NODAĻA KONVENCIJAS TVĒRUMS

1. pants

Konvencijas priekšmets un personas, uz kurām tā attiecas

1. Saskaņā ar IV nodaļas noteikumiem Puses viena otrai nodrošina savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā. Ja nepieciešams, šāda palīdzība var ietvert juridisko iestāžu pasākumu veikšanu.

2. Šāda administratīvā palīdzība ietver:

- a) informācijas apmaiņu, tajā skaitā vienlaicīgas nodokļu pārbaudes un dalību nodokļu pārbaudēs ārvalstī;
- b) palīdzību nodokļu piedziņā, tajā skaitā līdzekļu saglabāšanas pasākumus; un
- c) dokumentu izsniegšanu.

3. Puse sniedz administratīvo palīdzību, neatkarīgi no tā, vai iesaistītā persona ir Puses vai jebkuras citas valsts rezidents vai valsts piederīgais.

2. pants

Nodokļi, uz ko attiecas Konvencija

1. Šī Konvencija tiek piemērota attiecībā uz:

- a) sekojošiem nodokļiem:
 - (i) ienākuma vai peļņas nodokļiem,
 - (ii) kapitāla pieauguma nodokļiem, kas tiek uzlikti atsevišķi no ienākuma vai peļņas nodokļiem,
 - (iii) kopējā īpašuma (labklājības) nodokļiem,

ko uzliek Puses labā; un

- a) sekojošiem nodokļiem:
 - (i) ienākuma, peļņas, kapitāla pieauguma vai kopējā īpašuma (labklājības) nodokļiem, ko uzliek Puses politiski administratīvo vienību vai pašvaldību labā,
 - (ii) obligātās sociālās apdrošināšanas maksājumiem, kas maksājami valdībai vai saskaņā ar publiskajām tiesībām izveidotām sociālās apdrošināšanas institūcijām, un
 - (iii) citu kategoriju nodokļiem, izņemot muitas nodevas, ko uzliek Puses labā, proti:
 - A. īpašuma, mantojuma vai dāvinājuma nodokļiem,
 - B. nekustamā īpašuma nodokļiem,
 - C. vispārējiem patēriņa nodokļiem, kā piemēram, pievienotās vērtības vai pārdošanas nodokļiem,
 - D. īpašiem preču un pakalpojumu nodokļiem, kā piemēram, akcīzes nodokļiem,
 - E. nodokļiem par īpašumā esošiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem vai par to par lietošanu,
 - F. nodokļiem par lietošanā vai īpašumā esošu kustamo īpašumu, kas nav mehāniskie transportlīdzekļi,
 - G. jebkuriem citiem nodokļiem;

(iv) (iii) apakšpunktā minēto kategoriju nodokļiem, ko uzliek Puses politiski administratīvo vienību vai pašvaldību labā.

2. Attiecībā uz pirmajā daļā minēto kategoriju esošie nodokļi, uz ko attiecas Konvencija, ir uzskaitīti A pielikumā.

3. Puses informē Eiropas Padomes ģenerāļsekretāru vai ESAO ģenerāļsekretāru (turpmāk minēti kā “Depozitāriji”) par jebkurām izmaiņām, kas jāveic A pielikumā sakarā ar grozījumiem 2. punktā minētajā sarakstā. Šīs izmaiņas stājas spēkā ar attiecīgā mēneša pirmo dienu, kas seko trīs mēnešu periodam no datuma, kad Depozitārijs ir saņēmis šādu paziņojumu.

4. Pēc to pieņemšanas, Konvencija attiecas arī uz jebkuriem identiskiem vai pēc būtības līdzīgiem nodokļiem, kas, papildinot vai aizstājot A pielikumā uzskaitītos esošos nodokļus, tiek ieviesti Līgumslēdzējā Valstī pēc datuma, ar kuru Konvencija stājas spēkā attiecībā uz šo Pusi, šajā sakarā, attiecīgā Puse informē vienu no Depozitārijiem par attiecīgā nodokļa ieviešanu.

II NODAĻA VISPĀRĪGĀS DEFINĪCIJAS

3. pants

Definīcijas

1. Ja vien no konteksta nav izsecināms citādi, tad šajā Konvencijā:

- a) termins “Pieprasītāja Valsts” un “Saņēmēja Valsts” attiecīgi nozīmē jebkuru Pusi, kas pieprasa sniegt administratīvo palīdzību nodokļu jomā un jebkuru Pusi, kurai tiek lūgts sniegt administratīvo palīdzību nodokļu jomā;
- b) termins “nodokļi” nozīmē jebkuru nodokli vai sociālās apdrošināšanas iemaksas, uz ko saskaņā ar 2. punktu attiecas Konvencija;
- c) termins “nodokļu prasījumi” nozīmē jebkuru nesamaksāto nodokļu, kā arī procentu, saistīto administrēšanas soda naudu un piedziņas summas;
- d) termins “kompetentā iestāde” nozīmē personas un iestādes, kas uzskaitītas B pielikumā;
- e) attiecībā uz Pusi termins “valsts piederīgais” nozīmē:
 - (i) ikvienu fizisku personu, kurai ir Puses piederība, un
 - (ii) ikvienu juridisku personu, personālsabiedrību, apvienību un citu vienību, kas saskaņā ar Puses likumdošanu par tādu ir uzskatāma.

Katrai Pusei, kas šim nolūkam ir iesniegusi paziņojumu, augstāk minētie termini jāsaprot kā tie definēti C pielikumā.

2. Piemērojot šo Konvenciju katrā no Pusēm, visiem tajā nedefinētajiem terminiem ir tāda nozīme, kāda tiem ir šīs Puses normatīvajos aktos attiecībā uz nodokļiem, uz ko attiecas Konvencija, ja vien no konteksta nav izsecināms citādi.

3. Puses informē vienu no Depozitārijiem par jebkurām B un C pielikumos veiktajām izmaiņām. Šīs izmaiņas stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kad attiecīgais Depozitārijs ir saņēmis šādu paziņojumu.

**III NODAĻA
PALĪDZĪBAS VEIDI**

**I IEDAĻA
INFORMĀCIJAS APMAIŅA**

**4. pants
Vispārīgie noteikumi**

1. Puses, atbilstoši šajā iedaļā noteiktajam, veic informācijas apmaiņu, kas ir paredzami svarīga Pušu nacionālo normatīvo aktu piemērošanai vai likuma izpildei attiecībā uz nodokļiem, uz ko attiecas šī Konvencija.

2. Izslēgts.

3. Katra Puse var nosūtīt kādam no Depozitāriem oficiālu paziņojumu, kurā norādīts, ka saskaņā ar tās nacionālajiem normatīvajiem aktiem šīs Puses iestādes var pirms tam informēt tās rezidentus vai valsts piederīgos par informācijas, kas attiecas uz šīm personām, pārsūtīšanu saskaņā ar 5. un 7. pantu.

**5. pants
Informācijas apmaiņa pēc pieprasījuma**

1. Saņēmēja Valsts pēc Pieprasītājas Valsts pieprasījuma sniedz Pieprasītājai Valstij jebkuru 4. pantā minēto informāciju, kas attiecas uz konkrētām personām vai darījumiem.

2. Ja Saņēmējas Valsts rīcībā nav pietiekama attiecīgā nodokļu informācija, lai izpildītu informācijas pieprasījumu, šī valsts veic visus nepieciešamos pasākumus, lai sniegtu Pieprasītājas Valsts pieprasīto informāciju.

**6. pants
Automātiskā informācijas apmaiņa**

Divas vai vairākas Puses veic automātisku 4. pantā minētās informācijas apmaiņu attiecībā uz savstarpējas vienošanās ceļā noteiktiem gadījumiem un saskaņā ar savstarpējas vienošanās ceļā noteiktām procedūrām.

**7. pants
Spontānā informācijas apmaiņa**

1. Puse bez iepriekšēja pieprasījuma sniedz otrai Pusei informāciju, kas tai ir kļuvusi zināma, sekojošos gadījumos:

- a) pirmajai minētajai Pusei ir pamats uzskatīt, ka otrai Pusei var rasties nodokļu zaudējumi;
- b) ar nodokli apliekamā persona piemēro nodokļu atvieglojumus vai atbrīvojumu no nodokļu nomaksas pirmajā minētajā Pusē, kas var radīt nodokļu vai nodokļu saistības palielinājumu otrā Pusē;
- c) komercdarījumi starp vienas un otras Puses ar nodokli apliekamām personām tiek veikti izmantojot vienu vai vairākas valstis, tādējādi samazinot maksājamo nodokli vienā vai otrā, vai abās Pusēs.

- d) pusei ir pamats uzskatīt, ka nodokļu ietaupījumi varētu rasties no mākslīgas peļņas pārvešanas uzņēmumu grupās;
- e) informācija, ko kāda no pusēm nosūtījusi pirmajai minētajai Pusei, ir radījusi iespēju iegūt informāciju, kas varētu būt būtiska, nosakot nodokļu saistības otrajā Pusē.

2. Katra puse veic atbilstošus pasākumus un procedūras, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu, ka 1. punktā noteikto informāciju ir iespējams sniegt citai Pusei.

8. pants

Vienlaicīgas nodokļu pārbaudes

1. Pēc kādas Puses pieprasījuma divas vai vairākas Puses savstarpēji konsultējas, lai vienotos par vienlaicīgās nodokļu pārbaudes lietām un procedūru kārtību. Katra iesaistītā Puse izlemj vai tā vēlas vai nevēlas piedalīties attiecīgajā vienlaicīgajā nodokļu pārbaudē.

2. Šis Konvencijas izpratnē “vienlaicīgas nodokļu pārbaudes” nozīmē vienošanos starp divām vai vairākām Pusēm katrai savā teritorijā attiecībā uz nodokļu jautājumiem veikt vienas vai vairāku personu vienlaicīgas pārbaudes, attiecībā uz kurām tām ir kopīgas vai saistītas intereses, nolūkā veikt jebkuras svarīgās informācijas, kuru tās varētu iegūt, apmaiņu.

9. pants

Nodokļu pārbaudes ārvalstī

1. Pēc Pieprasītājas Valsts kompetentās iestādes pieprasījuma Saņēmējas Valsts kompetentā iestāde var atļaut Pieprasītājas Valsts kompetentās iestādes pārstāvjiem piedalīties attiecīgajās Saņēmējas Valsts nodokļu pārbaudēs.

2. Ja pieprasījums tiek apstiprināts, Saņēmējas Valsts kompetentā iestāde, cik ātri vien iespējams paziņo Pieprasītājas Valsts kompetentajai iestādei par pārbaudes laiku un vietu, iestādi vai amatpersonu, kas ir norīkota veikt pārbaudi, un Saņēmējas Valsts pārbaudes veikšanas kārtību un nosacījumus. Visus lēmumus attiecībā uz nodokļu pārbaudes veikšanu pieņem Saņēmēja Valsts.

3. Puse var informēt vienu no Depozitārijiem par tās nolūku nepieņemt 1. punktā noteikto pieprasījumu. Šāds paziņojums var tikt izteikts vai atsaukts jebkurā laikā.

10. pants

Pretrunīga informācija

Ja Puse saņem no citas Puses informāciju informācija par personas nodokļu lietām, kas atšķiras no tās rīcībā esošās informācijas, tad tā par to paziņo Pusei, kas šo informāciju ir sniegusi.

II IEDAĻA

PALĪDZĪBA NODOKĻU PIEDZIŅĀ

11. pants.

Nodokļu prasījumu piedziņa

1. Pēc Pieprasītājas Valsts pieprasījuma Saņēmēja Valsts, atbilstoši 14. un 15. panta noteikumiem, veic nepieciešamos pasākumus pirmās minētās Valsts nodokļu piedziņai tādā pat veidā, it kā nodokļu prasījumi būtu Saņēmējai Valstij pienākošies nodokļu prasījumi.

2. 1. punkta noteikumi tiek piemēroti tikai attiecībā uz tādiem nodokļu prasījumiem, kas ir piedzenami Pieprasītājā Valstī, un, izņemot, ja vien iesaistītās Puses nav savstarpēji vienojušās par citiem nosacījumiem, kas nav tikuši apstrīdēti.

Tomēr, ja nodokļu prasījums attiecas uz personu, kura nav Pieprasītājas Valsts rezidents, un iesaistītās Puses savstarpēji nav vienojušās par citiem nosacījumiem, 1. punkta noteikumi tiek piemēroti tikai attiecībā uz prasījumiem, kurus vairs nevar ilgāk apstrīdēt.

3. Pienākums sniegt palīdzību nodokļu prasījumu piedziņā attiecībā uz mirušu personu vai tās īpašumu, ir ierobežots ar attiecīgo īpašuma vai īpašuma, ko saņem katrs labuma guvējs vērtību, atkarībā no tā vai prasījumu piedziņa tiks veikta no īpašuma vai labuma guvēja.

12. pants

Līdzekļu saglabāšanas pasākumi

Pēc Pieprasītājas Valsts pieprasījuma, Saņēmēja Valsts nolūkā atgūt nodokļu summas, veic līdzekļu saglabāšanas pasākumus, pat ja piedziņa ir apstrīdēta vai par parādu vēl nav izdots izpildu dokuments, kas atļauj veikt tā piedziņu.

13. pants

Pieprasījuma pavaddokumenti

1. Saskaņā ar šajā sadaļā noteikto administratīvās palīdzības pieprasījumam pievieno:

- a) apstiprinājumu, ka nodokļa parāds (saistība), attiecības uz nodokļiem uz ko attiecas Konvencija un, piedziņas gadījumā, ka saskaņā ar 11. panta 2. punktu, tas nav vai nevar tikt apstrīdēts.
- b) oficiāla izpildu dokumenta, kas Pieprasītājā Valstī atļauj veikt piedziņu, kopija, un
- c) citi dokumenti, kas nepieciešami piedziņas vai līdzekļu saglabāšanas pasākumu veikšanai.

2. Izpildu dokuments, kas Pieprasītājā Valstī atļauj veikt parāda piedziņu, atbilstoši un saskaņā ar Saņēmējas Valsts spēkā esošajiem noteikumiem tiek pieņemts, atzīts, papildināts vai cik vien ātri iespējams pēc administratīvās palīdzības pieprasījuma saņemšanas datuma, aizstāts ar izpildu dokumenta, kas ļauj veikt parāda piedziņu Saņēmējā Valstī.

14. pants

Termiņi

1. Jautājumos par jebkuru laika periodu pēc kura nodokļu prasība nevar tikt piedzīta, vadās pēc Pieprasītājas Valsts normatīvajiem aktiem. Palīdzības pieprasījumā norāda konkrētu lielumu attiecībā uz šo periodu.

2. Piedziņas pasākumi kurus veikusi Saņēmēja Valsts pildot palīdzības pieprasījumu, kas saskaņā ar šīs Valsts normatīvajiem aktiem, varētu ietekmēt 1. punktā minētos periodus, tos pārtraucot vai apturot, attiecas arī uz Pieprasītājas Valsts normatīvajiem aktiem. Saņēmēja Valsts informē Pieprasītāju Valsti par minētajiem normatīvajiem aktiem.

3. Jebkurā gadījumā Saņēmējai Valstij nav pienākums izpildīt palīdzības pieprasījumu, kas tiek pieprasīts pēc 15 gadu perioda pēc izpildu dokumenta, kas ļauj veikt parāda piedziņu, izdošanas datuma.

15. pants

Priekšrocības

Nodokļu prasību piedziņai attiecībā uz kurām tiek sniegta palīdzība, pieprasījuma Saņēmējā Valstī netiek piešķirta jebkāda priekšrocība salīdzinājumā ar šīs Valsts piedzenamajiem nodokļu prasījumiem, pat ja izmantotā piedziņas procedūra ir tāda pati, kādu tā izmanto attiecībā uz saviem piedzenamajiem nodokļu prasījumiem.

16. pants

Maksājumu atlikšana

Saņēmēja Valsts, ja tas atbilst tās normatīvajiem aktiem vai administratīvajai praksei līdzīgās situācijās, var ļaut atlikt parāda maksājumus vai maksāt pa daļām, bet par to iepriekš ir jāinformē Pieprasītāja Valsts.

III DAĻA

DOKUMENTU IZSNIEGŠANA

17. pants

Dokumentu izsniegšana

1. Pēc Pieprasītājas Valsts pieprasījuma Saņēmēja Valsts nosūta adresātam dokumentus, tajā skaitā attiecībā uz tiesu nolēmumiem, kas izriet no Pieprasītājas Valsts un attiecas uz nodokļiem, kuriem piemērojama Konvencija.

2. Saņēmēja Valsts nodrošina dokumentus nosūtīšanu:

- a) atbilstoši tās nacionālajos normatīvajos aktos paredzētajai kārtībai par pēc būtības līdzīgu dokumentu nosūtīšanu;
- b) ciktāl iespējams, atbilstoši Pieprasītājas Valsts lūgtajai metodei, vai saskaņā ar Saņēmējas Valsts nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajām pēc būtības līdzīgajām metodēm.

3. Puse var veikt dokumentu nosūtīšanu pa pastu tieši personai otras Puses teritorijā.

4. Nekas šajā Konvencijā nevar tikt iztulkots kā tāds, kas aizliedz Pusei izsniegt dokumentus saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem.

5. Izsniedzot dokumentus saskaņā ar šo pantu, tiem nav jāpievieno tulkojums. Tomēr ja ir noskaidrots, ka adresāts var nesaprast valodu, kurā dokuments ir sagatavots, tad Saņēmēja Valsts nodrošina dokumenta tulkojumu vai sagatavo tā kopsavilkumu tās oficiālajā vai vienā no tās oficiālajām valodām. Kā alternatīvu tā var lūgt Pieprasītāju Valsti nodrošināt dokumenta tulkojumu, vai pievienot kopsavilkumu vienā no Saņēmējas Valsts, Eiropas Padomes vai ESAO oficiālajām valodām.

IV NODAĻA
NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ VISU VEIDU PALĪDZĪBU

18. pants

Informācija, kuru sniedz pieprasījuma Pieprasītāja Valsts

1. Palīdzības pieprasījumā, ja nepieciešams, norāda:

- a) iestādi vai aģentūru, kas ierosinājusi kompetentajai iestādei veikt pieprasījumu;
- b) personas uz kuru attiecas pieprasījums - vārds, adrese vai jebkura cita svarīga informācija, kas ļauj to identificēt;
- c) informācijas pieprasīšanas gadījumā – veidu, kādā Pieprasītāja Valsts vēlas saņemt informāciju, kas atbilst tās vajadzībām;
- d) piedziņas un saglabāšanas pasākumu palīdzības pieprasījuma gadījumā – nodokļu prasījumu būtību, sastāvdaļas un aktīvus no kuriem var tikt veikta nodokļa parāda atlīdzināšana;
- e) dokumentu izsniegšanas gadījumā – dokumenta būtību un saturu;
- f) apstiprinājums, ka palīdzības pieprasījums atbilst Pieprasītājas Valsts normatīvajiem aktiem un administratīvajai praksei, un ka tas atbilst 21. panta 2. punkta g. apakšpunkta prasībām.

2. Tiklīdz jebkāda cita informācija, kas ir svarīga palīdzības pieprasījuma izpildei, kļūst zināma, Pieprasītāja Valsts to pārsūta Saņēmējai Valstij.

19. pants

Izslēgts

20. pants

Atbilde uz palīdzības pieprasījumu

1. Ja palīdzības pieprasījums ir atbilstošs, Saņēmēja Valsts informē Pieprasītāju Valsti par veiktajām darbībām un palīdzības rezultātiem cik ātri vien iespējams.

2. Ja pieprasījums tiek atteikts, tad Saņēmēja Valsts cik ātri vien iespējams informē Pieprasītāju Valsti par pieņemto lēmumu un tā iemesliem.

3. Ja attiecībā uz informācijas pieprasījumu Pieprasītāja Valsts ir norādījusi veidu kādā tā vēlas informāciju saņemt un Saņēmēja Valstij ir iespēja to tādā veidā sniegt, tad Saņēmēja Valsts to sniedz pieprasītajā veidā.

21. pants

Personu aizsardzība un pienākuma sniegt palīdzību ierobežojumi

1. Nekas šajā Konvencijā neietekmē tiesības un aizsardzību, ko personai nodrošina Saņēmēja Valsts saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem vai administratīvo praksi.

2. Nekādā gadījumā šīs Konvencijas noteikumus, izņemot 14. pantā noteikto, nedrīkst izskaidrot tādējādi, ka tie uzliek Saņēmējai Valstij pienākumu:

- a) veikt pasākumus, kas neatbilst tās normatīvajiem aktiem vai administratīvajai praksei vai Pieprasītājas Valsts normatīvajiem aktiem vai administratīvajai praksei;

- b) veikt pasākumus, kas būtu pretrunā ar sabiedrisko kārtību (*ordre public*);
- c) sniegt informāciju, kas nav pieejama saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem vai administratīvo praksi vai Pieprasītājas Valsts normatīvajiem aktiem vai administratīvo praksi;
- d) sniegt informāciju, kas var atklāt jebkuru tirdzniecības, uzņēmējdarbības, rūpniecisko, komerciālo vai profesionālo noslēpumu vai darījuma procesu, vai arī sniegt informāciju, kuras izpaušana būtu pretrunā ar sabiedrisko kārtību (*ordre public*);
- e) sniegt administratīvo palīdzību, ja un ciktāl tiek uzskatīts, ka šādu nodokļu uzlikšana Pieprasītājā Valstī ir pretrunā ar vispārpieņemtiem nodokļu uzlikšanas pamatprincipiem vai konvencijas par nodokļu dubulto uzlikšanu noteikumiem vai jebkuras citas konvencijas noteikumiem, ko Saņēmēja Valsts ir noslēgusi ar Pieprasītāju Valsti;
- f) sniegt administratīvo palīdzību, lai administrētu vai piemērotu Pieprasītājas Valsts nodokļu normatīvo aktu normu, vai citu ar to saistītu prasību, kas diskriminē Saņēmējas Valsts valsts piederīgo salīdzinot ar Pieprasītājas Valsts valsts piederīgo, kas atrodas tādos pašos apstākļos;
- g) sniegt administratīvo palīdzību, ja Pieprasītāja Valsts nav izmantojusi visus iespējami pieejamos pasākumus, atbilstoši tās normatīvajiem aktiem vai administratīvajai praksei, izņemot ja šādu pasākumu veikšana radītu nesamērīgas grūtības;
- h) sniegt palīdzību piedziņas gadījumos, kad šis valsts administratīvais slogs ir nepārprotami nesamērīgs ar labumu, ko gūst Pieprasītāja Valsts.

3. Ja saskaņā ar šo Konvenciju Pieprasītāja Valsts pieprasa informāciju, tad Saņēmēja Valsts izmanto savus informācijas iegūšanas līdzekļus, lai iegūtu pieprasīto informāciju pat ja Saņēmējai Valstij šāda informācija nav nepieciešama tās nodokļu uzlikšanas vajadzībām. Konvencijā noteiktie ierobežojumi attiecas uz iepriekšējā teikumā minēto, bet nekādā gadījumā šos ierobežojumus, jo īpaši 1. un 2. punktā noteiktos, nedrīkst izskaidrot tādējādi, ka tie Saņēmējai Valstij ļauj atteikties sniegt informāciju vienīgi tādēļ, ka tai minētā informācija nav nepieciešama tās pašas nodokļu uzlikšanas vajadzībām.

4. Nekādā gadījumā šis Konvencijas noteikums, jo īpaši 1. un 2. punkta noteikums, nedrīkst izskaidrot tādējādi, ka tie Saņēmēja Valstij ļautu attiekties sniegt informāciju vienīgi tādēļ, ka informācijas turētāja ir banka, cita finanšu institūcija, tās pārstāvis vai persona, kura darbojas kā pilnvarnieks vai starpnieks, vai tādēļ, ka tā attiecas uz īpašuma tiesībām personā.

22. pants **Slepenība**

1. Visa informācija, ko saskaņā ar šo Konvenciju saņem Puse, tiek uzskatīta par tikpat slepenu un aizsargājamu, kā informācija, kas iegūta saskaņā ar šīs Puses nacionālajiem normatīvajiem aktiem un, tiktāl cik tas nepieciešams, lai nodrošinātu nepieciešamo personas datu aizsardzības līmeni, saskaņā ar aizsardzības pasākumiem, kādus var norādīt Puse, kas sniedz informāciju, kuri ir noteikti tās nacionālajos normatīvajos aktos.

2. Jebkurā gadījumā šāda informācija var tikt izpausta tikai tām personām vai institūcijām (tajā skaitā tiesām un administratīvajām vai uzraugošajām iestādēm), kas ir iesaistītas šīs Puses nodokļu aprēķināšanā, iekasēšanā vai piedziņā, likuma izpildē vai lietu iztiesāšanā, vai apelāciju izskatīšanā. Tikai iepriekš minētās personas vai institūcijas drīkst izmantot šo informāciju vienīgi iepriekšminētajos nolūkos. Tās, neatkarīgi no pirmajā daļā noteiktā, drīkst izpaust atklātās tiesas sēdēs vai tiesas nolēmumos, kas attiecas uz šādiem nodokļiem.

3. Ja Puse ir veikusi atrunu atbilstoši 30. panta 1. punkta a. apakšpunktā noteiktajam, tad cita Puse, kas saņem informāciju no šīs Puses to neizmanto attiecībā uz atrunas kategorijā iekļautajiem nodokļiem. Līdzīgi, Puse, kas izdarījusi šādu atrunu nedrīkst izmantot saskaņā ar Konvenciju saņemto informāciju attiecībā uz atrunas kategorijā iekļautajiem nodokļiem.

4. Neatkarīgi no 1., 2. un 3. punkta nosacījumiem, informācija, ko Puse ir saņēmusi, var tikt izmantota citiem mērķiem, ja informācijas izmantošana citiem mērķiem atbilst Puses, kas sniedz informāciju, normatīvajiem aktiem un šīs Puses kompetentā iestāde ir devusi atļauju to tādā veidā izmantot. Informācija, ko viena Puse sniedz otrai Pusei, var tik pārsūtīta kādai citai Pusei, ja pirmās minētās Puse kompetentā iestāde iepriekš ir devusi šādu atļauju.

23. pants

Prasības

1. Prasības attiecībā uz Saņēmēja Valsts veiktajiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo Konvenciju, ir jāceļ tikai šīs Valsts attiecīgajās iestādēs.

2. Prasības attiecībā uz Pieprasītāja Valsts veiktajiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo Konvenciju, it īpaši uz tiem, kas attiecas uz piedziņu, izpildu dokumenta, kas atļauj veikt parāda piedziņu vai nodokļu prasījumu pastāvēšanu vai tā summu, ir jāceļ tikai šīs Valsts attiecīgajās iestādēs. Ja šāda prasība tiek iesniegta, tad Pieprasītāja Valsts par to informē Saņēmēju Valsti, kas atliek uzsāktās procedūras līdz attiecīgās iestādes lēmuma pieņemšanai. Tomēr Saņēmēja Valsts, ja to lūdz Pieprasītāja Valsts, veic līdzekļu saglabāšanas pasākumus, piedziņas nodrošināšanai. Jebkura ieinteresētā persona var informēt Saņēmēju Valsti par minēto prasību iesniegšanu. Saņemot šādu informāciju, ja nepieciešams, Saņēmēja Valsts var konsultēties ar Pieprasītāju Valsti par šādas informācijas saņemšanu.

3. Tiklīdz galīgais lēmums attiecībā uz prasību tiek pieņemts, Saņēmēja Valsts vai Pieprasītāja Valsts, atkarībā no apstākļiem, informē otru Valsti par šo lēmumu un tā ietekmi uz palīdzības pieprasījumu.

V NODAĻA

ĪPAŠI NOSACĪJUMI

24. pants

Konvencijas ieviešana

1. Puses sazinās viena ar otru par Konvencijas ieviešanu izmantojot to kompetentās iestādes. Šim nolūkam kompetentās iestādes var sazināties tieši vai pilnvarot pakļautībā esošās iestādes rīkoties to vārdā. Divu vai vairāku pušu kompetentās iestādes var savstarpēji vienoties par savstarpējiem Konvencijas piemērošanas noteikumiem.

2. Ja Saņēmēja Valsts uzskata, ka Konvencijas piemērošana konkrētā gadījumā var novest pie nopietnām un nevēlamām sekām, Saņēmēja Valsts vai Pieprasītāja Valsts kompetentās iestādes savstarpēji konsultējās un cenšas atrisināt šo situāciju savstarpēji vienojoties.

3. Koordinējošā iestāde, kuras sastāvā ir Pušu kompetento iestāžu pārstāvji, ESAO vadībā pārrauga Konvencijas piemērošanu un attīstību. Koordinējošā iestāde iesaka iespējamus pasākumus, lai īstenotu Konvencijas galvenos mērķus. Jo īpaši tā darbojas, kā forums, kurā apzina un izpēta jaunas metodes un procesus, lai paplašinātu starptautisko sadarbību nodokļu jomā, un, ja nepieciešams, tā var ieteikt veikt labojumus vai grozījumus Konvencijā. Pusei, kas ir parakstījusi, bet vēl nav ratificējusi, pieņēmusi vai apstiprinājusi Konvenciju, ir tiesības piedalīties koordinējošās iestādes sanāsmēs, kā novērotājiem.

4. Puse drīkst lūgt koordinējošo iestādi sniegt viedokli par Konvencijas noteikumu ieviešanu.

5. Ja divām vai vairākām Pusēm rodas sarežģījumi vai šaubas attiecībā uz Konvencijas ieviešanu vai skaidrošanu, šo Pušu kompetentās iestādes savstarpēji vienojoties cenšas atrisināt šo situāciju. Par panākto vienošanos ir jāinformē koordinējošā iestāde.

6. ESAO ģenerālsēkretārs informē Puses un Valstis, kas parakstījušas, bet vēl nav ratificējušas, pieņēmušas vai apstiprinājušas Konvenciju, par koordinējošās iestādes pieņemtajiem 4. punktā minētajiem lēmumiem un 5. punktā minētajām panāktajām savstarpējām vienošanām.

25. pants

Valoda

Palīdzības pieprasījumi un atbildes uz tiem ir sniedzami kādā no ESAO un Eiropas Padomes oficiālajām valodām, vai citā valodā par kuru divpusēji ir vienojušās Līgumslēdzējas Valstis.

26. pants

Izmaksas

Ja vien Puses savstarpēji nav vienojušās savādāk, tad:

- a) palīdzības sniegšanas laikā radušos kārtējos izdevumus sedz Saņēmēja Valsts;
- b) palīdzības sniegšanas laikā radušos ārkārtas izdevumus sedz Pieprasītāja Valsts.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

27. pants

Citi starptautiskie līgumi vai pasākumi

1. Šajā Konvencijā noteiktās palīdzības sniegšanas iespējas neierobežo, ne arī tās var tikt ierobežotas ar spēkā esošajiem vai jauniem starptautiskajiem līgumiem vai citiem pasākumiem starp Valstīm, kā arī ar citiem sadarbības mehānismiem nodokļu jautājumos.

2. Neatkarīgi no 1. punktā noteiktā, tās Puses, kas ir Eiropas Savienības dalībvalstis var piemērot, savās savstarpējās attiecībās Konvencijā noteiktās palīdzības iespējas, ja tās atļauj plašāku sadarbību, kā to paredz piemērojamie Eiropas Savienības noteikumi.

28. pants

Konvencijas parakstīšana un stāšanās spēkā

1. Šī Konvencija ir atvērta parakstīšanai Eiropas Padomes un ESAO dalībvalstīm. Tā ir jāratificē, jāpieņem vai jāapstiprina. Vienam no Depozitārijiem ir jādeponē ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas akti.

2. Šī Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā piecas Valstis 1. punktā minētajā kārtībā ir izteikušas savu piekrišanu uzņemties Konvencijā noteiktās saistības.

3. Attiecībā uz jebkuru Eiropas Padomes un ESAO dalībvalsti, kas pēc tam apliecina savu piekrišanu pievienoties Konvencijai, Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā ir deponēts ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas akts.

4. Jebkura Eiropas Padomes vai ESAO dalībvalsts, kas kļūst par Konvencijas Pusi pēc 2010. gada 27. maijā parakstīšanai atvērtā Protokola, kas groza Konvenciju (turpmāk – 2010. gada Protokols) stāšanās spēkā, ir ar 2010. gada Protokolu grozītās Konvencijas Puse, ja vien tā neizsaka citādu nodomu par to rakstiski informējot vienu no Depozitārijiem.

5. Pēc 2010. gada Protokola stāšanās spēkā, jebkura valsts, kas nav Eiropas Padomes un ESAO dalībvalsts, var lūgt uzaicināt to parakstīt ar 2010. gada Protokolu grozīto Konvenciju. Visi šāda veida pieprasījumi ir jāsaņem Depozitāriem, kas to pārsūta Pusēm. Depozitārijs informē arī Eiropas Padomes Ministru Komiteju un ESAO Padomi. Lēmums par valstu, kas izteikušas vēlēšanos kļūt par Konvencijas Pusēm, uzaicināšanu tiek pieņemts Pusēm vienojoties izmantojot koordinējošo iestādi. Attiecībā uz jebkuru valsti, kas ratificējusi ar 2010. gada Protokolu grozīto Konvenciju saskaņā ar šajā punkta noteikto, Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā ratifikācijas raksts ir deponēts pie viena no Depozitārijiem.

6. Ar 2010. gada Protokolu grozītās Konvencijas noteikumi attiecībā uz administratīvo palīdzību stājas spēkā ar taksācijas periodu, kas sākas 1. janvārī vai pēc tā, kalendārajā gadā, kas seko gadam, kurā ar 2010. gada Protokolu grozītā Konvencija stājas spēkā attiecīgajā valstī, vai ja nav taksācijas perioda, attiecībā uz administratīvo palīdzību, kas attiecas uz nodokļu uzlikšanu, kalendārā gada 1. janvārī vai pēc tā, kas seko gadam, kurā ar 2010. gada Protokolu grozītā Konvencija stājas spēkā attiecīgajā valstī. Jebkuras divas vai vairākas valstis var savstarpēji vienoties, ka ar 2010. gada Protokolu grozītā Konvencija attiecībā uz administratīvo palīdzību stājas spēkā par iepriekšējiem taksācijas periodiem vai nodokļu uzlikšanu.

7. Neskatoties uz 6. punktā noteikto, ar 2010. gada Protokolu grozītās Konvencijas noteikumi attiecībā uz nodokļu lietām, kas ietver apzinātu rīcību, par kuru saskaņā ar Pieprasītājas Puses krimināltiesību normatīvajiem aktiem noteikta kriminālatbildība, attiecībā uz Pusi tiek piemēroti ar spēkā stāšanās datumu, attiecībā uz iepriekšējiem taksācijas periodiem vai nodokļu uzlikšanu.

29. pants

Konvencijas teritoriālā piemērošana

1. Katra Valsts parakstīšanas laikā vai deponējot tās ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas rakstu var noteikt teritoriju vai teritorijas uz kurām šī Konvencija attiecas.

2. Katra Valsts jebkurā vēlākā laikā, nosūtot paziņojumu vienam no Depozitārijiem, var paplašināt Konvencijas piemērošanu uz citām teritorijām, kas norādītas paziņojumā. Attiecībā uz šīm teritorijām Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā Depozitārijs ir saņēmis šādu paziņojumu.

3. Jebkuru, atbilstoši abos iepriekšējos punktos noteiktajam, iesniegto paziņojumu, kurā uzskaitītas teritorijas, var atsaukt ar vienam no Depozitārijiem nosūtītu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā Depozitārijs ir saņēmis šādu paziņojumu.

30. pants

Atrunas

1. Katra Valsts parakstīšanas brīdī, vai ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas raksta deponēšanas brīdī, vai vēlākā laikā, var paziņot, ka tā atrunā savas tiesības:

- a) nesniegt jebkura veida palīdzību attiecībā uz citas Puses 2. panta 1. punkta
- b) apakšpunktā uzskaitītajām nodokļu kategorijām, ar noteikumu, ka tā Konvencijas A pielikumā nav iekļāvusi jebkurus šīs kategorijas iekšzemes nodokļus;
- b) nesniegt palīdzību nodokļu prasījumu vai administratīvo sodu piedziņā attiecībā

uz visiem 2. panta 1. punktā minētajiem nodokļiem, vai tikai attiecībā uz vienas vai vairāku kategoriju minētajiem nodokļiem;

- c) nesniegt palīdzību attiecībā uz nodokļu prasījumu, kas attiecībā uz šo valsti pastāv uz Konvencijas spēkā stāšanās datumu, vai, ja saskaņā ar a) vai b) apakšpunktu ir noteikta atruna, kas pastāv pirms datuma, ar kuru atsaukta šāda atruna attiecībā uz attiecīgo nodokļu kategoriju;
- d) nesniegt palīdzību dokumentu izsniegšanā attiecībā uz visiem 2. panta 1. punktā minētajiem nodokļiem, vai tikai attiecībā vienas vai vairāku kategoriju minētajiem nodokļiem;
- e) neveikt dokumentu izsniegšanu izmantojot pastu, kā noteikts 17. panta 3. punktā;
- f) piemērot 28. panta 7. punktu, tikai, lai sniegtu administratīvo palīdzību attiecībā uz taksācijas periodu, kas sākas 1. janvārī, vai pēc tā, trešajā gadā pirms gada, kad ar 2010. gada Protokolu grozītā Konvencija stājas spēkā attiecībā uz šo Valsti, vai ja attiecībā uz administratīvo palīdzību attiecībā uz nodokļu uzlikšanu nav taksācijas perioda, ar 1. janvāri vai pēc tā, trešajā gadā, pirms gada, kurā ar 2010. gada Protokolu grozītā Konvencija stājas spēkā attiecībā uz šo Valsti.

2. Citas atrunas nevar tik noteiktas.

3. Pēc Konvencijas spēkā stāšanās attiecībā uz Pusi, tā drīkst noteikt vienu vai vairākas 1. punktā minētās atrunas, kuras tā nav noteikusi ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas laikā. Šīs atrunas stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā viens no Depozitārijiem ir saņēmis atrunu.

4. Katra Puse, kas atbilstoši 1. un 3. punktam ir noteikusi atrunu, var to pilnībā vai daļēji atsaukt nosūtot paziņojumu vienam no Depozitārijiem. Atsaukums stājas spēkā datumā, kad attiecīgais Depozitārijs ir saņēmis šo paziņojumu.

5. Katra Puse, kas ir noteikusi atrunu attiecībā uz šīs Konvencijas noteikumiem, nevar prasīt jebkurai citai Pusei piemērot šos noteikumus, ja atruna ir daļēja, Puse var prasīt šo noteikumu piemērošanu tiktāl, ciktāl tā pati tos ir pieņēmusi.

31. pants

Denonsēšana (atcelšana)

1. Katra Puse jebkurā laikā var izbeigt šo Konvenciju nosūtot vienam no Depozitārijiem paziņojumu.

2. Šāda izbeigšana stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko trīs mēnešu periodam pēc datuma, kurā Depozitārijs ir saņēmis šādu paziņojumu.

3. Jebkurai Pusei, kas izbeidz Konvenciju, paliek saistoši 22. panta noteikumi kamēr tās rīcībā ir jebkādi dokumenti vai informācija, kas iegūta saskaņā ar šo Konvenciju.

32. pants

Depozitāriji un to funkcijas

1. Depozitārijs, kas ir saņēmis rakstu, notu vai paziņojumu informē Eiropas Padomes, ESAO dalībvalstis un šīs Konvencijas Puses par:

- a) jebkuru parakstīšanu;
- b) ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas raksta deponēšanu;
- c) jebkuru datumu, kad šī Konvencija saskaņā ar 28. un 29. pantu ir stājusies spēkā;

- d) visiem paziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar 4. panta 3. punktu un 9. panta 3. punktu un par visiem atsauktajiem šāda veida paziņojumiem;
- e) visām atrunām, kas noteiktas saskaņā ar 30. pantu un saskaņā ar 30. panta 4. punktu iesniegtajiem atrunu atsaukumiem;
- f) visiem paziņojumiem, kas saņemti saskaņā ar 2. panta 3. vai 4. punktu, 3. panta 3. punktu, 29. pantu un 31. panta 1. punktu;
- g) jebkuru citu dokumentu, notu vai paziņojumu attiecībā uz šo Konvenciju.

2. Depozitārijs, kas saņem vai sniedz paziņojumu saskaņā ar 1. punkta noteikumiem, par to nekavējoties informē otru Depozitāriju.

To apliecinot, būdami pienācīgi pilnvaroti, šo Konvenciju ir parakstījuši.

Konvenciju sastādījuši Depozitāriji 2011. gada 1. jūnijā saskaņā ar Protokola ar ko groza Konvenciju par savstarpējo administratīvo palīdzību nodokļu jomā X.4. pantu angļu un franču valodās, abi teksti ir vienlīdz autentiski, divos eksemplāros no kuriem viens tiek deponēts katrā Depozitārija arhīvā. Depozitāriji katrā Pusei nosūta ar 2010. gada Protokolu grozītās Konvencijas apliecinātu kopiju un katrā Valstij, kas tiesīga kļūt par Pusi.

2013. gada 29. maijā.

Latvijas Republikas
valdības vārdā
Latvijas Republikas ārkārtējā
un pilnvarotā vēstniece
Francijas Republikā
Sanita Pavļuta-Deslandes

A Pielikums
Nodokļi, uz kuriem attiecas Konvencija

- 2. panta pirmās daļas a) punkta (i) apakšpunkts:
 - uzņēmumu ienākuma nodoklis;
 - iedzīvotāju ienākuma nodoklis;
- 2. panta pirmās daļas a) punkta (ii) apakšpunkts: -
- 2. panta pirmās daļas a) punkta (iii) apakšpunkts: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (i) apakšpunkts: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (ii) apakšpunkts: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts A iedaļa: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts B iedaļa:
 - nekustamā īpašuma nodoklis.
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts C iedaļa:
 - pievienotās vērtības nodoklis.
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts D iedaļa:
 - akcīzes nodoklis
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts E iedaļa: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts F iedaļa: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iii) apakšpunkts G iedaļa: -
- 2. panta pirmās daļas b) punkta (iv) apakšpunkts: -

B Pielikums
Kompetentā iestāde

Latvijas Republikas Finanšu ministrija vai tās pilnvarots pārstāvis.

183. 745L/11 Grozījumi Bāriņtiesu likumā

Izdarīt Bāriņtiesu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15. nr.; 2007, 3. nr.; 2009, 2., 13., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193., 205. nr.; 2011, 112., 132. nr.; 2012, 200. nr.; 2013, 112., 188. nr.; 2014, 41. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 11. panta 1. punktu šādā redakcijā:

“1) kurai pārtrauktas vai atņemtas bērna aizgādības tiesības;”

2. Papildināt 16. panta 5. punktu ar vārdiem “kā arī prasības pieteikumus par paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanu”.

3. Papildināt 17. pantu ar 10. punktu šādā redakcijā:

“10) pārstāv audžuģimenē ievietota bērna personiskās un mantiskās intereses un tiesības.”

4. Papildināt 18. pantu ar 3.¹ punktu šādā redakcijā:

“3¹) normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos lemj par bērna nodošanu citas personas aprūpē;”

5. Izslēgt 19. panta otrajā daļā vārdus “aprūpes un”.

6. 19.¹ pantā:

aizstāt pirmās daļas 1. punktā vārdus “psiholoģiska vai ekonomiska” ar vārdiem “vai psiholoģiska”;

aizstāt pirmās daļas 2. punktā vārdus “psiholoģisko vai ekonomisko” ar vārdiem “vai psiholoģisko”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja tiesas lēmumā par pagaidu aizsardzību pret vardarbību noteiktajā termiņā prasība nav celta vai pantā minētā tiešā vai netiešā vardarbība nav novērsta citā veidā, bāriņtiesa var izvērtēt bērna vecāka vai aizbildņa rīcības atbilstību bērna interesēm.”

7. Izteikt 22. pantu šādā redakcijā:

“22. pants. Bērna aizgādības tiesību pārtraukšana, atņemšana un atjaunošana

(1) Bāriņtiesa lemj par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, ja:

- 1) ir faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu;
- 2) bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ (vecāka apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ);
- 3) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību;
- 4) vecāks ir devis piekrišanu bērna adopcijai, izņemot gadījumu, kad viņš kā laulātais ir devis piekrišanu tam, ka bērnu adoptē otrs laulātais;

5) konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu.

(2) Bāriņtiesa, pieņemot lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, rakstveidā informē viņu:

- 1) par pienākumu sadarboties ar savas dzīvesvietas pašvaldības sociālo dienestu un citām institūcijām un personām, lai sekmētu bērna atgriešanos ģimenē;
- 2) par pienākumu maksāt par bērnam sniegto ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu;
- 3) par tiesībām saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, ja vecāks atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem šīs palīdzības saņemšanas nosacījumiem.

(3) Ja bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas iemesli ir zuduši, bāriņtiesa lemj par pārtraukto bērna aizgādības tiesību atjaunošanu, ņemot vērā bērna intereses.

(4) Bāriņtiesa lemj par prasības iesniegšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai vecākam, ja:

- 1) viņa vainas dēļ (vecāka apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ) ir apdraudēta bērna veselība vai dzīvība;
- 2) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību un tas var apdraudēt bērna fizisko, garīgo vai tikumisko attīstību.

(5) Sagatavojot lietu par pārtraukto bērna aizgādības tiesību atjaunošanu vai par prasības iesniegšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai vecākam, bāriņtiesa:

- 1) noskaidro, vai ir zuduši iemesli, kuru dēļ vecākam tika pārtrauktas bērna aizgādības tiesības;
- 2) pieprasa vecāka dzīvesvietas sociālajam dienestam atzinumu par iespējām bērnam atgriezties vecāka aizgādībā;
- 3) pieprasa no audžuģimenes, aizbildņa vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas informāciju par bērna un vecāka saskarsmi, garīgo un materiālo atbalstu bērna audzināšanā ārpusģimenes aprūpes laikā;
- 4) pieprasa citu informāciju, kas nepieciešama, lai pieņemtu pamatotu lēmumu.”

8. 23. pantā:

izteikt pirmās daļas ievaddaļu un 1. punktu šādā redakcijā:

“(1) Ja bērna dzīves apstākļu pārbaudē vai citādi atklājas, ka bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, kā arī tad, ja bērna turpmākā atrašanās ģimenē var apdraudēt viņa veselību vai dzīvību, bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks vai bāriņtiesas loceklis vienpersoniski pieņem lēmumu par:

- 1) bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem;”;

papildināt pantu ar 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1²) Ja bērns vai viņa likumiskais pārstāvis nepiekrīt bērna, kuram radušies psihiski vai uzvedības traucējumi alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu lietošanas dēļ vai kurš cietis no vardarbības, obligātai ārstēšanai vai sociālajai rehabilitācijai vai nepamatoti vēlas to pārtraukt, bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks vai bāriņtiesas loceklis, ja tas nepieciešams bērna interešu aizstāvībai, vienpersoniski pieņem lēmumu par bērna obligāto ārstēšanu vai sociālās rehabilitācijas saņemšanu.”

9. 24. pantā:

izteikt pirmās daļas 1. punktu šādā redakcijā:

- “1) pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu bērna vecākiem;”;

aizstāt pirmās daļas 2. punktā vārdus “no pienākumu pildīšanas” ar vārdiem “vai atlaišanu no pienākumu pildīšanas”;

papildināt pirmo daļu ar 4. punktu šādā redakcijā:

“4) bērna obligāto ārstēšanu vai sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu.”;
aizstāt otrajā daļā vārdus “aprūpes tiesības” ar vārdiem “pārtrauktās aizgādības tiesības”.

10. 25. pantā:

izslēgt otrajā daļā vārdus “vai atsakās no audžuģimenes pienākumu pildīšanas”;

papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Bāriņtiesa lemj par audžuģimenes statusa izbeigšanu, ja audžuģimene pati ir izteikusi tādu vēlēšanos vai ir mainījušies tiesiskie apstākļi, kas bijuši par pamatu audžuģimenes statusa piešķiršanai un ietekmē audžuģimenes spēju turpmāk veikt audžuģimenes pienākumus.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Audžuģimenei ir tiesības Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pārsūdzēt tiesā bāriņtiesas lēmumus, kas skar audžuģimenē ievietotā bērna intereses un tiesības. Bāriņtiesas lēmuma pārsūdzēšanas gadījumā ieinteresētā persona var izmantot Administratīvā procesa likumā noteiktos tiesību pagaidu aizsardzības līdzekļus.”

11. Izteikt 26. panta pirmās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

“2) bērna vecākiem ir pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības;”

12. 34. pantā:

papildināt pirmo daļu ar 1.¹ punktu šādā redakcijā:

“1¹) piekrišanu bērna adopcijai Civillikumā noteiktajos gadījumos;”;

papildināt pantu ar 2.¹ un 2.² daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Bāriņtiesa pirms lēmuma pieņemšanas par piekrišanu bērna adopcijai noskaidro adoptējamā, otra vecāka, aizbildņa, nepilngadīgā vecāka un viņa likumiskā pārstāvja viedokli.

(2²) Bāriņtiesa pirms lēmuma pieņemšanas par brāļu un māsu, pusbrāļu un pusmāsu šķiršanu noskaidro adoptējamā un brāļu un māsu, pusbrāļu un pusmāsu viedokli. Viedokli noskaidro, ja personām pastāv ciešas savstarpējās attiecības vai šīs personas ir dzīvojušas nedalītā saimniecībā.”

13. Izteikt 35. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Bāriņtiesa lemj par bāreņa vai bez vecāku gādības palikuša bērna ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, ja ārpusģimenes aprūpi bērnam nav iespējams nodrošināt pie aizbildņa vai audžuģimenē vai ja aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē konkrētam bērnam nav piemērota. Bērnu aprūpes iestādē bērns atrodas līdz brīdim, kad viņam tiek nodrošināta piemērota aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē.”

14. Izslēgt 36. panta otrās daļas 1. punktā vārdus “aprūpes vai”.

15. 40. pantā:

izslēgt pirmās daļas 4. punktu;

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Bāriņtiesa saskaņā ar notāra taisīto notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam ieceļ aizgādni mantojumam.”

16. Izteikt 49. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par administratīviem aktiem nav uzskatāmi un nav pārsūdzami tiesā lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar šā likuma 22. panta trešo daļu, 29. panta ceturto daļu, 50., 51. un 52. pantu, kā arī lēmumi, ar kuriem tiek izšķirtas aizgādībā esošas personas un aizgādņa domstarpības.”

17. Izteikt 50. panta 1. punktu šādā redakcijā:

“1) lai noteiktu kārtību, kādā izmantojamas saskarsmes tiesības un tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus ar bērnu;”

18. Izteikt 53. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja persona, kurai pārtrauktas vai atjaunotas bērna aizgādības tiesības, gada laikā pēc lēmuma pieņemšanas maina dzīvesvietu, bāriņtiesa, kura pieņēma lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atjaunošanu, nekavējoties nosūta bāriņtiesai, uz kuras darbības teritoriju pārcēlusies dzīvot attiecīgā persona, lietas materiālu kopijas par aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atjaunošanu.”

19. Papildināt VI nodaļu “Lietu piekritība” ar 53.¹ pantu šādā redakcijā:

“53.¹ pants. Bērna nodošana citas personas aprūpē

(1) Lēmumu par vecāku aprūpē esoša bērna nodošanu citas personas aprūpē Latvijā uz laiku, kas ilgāks par trim mēnešiem, pieņem vecāku deklarētās dzīvesvietas bāriņtiesa.

(2) Par citas personas aprūpē nodoto bērnu vecāku deklarētās dzīvesvietas bāriņtiesa informē šīs personas deklarētās dzīvesvietas bāriņtiesu, kas nodrošina regulāru attiecīgās personas aprūpē nodotā bērna aprūpes uzraudzību un tiesību un interešu ievērošanas pārbaudi.

(3) Lēmumu par aizbildņa vai audžuģimenē esoša bērna nodošanu citas personas aprūpē Latvijā uz laiku no viena mēneša līdz trim mēnešiem pieņem tā bāriņtiesa, kura pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi.

(4) Vecāku deklarētās dzīvesvietas bāriņtiesa lemj par iespēju vecākiem nodot bērnu citas personas aprūpē ārvalstī uz laiku, kas ilgāks par trim mēnešiem.

(5) Par citas personas aprūpē ārvalstī nodoto bērnu vecāku deklarētās dzīvesvietas bāriņtiesa informē attiecīgās valsts kompetento institūciju, kas nodrošina regulāru attiecīgās personas aprūpē nodotā bērna aprūpes uzraudzību un tiesību un interešu ievērošanas pārbaudi, kā arī informācijas sniegšanu bāriņtiesai.

(6) Bāriņtiesa, kas pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi, lemj par ārpusģimenes aprūpē esoša bērna nodošanu uz laiku citas personas aprūpē ārvalstī.”

20. Izteikt 55. pantu šādā redakcijā:

“55. pants. Piekritība bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas un atjaunošanas jautājumos

(1) Lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atjaunošanu vecākiem pieņem tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā ir deklarēta bērna vecāku dzīvesvieta.

(2) Ja bērna vecākiem nav deklarētas dzīvesvietas, lēmumu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atjaunošanu pieņem tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā bērna vecāki faktiski dzīvo.

(3) Ja lietas par aizgādības tiesību pārtraukšanu izskatīšanas gaitā mainās personas deklarētā dzīvesvieta, lēmumu par aizgādības tiesību pārtraukšanu pieņem tā bāriņtiesa, kura lietu uzsākusī.”

21. Izteikt 58. pantu šādā redakcijā:

“58. pants. Atzinuma sniegšana tiesai

(1) Atzinumu tiesai lietās pēc tiesas pieprasījuma sniedz tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā deklarēta tā vecāka dzīvesvieta, pie kura bērns dzīvo.

(2) Atzinumu tiesai par kārtību, kādā brāļi, māsas, vecvecāki, kā arī citas personas, ar kurām bērns ilglaiku ir dzīvojis nedalītā saimniecībā, drīkst izmantot tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus, sniedz tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā deklarēta tā vecāka dzīvesvieta, pie kura bērns dzīvo. Šī bāriņtiesa pieprasa lietas izskatīšanai nepieciešamo informāciju no tās personas dzīvesvietas bāriņtiesas, kura vērsusies tiesā ar prasību par kārtību, kādā izmantojamas tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus.”

22. Papildināt VI nodaļu ar 59.² un 59.³ pantu šādā redakcijā:

“59.² pants. Aizgādņa iecelšana mantojumam

Lēmumu par aizgādņa iecelšanu mantojumam atbilstoši šā likuma 40. panta 1.¹ daļai pieņem tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā bija mantojuma atstājēja pēdējā deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tā nav zināma, — bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā atrodas mantojamā manta vai tās galvenā daļa.

59.³ pants. Atbalsts bērna audzināšanai

(1) Lēmumu par šā likuma 18. panta 4. punktā minēto izmaksu pārtraukšanu personai, kura bērnu neaudzina, un izmaksāšanu personai, kura faktiski audzina bērnu, pieņem bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā ir deklarēta tās personas dzīvesvieta, kura faktiski audzina bērnu.

(2) Lēmumu par šā likuma 18. panta 5. punktā minēto izmaksu pārtraukšanu personai, kura bērnu neaudzina, un izmaksāšanu pašam bērnam, ja viņš sasniedzis 15 gadu vecumu, pieņem bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā ir deklarēta tā vecāka dzīvesvieta, pie kura bērns dzīvo, vai kura pieņēmusi lēmumu par ārpusģimenes aprūpi.”

23. Izteikt 65. pantu šādā redakcijā:

“65. pants. Testamenta apliecināšana

Taisot testamentu, bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks vai bāriņtiesas loceklis nolasa testatoram sastādītā akta projektu un jautā, vai viņš piekrīt visiem akta noteikumiem un vai tāda patiesi ir viņa pēdējā griba. Ja atbilde ir apstiprinoša, testators paraksta testamentu un tiek izdarīts apliecinājums.”

24. Izteikt 68. panta otrās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Testamenta atsaukšanas aktu paraksta testators.”

25. Papildināt 79. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par šā panta pirmās daļas 15. punktā paredzētā mantojuma saraksta sastādīšanu, ja mantojums tiek pieņemts nepilngadīgā vārdā, piemērojams valsts nodevas atvieglojums ne mazāk kā 50 procentu apmērā no nodevas apmēra.”

26. Aizstāt 85. pantā vārdus “tiesas lēmumu” ar vārdiem “notāra lēmumu (notariālo aktu)”.

27. Papildināt pārejas noteikumus ar 10. punktu šādā redakcijā:

“10. Lietās, kurās bāriņtiesa līdz 2012. gada 31. decembrim ir pieņēmusi lēmumu par bērna aprūpes tiesību atņemšanu vecākam, no 2013. gada 1. janvāra līdz laikam, kamēr bāriņtiesa lemj par aizgādības tiesību atjaunošanu vai prasības celšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu, uzskatāms, ka vecākam ir pārtrauktas aizgādības tiesības.”

Likums stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 22.05.2014., Nr. 98.

184. 746L/11 Grozījumi Imigrācijas likumā

Izdarīt Imigrācijas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 24. nr.; 2003, 16. nr.; 2004, 10. nr.; 2005, 14. nr.; 2006, 1., 5., 9. nr.; 2007, 5., 15. nr.; 2008, 3., 13. nr.; 2009, 8. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 74. nr.; 2011, 19., 93. nr.; 2013, 250. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 22. panta otro daļu ar jaunu otro teikumu šādā redakcijā:

“Termiņuzturēšanās atļaujai, kura izsniegta saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 31. punktu, nenosaka reģistrācijas termiņu.”

2. 23. pantā:

izteikt pirmās daļas 29. un 30. punktu šādā redakcijā:

“29) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš Latvijas Republikā ir iegādājies un viņam pieder viens funkcionāli saistīts apbūvēts nekustamais īpašums, kura vērtība ir ne mazāka par 250 000 *euro*, ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:

- a) viņam nav un nekad nav bijuši nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu parādi,
- b) kopējās nekustamo īpašumu vērtības samaksa veikta bezskaidras naudas norēķinu veidā,
- c) nekustamais īpašums iegādāts no Latvijas Republikā vai Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā reģistrētas juridiskās personas, kura ir nodokļu maksātāja Latvijas Republikā Latvijas Republikas nodokļu jomu reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē, vai no fiziskās personas, kura ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis, Savienības pilsonis vai ārzemnieks, kurš Latvijas Republikā uzturas ar derīgu Latvijas Republikā izsniegtu uzturēšanās atļauju,
- d) nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība tā iegādes brīdī ir ne mazāka par 80 000 *euro*. Ja kadastrālā vērtība ir mazāka par šajā apakšpunktā norādīto, nekustamā īpašuma vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja noteikto nekustamā īpašuma tirgus vērtību nedrīkst būt zemāka par 250 000 *euro*,
- e) viņš, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, samaksā valsts budžetā piecus procentus no nekustamā īpašuma vērtības,
- f) nekustamā īpašuma sastāvā neietilpst lauksaimniecībā izmantojamā zeme vai meža zeme;

30) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš ir veicis finanšu investīcijas Latvijas Republikas kredītiestādē ne mazāk kā 280 000 *euro* apmērā kredītiestādes subordinētā kapitāla (subordinētā aizdevuma vai subordinēto obligāciju) veidā, ja šā darījuma termiņš nav mazāks par pieciem gadiem un saskaņā ar noguldījuma noteikumiem to nav tiesību izbeigt pirms noguldījuma atmaksas termiņa, un, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, samaksā valsts budžetā 25 000 *euro*”;

papildināt pirmo daļu ar 31. punktu šādā redakcijā:

“31) uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, ja viņš saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka valsts vērtspapīru izlaišanu, iegādājas īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus par nominālvērtību 250 000 *euro* un samaksā valsts budžetā 25 000 *euro*. Ministru kabinets ir tiesīgs lemt par īpašam mērķim paredzēto

bezprocentu valsts vērtspapīru emisijas apturēšanu uz noteiktu laiku, ja atbilstoši finanšu ministra ziņojumam tas apdraud gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto maksimālo valsts parāda apmēru gada beigās”;

papildināt pantu ar astoto daļu šādā redakcijā:

“(8) Ārzemnieka veikto maksājumu šā panta pirmās daļas 29., 30. un 31. punktā noteiktajos gadījumos ieskaita valsts pamatbudžeta programmai “Ekonomikas attīstības programma” atvērtajā valsts pamatbudžeta izdevumu kontā Valsts kasē un uzskaita kā iestādes citus pašu ieņēmumus. Maksājums ir vienreizējs un netiek atmaksāts, izņemot Ministru kabineta noteikumos minētos gadījumus. Šo līdzekļu izmantošanas mērķus nosaka gadskārtējā valsts budžeta likumā, bet līdzekļu izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Attiecīgo valsts budžeta programmu administrē Ekonomikas ministrija.”

3. Aizstāt 33. panta pirmās daļas 2. punktā vārdus un skaitļus “šā likuma 23. panta pirmās daļas 28., 29. vai 30. punktu” ar vārdiem un skaitļiem “šā likuma 23. panta pirmās daļas 28., 29., 30. vai 31. punktu”.

4. 38. panta otrajā daļā:

aizstāt skaitļus un vārdus “23. panta pirmās daļas 3., 28., 29. un 30. punktā” ar skaitļiem un vārdiem “23. panta pirmās daļas 3., 28., 29., 30. un 31. punktā”;

papildināt daļu pēc vārda “budžetu” ar vārdiem “un uz valsts parādu”.

5. Pārejas noteikumus:

papildināt 17. punktu pēc vārda “apakšpunktā” ar skaitļiem un vārdiem “(2011. gada 26. maija redakcija)”;

papildināt pārejas noteikumus ar 26., 27. un 28. punktu šādā redakcijā:

“26. Ārzemniekam, kuram īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu, kas atbilst šā likuma 23. panta pirmās daļas 29. punkta prasībām (attiecīgi 2011. gada 26. maija vai 2013. gada 5. decembra redakcija), nostiprinātas zemesgrāmatā līdz 2014. gada 31. augustam un kurš pieprasa pirmreizēju vai atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju vai reģistrē termiņuzturēšanās atļauju, piemēro šā likuma 23. panta pirmās daļas 29. punktu (attiecīgi 2011. gada 26. maija vai 2013. gada 5. decembra redakcija).

27. Ārzemniekam, kurš pieprasa atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju vai reģistrē termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar šā likuma 23. panta pirmās daļas 30. punktu, piemēro šā likuma 23. panta pirmās daļas 30. punktu (2010. gada 1. jūlija redakcija).

28. Šā likuma grozījums par 23. panta pirmās daļas papildināšanu ar 31. punktu stājas spēkā 2015. gada 1. janvārī.”

Likums stājas spēkā 2014. gada 1. septembrī.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

185. 747L/11 Grozījumi likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību”

Izdarīt likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 29./31. nr.; 1993, 22./23. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 3., 18. nr.; 1997, 11. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt likuma nosaukumu šādā redakcijā:

“Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību”.

2. Papildināt likumu ar 30. un 31. pantu šādā redakcijā:

“30. pants. Privāts testaments, kas taisīts Civillikuma 446., 447., 448., 449. un 450. pantā noteiktajā kārtībā, tiek atzīts par stājušos likumīgā spēkā, ja tas atbilst tiem Civillikuma noteikumiem, kuri bija spēkā tā taisīšanas laikā.

31. pants. Grozījumi Civillikumā par tā otrās daļas trešās nodaļas piektās apakšnodaļas III nodaļas “Privilēģēti testamenti” izslēgšanu stājas spēkā 2015. gada 17. augustā.”

Likums stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 22.05.2014., Nr. 98.

186. 748L/11 Grozījumi Notariāta likumā

Izdarīt Notariāta likumā (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 26./27. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 15. nr.; 2002, 23. nr.; 2003, 14. nr.; 2004, 23. nr.; 2008, 3. nr.; 2009, 3. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 183. nr.; 2013, 21., 112. nr.) šādus grozījumus:

1. Izslēgt 84. panta otrajā daļā vārdus “Taisot vai nododot glabājumā testamentu, kā arī”.

2. Papildināt 251. pantu ar 10. punktu šādā redakcijā:

“10) par aizgādības nodibināšanu mantojumam.”

3. Papildināt 254. panta pirmās daļas otro teikumu pēc vārda “iesnieguma” ar vārdiem “vai saņemot to jau uzsāktā mantojuma lietā”.

4. Izteikt 266. pantu šādā redakcijā:

“**266.** Ja mantojumu pieņēmušie mantinieki iesnieguši rakstveida iebildumus pret pārdzīvojušā laulātā mantas daļas izdalīšanu no mantojuma masas un nav panākta vienošanās, zvērināts notārs atsakās izsniegt pārdzīvojušajam laulātajam apliecību par laulātā mantas daļu.”

5. Izteikt XXV nodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“**XXV nodaļa**

Mantojuma apsardzība un aizgādība”.

6. Papildināt XXV nodaļu ar 292.¹, 292.² un 292.³ pantu šādā redakcijā:

“**292.¹** Iesniegumu par aizgādības nodibināšanu mantojumam iesniedz zvērinātam notāram, kurš ved mantojuma lietu, bet, ja mantojuma lieta nav uzsākta, — šā likuma 252. pantā minētajam zvērinātam notāram.

292.² Iesniegumā par aizgādības nodibināšanu mantojumam norāda:

- 1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu) un pēdējo deklarēto dzīvesvietu;
- 2) mantojuma atstājēja miršanas gadu, dienu un mēnesi;
- 3) apstākļus, uz kuriem dibināts lūgums par aizgādības nodibināšanu mantojumam.

Iesniegumam par aizgādības nodibināšanu mantojumam pievieno mantojuma atstājēja miršanas apliecību.

292.³ Ja zvērināts notārs atzīst, ka ir pamats nodibināt mantojumam aizgādību, viņš taisa notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam.

Notariālajā aktā par aizgādības nodibināšanu mantojumam norāda:

- 1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu) un pēdējo deklarēto dzīvesvietu;
- 2) mantojuma atstājēja miršanas gadu, dienu un mēnesi;
- 3) personu, kura lūgusi nodibināt mantojumam aizgādību;

- 4) apstākļus, uz kuru pamata mantojumam nodibināma aizgādība;
- 5) bāriņtiesu, kurai notariālais akts par aizgādības nodibināšanu mantojumam nosūtāms izpildīšanai un aizgādņa iecelšanai.

Zvērināts notārs nosūta bāriņtiesai ar valsts nodevu neapmaksājamu notariālā akta par aizgādības nodibināšanu mantojumam izrakstu.

Ja notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam taisa pēc zvērināta notāra iniciatīvas (Civillikuma 659. un 660. pants), tas nav apmaksājams ar valsts nodevu.

Ja zvērināts notārs atzīst, ka nav pamata nodibināt mantojumam aizgādību, viņš atsakās taisīt notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam.”

Likums stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 22.05.2014., Nr. 98.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

187. 749L/11 Par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Izraēlas Valsts valdību, no otras puses

1. pants. 2013. gada 10. jūnijā parakstītais Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Izraēlas Valsts valdību, no otras puses (turpmāk — Nolīgums), ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Nolīgumā paredzēto saistību izpildi koordinē Satiksmes ministrija.

3. pants. Nolīgums stājas spēkā un piemērojams pagaidu kārtībā tā 30. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

4. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms Nolīgums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 22.05.2014., Nr. 98.

**EIROPAS UN VIDUSJŪRAS REĢIONA VALSTU AVIĀCIJAS NOLĪGUMS
STARP EIROPAS SAVIENĪBU
UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES,
UN IZRAĒLAS VALSTS VALDĪBU, NO OTRAS PUSES**

BEĻĢIJAS KARALISTE,
BULGĀRIJAS REPUBLIKA,
ČEHIJAS REPUBLIKA,
DĀNIJAS KARALISTE,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,
IGAUNIJAS REPUBLIKA,
ĪRIJA,
GRIEĶIJAS REPUBLIKA,
SPĀNIJAS KARALISTE,
FRANCIJAS REPUBLIKA,
ITĀLIJAS REPUBLIKA,
KIPRAS REPUBLIKA,
LATVIJAS REPUBLIKA,
LIETUVAS REPUBLIKA,
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,
UNGĀRIJA,
MALTA,
NĪDERLANDES KARALISTE,
AUSTRIJAS REPUBLIKA,
POLIJAS REPUBLIKA,
PORTUGĀLES REPUBLIKA,
RUMĀNIJA,
SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,
SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,
SOMIJAS REPUBLIKA,
ZVIEDRIJAS KARALISTE,
LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību Līgumslēdzējas puses, turpmāk “dalībvalstis”, un

EIROPAS SAVIENĪBA,
no vienas puses, un

IZRAĒLAS VALSTS VALDĪBA, turpmāk “Izraēla”,
no otras puses,

VĒLOTIES veicināt starptautisku aviācijas sistēmu, pamatojoties uz godīgu konkurenci starp gaisa pārvadātājiem tirgū ar minimālu valdības iejaukšanos un regulāciju;

VĒLOTIES atvieglināt starptautiskā gaisa transporta iespēju paplašināšanos, tostarp attīstot gaisa satiksmes tīklus, lai apmierinātu pasažieru un kravu nosūtītāju vajadzības pēc ērtiem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem;

ATZĪSTOT gaisa transporta nozīmi tirdzniecības, tūrisma un investīciju veicināšanā;

VĒLOTIES radīt iespēju gaisa pārvadātājiem piedāvāt ceļotājiem un kravu nosūtītājiem un saņēmējiem konkurētspējīgas cenas un pakalpojumus atvērto tirgos;

ATZĪSTOT iespējamās priekšrocības, ko sniedz regulatīvā konverģence un, ciktāl tas praktiski nepieciešams, noteikumu saskaņošana;

VĒLOTIES, lai visi gaisa transporta nozares sektori, tostarp gaisa pārvadātāju darbinieki, gūtu labumu no liberalizētas vides;

VĒLOTIES panākt visaugstāko drošuma un drošības līmeni starptautiskajā gaisa transportā un atkārtoti apliecinot savas nopietnās bažas par rīcību vai draudiem, kas vērsti pret gaisa kuģu drošību un kas apdraud personu vai īpašuma drošumu, negatīvi ietekmē gaisa transporta darbību un mazina sabiedrības uzticēšanos civilās aviācijas drošumam;

ATZĪSTOT vajadzības drošības jautājumos saistībā ar Eiropas Savienības un Izraēlas attiecībām gaisa satiksmes jomā, ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju;

ŅĒMOT VĒRĀ Konvenciju par starptautisko civilo aviāciju, kas atklāta parakstīšanai Čikāgā 1944. gada 7. decembrī;

ATZĪSTOT, ka šis Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīgums saskan ar jomu, uz kuru attiecas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerība, kas paredzēta 1995. gada 28. novembra Barselonas deklarācijā;

ATZĪMĒJOT Pušu vienoto gribu sekmēt Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas telpas izveidi, pamatojoties uz regulatīvās konverģences principiem, sadarbību regulatīvā jomā un piekļuves tirgum liberalizāciju;

VĒLOTIES nodrošināt līdzvērtīgus konkurences apstākļus, kas ir priekšnoteikums tam, lai gaisa pārvadātājiem būtu vienlīdzīgas iespējas sniegt gaisa pārvadājumus;

ATZĪSTOT, ka subsīdijas var negatīvi ietekmēt konkurenci starp gaisa pārvadātājiem un apdraudēt šā nolīguma galvenos mērķus;

APLIECINOT vides aizsardzības nozīmi starptautiskās aviācijas politikas izstrādē un īstenošanā un atzīstot suverēno valstu tiesības veikt šai ziņā piemērotus pasākumus;

ATZĪMĒJOT patērētāju aizsardzības nozīmīgumu, tostarp aizsardzību, ko sniedz 1999. gada 28. maijā Monreālā parakstītā Konvencija par dažu starptautiskā gaisa transporta noteikumu unifikāciju, ciktāl Līgumslēdzējas puses ir šīs Konvencijas dalībnieces;

ATZĪMĒJOT, ka saistībā ar šā nolīguma īstenošanu ir paredzama personas datu apmaiņa, attiecībā uz ko tiks piemēroti personas datu aizsardzības noteikumi, ko pieņēmušas Līgumslēdzējas puses un kas noteikti Komisijas 2011. gada 31. janvāra Lēmumā (2011/61/EK) par personas datu pienācīgu aizsardzību Izraēlā atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 95/46/EK attiecībā uz personas datu automatizētu apstrādi;

VĒLOTIES pamatoties uz esošajiem gaisa transporta nolīgumiem, lai atvērtu piekļuvi tirgiem un maksimāli palielinātu patērētāju, gaisa pārvadātāju, strādājošo un sabiedrības ieguvumus Līgumslēdzējās pusēs;

ATZĪMĒJOT, ka šo nolīgumu ir paredzams piemērot pakāpeniski, bet pilnībā, un ka piemērots mehānisms var nodrošināt tādu līdzvērtīgu regulatīvo prasību un standartu ieviešanu civilās aviācijas jomā, kuru pamatā ir visaugstākie Līgumslēdzēju pušu piemērotie standarti,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. PANTS
Definīcijas

Šajā nolīgumā, ja vien nav norādīts citādi:

1) “saskaņotie pakalpojumi” un “konkrētie maršruti” ir starptautiskie gaisa pārvadājumi atbilstīgi šā nolīguma 2. pantam un I pielikumam;

2) “nolīgums” ir šis nolīgums, tā pielikumi un jebkādi to grozījumi;

3) “gaisa pārvadātājs” ir gaisa pārvadājumu uzņēmums, kuram ir derīga darbības licence;

4) “gaisa transports” ir pasažieru, bagāžas, kravu un pasta sūtījumu pārvadājumi ar civilās aviācijas gaisa kuģi vai nu atsevišķi, vai apvienojumā, kas tiek piedāvāti sabiedrībai par atlīdzību vai īres maksu un kas, lai izvairītos no šaubām, ietver regulāru un neregulāru (līgumreisu) gaisa transportu un pilnu kravas pakalpojumu spektru;

5) “asociācijas nolīgums” ir Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgums par asociācijas izveidi starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Izraēlas Valsti, no otras puses, kas parakstīts Briselē 1995. gada 20. novembrī;

6) “kompetentās iestādes” ir valdības aģentūras vai subjekti, kas atbildīgi par administratīvu funkciju veikšanu saskaņā ar šo nolīgumu;

7) “Līgumslēdzējas puses” ir Eiropas Savienība vai tās dalībvalstis vai Eiropas Savienība un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, no vienas puses, un Izraēla, no otras puses;

8) “Konvencija” ir Konvencija par starptautisko civilo aviāciju, kas atklāta parakstīšanai Čikāgā 1944. gada 7. decembrī un ietver:

a) jebkurus grozījumus, kas stājušies spēkā saskaņā ar Konvencijas 94. panta a) apakšpunktu un kurus ir ratificējusi gan Izraēla, gan Eiropas Savienības dalībvalsts vai dalībvalstis, un

b) jebkuru pielikumu vai jebkuru tā grozījumu, kas pieņemts saskaņā ar Konvencijas 90. pantu, ciktāl šis pielikums vai grozījums jebkurā laikā ir spēkā gan Izraēlā, gan Eiropas Savienības dalībvalstī vai dalībvalstīs, kā tas piemērojams attiecībā uz konkrēto jautājumu;

9) “ES līgumi” ir Līgums par Eiropas Savienību un Līgums par Eiropas Savienības darbību;

10) “piektās brīvības tiesības” ir tiesības vai privilēģijas, ko viena valsts (“piešķirēja valsts”) piešķir otras valsts (“saņēmēja valsts”) gaisa pārvadātājiem starptautisko gaisa pārvadājumu veikšanai starp piešķirējas valsts teritoriju un trešas valsts teritoriju, ar nosacījumu, ka šādi pārvadājumi sākas vai beidzas saņēmējas valsts teritorijā;

11) “sagatavotība” nozīmē to, vai gaisa pārvadātājs ir sagatavojies starptautisko gaisa pārvadājumu veikšanai, proti, vai tam ir apmierinošas finansiālās iespējas un piemērota vadības pieredze un vai tas ir gatavs izpildīt normatīvos aktus un prasības, kas reglamentē šādu pakalpojumu veikšanu;

12) “pilnas izmaksas” ir pakalpojumu sniegšanas izmaksas, kurām pieskaitīta samērīga maksa par administratīvajām pieskaitāmajām izmaksām un, attiecīgā gadījumā, jebkāda piemērojama maksa, kas atspoguļo vides aizsardzības izmaksas un ko piemēro neatkarīgi no valstspiederības;

13) “starptautiskie gaisa pārvadājumi” ir gaisa pārvadājumi, kas šķērso gaisa telpu pāri vairāku valstu teritorijai;

14) “IATA” ir Starptautiskā Gaisa transporta asociācija;

15) “ICAO” ir Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija;

16) “valstspiederīgais” ir:

a) visas personas, kam ir Izraēlas pilsonība, Izraēlas gadījumā vai kādas dalībvalsts valstspiederība — Eiropas Savienības un tās dalībvalstu gadījumā; vai

b) visi tiesību subjekti, i) kuri tieši vai ar vairākuma īpašumtiesībām pieder un kurus jebkurā laikā faktiski kontrolē personas vai subjekti, kam ir Izraēlas pilsonība, Izraēlas gadījumā, vai personas vai subjekti, kam ir dalībvalsts vai kādas no III pielikumā minēto citu valstu valstspiederība Eiropas Savienības un tās dalībvalstu gadījumā, un ii) kuru galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Izraēla Izraēlas gadījumā, vai arī kāda dalībvalsts — Eiropas Savienības un tās dalībvalstu gadījumā;

17) “valstspiederība”, runājot par kādu gaisa pārvadātāju, nozīmē to, vai gaisa pārvadātājs atbilst prasībām attiecībā uz tādiem aspektiem kā īpašumtiesības, faktiskā kontrole un galvenā uzņēmējdarbības vieta;

18) “neregulāri gaisa pārvadājumu pakalpojumi” ir visi komerciāli gaisa pārvadājumi, kas nav regulāri gaisa pārvadājumu pakalpojumi;

19) “darbības licence” i) Eiropas Savienības un tās dalībvalstu gadījumā ir darbības licence vai jebkurš cits attiecīgs dokuments vai sertifikāts, kas izsniegts atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1008/2008, un jebkurš tiesības pārņemošs instruments, un ii) Izraēlas gadījumā — ekspluatācijas licence (“Air Operating License”) vai jebkurš cits attiecīgs dokuments vai sertifikāts, kas izsniegts saskaņā ar Izraēlas 2011. gada Likuma par aeronavigāciju 18. pantu, un jebkurš tiesības pārņemošs instruments;

20) “cena” ir:

a) “gaisa pārvadājumu maksas”, kas jāmaksā gaisa pārvadātājiem vai to pārstāvjiem, vai citiem biļešu pārdevējiem par pasažieru un bagāžas pārvadāšanu ar gaisa transportu, un visi nosacījumi, saskaņā ar kuriem piemērojamas minētās maksas, tostarp atlīdzība un nosacījumi, ko piedāvā pārstāvim un citiem palīgdienestiem; un

b) “gaisa pārvadājumu tarifi”, kas jāmaksā par kravu pārvadāšanu, un visi nosacījumi, saskaņā ar kuriem piemērojami minētie tarifi, tostarp atlīdzība un nosacījumi, ko piedāvā pārstāvim un citiem palīgdienestiem.

Šī definīcija attiecīgā gadījumā ietver arī virszemes transporta pārvadājumus saistībā ar starptautiskajiem gaisa pārvadājumiem un nosacījumus, kas attiecas uz to piemērošanu;

21) “galvenā uzņēmējdarbības vieta” ir gaisa pārvadātāja galvenais birojs vai Līgumslēdzējā pusē reģistrēts birojs, kurā veic gaisa pārvadātāja galvenās finanšu darbības un darbības kontroli, tostarp nepārtrauktu lidojumderīguma uzraudzību, kā norādīts šā gaisa pārvadātāja darbības licencē;

22) “sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības” ir visas saistības, ko gaisa pārvadātājiem uzliek, lai konkrētā maršrutā nodrošinātu regulāru gaisa pārvadājumu pakalpojumu minimālo apjomu, kas atbilst noteiktiem nepārtrauktības, regularitātes, cenu veidošanas un minimālās kapacitātes standartiem, kurus gaisa pārvadātāji neievērotu, ja ņemtu vērā vienīgi savas komerciālās intereses. Attiecīgā Līgumslēdzēja puse var gaisa pārvadātājiem nodrošināt kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību pildīšanu;

23) “regulāri gaisa pārvadājumu pakalpojumi” ir lidojumu sērijas, kam piemīt visi šie raksturojumi:

a) uz katru lidojumu ikviens (vai nu tieši no gaisa pārvadātāja, vai arī no tā pilnvarotajiem pārstāvjiem) var atsevišķi iegādāties vietas un/vai iespēju pārvadāt kravu un/vai pastu ;

b) tos veic, lai apkalpotu satiksmi starp tām pašām divām vai vairākām lidostām:

– vai nu saskaņā ar publicētu sarakstu, vai arī

– organizējot lidojumus tik regulāri vai bieži, ka tie veido atpazīstamu, sistemātisku lidojumu kopumu;

24) “SESAR” (*Single European Sky ATM Research*) nozīmē Eiropas vienotās gaisa telpas tehnisko īstenošanu, kas nodrošina saskaņotu un sinhronizētu jaunās paaudzes gaisa satiksmes vadības sistēmu pētniecību, izstrādi un ieviešanu;

25) “subsīdijas” ir jebkāds finansiāls ieguldījums, ko piešķirušas kompetentās iestādes, valdība vai kāda reģionāla vai cita sabiedriska organizācija, t. i., ja

a) kompetento iestāžu, valdības, reģionālas iestādes vai citas sabiedriskas organizācijas praksē ietilpst tieša finansējuma piešķiršana, piemēram, dotācijas, aizdevumi vai ieguldījums pašu kapitālā, iespējams tiešs finansējuma piešķirums komercsabiedrībai, komercsabiedrības saistību pārņemšana, piemēram, aizdevuma garantijas, kapitāla iepludināšana, īpašumtiesības, aizsardzība pret bankrotu vai apdrošināšana;

b) kompetentās iestādes, valdība, reģionāla iestāde vai cita sabiedriska organizācija atsakās no ieņēmumiem, kas tai parasti pienākas, vai tos neiekasē;

c) kompetentās iestādes, valdība, reģionāla iestāde vai cita sabiedriska organizācija nodrošina preces vai pakalpojumus, kas neattiecas uz vispārējo infrastruktūru, vai pērk preces un pakalpojumus, vai

d) kompetentās iestādes, valdība, reģionāla iestāde vai cita sabiedriska organizācija veic maksājumus finansēšanas mehānismam vai uztic privātai organizācijai vai norīko privātu organizāciju veikt vienu vai vairākas a), b) un c) apakšpunktā minētās funkcijas, kas parasti būtu valdības kompetencē un kas praksē būtiski neatšķiras no funkcijām, ko valdības parasti veic;

un ja tādējādi tiek nodrošinātas priekšrocības;

26) “teritorija” — attiecībā uz Izraēlu — ir Izraēlas Valsts teritorija un — attiecībā uz Eiropas Savienību — sauszemes teritorijas (kontinentālās un salas), iekšējie ūdeņi un teritoriālā jūra, kur tiek piemēroti ES līgumi, ievērojot ES līgumu un jebkura to tiesības pārņemoša instrumenta nosacījumus. Šā nolīguma piemērošana Gibraltāra lidostai neskar Spānijas Karalistes un Apvienotās Karalistes attiecīgo juridisko nostāju domstarpībās par to, kā suverenitātē ir teritorija, kurā atrodas lidosta, un pastāvīgo Gibraltāra lidostas neiekļaušanu ES pasākumos aviācijas jomā, kas ir spēkā 2006. gada 18. septembrī dalībvalstu starpā saskaņā ar nosacījumiem ministru paziņojumā par Gibraltāra lidostu, par ko vienojās Kordovā 2006. gada 18. septembrī. Šā nolīguma piemērošana ir saprotama tādējādi, ka tā neskar to teritoriju statusu, kuras pēc 1967. gada jūnija tika iekļautas Izraēlas pārvaldībā;

27) “lietošanas maksa” ir maksa, ko gaisa pārvadātājiem uzliek par lidostas, lidostas vides, aeronavigācijas vai aviācijas drošības iekārtu vai pakalpojumu izmantošanu, tostarp par saistītu pakalpojumu un iekārtu izmantošanu.

I sadaļa
Ekonomiskie noteikumi

2. PANTS
Satiksmes tiesības

1. Katra Līgumslēdzēja puse piešķir otrai Līgumslēdzējai pusei saskaņā ar I un II pielikumu šādas tiesības veikt starptautiskus gaisa pārvadājumus, ko īsteno otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji:

a) tiesības lidot pāri tās teritorijai bez nosēšanās;

b) tiesības nolaisties tās teritorijā nolūkos, kas nav pasažieru, bagāžas, kravu un/vai pasta sūtījumu uzņemšana gaisa transportā vai izkāpšana/izkraušana no tā (nolūki, kas nav saistīti ar satiksmi);

c) veicot saskaņoto pakalpojumu konkrētā maršrutā, tiesības nolaisties tās teritorijā pasažieru, bagāžas, kravu un/vai pasta sūtījumu uzņemšanai gaisa transportā vai izkāpšanai/izkraušanai no tā starptautiskajā satiksmē, atsevišķi vai kopā, un

d) citas šajā nolīgumā norādītās tiesības.

2. Neviens šā nolīguma nosacījums nepiešķir:

a) Izraēlas gaisa pārvadātājiem — tiesības jebkuras dalībvalsts teritorijā uzņemt pasažierus, bagāžu, kravas un/vai pasta sūtījumus, kuru galamērķis ir cits punkts minētās dalībvalsts teritorijā, lai pārvadātu tos par atlīdzību;

b) Eiropas Savienības gaisa pārvadātājiem — tiesības Izraēlas teritorijā uzņemt pasažierus, bagāžu, kravas un/vai pasta sūtījumus, kuru galamērķis ir cits punkts Izraēlas teritorijā, lai pārvadātu tos par atlīdzību.

3. PANTS
Atļauju piešķiršana

No vienas Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja saņemot darbības atļaujas pieteikumus, otras puses kompetentās iestādes piešķir attiecīgās atļaujas ar vismazāko iespējamo procesuālo kavēšanos, ar noteikumu, ka:

a) attiecībā uz Izraēlas gaisa pārvadātāju:

– gaisa pārvadātāja galvenā uzņēmējdarbības vieta atrodas Izraēlā un tas ir saņēmis savu darbības licenci saskaņā ar piemērojamiem Izraēlas tiesību aktiem; un

– gaisa pārvadātāja efektīvu regulatīvo kontroli īsteno un uztur Izraēla, un

–gaisa pārvadātājs ir Izraēlas un/vai tās valstspiederīgo īpašumā, tieši vai ar vairākuma līdzdalību, un faktiskā kontrolē;

b) attiecībā uz Eiropas Savienības gaisa pārvadātāju:

– gaisa pārvadātāja galvenā uzņēmējdarbības vieta atrodas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā, kur tiek piemēroti ES līgumi, un tas ir saņēmis savu darbības licenci saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, un

– gaisa pārvadātāja efektīvu regulatīvo kontroli īsteno un uztur Eiropas Savienības dalībvalsts, kas ir atbildīga par tā gaisa kuģa ekspluatanta apliecības izsniegšanu, un ir precīzi norādīta kompetentā iestāde, un

– gaisa pārvadātājs — tieši vai ar vairākuma līdzdalību — ir Eiropas Savienības dalībvalstu un/vai Eiropas Savienības dalībvalstu valstspiederīgo, vai III pielikumā minēto citu valstu un/vai šo citu valstu valstspiederīgo īpašumā vai faktiskā kontrolē;

c) gaisa pārvadātājs atbilst nosacījumiem, kas paredzēti normatīvajos aktos, kurus parasti piemēro par starptautiskā gaisa transporta darbību atbildīgā kompetentā iestāde, un

d) tiek ievēroti un īstenoti noteikumi, kas izklāstīti 13. un 14. pantā.

3.a PANTS

Normatīvo konstatējumu savstarpēja atzīšana attiecībā uz gaisa pārvadātāja sagatavotību un valstspiederību

Saņemot atļaujas pieteikumu no vienas Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja, otras Līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes atzīst visus sagatavotības un/vai valstspiederības konstatējumus, ko par minēto gaisa pārvadātāju sagatavojušas pirmās Līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes, tā, it kā šādus konstatējumus būtu sagatavojušas pašas otrās puses kompetentās iestādes, un neveicot šo jautājumu papildu izmeklēšanu, izņemot sekojošajā a) apakšpunktā norādītos gadījumus.

a) Ja pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas no gaisa pārvadātāja vai pēc šādas atļaujas piešķiršanas saņēmējas Līgumslēdzējas puses kompetentajām iestādēm — uz argumentētu šaubu pamata — ir konkrētas bažas par to, ka, neraugoties uz otras Līgumslēdzējas puses kompetento iestāžu sagatavoto konstatējumu, nav izpildīti šā nolīguma 3. pantā izklāstītie nosacījumi attiecīgo atļauju piešķiršanai, tās nekavējoties informē minētās iestādes, pienācīgi pamatojot savu šaubu iemeslus. Minētajā gadījumā jebkura Līgumslēdzēja puse var lūgt apspriešanos, tostarp ar Līgumslēdzēju pušu kompetento iestāžu pārstāvjiem, un/vai papildu informāciju saistībā ar šo jautājumu, un uz šādiem pieprasījumiem jāatbild pēc iespējas ātrāk. Ja jautājumu neizdodas atrisināt, jebkura Līgumslēdzēja puse var iesniegt jautājumu izskatīšanai Apvienotajā komitejā, kas izveidota saskaņā ar šā nolīguma 22. pantu, un saskaņā ar 22. panta 7. un 9. punktu var pieņemt pienācīgus aizsargpasākumus atbilstīgi 24. pantam.

b) Šīs procedūras neattiecas uz konstatējumu atzīšanu saistībā ar:

i) drošības apliecībām vai licencēm,

ii) drošības pasākumiem vai

iii) apdrošināšanas segumu.

4. PANTS

Atļaujas atteikšana, atsaukšana, apturēšana vai ierobežošana

1. Jebkuras Līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes var atteikt, atsaukt, apturēt vai ierobežot darbības atļaujas vai citādi apturēt vai ierobežot otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja darbību gadījumos, ja:

a) attiecībā uz Izraēlas gaisa pārvadātāju:

– gaisa pārvadātāja galvenā uzņēmējdarbības vieta neatrodas Izraēlā un tas nav saņēmis savu darbības licenci saskaņā ar piemērojamiem Izraēlas tiesību aktiem; vai

– gaisa pārvadātāja efektīvu regulatīvo kontroli neīsteno un neuztur Izraēla, vai

– gaisa pārvadātājs nav Izraēlas un/vai tās valstspiederīgo īpašumā, tieši vai ar vairākuma līdzdalību, un faktiskā kontrolē;

b) attiecībā uz Eiropas Savienības gaisa pārvadātāju:

– gaisa pārvadātāja galvenā uzņēmējdarbības vieta neatrodas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā, kur tiek piemēroti ES līgumi, un tas nav saņēmis savu darbības licenci saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem; vai

– gaisa pārvadātāja efektīvu regulatīvo kontroli neīsteno vai neuztur Eiropas Savienības dalībvalsts, kas ir atbildīga par tā gaisa kuģa ekspluatanta apliecības izsniegšanu, vai nav precīzi norādīta attiecīgā kompetentā iestāde; vai

– gaisa pārvadātājs — tieši vai ar vairākuma līdzdalību — nav Eiropas Savienības dalībvalstu un/vai Eiropas Savienības dalībvalstu valstspiederīgo, vai III pielikumā minēto citu valstu un/vai šo citu valstu valstspiederīgo īpašumā vai faktiskā kontrolē;

c) gaisa pārvadātājs nav izpildījis šā nolīguma 6. pantā minēto normatīvo aktu prasības;

d) netiek ievēroti un īstenoti noteikumi, kas izklāstīti 13. un 14. pantā; vai

e) Līgumslēdzēja puse saskaņā ar 7. pantu ir konstatējusi, ka nav izpildīti nosacījumi par konkurences vidi.

2. Ja vien tūlītēja rīcība nav būtiski svarīga, lai novērstu turpmāku neatbilstību 1. punkta c) vai d) apakšpunktam, šajā pantā noteiktās tiesības īsteno tikai pēc apspriešanās ar otras Līgumslēdzējas puses kompetentajām iestādēm.

5. PANTS

Ieguldījumi

1. Neatkarīgi no šā nolīguma 3. un 4. panta, pēc tam, kad Apvienotā komiteja saskaņā ar 22. panta 10. punktu ir pārbaudījusi, ka ir pieejamas vienošanās atbilstīgi savstarpības principam, Līgumslēdzējas puses atļauj, ka Izraēlas gaisa pārvadātāji var būt Eiropas Savienības dalībvalstu vai to valstspiederīgo īpašumā ar vairākuma īpašumtiesībām un/vai faktiskā kontrolē un, attiecīgi, — Eiropas Savienības gaisa pārvadātāji var būt Izraēlas vai tās valstspiederīgo īpašumā un/vai faktiskā kontrolē, atbilstoši šā panta 2. punkta nosacījumiem.

2. Saistībā ar šā panta 1. punktu atļauj veikt specifiskus Līgumslēdzēju pušu ieguldījumus, katru gadījumu izskatot atsevišķi, saskaņā ar iepriekšēju Apvienotās komitejas lēmumu atbilstoši šā nolīguma 22. panta 2. punktam.

Šajā lēmumā var precizēt nosacījumus, kas saistīti ar saskaņotajiem pakalpojumiem atbilstīgi šim nolīgumam un ar pakalpojumiem starp trešām valstīm un Līgumslēdzējām pusēm. Šāda veida lēmumiem šā nolīguma 22. panta 9. punkta noteikumi nav piemērojami.

6. PANTS

Atbilstība normatīvo aktu prasībām

1. Ielidojot vai atrodoties vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā vai izlidojot no tās, otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji ievēro minētajā teritorijā piemērojamos normatīvos aktus par starptautiskajos gaisa pārvadājumos iesaistītu gaisa kuģu uzņemšanu tās teritorijā vai izlidošanu no tās, vai starptautiskajos gaisa pārvadājumos iesaistītu gaisa kuģu ekspluatāciju un navigāciju.

2. Ielidojot vai atrodoties vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā vai izlidojot no tās, attiecībā uz otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāju pasažieriem, apkalpi vai kravu ievēro minētajā teritorijā piemērojamos normatīvos aktus par gaisa kuģu pasažieru, apkalpes vai kravas uzņemšanu tās teritorijā vai aizceļošanu no tās (tostarp noteikumus par iecelšanu, formalitāšu kārtošānu, imigrāciju, pasēm, muitu un karantīnu vai — pasta sūtījumu gadījumā — pasta noteikumus).

7. PANTS

Konkurences vide

1. Līgumslēdzējas puses atkārtoti apstiprina, ka šim nolīgumam piemēro asociācijas nolīguma IV sadaļas 3. nodaļas (“Konkurence”) noteikumus.

2. Līgumslēdzējas puses apliecina, ka to kopīgais mērķis ir nodrošināt godīgu konkurences vidi gaisa pārvadājumu jomā. Līgumslēdzējas puses atzīst, ka godīga gaisa pārvadātāju konkurence ir visreālāk iespējama tad, ja gaisa pārvadātāji pilnībā darbojas saskaņā ar uzņēmējdarbības principiem un nesaņem subsīdijas un ja tiem ir nodrošināta neitrāla un nediskriminējoša pieeja lidostu objektiem, pakalpojumiem, un ja ir nodrošināta laika nišu piešķiršana.

3. Ja viena Līgumslēdzēja puse uzskata, ka otras Līgumslēdzējas puses teritorijā pastāv apstākļi, it sevišķi subsīdijas dēļ, kas varētu negatīvi ietekmēt tās gaisa pārvadātāju iespējas godīgi un vienlīdzīgi konkurēt, tā var iesniegt savus novērojumus otrai Līgumslēdzējai pusei. Turklāt atbilstīgi šā nolīguma 22. pantam tā var pieprasīt Apvienotās komitejas sanāksmes sasaukšanu. Apspriešanās sākas 30 dienās pēc šāda pieprasījuma saņemšanas. Ja 30 dienās pēc apspriešanās sākuma netiek panākta apmierinoša vienošanās, Līgumslēdzēja puse, kas pieprasīja apspriešanos, var atteikt, aizturēt, atsaukt vai apturēt attiecīgā(-o) gaisa pārvadātāja(-u) atļaujas vai noteikt tām piemērotus nosacījumus saskaņā ar 4. pantu.

4. Šā panta 3. punktā minētās darbības ir piemērotas, samērīgas un ierobežotas līdz apjomam un laikam, kas ir obligāti nepieciešams. Tām ir jābūt vērstām vienīgi pret gaisa pārvadātāju vai gaisa pārvadātājiem, kas gūst labumu no 3. punktā minētajiem režīmiem, un tās neskar nevienas Līgumslēdzējas puses tiesības veikt 23. pantā minētās darbības.

5. Līgumslēdzējas puses piekrīt, ka Izraēlas valdības līdzdalība, kuras nolūks ir segt papildu drošības izmaksas, kas radušās Izraēlas gaisa pārvadātājiem Izraēlas valdības norādījumu rezultātā, nav negodīgas konkurences prakse un nav uzskatāma kā subsīdija šā panta piemērošanas nolūkā, ar noteikumu, ka:

a) šāds atbalsts sedz vienīgi tās izmaksas, kas neizbēgami rodas Izraēlas gaisa pārvadātājiem, piemērojot tos Izraēlas iestāžu pieprasītos papildu drošības pasākumus, kas nav noteikti Eiropas Savienības gaisa pārvadātājiem un, attiecīgi, tiem nav jāievieš; un

b) Izraēla skaidri norāda, kādas ir šīs drošības izmaksas un kāds ir to apjoms; un

c) Apvienotā komiteja reizi gadā saņem ziņojumu, kurā ir skaidri aprakstīta drošības izmaksu kopsumma, kā arī Izraēlas valdības līdzdalības apjoms šajās izmaksās iepriekšējā gadā.

6. Katra Līgumslēdzēja puse, sniedzot otrai Līgumslēdzējai pusei paziņojumu, var vērsties pie atbildīgajām valdības institūcijām otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, tostarp valsts, reģionālā vai vietējā līmeņa institūcijām, lai apspriestu ar šo pantu saistītos jautājumus.

7. Šā panta noteikumus piemēro, neskarot Līgumslēdzēju pušu normatīvos aktus par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām Līgumslēdzēju pušu teritorijās.

8. PANTS

Komerčiālās iespējas

Gaisa pārvadātāja pārstāvji

1. Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem ir tiesības otras Līgumslēdzējas puses teritorijā izveidot birojus un objektus, kas nepieciešami gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai un tam, lai reklamētu un pārdotu gaisa pārvadājumu pakalpojumus, tostarp palīgpakalpojumus vai papildpakalpojumus.

2. Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji ir tiesīgi saskaņā ar otras Līgumslēdzējas puses normatīvajiem aktiem par ieceļošanu, uzturēšanos un strādāšanu ievest un uzturēt otras

Līgumslēdzējas puses teritorijā vadības, pārdošanas, tehnisko, darbības un citu speciālistu personālu, kas ir nepieciešams, lai atbalstītu gaisa pārvadājumu pakalpojumu nodrošināšanu.

Apkalpošana uz zemes

3. a) Neskarot šā punkta b) apakšpunktu, katram gaisa pārvadātājam saistībā ar apkalpošanas uz zemes pakalpojumiem otras Līgumslēdzējas puses teritorijā ir:

i) tiesības nodrošināt pašam savus apkalpošanas uz zemes pakalpojumus (“pašpakalpojumus”) vai — pēc izvēles —

ii) tiesības izvēlēties starp konkurējošiem piegādātājiem, kas sniedz apkalpošanas uz zemes pakalpojumus kopumā vai daļēji, ja šādiem piegādātājiem ir atļauta pieeja tirgum, pamatojoties uz katras Līgumslēdzējas puses normatīvajiem aktiem, un ja šādi piegādātāji tirgū ir pārstāvēti.

b) Šādām apkalpošanas uz zemes pakalpojumu kategorijām, t. i., bagāžas apkalpošana, rampas apkalpošana, degvielas un eļļas apkalpošana, kravu un pasta sūtījumu apkalpošana attiecībā uz kravu un pasta sūtījumu fizisku pārvietošanu starp terminālu un gaisa kuģi, uz šā punkta a) apakšpunkta i) un ii) daļā paredzētajām tiesībām attiecas tikai fiziski vai darbības ierobežojumi saskaņā ar otras Līgumslēdzējas puses teritorijā piemērojamiem normatīvajiem aktiem. Gadījumos, kad šādi ierobežojumi aizliedz pašpakalpojumus un kad nav faktiskas konkurences starp piegādātājiem, kas nodrošina apkalpošanas uz zemes pakalpojumus, visiem šiem pakalpojumiem uz vienlīdzīgiem un nediskriminējošiem pamatiem jābūt pieejamiem visiem gaisa pārvadātājiem; šādu pakalpojumu cenas nepārsniedz to kopējās izmaksas, kurās ietverta samērīga, aktīvu nesta peļņa pēc amortizācijas atskaitījumiem.

Pārdošana, vietējie izdevumi un naudas līdzekļu pārskaitījumi

4. Ikviens jebkuras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājs drīkst iesaistīties gaisa pārvadājumu pakalpojumu pārdošanā otras Līgumslēdzējas puses teritorijā tieši un/vai, pēc gaisa pārvadātāja izvēles, ar tā pārdošanas aģentu vai citu gaisa pārvadātāja izraudzītu starpnieku palīdzību, vai internetā, vai ar jebkuru pieejamu līdzekli. Ikvienam gaisa pārvadātājam ir tiesības pārdot šādus pārvadājumu pakalpojumus, un ikviena persona drīkst brīvi pirkt šādus pārvadājumu pakalpojumus minētās teritorijas valūtā vai brīvi konvertējamās valūtās.

5. Ikvienam gaisa pārvadātājam — jebkurā laikā, jebkādā veidā, brīvi, bez ierobežojumiem vai nodokļiem, jebkurā brīvi konvertējamā valūtā un ar oficiāli piemēroto maiņas likmi — ir tiesības konvertēt un pārskaitīt vietējos ieņēmumus no otras Līgumslēdzējas puses teritorijas uz savas valsts teritoriju un, izņemot gadījumus, kad tas neatbilst vispārēji piemērojamiem normatīvajiem aktiem, uz paša izraudzītu valsti vai valstīm pēc pieprasījuma.

6. Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem ir atļauts segt vietējos izdevumus, tostarp degvielas pirkšanu, otras Līgumslēdzējas puses teritorijā vietējā valūtā. Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji pēc saviem ieskatiem drīkst segt šādus izdevumus otras Līgumslēdzējas puses teritorijā brīvi konvertējamās valūtās saskaņā ar vietējo regulējumu attiecībā uz valūtu.

Vienošanās par sadarbību

7. Veicot vai piedāvājot pakalpojumus saskaņā ar šo nolīgumu, ikviens katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājs drīkst noslēgt vienošanās par sadarbību, piemēram, vienošanās par vietu rezervēšanu tālākpārdošanai vai kopīgiem lidojumiem, ar:

- a) jebkuru Līgumslēdzēju pušu gaisa pārvadātāju vai pārvadātājiem; un
- b) jebkuru trešās valsts gaisa pārvadātāju vai pārvadātājiem, un
- c) jebkuru virszemes, sauszemes vai jūras pārvadātāju

ar noteikumu, ka i) apkalpojošais gaisa pārvadātājs ir attiecīgo satiksmes tiesību turētājs un ii) līgumpārvadātājiem ir attiecīgā atļauja veikt pārvadājumus noteiktajā maršrutā atbilstīgi attiecīgajiem divpusējiem noteikumiem, un iii) vienošanās atbilst prasībām attiecībā uz drošību un konkurenci, kas parasti tiek piemērotas šādiem pasākumiem. Attiecībā uz pārdošanā piedāvājumiem pasažieru pārvadājumiem, kuros ietverti sadarbības (“code-share”) lidojumi, pārdošanas vietā vai jebkurā gadījumā pie reģistrācijas vai iekāpšanas laikā, ja attiecīgā savienotā lidojuma gadījumā reģistrācija nav vajadzīga, pircēju informē par to, kuri pārvadājumu pakalpojumu sniedzēji darbosies katrā pakalpojuma sektorā.

Virszemes transports

8. a) Saistībā ar pasažieru pārvadājumiem uz virszemes pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem neattiecas normatīvie akti, kas reglamentē gaisa pārvadājumu pakalpojumus, pamatojoties vienīgi uz to, ka šos virszemes pārvadājumus piedāvā gaisa pārvadātājs, izmantojot savu nosaukumu. Virszemes pārvadājumu pakalpojumu sniedzēji drīkst izlemt, vai slēgt vienošanos par sadarbību. Pieņemot lēmumu par ikvienu konkrētu vienošanos, virszemes pārvadājumu pakalpojumu sniedzēji var cita starpā apsvērt patērētāju intereses un tehniskus, ekonomiskus, telpas un kapacitātes ierobežojumus.

b) Turklāt neatkarīgi no jebkuriem citiem šā nolīguma noteikumiem Līgumslēdzēju pušu gaisa pārvadātājiem un netiešiem kravu pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem bez ierobežojumiem ir atļauts saistībā ar starptautisko gaisa transportu izmantot jebkādu virszemes transportu kravu pārvadājumiem uz jebkuru punktu Izraēlā un Eiropas Savienībā vai trešās valstīs un no tā, tostarp pārvadājumiem uz un no visām lidostām ar muitas iestādēm un attiecīgā gadījumā ietverot tiesības pārvadāt kravas, kas atrodas muitas kontrolē, saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Šādām kravām, ko pārvadā ar virszemes transportu vai ar gaisa transportu, lidostā ir pieejamas muitas procedūras un telpas. Gaisa pārvadātāji drīkst izvēlēties paši veikt virszemes transportēšanu vai nodrošināt to, izmantojot vienošanos ar citiem virszemes pārvadātājiem, tostarp izmantot virszemes pārvadājumu pakalpojumus, ko sniedz citi gaisa pārvadātāji un netieši kravu gaisa transporta pakalpojumu sniedzēji. Šādus intermodālus kravu pārvadājumu pakalpojumus drīkst piedāvāt par vienu kopīgu cenu par apvienoto gaisa un virszemes pārvadājumu, ar noteikumu, ka kravu nosūtītāji netiek maldināti par faktiem, kas saistīti ar šādiem pārvadājumiem.

Noma

9. a) Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem ir tiesības sniegt saskaņotos pakalpojumus, izmantojot gaisa kuģi, kas ar apkalpi vai bez tās iznomāts no jebkura, tostarp trešo valstu, gaisa pārvadātāja, ar noteikumu, ka visi šādu vienošanos dalībnieki atbilst nosacījumiem, kas paredzēti normatīvajos aktos, kurus Līgumslēdzējas puses parasti piemēro šādiem pasākumiem.

b) Neviena no Līgumslēdzējām pusēm nepieprasa, lai gaisa pārvadātājiem, kas iznomā savu aprīkojumu, būtu tiesības veikt satiksmi saskaņā ar šo nolīgumu.

c) Ja kāds Izraēlas gaisa pārvadātājs vai Eiropas Savienības gaisa pārvadātājs nolūkā izmantot šajā nolīgumā paredzētās tiesības iznomā gaisa kuģi ar apkalpi (“*wet-leasing*”) no tādas trešās valsts, kas nav minēta III pielikumā, tas ir uzskatāms par izņēmuma gadījumu vai risinājumu pagaidu nepieciešamību apmierināšanai. Šādas iznomāšanas ar apkalpi gadījumā i) ir vajadzīgs iepriekšējs apstiprinājums no iestādes, kas izsniegusi licenci gaisa pārvadātājam, kurš savu gaisa kuģi iznomā, ii) un par to informē tās otras Līgumslēdzējas puses kompetento iestādi, kur nomāto gaisa kuģi (attiecīgi, ar apkalpi) paredzēts ekspluatēt.

Šā apakšpunkta piemērošanas nolūkā termins «gaisa kuģis» ir tāda trešās valsts gaisa pārvadātāja gaisa kuģis, kam Eiropas Savienībā un/vai Izraēlā ekspluatācijas aizliegums nav noteikts.

Franšīze un marķējums

10. Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem ir tiesības slēgt franšīzes vai marķēšanas nolīgumus ar jebkuras Līgumslēdzējas puses vai trešo valstu komercsabiedrībām, tostarp gaisa pārvadātājiem, ar noteikumu, ka gaisa pārvadātājiem ir attiecīga atļauja un tie atbilst nosacījumiem, kas paredzēti normatīvajos aktos, kurus Līgumslēdzējas puses piemēro šādiem pasākumiem, jo sevišķi tiem, kuros pieprasīts izpaust pakalpojumu veicošā gaisa pārvadātāja identitāti.

Laika nišu piešķiršana

11. Katra Līgumslēdzēja puse nodrošina, ka procedūras, vadlīnijas un noteikumi attiecībā uz laika nišu pārvaldību tās teritorijā esošajās lidostās tiek piemēroti bez diskriminācijas, efektīvā un pārredzamā veidā.

Apspriešanās Apvienotajā komitejā

12. Ja viena Līgumslēdzēja puse uzskata, ka otra Līgumslēdzēja puse pārkāpj šā panta noteikumus, tā savus apsvērumus dara zināmu otrai Līgumslēdzējai pusei un pieprasa apspriešanos atbilstīgi 22. panta 4. punktam.

9. PANTS

Muitas nodokļi un maksājumi

1. Ierodoties vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā, gaisa kuģi, kurš iesaistīts starptautiskajos gaisa pārvadājumos, ko veic otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji, tā parasto aprīkojumu, degvielu, smērvielas, tehniskos palīgmateriālus patēriņam, lidlauka aprīkojumu, rezerves daļas

(tostarp dzinējus), gaisa kuģa krājumus (tostarp, bet ne tikai tādas preces kā pārtika, dzērieni un alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi un citi ražojumi, kas lidojuma laikā ierobežotā daudzumā ir paredzēti pārdošanai pasažieriem vai pasažieru patēriņam) un citus priekšmetus, kas paredzēti izmantošanai vai tiek izmantoti tikai saistībā ar starptautiskajos gaisa pārvadājumos iesaistīta gaisa kuģa ekspluatāciju vai apkalpošanu, uz savstarpības pamata atbrīvo no visiem importa ierobežojumiem, īpašuma un kapitāla nodokļiem, muitas nodokļiem, akcīzes nodokļiem un līdzīgiem maksājumiem un nodevām, ko a) uzliek valsts vai vietējās iestādes vai Eiropas Savienība un b) kas nav balstītas uz sniegto pakalpojumu izmaksām, ar noteikumu, ka šāds aprīkojums un krājumi paliek gaisa kuģī.

2. Uz savstarpības pamata atbrīvojumu no nodokļiem, nodevām un maksājumiem, kuri minēti šā panta 1. punktā, izņemot maksājumus, kas balstīti uz sniegtā pakalpojuma izmaksām, piemēro šādos gadījumos:

a) gaisa kuģa krājumiem, kas ir ievesti vai piegādāti Līgumslēdzējas puses teritorijā un samērīgā daudzumā iekrauti gaisa kuģī, lai tos izmantotu otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja izlidojošā gaisa kuģī, kas iesaistīts starptautiskajos gaisa pārvadājumos, arī tad, ja šos krājumus paredzēts izmantot lidojuma posmā, kas notiks virs minētās teritorijas;

b) lidlauka aprīkojumam un rezerves daļām (tostarp dzinējiem), kas ievesti Līgumslēdzējas puses teritorijā, lai apkalpotu, veiktu tehnisko apkopi vai remontētu tādu otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja gaisa kuģi, kas tiek izmantots starptautiskajos gaisa pārvadājumos;

c) degvielai, smērvielām un tehniskajiem palīgmateriāliem patēriņam, kas ir ievesti vai piegādāti Līgumslēdzējas puses teritorijā, lai tos izmantotu otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja gaisa kuģī, kas iesaistīts starptautiskajos gaisa pārvadājumos, arī tad, ja šos krājumus paredzēts izmantot lidojuma posmā, kas notiks virs minētās teritorijas;

d) iespieddarbiem — kā noteikts katras Līgumslēdzējas puses muitas tiesību aktos —, kas ir ievesti vai piegādāti vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā un iekrauti gaisa kuģī, lai tos izmantotu otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja izlidojošā gaisa kuģī, kas iesaistīts starptautiskajos gaisa pārvadājumos, arī tad, ja šos krājumus paredzēts izmantot lidojuma posmā, kas notiks virs minētās teritorijas, un

e) drošuma un drošības aprīkojumam izmantošanai lidostās vai kravas terminālos.

3. Nekas šajā nolīgumā neliedz Līgumslēdzējai pusei uzlikt nodokļus, nodevas vai maksājumus degvielai, kas tās teritorijā nediskriminējošā veidā piegādāta izmantošanai gaisa pārvadātāja gaisa kuģī, kas veic lidojumus starp diviem punktiem tās teritorijā. Vienas Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem, kad tie ierodas, uzturas otras Līgumslēdzējas puses teritorijā un kad atstāj šo teritoriju, jāievēro minētās otras Līgumslēdzējas puses tiesību akti un noteikumi attiecībā uz gaisa kuģu degvielas pārdošanu, piegādi un izmantošanu.

4. Gaisa kuģa pamataprīkojumu, kā arī šā panta 1. un 2. punktā minētos materiālus, krājumus un rezerves daļas, kas parasti paliek Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja ekspluatētā gaisa kuģī, drīkst izkraut otras Līgumslēdzējas puses teritorijā vienīgi ar minētās Līgumslēdzējas puses muitas dienestu atļauju, un var prasīt, lai tie tiktu uzglabāti minēto iestāžu uzraudzībā vai kontrolē uz laiku līdz to atkārtotai izvešanai vai citai realizācijai saskaņā ar muitas noteikumiem.

5. Šajā pantā paredzētie atbrīvojumi ir spēkā arī gadījumos, kad vienas Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji ir noslēguši līgumu ar citu gaisa pārvadātāju, kam otra Līgumslēdzēja puse līdzīgi piešķirusi tādus pašus atbrīvojumus, par 1. un 2. punktā minēto priekšmetu nomu vai pārvietošanu otras Līgumslēdzējas puses teritorijā.

6. Nekas šajā nolīgumā neliedz nevienai Līgumslēdzējai pusei uzlikt nodokļus, nodevas vai maksājumus precēm, ko pārdod citādā veidā nekā pasažieru patēriņam gaisa kuģī gaisa pārvadājumu pakalpojuma posmā starp diviem punktiem tās teritorijā, kur ir atļauta iekāpšana vai izkāpšana.

7. Šā nolīguma noteikumi neietekmē PVN jomu, izņemot nodokli importam. Šis nolīgums neietekmē starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Izraēlu noslēgto spēkā esošo nolīgumu noteikumus par ienākuma un kapitāla nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu.

10. PANTS

Lidostu, aviācijas objektu un pakalpojumu lietošanas maksas

1. Katra Līgumslēdzēja puse nodrošina, ka lietošanas maksas, ko maksas iekasētājas kompetentās iestādes vai struktūras var uzlikt otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem par aeronavigācijas un gaisa satiksmes vadības pakalpojumu izmantošanu, ir taisnīgas, samērīgas, saistītas ar izmaksām un nav diskriminējošas. Jebkurā gadījumā šāda veida lietošanas maksas otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem aprēķina, ievērojot nosacījumus, kas ir ne mazāk izdevīgi kā vislabvēlīgākie nosacījumi, kas ir pieejami jebkuram citam gaisa pārvadātājam.

2. Katra Līgumslēdzēja puse nodrošina, ka lietošanas maksas, ko maksas iekasētājas kompetentās iestādes vai struktūras var uzlikt otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem par lidostas, aviācijas drošības pakalpojumu un saistītu objektu un pakalpojumu izmantošanu, nav netaisnīgi diskriminējošas un ir objektīvi sadalītas starp lietotāju kategorijām. Šīs maksas var atspoguļot, bet nevar pārsniegt pilnas izmaksas, kas kompetentajām maksas iekasētājām iestādēm vai struktūrām rodas par attiecīgās lidostas un aviācijas drošības objektu un pakalpojumu nodrošināšanu minētajā lidostā vai minētās lidostas sistēmā. Šīs maksas var ietvert samērīgu peļņu no aktīviem pēc nolietojuma summas atskaitīšanas. Objektus un pakalpojumus, par ko nosaka lietošanas maksas, nodrošina efektīvi un ekonomiski. Jebkurā gadījumā šīs maksas otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem aprēķina, ievērojot nosacījumus, kas ir ne mazāk izdevīgi kā vislabvēlīgākie nosacījumi, kas ir pieejami jebkuram citam gaisa pārvadātājam maksu aprēķināšanas brīdī.

3. Katra Līgumslēdzēja puse atbalsta apspriešanos starp tās teritorijā esošajām kompetentajām maksājumu noteikšanas iestādēm vai struktūrām un tiem gaisa pārvadātājiem vai tos pārstāvošajām struktūrām, kuri izmanto pakalpojumus un objektus, kā arī aicina, lai kompetentās iestādes vai struktūras katram lidostas izmantotājam vai lidostas izmantotāju pārstāvjiem vai asociācijām sniegtu informāciju par komponentiem, pamatojoties uz kuriem tiek noteikta visu to maksu sistēma vai apjoms, ko katrā lidostā iekasē lidostas administrācija, jo šāda informācija var būt nepieciešama, lai varētu precīzi izanalizēt to, cik pamatoti ir maksājumi, ievērojot šā panta 1. un 2. punktā noteiktos principus. Katra Līgumslēdzēja puse aicina maksas iekasētājas kompetentās iestādes sniegt lietotājiem pamatotu paziņojumu par visiem priekšlikumiem mainīt lietošanas maksas, lai minētās iestādes varētu ņemt vērā lietotāju pausto viedokli pirms šādu izmaiņu veikšanas.

4. Strīdu atrisināšanas procedūrās saskaņā ar 23. pantu nevar uzskatīt, ka kāda no Līgumslēdzējām pusēm pārkāpusi šā panta noteikumus, izņemot gadījumus, kad a) tā pietiekamā laika posmā nav pārskatījusi lietošanas maksas vai praksi, kas ir otras Līgumslēdzējas puses sūdzības priekšmets, vai b) pēc tādas pārskatīšanas tā nav veikusi visus tai iespējamus pasākumus, lai labotu jebkādu lietošanas maksu vai praksi, kas nav saskaņā ar šo pantu.

11. PANTS

Cenas

1. Līgumslēdzējas puses ļauj gaisa pārvadātājiem brīvi noteikt cenas, pamatojoties uz brīvu un godīgu konkurenci.

2. Līgumslēdzējas puses nepieprasa reģistrēt cenas.

3. Kompetentās iestādes var savstarpēji apspriest jautājumus par negodīgu, nesamērīgu un diskriminējošu cenu noteikšanu, kā arī citus jautājumus.

12. PANTS

Statistika

1. Katra Līgumslēdzēja puse sniedz otrai Līgumslēdzējai pusei savos normatīvajos aktos noteikto statistiku un — pēc pieprasījuma — citu pieejamo statistikas informāciju, kas var būt nepieciešama, lai izskatītu gaisa pārvadājumu darbības rādītājus atbilstīgi šim nolīgumam.

2. Līgumslēdzējas puses saskaņā ar 22. pantu sadarbojas Apvienotajā komitejā, lai uzlabotu savstarpēju apmaiņu ar statistikas informāciju, kas vajadzīga gaisa pārvadājumu attīstības pārraudzībai atbilstīgi šim nolīgumam.

II SADAĻA

SADARBĪBA REGULĒJUMA JOMĀ

13. PANTS

Lidojumu drošība

1. Neskarot Līgumslēdzēju pušu likumdošanas iestāžu diskrecionāro varu, Līgumslēdzējas puses cieši sadarbojas lidojumu drošības jomā, lai, ciktāl tas praktiski iespējams, ieviestu saskaņotus noteikumus un panāktu, ka puses savstarpēji atzīst viena otras ieviestos drošības standartus. Šo sadarbības procesu pārrauga Apvienotā komiteja ar Eiropas Aviācijas drošības aģentūras palīdzību.

2. Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai to attiecīgie tiesību akti, noteikumi vai procedūras kā minimumu nodrošinātu vismaz to regulatīvo prasību un standartu līmeņa izpildi saistībā ar gaisa transportu, kas noteikti IV pielikuma A daļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

3. Līgumslēdzēju pušu kompetentās iestādes šajā nolīgumā noteikto gaisa satiksmes līdzekļu ekspluatācijas nolūkā atzīst par derīgām vienas otrai izsniegtas vai par derīgām atzītas un joprojām spēkā esošas lidojumderīguma apliecības, lidošanas pieredzes apliecības un licences, ar noteikumu,

ka šādas apliecības vai licences atbilst vismaz minimālajiem standartiem, kādus ir iespējams noteikt saskaņā ar Konvenciju. Tomēr kompetentās iestādes var atteikties atzīt par derīgām lidojumu veikšanas nolūkos virs savas valsts teritorijas lidošanas pieredzes apliecības un licences, ko to valsts pilsoņiem ir piešķirušas vai atzinušas par derīgām citas šādas iestādes.

4. Katra Līgumslēdzēja puse jebkurā laikā var pieprasīt apspriešanos par otras Līgumslēdzējas puses uzturētajiem drošības standartiem jomās, kas saistītas ar aeronavigācijas iekārtām, lidojuma apkalpi, gaisa kuģiem un gaisa kuģu ekspluatāciju. Šādas apspriešanās notiek trīsdesmit (30) dienās pēc minētā pieprasījuma iesniegšanas.

5. Ja pēc šādas apspriešanās viena Līgumslēdzēja puse konstatē, ka 4. punktā minētajās jomās otra puse faktiski neuztur un nepiemēro drošības standartus atbilstīgi tajā laikā piemērojamajiem standartiem, kas izriet no Konvencijas, otra Līgumslēdzēja puse ir jāinformē gan par šiem apsvērumiem, gan par pasākumiem, kuri tiek uzskatīti par vajadzīgiem nolūkā nodrošināt atbilstību ICAO standartiem. Otra Līgumslēdzēja puse noteiktā termiņā pieņem piemērotus korektīvus pasākumus.

6. Līgumslēdzējas puses nodrošina, ka vienā Līgumslēdzējā pusē reģistrētam gaisa kuģim, par kuru pastāv aizdomas, ka tas neatbilst starptautiskajiem lidojumu drošības standartiem, kas noteikti saskaņā ar Konvenciju par nosēšanos starptautiskajai gaisa satiksmei atvērtās lidostās, otras Līgumslēdzējas puses teritorijā tās kompetentās iestādes veic perona pārbaudi gaisa kuģī un gaisa kuģa ārpusē, lai pārbaudītu gan gaisa kuģa un apkalpes dokumentu derīgumu, gan gaisa kuģa un tā aprīkojuma faktisko stāvokli.

7. Jebkuras Līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes veic piemērotus un tūlītējus pasākumus, ja tās konstatē, ka gaisa kuģis, kāda gaisa kuģa sastāvdaļa vai darbība, iespējams,

a) neatbilst standartu minimumam, kas noteikts saskaņā ar Konvenciju, vai

b) rada nopietnas bažas, kā tiek konstatēts šā panta 6. punktā minēto pārbaužu rezultātā saskaņā ar Konvencijas 16. pantu, ka gaisa kuģis vai gaisa kuģa ekspluatācija neatbilst ar Konvenciju noteiktajam standartu minimumam, vai

c) rada nopietnas bažas, ka saskaņā ar Konvenciju noteiktais standartu minimums netiek efektīvi uzturēts un pārvaldīts.

8. Ja vienas Līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes rīkojas saskaņā ar 7. punktu, tās savlaicīgi informē otras Līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes par šādas rīcības uzsākšanu, minot tās iemeslus.

9. Kad ir svarīgi steidzami rīkoties, lai nodrošinātu kāda gaisa pārvadātāja darbības drošumu, katra Līgumslēdzēja puse patur tiesības nekavējoties apturēt otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāja vai gaisa pārvadātāju darbības atļauju vai manīt šādas atļaujas nosacījumus.

10. Ja pasākumi, kas tiek veikti, piemērojot 7. vai 9. punktu, netiek pārtraukti, pat ja pamatojums to uzsākšanai vairs nepastāv, jebkura no Līgumslēdzējām pusēm var vērsties ar šo jautājumu Apvienotajā komitejā.

14. PANTS Aviācijas drošība

1. Līgumslēdzējas puses atkārtoti apliecina to savstarpējās saistības rūpēties par civilās aviācijas drošību pret nesankcionētas iejaukšanās aktiem un jo īpaši to saistības saskaņā ar Konvenciju, Konvenciju par noziegumiem un dažām citām nelikumīgām darbībām, kas izdarītas gaisa kuģos, kas parakstīta Tokijā 1963. gada 14. septembrī, Konvenciju par cīņu pret nelikumīgu gaisa kuģu sagrābšanu, kas parakstīta Hāgā 1970. gada 16. decembrī, Konvenciju par cīņu pret nelikumīgām darbībām, kas apdraud civilās aviācijas drošību, kas parakstīta Monreālā 1971. gada 23. septembrī, Protokolu par cīņu pret nelikumīgām darbībām lidostās, kas apkalpo starptautisko civilo aviāciju, kas parakstīts Monreālā 1988. gada 24. februārī, ciktāl Līgumslēdzējas puses ir šo konvenciju, kā arī citu konvenciju un protokolu, kas saistīti ar civilās aviācijas drošību, dalībnieces.

2. Līgumslēdzējas puses pēc attiecīga lūguma sniedz viena otrai visu vajadzīgo palīdzību, lai novērstu civilo gaisa kuģu nelikumīgu sagrābšanu un citas nelikumīgas darbības, kas ir vērstas pret gaisa kuģu, to pasažieru un apkalpes locekļu, lidostu un aeronavigācijas iekārtu drošumu, un jebkādus citus draudus aviācijas drošībai.

3. Līgumslēdzējas puses to savstarpējās attiecībās rīkojas saskaņā ar aviācijas drošības standartiem un saskaņā ar Konvencijas pielikumos ietvertu ICAO noteikto ieteicamo praksi, ciktāl tā ir piemērojama, tādā mērā, kādā šie drošības noteikumi Līgumslēdzējām pusēm ir piemērojami. Līgumslēdzējas puses pieprasa, lai tajās reģistrētie gaisa kuģu ekspluatanti, uzņēmēji, kuru galvenā uzņēmējdarbības vieta vai pastāvīgā mītne atrodas to teritorijā, un lidostu ekspluatanti to teritorijā darbotos vismaz saskaņā ar šiem aviācijas drošības noteikumiem.

4. Katra Līgumslēdzēja puse nodrošina, ka to teritorijā tiek veikti efektīvi pasākumi, lai aizsargātu gaisa kuģus, pārbaudītu pasažierus un to rokas bagāžu un īstenotu apkalpes, kravas (tostarp nododamās bagāžas) un gaisa kuģa krājumu piemērotas pārbaudes pirms iekāpšanas un iekraušanas, kā arī tās laikā, un to, ka minētie pasākumi tiek pielāgoti pieaugošu draudu gadījumā. Katra Līgumslēdzēja puse piekrīt, ka to gaisa pārvadātājiem drīkst pieprasīt ievērot aviācijas drošības noteikumus, kas minēti 3. punktā un ko pieprasa otra Līgumslēdzēja puse, kad tie ierodas vai atrodas minētās otras Līgumslēdzējas puses teritorijā vai izbrauc no tās. Ja Līgumslēdzēja puse ir informēta par konkrētiem draudiem kādam konkrētam lidojumam vai konkrētu lidojumu sērijai, kuru izlidošanas punkts vai galamērķis ir otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, tā šo faktu dara zināmu otrai Līgumslēdzējai pusei, un pirmā Līgumslēdzēja puse var pieņemt lēmumu piemērot īpašus drošības pasākumus atbilstīgi minētajiem draudiem, ievērojot 6. panta noteikumus.

5. Līgumslēdzējas puses vienojas sadarboties, lai panāktu Līgumslēdzēju pušu pieņemto drošības standartu savstarpēju atzīšanu. Šim nolūkam Līgumslēdzējas puses izstrādā administratīvu kārtību apspriežu organizēšanai par pastāvošajiem un plānotiem aviācijas drošības pasākumiem un par sadarbību un informācijas apmaiņu saistībā ar Līgumslēdzēju pušu īstenotajiem kvalitātes kontroles pasākumiem. Līgumslēdzēja puse var arī pieprasīt sadarbību ar otru Līgumslēdzēju pusi, lai novērtētu, vai minētās otras Līgumslēdzējas puses īpašie drošības pasākumi atbilst prasībām, kuras izvirzījusi prasītāja Līgumslēdzēja puse. Ņemot vērā novērtējumu rezultātus, pieprasījuma iesniedzēja Līgumslēdzēja puse var izlemt, vai otras Līgumslēdzējas puses teritorijā tiek piemēroti līdzvērtīga standarta drošības pasākumi, lai tranzīta pasažieri, tranzīta bagāža un/vai tranzīta krava varētu tikt atbrīvota no atkārtotas pārbaudes pieprasījuma iesniedzējas Līgumslēdzējas puses teritorijā. Par šādu lēmumu ir jāpaziņo otrai Līgumslēdzējai pusei.

6. Katra Līgumslēdzēja puse pozitīvi reaģē uz jebkuru otras Līgumslēdzējas puses prasību pamatotu, īpašu drošības pasākumu veikšanai, lai novērstu konkrētus draudus. Izņemot ārkārtas situācijās, katra Līgumslēdzēja puse iepriekš informē otru Līgumslēdzēju pusi par visiem īpašajiem drošības pasākumiem, ko paredzēts ieviest un kas varētu radīt būtisku finansiālu vai operacionālu ietekmi uz gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, kurus sniedz saskaņā ar šo nolīgumu. Katra Līgumslēdzēja puse atbilstīgi šā nolīguma 22. pantam var pieprasīt Apvienotās komitejas sanāksmes sasaukšanu, lai apspriestu šādus drošības pasākumus.

7. Civilo gaisa kuģu nelikumīgas sagrābšanas incidenta vai šāda incidenta draudu gadījumā, vai citādu pret šādu gaisa kuģu, to pasažieru un apkalpes locekļu, lidostu un aeronavigācijas iekārtu drošumu vērstu nelikumīgu aktu gadījumā Līgumslēdzējas puses palīdz cita citai, atvieglinot saziņu un citus atbilstīgus pasākumus, kuru nolūks ir ātri un droši izbeigt šādu incidentu vai tā draudus.

8. Katra Līgumslēdzēja puse veic visus pasākumus, ko tā uzskata par lietderīgiem, lai nodrošinātu, ka gaisa kuģis, kurš nelikumīgi sagrābts vai pret kuru veiktas citas nelikumīgas darbības, un kurš atrodas uz zemes tās teritorijā, tiek aizturēts uz zemes, ja vien gaisa kuģa izlidošanas nepieciešamību nerada primārais pienākums aizsargāt cilvēku dzīvības. Ja vien tas ir lietderīgi, šādus pasākumus veic uz savstarpējas apspriešanās pamata.

9. Ja Līgumslēdzējai pusei ir pietiekams pamats uzskatīt, ka otra Līgumslēdzēja puse neievēro šajā pantā minētos aviācijas drošības noteikumus, minētā Līgumslēdzēja puse var pieprasīt tūlītēju apspriešanos ar otru Līgumslēdzēju pusi.

10. Neskarot 4. pantu, gadījumā, ja piecpadsmit (15) dienās pēc šādas prasības izteikšanas nav panākta apmierinoša vienošanās, tas ir pamats, lai aizturētu, atsauktu vai ierobežotu otras Līgumslēdzējas puses viena vai vairāku gaisa pārvadātāju darbības atļauju vai noteiktu nosacījumus šādām atļaujām.

11. Ja to prasa tūlītēji un ārkārtas draudi, Līgumslēdzēja puse drīkst veikt pagaidu pasākumus pirms piecpadsmit (15) dienu termiņa beigām.

12. Neskarot gadījumus, kad ir vajadzīga tūlītēja rīcība, lai aizsargātu pārvadājumu drošību, Līgumslēdzējas puses apstiprina, ka, apsverot drošības pasākumu ieviešanu, Līgumslēdzējai pusei ir jānovērtē to iespējamā nelabvēlīgā ekonomiskā un funkcionālā ietekme uz gaisa pārvadājumu norisi atbilstīgi šim nolīgumam un, ja vien tiesību akti to neaizliedz, šādi faktori ir jāņem vērā, nosakot nepieciešamos un atbilstīgos pasākumus minēto drošības jautājumu risināšanai.

13. Jebkāda rīcība saskaņā ar 10. vai 11. punktu tiek pārtraukta, kad otra Līgumslēdzēja puse ir izpildījusi šā panta noteikumus.

14. Neatkarīgi no šā panta puses vienojas par to, ka ne vienai, ne otrai Līgumslēdzējai pusei nav pienākuma izpaust tādu informāciju, kas varētu kaitēt katras Līgumslēdzējas puses valsts drošībai.

15. PANTS

Gaisa satiksmes pārvaldība

1. Līgumslēdzējas puses vienojas cieši sadarboties gaisa satiksmes pārvaldības jomā ar mērķi paplašināt Eiropas vienoto gaisa telpu, tajā iekļaujot Izraēlu, nolūkā pastiprināt drošību un celt vispārējo gaisa satiksmes efektivitāti, optimizēt jaudu un pēc iespējas mazināt aizkavēšanos. Šajā nolūkā Izraēla novērotāja statusā iesaistās Eiropas vienotās gaisa telpas komitejas darbā. Apvienotā komiteja pārrauga šo sadarbības procesu.

2. Ar mērķi atvieglināt Eiropas vienotās gaisa telpas tiesību aktu piemērošanu to teritorijās:

a) Izraēla veic nepieciešamos pasākumus, lai pielāgotu savas satiksmes pārvaldības institucionālās struktūras Eiropas vienotajai gaisa telpai, jo īpaši izveidojot tādu attiecīgu pārraudzības valsts struktūru, kas būtu vismaz funkcionāli neatkarīga no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem; un

b) Eiropas Savienība piesaista Izraēlu attiecīgajām funkcionālajām iniciatīvām tādās jomās kā aeronavigācijas pakalpojumi, gaisa telpa un savietojamība, kas izriet no Eiropas vienotās gaisa telpas iniciatīvas, jo īpaši izvēršot pienācīgu koordināciju *SESAR* programmas ietvaros.

3. a) Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai to attiecīgie tiesību akti, noteikumi vai procedūras kā minimumu nodrošinātu vismaz to regulatīvo prasību un standartu izpildi saistībā ar gaisa transportu, kas noteikti IV pielikuma B daļas A sadaļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

b) Līgumslēdzējas puses pieliek pūliņus, lai rīkotos saskaņā ar Eiropas Savienības regulatīvajām prasībām un standartiem attiecībā uz gaisa transportu, kuri noteikti IV pielikuma B daļas B sadaļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

16. PANTS

Vide

1. Līgumslēdzējas puses atzīst, cik liela nozīme starptautiskās aviācijas politikas izstrādē un īstenošanā ir vides aizsardzībai.

2. Līgumslēdzējas puses apstiprina, ka nolūkā samazināt civilās aviācijas ietekmi uz vidi ir nepieciešama faktiskā rīcība vispasaules, reģionālā, nacionālā un/vai vietējā mērogā.

3. Līgumslēdzējas puses atzīst, cik svarīgi ir sadarboties un daudzpusējās sarunās apspriest un censties mazināt aviācijas ietekmi uz vidi un ekonomiku, un nodrošināt, ka visi negatīvo ietekmi mazinošie pasākumi ir pilnīgi savietojami ar šā nolīguma mērķiem.

4. Neviens šā nolīguma noteikums nav interpretējams tā, lai ierobežotu kādas Līgumslēdzējas puses kompetento iestāžu pilnvaras veikt visus atbilstošos pasākumus, lai novērstu vai citādi risinātu jautājumu par gaisa transporta ietekmi uz vidi, ar noteikumu, ka šādi pasākumi tiek piemēroti neatkarīgi no valstspiederības.

5. Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai to attiecīgie tiesību akti, noteikumi vai procedūras kā minimumu nodrošinātu vismaz to regulatīvo prasību un standartu izpildi saistībā ar gaisa transportu, kas noteikti IV pielikuma C daļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

17. PANTS

Gaisa pārvadātāju atbildība

1. Līgumslēdzējas puses atkārtoti apliecina savas saistības, ko tās uzņēmušas atbilstīgi Konvencijai par dažu starptautiskā gaisa transporta noteikumu unifikāciju, kas parakstīta Monreālā 1999. gada 28. maijā (Monreālas konvencija).

2. Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai to attiecīgie tiesību akti, noteikumi vai procedūras kā minimumu nodrošinātu vismaz to regulatīvo prasību un standartu izpildi saistībā ar gaisa transportu, kas noteikti IV pielikuma D daļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

18. PANTS

Patērētāju tiesības un personas datu aizsardzība

Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai to attiecīgie tiesību akti, noteikumi vai procedūras kā minimumu nodrošinātu vismaz to regulatīvo prasību un standartu izpildi saistībā ar gaisa transportu, kas noteikti IV pielikuma E daļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

19. PANTS

Datorizētas rezervēšanas sistēmas

Līgumslēdzējas puses taisnīgi un bez diskriminācijas piemēro savus normatīvos aktus, tostarp konkurences noteikumus, datorizēto rezervēšanas sistēmu darbībai. Uz vienas Līgumslēdzējas puses datorizētajām rezervēšanas sistēmām, gaisa pārvadātājiem un ceļojumu aģentūrām attiecas tikpat labvēlīgs režīms kā tas, ko piemēro datorizētās rezervēšanas sistēmām, gaisa pārvadātājiem un ceļojumu aģentūrām, kas darbojas otras Līgumslēdzējas puses teritorijā.

20. PANTS

Sociālie aspekti

Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai to attiecīgie tiesību akti, noteikumi vai procedūras kā minimumu nodrošinātu vismaz to regulatīvo prasību un standartu izpildi saistībā ar gaisa transportu, kas noteikti IV pielikuma F daļā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

III SADAĻA

INSTITUCIONĀLIE NOTEIKUMI

21. PANTS

Interpretācija un īstenošana

1. Līgumslēdzējas puses veic visus attiecīgos pasākumus, vispārējos vai īpašos, lai nodrošinātu no nolīguma izrietošo saistību izpildi, un atturas no jebkādiem pasākumiem, kas varētu apdraudēt nolīguma mērķu sasniegšanu.

2. Katra Līgumslēdzēja puse tās teritorijā ir atbildīga par šā nolīguma pienācīgu īstenošanu un jo īpaši par to regulatīvo prasību un standartu pienācīgu piemērošanu attiecībā uz gaisa transportu, kas precizēti IV pielikumā VI pielikumā paredzētajā kārtībā.

3. Katra Līgumslēdzēja puse sniedz otrai Līgumslēdzējai pusei, ievērojot attiecīgās Līgumslēdzējas puses piemērojamās tiesību aktus, visu vajadzīgo informāciju un palīdzību gadījumā, ja minētā otra Līgumslēdzēja puse atbilstoši savām šajā nolīgumā paredzētajām pilnvarām veic izmeklēšanu par iespējamiem pārkāpumiem.

4. Kad vien Līgumslēdzējas puses rīkojas atbilstīgi ar šo nolīgumu piešķirtajām pilnvarām jautājumos, kuros otra Līgumslēdzēja puse ir ieinteresēta un kas attiecas uz otras Līgumslēdzējas puses iestādēm vai uzņēmumiem, otras Līgumslēdzējas puses kompetentajām iestādēm jābūt pilnīgi informētām un tām jābūt iespējai paust savus apsvērumus pirms galīgā lēmuma pieņemšanas.

22. PANTS

Apvienotā komiteja

1. Ar šo tiek izveidota komiteja, kuru veido Līgumslēdzēju pušu pārstāvji (turpmāk — “Apvienotā komiteja”), kas ir atbildīga par šā nolīguma administrēšanu un nodrošina tā pareizu izpildi. Šajā nolūkā tā sniedz ieteikumus un pieņem lēmumus gadījumos, ko paredz šis nolīgums.

2. Apvienotās komitejas lēmumi tiek pieņemti vienprātīgi un ir saistoši abām Līgumslēdzējām pusēm. Līgumslēdzējas puses tos īsteno saskaņā ar saviem noteikumiem.

3. Apvienotā komiteja pieņem savu reglamentu.

4. Apvienotā komiteja sanāk pēc vajadzības un vismaz vienreiz gadā. Jebkura no Līgumslēdzējām pusēm var pieprasīt sanāksmes sasaukšanu.

5. Līgumslēdzēja puse arī drīkst pieprasīt Apvienotās komitejas sanāksmes sasaukšanu, lai censtos atrisināt jebkuru jautājumu, kas attiecas uz nolīguma interpretāciju vai piemērošanu. Šādai sanāksmei ir jānotiek iespējami nekavējoties un ne vēlāk kā divus mēnešus pēc pieprasījuma saņemšanas par sanāksmes sasaukšanu, ja vien Līgumslēdzējas puses nevienojas citādi.

6. Šā nolīguma pareizas īstenošanas nolūkā Līgumslēdzējas puses apmainās ar informāciju un pēc jebkuras Līgumslēdzējas puses pieprasījuma apspriežas Apvienotajā komitejā.

7. Ja pēc kādas Līgumslēdzējas puses ieskatiem otra Līgumslēdzēja puse pienācīgi nepilda Apvienotās komitejas lēmumu, tā var prasīt, lai šo jautājumu izskata Apvienotajā komitejā. Ja Apvienotā komiteja nespēj atrisināt šo jautājumu divu mēnešu laikā pēc tā iesniegšanas, pieprasītāja Līgumslēdzēja puse drīkst īstenot attiecīgus aizsargpasākumus saskaņā ar 24. pantu.

8. Apvienotās komitejas lēmumos jāmin datums, kad tos īsteno Līgumslēdzējas puses, un jebkāda cita informācija, kas var attiekties uz uzņēmējiem.

9. Neskarot 2. punktu, ja Apvienotā komiteja nav pieņēmusi lēmumu par kādu tai iesniegto jautājumu sešu mēnešu laikā pēc jautājuma iesniegšanas datuma, Līgumslēdzējas puses drīkst veikt piemērotus pagaidu aizsargpasākumus saskaņā ar 24. pantu.

10. Apvienotā komiteja izskata jautājumus saistībā ar divpusējām investīcijām vairākuma līdzdalību vai izmaiņām Līgumslēdzēju pušu gaisa pārvadātāju faktiskā kontrolē.

11. Apvienotā komiteja arī izvērs šādas darbības,

a) pildot savas īpašās funkcijas saistībā ar regulatīvās sadarbības procesu, kā norādīts nolīguma II sadaļā;

b) veicinot informācijas apmaiņu speciālistu līmenī par jauniem tiesību aktiem vai likumdošanas iniciatīvām un norisēm, tostarp aizsardzības, drošības, vides, aviācijas infrastruktūras (arī attiecībā uz laika nišām), konkurences apstākļu, kā arī patērētāju aizsardzības jomā;

c) regulāri pārbaudot nolīguma sociālo ietekmi tā īstenošanas gaitā, jo īpaši nodarbinātības jomā, un izstrādājot veidu, kā atbilstīgi jāreaģē uz problēmām, kas atzītas par pamatotām;

d) ar vienprātīgu lēmumu vienojoties par priekšlikumiem, stratēģijām vai tādiem procedurāla rakstura dokumentiem, kas tieši saistīti ar šā nolīguma darbību;

e) apsverot iespējamās jomas nolīguma turpmākai izvērsšanai, arī ieteikumus par nolīguma grozījumiem, un

f) administrējot IV pielikuma A.1. sadaļas piemērošanu (to gaisa pārvadātāju saraksts, kam noteikts darbības aizliegums).

12. Pusēm ir kopīgs mērķis — maksimāli palielināt ieguvumu abu pušu patērētājiem, gaisa pārvadātājiem, darbaspēkam un sabiedrībai, šā nolīguma piemērošanas jomā ietverot arī trešās valstis. Šajā nolūkā Apvienotā komiteja izstrādās priekšlikumu par nosacījumiem un procedūram, tostarp par jebkādiem grozījumiem, kas būtu jāizdara šajā nolīgumā, lai trešās valstis varētu tam pievienoties.

23. PANTS

Strīdu atrisināšana un izšķiršana

1. Jebkura no Līgumslēdzējām pusēm ar diplomātiskiem līdzekļiem var vērsties saskaņā ar Asociācijas nolīgumu izveidotajā Asociācijas padomē ar lūgumu izskatīt jebkuru strīdu saistībā ar šā nolīguma piemērošanu vai interpretāciju, kas nav atrisināts saskaņā ar 22. pantu. Šā panta nolūkos saskaņā ar Asociācijas nolīgumu izveidotā Asociācijas padome darbojas kā Apvienotā komiteja.

2. Asociācijas padome var strīdu izšķirt, pieņemot lēmumu.

3. Līgumslēdzējas puses veic nepieciešamos pasākumus, lai īstenotu 2. punktā minēto lēmumu.

4. Ja Līgumslēdzējas puses nespēj strīdu izšķirt saskaņā ar 2. punktu, strīds pēc jebkuras Līgumslēdzējas puses prasības tiek iesniegts šķīrējtiesai, kuru veido trīs šķīrējtiesneši saskaņā ar turpmāk noteikto procedūru:

a) katra Līgumslēdzēja puse ieceļ šķīrējtiesnesi sešdesmit (60) dienās pēc dienas, kad tā saņēmusi paziņojumu par prasību izšķirt strīdu no šķīrējtiesas, pie kuras ar diplomātiskiem līdzekļiem vērsusies otra Līgumslēdzēja puse; trešo šķīrējtiesnesi sešdesmit (60) papildu dienās ieceļ puses. Ja viena no Līgumslēdzējām pusēm nav iecēlusi šķīrējtiesnesi noteiktajā laika posmā vai ja trešais šķīrējtiesnesis nav iecelts noteiktajā laikposmā, katra Līgumslēdzēja puse var pieprasīt Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (ICAO) Padomes priekšsēdētājam iecelt šķīrējtiesnesi vai šķīrējtiesnešus atkarā no konkrētā gadījuma;

b) trešajam šķīrējtiesnesim, kas iecelts saskaņā ar a) apakšpunkta noteikumiem, jābūt tādas trešās valsts valstspiederīgajam, kam šā šķīrējtiesneša iecelšanas laikā ir diplomātiskas attiecības ar katru no Līgumslēdzējām pusēm un jāpilda šķīrējtiesas priekšsēdētāja funkcijas;

c) šķīrējtiesa pieņem savu reglamentu; un

d) saskaņā ar šķīrējtiesas galīgo lēmumu strīda izšķiršanas izmaksas tiek sadalītas vienādi starp Līgumslēdzējām pusēm.

5. Pēc Līgumslēdzējas puses pieprasījuma šķīrējtiesa var likt otrai Līgumslēdzējai pusei īstenot pagaidu korektīvus pasākumus līdz galīgā šķīrējtiesas lēmuma pieņemšanai.

6. Šķīrējtiesa visus pagaidu lēmumus vai galīgos lēmumus cenšas pieņemt vienprātīgi. Ja panākt vienprātīgu lēmumu nav iespējams, šķīrējtiesa savus lēmumus pieņem ar balsu vairākumu.

7. Ja viena Līgumslēdzēja puse nerīkojas saskaņā ar šķīrējtiesas lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šā panta noteikumiem, trīsdesmit (30) dienās no iepriekš minētā lēmuma paziņošanas, otra Līgumslēdzēja puse drīkst, kamēr vien šis lēmums joprojām netiek ievērots, ierobežot, apturēt vai atsaukt tiesības vai privilēģijas, kuras tā saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem piešķirusi vainīgajai Līgumslēdzējai pusei.

24. PANTS

Aizsargpasākumi

1. Līgumslēdzējas puses veic jebkurus vispārīgus vai konkrētus pasākumus, kas vajadzīgi saistību izpildei saskaņā ar šo nolīgumu. Tās gādā par to, lai tiktu sasniegti šajā nolīgumā noteiktie mērķi.

2. Ja kāda Līgumslēdzēja puse uzskata, ka otra Līgumslēdzēja puse nepilda kādu pienākumu saskaņā ar šo nolīgumu, tā var veikt attiecīgus pasākumus. Aizsargpasākumi ir ierobežoti attiecībā uz to darbības jomu un termiņu tā, kā tas ir noteikti nepieciešams, lai atrisinātu situāciju vai saglabātu šā nolīguma līdzsvaru. Priekšroka ir pasākumiem, kas vismazāk traucē šā nolīguma darbību.

3. Līgumslēdzēja puse, kas apsver iespēju veikt aizsargpasākumus, ar Apvienotās komitejas starpniecību informē otru Līgumslēdzēju pusi un sniedz visu atbilstošu informāciju.

4. Līgumslēdzējas puses nekavējoties sāk apspriedes Apvienotajā komitejā, lai rastu visiem pieņemamu risinājumu.

5. Neskarot 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu, 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu, kā arī 13. un 14. pantu, attiecīgā Līgumslēdzēja puse nedrīkst veikt aizsargpasākumus, kamēr nav pagājis viens mēnesis pēc paziņojuma izdarīšanas saskaņā ar 3. punktu, ja vien apspriešanās procedūra saskaņā ar 4. punktu nav pabeigta pirms noteiktā laika ierobežojuma beigām.

6. Attiecīgā Līgumslēdzēja puse bez kavēšanās informē Apvienoto komiteju par īstenotajiem pasākumiem un sniedz visu attiecīgo informāciju.

7. Jebkāda darbība, kas uzsākta saskaņā ar šā panta noteikumiem, tiek atcelta, tiklīdz vainīgā Līgumslēdzēja puse nodrošina šā nolīguma noteikumu izpildi.

25. PANTS

Nolīguma ģeogrāfiskā darbības joma

Līgumslēdzējas puses apņemas risināt pastāvīgu dialogu, lai nodrošinātu šā nolīguma atbilstību Barselonas procesam un censtos sasniegt galīgo mērķi — Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu kopējās aviācijas telpas izveidi. Tāpēc saskaņā ar 22. panta 11. punktu Apvienotajā komitejā tiks apspriesta iespēja savstarpēji vienoties par grozījumiem, lai ņemtu vērā līdzīga veida Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīgumus.

26. PANTS

Saistība ar citiem nolīgumiem

1. Šā nolīguma noteikumi ir noteicošie attiecībā pret atbilstīgajiem noteikumiem līdz šim spēkā esošajos divpusējos nolīgumos un nolīgumos starp Izraēlu un dalībvalstīm. Tomēr neatkarīgi no jebkura šā nolīguma noteikuma var turpināt izmantot jau iegūtās satiksmes tiesības, drošības pasākumus, kuru pamats ir minētie divpusējie nolīgumi vai citas vienošanās, kas neietilpst šā nolīguma piemērošanas jomā, vai vienošanās, kas piedāvā labvēlīgāku režīmu. Ciktāl ir runa par gaisa pārvadātājiem, šādas tiesības un vienošanās var turpināt izmantot:

a) Eiropas Savienības gaisa pārvadātāji — ar noteikumu, ka šo tiesību vai citu vienošanos izpildē starp Eiropas Savienības gaisa pārvadātājiem nav diskriminācijas valstspiederības dēļ;

b) Izraēlas Valsts gaisa pārvadātāji.

2. Ja Līgumslēdzējas puses kļūst par cita daudzpusēja nolīguma pusēm vai apstiprina ICAO vai citas starptautiskas organizācijas pieņemtu lēmumu, kas skar šajā nolīgumā ietvertos jautājumus, tās apspriežas Apvienotajā komitejā, lai noteiktu, vai ir nepieciešama šā nolīguma pārskatīšana, lai šādus apstākļus ņemtu vērā.

3. Šis nolīgums neskar nekādus abu Līgumslēdzēju pušu lēmumus īstenot turpmākus ieteikumus, ar kuriem var nākt klajā Starptautiskā civilās aviācijas organizācija (ICAO). Līgumslēdzējas puses neatsaucas uz šo nolīgumu, ne arī kādu tā daļu, lai pamatotu iebildumu pret alternatīvas politikas izskatīšanu ICAO attiecībā uz jebkuru jautājumu, uz kuru attiecas šis nolīgums.

4. Līgumslēdzējas puses vienojas par to, ka ierobežojumi vai aizliegumi nebūs šķērslis tam, lai nākotnē noslēgtu vienošanās drošības jautājumos starp Izraēlas Valsts valdību un ikvienu Eiropas Savienības dalībvalsts valdību ar drošību saistītajās jomās, kas neietilpst ES ekskluzīvā kompetencē. Tomēr Līgumslēdzējas puses vienojas, i) ja vien iespējams un saskaņā ar 14. panta 5. punktu, privileģēt ES līmeņa drošības nolīgumu noslēgšanu, un ii) sniegt Apvienotajai komitejai attiecīgo informāciju par minētajiem divpusējiem drošības nolīgumiem atbilstīgi 14. panta 14. punkta nosacījumiem.

27. PANTS

Grozījumi

1. Ja viena Līgumslēdzēja puse vēlas pārskatīt šā nolīguma noteikumus, tā attiecīgi par to paziņo Apvienotajai komitejai. Šā nolīguma grozījumi stājas spēkā tā, kā noteikts 30. pantā.

2. Apvienotā komiteja pēc kādas Līgumslēdzējas puses priekšlikuma un saskaņā ar šo pantu drīkst grozīt šā nolīguma pielikumus.

3. Šis nolīgums neskar katras Līgumslēdzējas puses tiesības saskaņā ar nediskriminācijas principu un šā nolīguma noteikumiem vienpusēji pieņemt jaunus tiesību aktus vai grozīt spēkā esošos tiesību aktus gaisa transporta jomā, kas minēti IV pielikumā, ievērojot nediskriminācijas principu un saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem.

4. Ja kāda no Līgumslēdzējām pusēm apsver iespēju pieņemt jaunus tiesību aktus vai grozīt spēkā esošus tiesību aktus gaisa transporta jomā, kas minēti IV pielikumā, tā attiecīgi un pēc iespējas informē otro Līgumslēdzēju pusi. Sniedzot minēto informāciju un ja kāda no Līgumslēdzējām pusēm to pieprasa, Apvienotajā komitejā var notikt iepriekšēja viedokļu apmaiņa.

5. Katra Līgumslēdzēja puse regulāri, un, tiklīdz kā pienākas, informē otru Līgumslēdzēju pusi par jaunpieņemto tiesību aktu vai to esošu tiesību aktu grozījumu gaisa transporta jomā vai kādā no saistītajām jomām, kas minēti IV pielikumā. Šādu informāciju sniedz Apvienotajā komitejā. Pēc jebkuras Līgumslēdzējas puses lūguma Apvienotā komiteja sešdesmit dienās rīko viedokļu apmaiņu par šā jaunā tiesību akta vai grozījuma ietekmi uz šā nolīguma pareizu darbību.

6. Apvienotā komiteja nolūkā nodrošināt pareizu šā nolīguma darbību:

a) pieņem lēmumu, ar kuru pārskata šā nolīguma IV pielikumu un/vai VI pielikumu tā, lai tajā vajadzības gadījumā, pamatojoties uz savstarpības principu, iestrādātu attiecīgo jauno tiesību aktu vai grozījumu, vai

b) pieņem lēmumu, lai attiecīgais jaunais tiesību akts vai grozījums būtu uzskatāms par atbilstīgu šim nolīgumam, vai

c) pieņem lēmumu īstenot jebkādus citus pasākumus, kas īstenojami pieņemamā termiņā, attiecībā uz konkrēto jauno tiesību aktu vai grozījumu.

28. PANTS

Nolīguma darbības izbeigšana

1. Šis nolīgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku.

2. Jebkura puse jebkurā laikā ar diplomātiskiem līdzekļiem var darīt zināmu otrai Līgumslēdzējai pusei lēmumu izbeigt šā nolīguma darbību. Šādu paziņojumu vienlaikus nosūta ICAO. Nolīguma darbība beidzas pusnaktī pēc Griničas laika Starptautiskās gaisa transporta asociācijas (IATA) satiksmes sezonas beigās vienu gadu pēc dienas, kad iesniegts rakstveida paziņojums par izbeigšanu, ja vien paziņojums netiek atsaukts, Līgumslēdzējām pusēm par to savstarpēji vienojoties līdz šā laika posma beigām.

29. PANTS

Reģistrēšana Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā
un Apvienoto Nāciju Organizācijas Sekretariātā

Šo nolīgumu un visus tā grozījumus reģistrē ICAO un Apvienoto Nāciju Organizācijas Sekretariātā.

30. PANTS

Piemērošana un stāšanās spēkā

1. Ar dienu, kad Līgumslēdzējas puses šo nolīgumu parakstījušas, to piemēro pagaidu kārtā saskaņā ar Līgumslēdzēju pušu valsts tiesību aktiem.

2. Šis nolīgums stājas spēkā vienu mēnesi pēc dienas, kad ar pēdējo diplomātisko notu ir pabeigta Līgumslēdzēju pušu notu apmaiņa, apliecinot, ka ir pabeigtas visas procedūras, kas vajadzīgas, lai nolīgums stātos spēkā. Šīs notu apmaiņas nolūkā Izraēla iesniedz Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam savu diplomātisko notu, ko tā nosūtījusi Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm, bet Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariāts iesniedz Izraēlai Eiropas Savienības un tās dalībvalstu diplomātisko notu. Eiropas Savienības un tās dalībvalstu diplomātiskajā notā ir iekļauti visu dalībvalstu paziņojumi, apstiprinot, ka ir pabeigtas to procedūras, kas vajadzīgas, lai šis nolīgums stātos spēkā.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo nolīgumu.

Luksemburgā, divi tūkstoši trīspadsmitā gada desmitajā jūnijā, kas atbilst ebreju kalendāra pieci tūkstoši septiņi simti septiņdesmit trešā gada tammuza mēneša otrajai dienai, divos oriģināleksempļāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru valodā un ivritā; visi teksti ir vienlīdz autentiski.

Latvijas Republikas vārdā
Viktors Valainis,
Latvijas Republikas
Satiksmes ministrijas
parlamentārais sekretārs

Līgumslēdzēju Pušu pārstāvju
parakstus apliecinājis nolīguma
depozitārija pārstāvis
J. Pietras,
ģenerāldirektors

SASKAŅOTIE PAKALPOJUMI UN NOTEIKTIE MARŠRUTI

1. Uz šo pielikumu attiecas pārejas noteikumi, kas minēti šā nolīguma II pielikumā.

2. Katra Līgumslēdzēja puse piešķir otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātājiem tiesības nodrošināt gaisa pārvadājumu pakalpojumus šādos maršrutos.

a) Eiropas Savienības gaisa pārvadātājiem:

punkti Eiropas Savienībā — viens vai vairāki savienojuma punkti *Euromed* valstīs*, *ECAA* valstīs** vai valstīs, kas minētas III pielikumā, — viens vai vairāki punkti Izraēlā;

b) Izraēlas gaisa pārvadātājiem:

punkti Izraēlā — viens vai vairāki savienojuma punkti *Euromed* valstīs, *ECAA* valstīs vai valstīs, kas minētas III pielikumā, — viens vai vairāki punkti Eiropas Savienībā.

3. Izraēlas gaisa pārvadātāju gadījumā pakalpojumiem, kurus ekspluatē saskaņā ar šā pielikuma 2. punktu, jāsākas un jābeidzas Izraēlas teritorijā, bet Eiropas Savienības gaisa pārvadātāju gadījumā — Eiropas Savienības teritorijā.

4. Katras Līgumslēdzējas puses aviokompānijas jebkurā lidojumā vai visos lidojumos pēc saviem ieskatiem var:

a) veikt lidojumus vienā vai abos virzienos;

b) apvienot dažādus reisa numurus vienā gaisa kuģa lidojumā;

c) apkalpot savienojuma punktus, kā precizēts šā pielikuma 2. punktā, kā arī punktus Līgumslēdzēju pušu teritorijās jebkurā kombinācijā un secībā;

d) izlaist nosēšanos kādā punktā vai punktos;

e) pārcelt satiksmi no jebkura tās gaisa kuģa uz citu tās gaisa kuģi jebkurā punktā;

f) veikt starpnosēšanos jebkurā punktā, kas atrodas kādas vienas vai otras Līgumslēdzējas puses teritorijā vai ārpus tās, neskarot šā nolīguma 2. panta 2. punktu;

g) veikt tranzīta satiksmi caur otras Līgumslēdzējas puses teritoriju; un

* “EUROMED” valstis ir Maroka, Alžīrija, Tunisija, Lībija, Ēģipte, Libāna, Jordānija, Izraēla, Okupētā Palestīnas teritorija, Sīrija un Turcija.

** “ECAA valstis” ir valstis, kas piedalās daudzpusējā nolīgumā par Eiropas Kopējās aviācijas telpas izveidi: Eiropas Savienības dalībvalstis, Albānijas Republika, Bosnija un Hercegovina, Horvātijas Republika, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Islandes Republika, Melnkalnes Republika, Norvēģijas Karaliste, Serbijas Republika un Kosova saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 1244.

h) apvienot pārvadājumus vienā gaisa kuģī neatkarīgi no tādu pārvadājumu izcelsmes.

5. Katra Līgumslēdzēja puse ļauj katram gaisa pārvadātājam noteikt tā piedāvāto starptautisko gaisa pārvadājumu biežumu un kapacitāti, pamatojoties uz komerciāliem apsvērumiem tirgū. Atbilstīgi šīm tiesībām neviena no Līgumslēdzējām pusēm nedrīkst vienpusēji ierobežot attiecīgo pārvadājumu pakalpojumu apjomu, biežumu vai regularitāti vai otras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāju ekspluatēto gaisa kuģu tipu vai tipus, izņemot gadījumus, kad tas saistīts ar muitas, tehniskiem, darbības, vides un veselības aizsardzības apsvērumiem, vai piemērojot šā nolīguma 7. pantu.

6. Katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāji, tostarp piemērojot sadarbības (“code share”) lidojumu nosacījumus, var apkalpot jebkuru punktu, kas atrodas trešā valstī un kas neietilpst konkrētā maršrutā, ar noteikumu, ka tie neizmanto piektās brīvības tiesības.

7. Neatkarīgi no jebkuriem citiem šā pielikuma noteikumiem šis nolīgums nepiešķir tiesības, ar kurām tiktu atļauts veikt starptautiskos gaisa pārvadājumus uz tādas trešās valsts teritoriju / no šādas teritorijas / vai šādu teritoriju šķērsojot, kam nav diplomātisku attiecību ar visām Līgumslēdzējām pusēm.

PĀREJAS NOTEIKUMI

1. Neatkarīgi no šā pielikuma 2. un 3. punkta visas tiesības, tostarp satiksmes tiesības, un tādus izdevīgākus režīmus, kas jau ir piešķirti ar divpusējiem nolīgumiem vai vienošanos starp Izraēlu un Eiropas Savienības dalībvalstīm, kuri ir spēkā šā nolīguma parakstīšanas dienā, turpina izmantot saskaņā ar šā nolīguma 3. panta noteikumiem. Ciktāl ir runa par gaisa pārvadātājiem, šādas tiesības un vienošanās var turpināt izmantot:

a) Eiropas Savienības gaisa pārvadātāji — ar noteikumu, ka šo tiesību vai citu vienošanos izpildē starp Eiropas Savienības gaisa pārvadātājiem nav diskriminācijas valstspiederības dēļ;

b) Izraēlas Valsts gaisa pārvadātāji.

2. Attiecībā uz pasažieru, kravas un/vai pasta pārvadājumiem, atsevišķi vai kopā, Izraēlas un Eiropas Savienības dalībvalstu gaisa pārvadātāji ir tiesīgi izmantot 3. un 4. brīvības tiesības konkrētos maršrutos, piemērojot šādus pārejas noteikumus:

a) no nolīguma parakstīšanas dienas un tikai attiecībā uz regulāru gaisa satiksmi:

i. attiecībā uz katru maršrutu, izņemot V pielikumā precizētos maršrutos, gaisa pārvadātāji, kam ir attiecīga atļauja, ir tiesīgi apkalpot tik lielu skaitu lidojumu nedēļā, kāds pieejams saskaņā ar attiecīgajiem piemērojamajiem divpusējiem nolīgumiem vai vienošanos, vai arī septiņas (7) reizes nedēļā, atkarībā no tā, kas ir vairāk; un

ii. attiecībā uz V pielikumā precizētajiem maršrutiem — gaisa pārvadātāji, kam ir attiecīga atļauja, ir tiesīgi apkalpot tik lielu skaitu lidojumu nedēļā, kāds norādīts V pielikumā.

No šā līguma parakstīšanas dienas netiek noteikti ierobežojumi attiecībā uz to, cik liels skaits katras Līgumslēdzējas puses gaisa pārvadātāju, kam ir attiecīga atļauja, var nodrošināt lidojumus katrā attiecīgā maršrutā.

b) No tās *IATA* vasaras sezonas pirmās dienas, kas ir pirmā vasaras sezona pēc šā nolīguma parakstīšanas datuma, turklāt vienīgi attiecībā uz regulāriem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, — gaisa pārvadātāji, kam ir attiecīga atļauja, ir tiesīgi apkalpot:

i. attiecībā uz maršrutiem, kas precizēti šā nolīguma V pielikuma A daļā, — trīs (3) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret V pielikuma A daļā precizēto lidojumu skaitu nedēļā; un

ii. attiecībā uz visiem pārējiem maršrutiem, tostarp maršrutiem, kas precizēti V pielikuma B daļā, — septiņus (7) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš a) apakšpunkta i. ievilkumā un a) apakšpunkta ii. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas.

c) No tās *IATA* vasaras sezonas pirmās dienas, kas ir otrā vasaras sezona pēc šā nolīguma parakstīšanas datuma, turklāt vienīgi attiecībā uz regulāriem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, — gaisa pārvadātāji, kam ir attiecīga atļauja, ir tiesīgi apkalpot:

i. attiecībā uz maršrutiem, kas precizēti šā nolīguma V pielikuma A daļā, — trīs (3) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš b) apakšpunkta i. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas; un

ii. attiecībā uz visiem pārējiem maršrutiem, tostarp maršrutiem, kas precizēti V pielikuma B daļā, — septiņus (7) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš b) apakšpunkta ii. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas.

d) Piemērojot turpmāk izklāstīto 4. punktu, no tās *IATA* vasaras sezonas pirmās dienas, kas ir trešā vasaras sezona pēc šā nolīguma parakstīšanas datuma, turklāt vienīgi attiecībā uz regulāriem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, — gaisa pārvadātāji, kam ir attiecīga atļauja, ir tiesīgi apkalpot:

i. attiecībā uz maršrutiem, kas precizēti šā nolīguma V pielikuma A daļā, — četrus (4) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš c) apakšpunkta i. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas; un

ii. attiecībā uz visiem pārējiem maršrutiem, tostarp maršrutiem, kas precizēti V pielikuma B daļā, — septiņus (7) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš c) apakšpunkta ii. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas.

e) No tās *IATA* vasaras sezonas pirmās dienas, kas ir ceturta vasaras sezona pēc šā nolīguma parakstīšanas datuma, turklāt vienīgi attiecībā uz regulāriem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, — gaisa pārvadātāji, kam ir attiecīga atļauja, ir tiesīgi apkalpot:

i. attiecībā uz maršrutiem, kas precizēti šā nolīguma V pielikuma A daļā, — četrus (4) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš d) apakšpunkta i. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas; un

ii. attiecībā uz visiem pārējiem maršrutiem, tostarp maršrutiem, kas precizēti V pielikuma B daļā, — septiņus (7) papildu lidojumus nedēļā attiecībā pret to lidojumu skaitu nedēļā, kas izriet no iepriekš d) apakšpunkta ii. ievilkumā izklāstīto noteikumu piemērošanas.

f) No tās *IATA* vasaras sezonas pirmās dienas, kas ir piektā vasaras sezona pēc šā nolīguma parakstīšanas datuma, piemēro I pielikuma noteikumus, un Līgumslēdzēju pušu gaisa pārvadātāji ir tiesīgi brīvi izmantot 3. un 4. brīvības tiesības konkrētos maršrutos bez jebkādiem ierobežojumiem attiecībā uz kapacitāti, lidojumu skaitu nedēļā vai pakalpojumu regularitāti.

3. Attiecībā uz neregulāriem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem:

a) no šā nolīguma parakstīšanas dienas — neregulāru gaisa pārvadājumu pakalpojumu nodrošināšanai joprojām ir nepieciešams Līgumslēdzēju pušu attiecīgo iestāžu apstiprinājums, kas šādu pieteikumu izskatīs labvēlīgi; un

b) no datuma, kas minēts iepriekš 2. punkta f) apakšpunktā, piemēro I pielikuma noteikumus, un Līgumslēdzēju pušu gaisa pārvadātāji ir tiesīgi brīvi izmantot 3. un 4. brīvības tiesības konkrētos maršrutos bez jebkādiem ierobežojumiem attiecībā uz kapacitāti, lidojumu skaitu nedēļā, to gaisa pārvadātāju skaitu, kam ir attiecīga atļauja, vai pakalpojumu regularitāti.

4. Pirms datuma, kas minēts šā pielikuma 2. punkta d) apakšpunktā, Apvienotā komiteja tiekas, lai pārskatītu šā nolīguma īstenošanu un izvērtētu, kāda ir šajā pielikumā aprakstītā pārejas perioda divu pirmo posmu komerciālā ietekme. Pamatojoties uz šādu novērtējumu un neskarot Apvienotās komitejas kompetenci saskaņā ar šā nolīguma 22. pantu, Apvienotā komiteja ar vienprātīgu lēmumu var nolemt:

a) atlikt uz vēlāku laiku, par kuru tās savstarpēji vienojas, bet kas nedrīkst būt ilgāks par diviem gadiem, 2. punkta d) apakšpunkta, 2. punkta e) apakšpunkta un 2. punkta f) apakšpunkta piemērošanu konkrētos maršrutos gadījumā, ja iepriekš minētajā novērtējumā ir izrādījies, ka regulārajiem gaisa pārvadājumu pakalpojumiem noteiktie ierobežojumi ir apietī, sniedzot neregulāros gaisa pārvadājumu pakalpojumus, vai ja Līgumslēdzēju pušu gaisa pārvadātāju nodrošinātajā satiksmes apjomā ir izveidojies tāds būtisks līdzsvara trūkums, kas varētu apdraudēt konkrēto gaisa pārvadājumu pakalpojumu nepārtrauktību; vai

b) palielināt papildu lidojumu skaitu, kas noteikti 2. punkta d) apakšpunkta i. ievilkumā un 2. punkta e) apakšpunkta i. ievilkumā.

Ja Apvienotajai komitejai neizdodas panākt vienošanos, Līgumslēdzēja puse var pieņemt attiecīgus aizsargpasākumus atbilstoši šā nolīguma 24. pantam.

5. To, kā Izraēla īsteno un piemēro regulatīvās prasības un standartus, kas paredzēti IV pielikumā minētajos Eiropas Savienības tiesību aktos par gaisa transportu, apstiprina ar Apvienotās komitejas lēmumu, pamatojoties uz Eiropas Savienības veiktu novērtējumu. Šādu novērtējumu veic agrākajā no turpmāk minētajiem gadījumiem: i) dienā, kad Izraēla paziņo Apvienotajai komitejai, ka tā ir pabeigusi harmonizācijas procesu, pamatojoties uz šā nolīguma IV pielikumu, vai ii) trīs gadus pēc šā nolīguma stāšanās spēkā.

6. Neatkarīgi no šā nolīguma I pielikuma noteikumiem un neskarot šā nolīguma 26. panta 1. punktu un šā pielikuma 1. punktu, līdz tiek pieņemts 5. punktā minētais lēmums, Līgumslēdzēju pušu pārvadātājiem nav tiesību izmantot piektās brīvības tiesības, tostarp maršrutos starp punktiem Eiropas Savienības teritorijā, ja ir runa par saskaņotu pakalpojumu apkalpošanu konkrētos maršrutos.

III PIELIKUMS

SARAKSTS AR VALSTĪM, KAS MINĒTAS NOLĪGUMA
3., 4. UN 8. PANTĀ, KĀ ARĪ I PIELIKUMĀ.

Islandes Republika (saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas līgumu).

Lihtenšteinas Firstiste (saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas līgumu).

Norvēģijas Karaliste (saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas līgumu).

Šveices Konfederācija (saskaņā ar Eiropas Kopienas un Šveices Konfederācijas nolīgumu par gaisa transportu).

NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ CIVILO AVIĀCIJU

Šajā nolīgumā minētās regulatīvās prasības un standartus, kam jābūt līdzvērtīgiem Eiropas Savienības tiesību aktiem, pieņem, pamatojoties uz šādiem turpmāk norādītiem aktiem. Gadījumos, kad atsevišķi tiesību akti ir īpaši jāpielāgo, tas ir attiecīgi norādīts. Līdzvērtīgās regulatīvās prasības un standartus piemēro saskaņā ar VI pielikumu, izņemot gadījumus, kad šajā pielikumā vai II pielikumā attiecībā uz pārejas noteikumiem norādīts citādi.

A. LIDOJUMU DROŠĪBA

A.1 To gaisa pārvadātāju saraksts, kam noteikts darbības aizliegums

Izraēla pēc iespējas nekavējoties pieņem pasākumus, kas atbilst ES dalībvalstu pieņemtajiem pasākumiem, pamatojoties uz to gaisa pārvadātāju sarakstu, kam drošības apsvērumu dēļ piemērots darbības aizliegums.

Pasākumus pieņem, ievērojot attiecīgos noteikumus par to gaisa pārvadātāju saraksta sagatavošanu un publicēšanu, kam piemērots darbības aizliegums, un prasību informēt gaisa transporta pasažierus par viņu lidojumu apkalpojošā gaisa pārvadātāja identitāti, kā noteikts šādos ES tiesību aktos:

Nr. 2111/2005

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2111/2005 (2005. gada 14. decembris) par darbības aizliegumam Kopienā pakļauto gaisa pārvadātāju Kopienas saraksta izveidi un gaisa transporta pasažieru informēšanu par apkalpojošā gaisa pārvadātāja identitāti un par Direktīvas 2004/36/EK 9. panta atcelšanu

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 13. pants, pielikums

Nr. 473/2006

Komisijas Regula (EK) Nr. 473/2006 (2006. gada 22. marts), ar kuru nosaka īstenošanas noteikumus darbības aizliegumam Kopienā pakļauto gaisa pārvadātāju Kopienas sarakstam, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005 II nodaļā

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 6. pants, A līdz C pielikums

Nr. 474/2006

Komisijas Regula (EK) Nr. 474/2006 (2006. gada 22. marts) par darbības aizliegumam Kopienā pakļauto gaisa pārvadātāju Kopienas saraksta izveidi, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005 II nodaļā,

kurā regulāri izdara grozījumus ar Komisijas regulām

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 3. pants, A un B pielikums

Ja kāds pasākums Izraēlai sagādā nopietnas problēmas, Izraēla var apturēt tā piemērošanu, bet tai bez nepamatotas kavēšanās ir jāvēršas ar šo jautājumu Apvienotajā komitejā atbilstoši šā nolīguma 22. panta 11. punkta f) apakšpunktam.

A.2 Nelaiemes gadījumu/incidentu izmeklēšana un ziņošana par notikumiem

A.2.1: Nr. 996/2010

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 996/2010 (2010. gada 20. oktobris) par nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK

Attiecīgie noteikumi: 1.–5. pants, 8. pants–18. panta 2. punkts, 20.–21. pants, 23. pants, pielikums

A.2.2: Nr. 2003/42

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/42/EK (2003. gada 13. jūnijs) attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā

Attiecīgie noteikumi: 1.–6., 8.–9. pants

B. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

PAMATREGULAS

A sadaļa:

B.1: Nr. 549/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 549/2004 (2004. gada 10. marts), ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai (pamatregula)

Attiecīgie noteikumi: 1. panta 1.–3. punkts, 2. pants, 4. panta 1.–4. punkts, 9.–10. pants, 11. panta 1.–2. punkts, 11. panta 3. punkta b) apakšpunkts, 11. panta 3. punkta d) apakšpunkts, 11. panta 4.–6. punkts, 13. pants

B.2: Nr. 550/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 550/2004 (2004. gada 10. marts) par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (Pakalpojumu sniegšanas regula)

Attiecīgie noteikumi: 2. panta 1.–2. punkts, 2. panta 4.–6. punkts, 4. pants, 7. panta 1.–2. punkts, 7. panta 4.–5. punkts, 7. panta 7. punkts, 8. panta 1. punkts, 8. panta 3.–4. punkts, 9. pants, 10.–11. pants, 12. panta 1.–4. punkts, 18. panta 1.–2. punkts, II pielikums

B.3: Nr. 551/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 551/2004 (2004. gada 10. marts) par gaisa telpas organizāciju un izmantošanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (gaisa telpas regula)

Attiecīgie noteikumi: 1. pants, 3.a pants, 4. pants, 6. panta 1.–5. punkts, 6. panta 7. punkts, 7. panta 1. punkts, 7. panta 3. punkts, 8. pants

B.4: Nr. 552/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 552/2004 (2004. gada 10. marts) par Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla savietojamību (savietojamības regula)

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 3. pants, 4. panta 2. punkts, 5.–6.a pants, 7. panta 1. punkts, 8. pants, I līdz V pielikums

Regulas Nr. 549/2004 līdz Nr. 552/2004, kurās grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1070/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko groza Regulas (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004, (EK) Nr. 551/2004 un (EK) Nr. 552/2004, lai uzlabotu Eiropas aviācijas sistēmas darbību un ilgtspējību

B.5: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 216/2008 (2008. gada 20. februāris) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK

ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1108/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 216/2008 lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā un atceļ Direktīvu 2006/23/EK

Attiecīgie noteikumi: 3. pants, 8.b panta 1.–3. punkts, 8.b panta 5.–6. punkts, 8.c panta 1.–10. punkts, Vb pielikums

B sadaļa:

B.2: Nr. 550/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 550/2004 (2004. gada 10. marts) par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (Pakalpojumu sniegšanas regula)

Attiecīgie noteikumi: 2. panta 3. punkts, 7. panta 6. punkts, 7. panta 8. punkts, 8. panta 2. punkts, 8. panta 5. punkts, 9.a panta 1. līdz 5. punkts, 13. pants

B.3: Nr. 551/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 551/2004 (2004. gada 10. marts) par gaisa telpas organizāciju un izmantošanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (gaisa telpas regula)

Attiecīgie noteikumi: 3. pants, 6. panta 6. punkts

Regulas Nr. 549/2004 līdz Nr. 552/2004, kurās grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1070/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko groza Regulas (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004, (EK) Nr. 551/2004 un (EK) Nr. 552/2004, lai uzlabotu Eiropas aviācijas sistēmas darbību un ilgtspējību

B.5: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 216/2008 (2008. gada 20. februāris) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK

ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1108/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 216/2008 lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā un atceļ Direktīvu 2006/23/EK

Attiecīgie noteikumi: 8.b panta 4. punkts, 8.c panta 10. punkts, Vb pielikuma 4. punkts

ĪSTENOŠANAS NOTEIKUMI

Turpmāk norādītie tiesību akti ir piemērojami un saistoši, izņemot gadījumus, ja VI pielikumā noteikts citādi attiecībā uz līdzvērtīgām regulatīvajām prasībām un standartiem saistībā ar pamatregulām:

Pamatregula (Regula (EK) Nr. 549/2004)

– Komisijas Regula (ES) Nr. 691/2010 (2010. gada 29. jūlijs), ar ko nosaka aeronavigācijas pakalpojumu un tīkla funkciju darbības uzlabošanas sistēmu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2096/2005, ar kuru paredz kopīgas prasības aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanai

Pakalpojumu sniegšana (Regula (EK) Nr. 550/2004)

– Komisijas Regula (EK) Nr. 482/2008 (2008. gada 30. maijs), ar kuru izveido programmatūras drošības garantijas sistēmu, kas jāīsteno aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, un ar kuru groza Regulas (EK) Nr. 2096/2005 II pielikumu

Gaisa telpa (Regula (EK) Nr. 551/2004)

– Komisijas Regula (ES) Nr. 255/2010 (2010. gada 25. marts), ar ko nosaka kopējus gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības noteikumus

– Komisijas Regula (EK) Nr. 730/2006 (2006. gada 11. maijs) par gaisa telpas klasifikāciju un lidojumu, kurus veic saskaņā ar vizuālo lidojumu noteikumiem, piekļuvi virs 195. lidojuma līmeņa

– Komisijas Regula (EK) Nr. 2150/2005 (2005. gada 23. decembris), ar ko nosaka kopīgus noteikumus gaisa telpas elastīgai izmantošanai

Savietojamība (Regula (EK) Nr. 552/2004)

– Komisijas Regula (ES) Nr. 677/2011 (2011. gada 7. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 691/2010

– Komisijas Regula (ES) Nr. 929/2010 (2010. gada 18. oktobris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1033/2006 attiecībā uz ICAO noteikumiem, kas minēti 3. panta 1. punktā

– Komisijas Regula (ES) Nr. 73/2010 (2010. gada 26. janvāris), ar ko nosaka prasības attiecībā uz aeronavigācijas datu un aeronavigācijas informācijas kvalitāti vienotajā Eiropas gaisa telpā

– Komisijas Regula (EK) Nr. 262/2009 (2009. gada 30. marts), ar ko nosaka prasības S režīma pieprasītāja kodu koordinētai piešķiršanai un izmantošanai Eiropas vienotajā gaisa telpā

– Komisijas Regula (EK) Nr. 633/2007 (2007. gada 7. jūnijs), ar ko nosaka prasības attiecībā uz to, kā piemērot lidojuma ziņojumu nodošanas protokolu, ko izmanto lidojumu paziņošanai, koordinēšanai un nodošanai starp gaisa satiksmes vadības struktūrvienībām

– Komisijas Regula (EK) Nr. 1033/2006 (2006. gada 4. jūlijs), ar ko nosaka prasības attiecībā uz lidojuma plānu sastādīšanas procedūrām lidojuma sagatavošanas fāzē vienotajā Eiropas gaisa telpā

– Komisijas Regula (EK) Nr. 1032/2006 (2006. gada 6. jūlijs), ar ko nosaka prasības lidojuma datu apmaiņas automātiskajām sistēmām, lai paziņotu, koordinētu un nodotu lidojumus starp gaisa satiksmes vadības vienībām

ATM/ANS prasības, kas izriet no Regulas (EK) Nr. 216/2008, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009

– Komisijas Regula (ES) Nr. 805/2011 (2011. gada 10. augusts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un noteiktiem sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008.

– Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1034/2011 (2011. gada 17. oktobris) par drošības uzraudzību gaisa satiksmes pārvaldībā un aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 691/2010

– Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1035/2011 (2011. gada 17. oktobris), ar ko nosaka kopīgas prasības aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanai un groza Regulas (EK) Nr. 482/2008 un (ES) Nr. 691/2010

C. VIDE

C.1: Nr. 2002/30

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/30/EK (2002. gada 26. marts) par noteikumiem un procedūrām attiecībā uz tādu ekspluatācijas ierobežojumu ieviešanu Kopienas lidostās, kas saistīti ar troksni

ar grozījumiem vai pielāgojumiem, kas izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu un 2005. gada Pievienošanās aktu

Attiecīgie noteikumi: 3. līdz 5. pants, 7. pants, 9.–10. pants, 11. panta 2. punkts, 12. pants, II pielikuma 1.–3. punkts

C.2: Nr. 2006/93

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/93/EK (2006. gada 12. decembris) par to lidaparātu ekspluatācijas regulēšanu, uz kuriem attiecas Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 16. pielikuma otrā izdevuma (1988.) 1. sējuma 3. nodaļas II daļa

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 3. pants, 5. pants

D. GAISA PĀRVADĀTĀJA ATBILDĪBA

D.1: Nr. 2027/97

Padomes Regula (EK) Nr. 2027/97 (1997. gada 9. oktobris) par gaisa pārvadātāju atbildību nelaiemes gadījumos

ar grozījumiem, kas izdarīti ar:

– Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 889/2002 (2002. gada 13. maijs), ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2027/97

Attiecīgie noteikumi: 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts, 2. panta 1. punkta c)–g) apakšpunkts, 3. līdz 6. pants

E. PATĒRĒTĀJU TIESĪBAS UN PERSONAS DATU AIZSARDZĪBA

E.1: Nr. 90/314

Padomes Direktīva 90/314/EEK (1990. gada 13. jūnijs) par kompleksiem ceļojumiem, kompleksām brīvdienām un kompleksām ekskursijām

Attiecīgie noteikumi: 1. pants–4. panta 2. punkts, 4. panta 4. punkts–7. pants, 5.–6. pants

E.2: Nr. 95/46

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 34. pants

E.3: Nr. 261/2004

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91

Attiecīgie noteikumi: 1. līdz 16. pants

E.4: Nr. 1107/2006

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu

Attiecīgie noteikumi: 1. panta 1. punkts, 2. līdz 16. pants, I un II pielikums

F. SOCIĀLIE ASPEKTI

F.1: Nr. 2000/79

Padomes Direktīva 2000/79/EEK (2000. gada 27. novembris) par Eiropas Nolīgumu par civilās aviācijas mobilo darba ņēmēju darba laika organizēšanu, kas noslēgts starp Eiropas Aviokompāniju asociāciju (AEA), Eiropas Transporta darbinieku federāciju (ETF), Eiropas Lidotāju asociāciju (ECA), Eiropas Reģionālo aviokompāniju asociāciju (ERA) un Starptautisko aviosabiedrību asociāciju (IACA)

Attiecīgie noteikumi: pielikuma 1. noteikuma 1. punkts un 2. līdz 9. noteikums

V PIELIKUMS

A daļa: Saskaņotais lidojumu biežums konkrētos maršrutos, kas ir vienāds vai lielāks par 14

Pakalpojuma veids	Maršruti		Pamata kapacitāte (lidojumu skaits nedēļā)
Pasažieru pārvadājumi	Vīne	Telaviva (TLV)	Pirmajam pārvadātājam: 14 Otrajam un turpmākajiem pārvadātājiem: 3
Pasažieru pārvadājumi	Parīze (CDG - ORY - BVA)	Telaviva (TLV)	Pirmajam pārvadātājam: bez ierobežojumiem Otrajam un turpmākajiem pārvadātājiem: 7
Pasažieru pārvadājumi	Frankfurte	Telaviva (TLV)	14
Pasažieru pārvadājumi	Atēnas	Telaviva (TLV)	14
Pasažieru pārvadājumi	Roma	Telaviva (TLV)	25
Pasažieru pārvadājumi	Madride	Telaviva (TLV)	21
Pasažieru pārvadājumi/ Kravas pārvadājumi	Londona (LHR)	Telaviva (TLV)	Pirmajiem diviem pārvadātājiem: bez ierobežojumiem

B daļa: Saskaņotais lidojumu biežums konkrētos maršrutos, kas ir vairāk par 7, bet mazāk par 14

Pakalpojuma veids	Maršruti		Pamata kapacitāte (lidojumu skaits nedēļā)
Pasažieru pārvadājumi	Milāna	Telaviva (TLV)	13
Pasažieru pārvadājumi	Berlīne	Telaviva (TLV)	11
Pasažieru pārvadājumi	Barselona	Telaviva (TLV)	10
Pasažieru pārvadājumi	Minhene	Telaviva (TLV)	10

REGULATĪVĀS PRASĪBAS UN STANDARTI,

KAS JĀIEVĒRO, PIEMĒROJOT ES TIESĪBU AKTUS, KURI UZSKAITĪTI ES–IZRAĒLAS EIROPAS UN VIDUSJŪRAS REĢIONA VALSTU AVIĀCIJAS NOLĪGUMA IV PIELIKUMĀ

Atruna: Nekas šajā pielikumā neskar ES tiesību aktu piemērošanu ES

A.2 DAĻA: Nelaiemes gadījumu/incidentu izmeklēšana un ziņošana par notikumiem

A.2.1.: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 996/2010 (2010. gada 20. oktobris) par nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
1. pants	A2.1.1.1.	Regulas (ES) Nr. 996/2010 nolūks ir uzlabot aviācijas drošību, garantējot, ka civilās aviācijas drošības izmeklēšanu efektivitātes, lietderības un kvalitātes līmenis ir augsts un ka šīs izmeklēšanas tiek veiktas vienīgi, lai novērstu negadījumus un incidentus nākotnē, un nevis lai noteiktu vainīgo vai liktu uzņemties atbildību. Regulā ir arī paredzēti noteikumi par savlaicīgu informācijas pieejamību attiecībā uz visām personām un bīstamām precēm, kas atradušās nelaiemes gadījumā iesaistītā gaisa kuģī. Regulas mērķis ir arī uzlabot palīdzību gaisa nelaiemes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem.
2. pants	A2.1.2.1.	Regulas (ES) Nr. 996/2010 2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas uz nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā, tā, kā tās attiecīgā gadījumā ir piemērojamas.
3. pants	A2.1.3.1.	Šajā pielikumā noteiktos standartus un regulatīvās prasības piemēro nelaiemes gadījumu un nopietnu incidentu drošības izmeklēšanā, ko veic Līgumslēdzējas puses, ievērojot starptautiskos standartus un ieteicamo praksi.
4. panta 1. punkts	A2.1.4.1.	Līgumslēdzējas puses gādā par to, lai drošības izmeklēšanas veiktu vai pārraudzītu — bez ārējas iejaukšanās — pastāvīga valsts civilās aviācijas drošības izmeklēšanas iestāde (“drošības izmeklēšanas iestāde”), kas ir spējīga pati vai vienojoties ar citām drošības izmeklēšanas iestādēm neatkarīgi veikt pilnīgu drošības izmeklēšanu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
4. panta 2. punkts	A2.1.4.2.	Šī drošības izmeklēšanas iestāde ir funkcionāli neatkarīga, konkrēti, no aviācijas iestādēm, kas atbildīgas par lidojumderīgumu, sertifikāciju, lidojumu nodrošināšanu, gaisa kuģu apkopi, licencēšanu, gaisa satiksmes vadību vai lidostu ekspluatāciju, un vispār no jebkuras citas puses vai struktūras, kuras intereses vai uzdevumi varētu būt pretrunā ar drošības izmeklēšanas iestādei uzticēto uzdevumu vai kura ietekmētu šīs iestādes objektivitāti.
4. panta 3. punkts	A2.1.4.3.	Drošības izmeklēšanas iestāde, veicot drošības izmeklēšanu, ne no viena neprasa un ne no viena nesaņem norādījumus, un tai ir neierobežota kontrole attiecībā uz drošības izmeklēšanu norisi.
4. panta 4. punkts	A2.1.4.4.	Drošības izmeklēšanas iestādei uzticētās darbības var ietvert arī ar aviācijas drošību saistītas informācijas vākšanu un analīzi, jo īpaši nelaimes gadījumu novēršanas nolūkā, ciktāl šīs darbības neietekmē minētās struktūras neatkarību un neuzliek atbildību saistībā ar normatīviem, administratīviem jautājumiem vai standartu prasībām.
4. panta 5. punkts	A2.1.4.5.	Lai informētu sabiedrību par vispārējo aviācijas drošības līmeni, valsts līmenī katru gadu publicē pārskatu par drošību. Šajā analizē nenorāda konfidenciālas informācijas avotus.
4. panta 6. punkts	A2.1.4.6.	Attiecīgā Līgumslēdzēja puse drošības izmeklēšanas iestādei piešķir līdzekļus, kas nepieciešami, lai tā spētu neatkarīgi veikt savus pienākumus, un šajā nolūkā tā var saņemt pietiekamus resursus.
5. panta 1.– 3. punkts	A2.1.5.1.	Līgumslēdzējai pusei jāizmeklē visi nelaimes gadījumi vai nopietni incidenti, par kuriem Konvencijas 13. pielikumā ir teikts, ka tie ir obligāti jāizmeklē.
5. panta 4. punkts	A2.1.5.4.	Drošības izmeklēšanas iestādes var pieņemt lēmumu izmeklēt incidentus, kas nav Konvencijas 13. pielikumā minētie incidenti, ja vien tās uzskata, ka šīs izmeklēšanas rezultātā var izdarīt secinājumus, kas skar drošības aspektus.
5. panta 5. punkts	A2.1.5.5.	Drošības izmeklēšanas nekādā gadījumā nav saistītas ar vainas noteikšanu vai atbildības uzlikšanu. Tās notiek neatkarīgi, atsevišķi, un neskarot jebkādas tiesas vai administratīvas procedūras vainas noteikšanai vai atbildības uzlikšanai.
8. pants	A2.1.8.1.	Drošības izmeklēšanas iestādes — ar noteikumu, ka ir izpildīta prasība izvairīties no interešu konflikta, — var aicināt valsts civilās aviācijas iestādi savas attiecīgās kompetences jomā iecelt pārstāvi, kurš kā atbildīgā izmeklētāja padomdevējs atbildīgā izmeklētāja vadībā un pēc viņa ieskatiem piedalās visās drošības izmeklēšanās, par ko atbild drošības izmeklēšanas iestāde. Valsts civilās aviācijas iestādes atbalsta izmeklēšanu, kurā tās piedalās, nodrošinot pieprasīto informāciju. Turklāt attiecīgā gadījumā tās atbildīgajai drošības izmeklēšanas iestādei nodrošina padomdevējus un viņu aprikojumu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
9. panta 1. punkts	A2.1.9.1.	Ikvienu iesaistītā persona, kas zina par notikušu nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu, par to nekavējoties ziņo tās valsts kompetentajai drošības izmeklēšanas iestādei, kuras teritorijā nelaimes gadījums vai nopietns incidents noticis.
9. panta 2. punkts	A2.1.9.2.	Drošības izmeklēšanas iestāde saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un ieteicamo praksi nekavējoties ziņo Starptautiskajai Civilās aviācijas organizācijai (ICAO) un attiecīgajām trešām valstīm par visiem notikušajiem nelaimes gadījumiem un nopietnajiem incidentiem, par kuriem tā ir tikusi informēta. Tā ziņo arī Eiropas Komisijai un EASA tādā gadījumā, ja ir noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents, kurā ir iesaistīts ES reģistrēts, ekspluatēts, izgatavots vai sertificēts gaisa kuģis.
10. panta 1. punkts	A2.1.10.1.	Līgumslēdzējas puses, kuras ir gaisa kuģa reģistrētājvalstis, ekspluatantvalstis, projektētājvalstis un izgatavotājvalstis, saņēmušas kādas trešās valsts paziņojumu par notikušu nelaimes gadījumu vai nopietnu incidentu, pēc iespējas drīz informē to trešo valsti, kuras teritorijā noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents, par to, vai tās saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un ieteicamo praksi ir paredzējušas iecelt akreditētu pārstāvi. Ja šāds akreditētais pārstāvis ir iecelts, tiek paziņots arī viņa vārds un kontaktinformācija, kā arī paredzētais ierašanās datums, ja akreditētais pārstāvis plāno doties uz valsti, kas nosūtījusi paziņojumu.
10. panta 2. punkts	A2.1.10.2.	Projektētājvalsts akreditētos pārstāvjus izraugās tās Līgumslēdzējas puses drošības izmeklēšanas iestāde, kurā atrodas attiecīgā gaisa kuģa vai dzinēju grupas tipa projekta sertifikāta turētāja galvenā uzņēmējdarbības vieta.
11. panta 1. punkts	A2.1.11.1.	Kad drošības izmeklēšanas iestāde ir izraudzījusi atbildīgo izmeklētāju, neatkarīgi no jebkādas tiesas izmeklēšanas, atbildīgajam izmeklētājam ir pilnvaras veikt nepieciešamos pasākumus, lai garantētu drošības izmeklēšanas prasību izpildi.
11. panta 2. punkts	A2.1.11.2.	Neatkarīgi no attiecīgajos Līgumslēdzējas puses tiesību aktos noteiktiem pienākumiem attiecībā uz konfidencialitāti atbildīgajam izmeklētājam jo īpaši ir tiesības: a) nekavējoties brīvi un netraucēti piekļūt nelaimes gadījuma vai incidenta vietai, kā arī gaisa kuģim, tā saturam vai tā atlūzām; b) nekavējoties veikt pierādījumu uzskaiti un gaisa kuģa atlieku vai detaļu kontrolētu paņemšanu ekspertīzes vai analīzes nolūkā; c) tūlītēji piekļūt lidojuma parametru reģistratoriem, to saturam un jebkādiem citiem svarīgiem ierakstiem, kā arī tos kontrolēt;

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
		<p>d) ievērojot Līgumslēdzējas puses piemērojamās tiesību aktus, pieprasīt bojāgājušo personu mirstīgo atlieku pilnīgu patologoanatomisko izmeklēšanu, kā arī sniegt savu ieguldījumu tajā, kā arī nekavējoties piekļūt šādu izmeklēšanu vai paņemto paraugu analīžu rezultātiem;</p> <p>e) ievērojot Līgumslēdzējas puses piemērojamās tiesību aktus, pieprasīt gaisa kuģa ekspluatācijā iesaistīto personu medicīnisko ekspertīzi vai pieprasīt, lai tiktu veiktas no šādām personām paņemto paraugu analīzes, kā arī tūlītēju piekļuvi šādu ekspertīžu vai analīžu rezultātiem;</p>
		<p>f) izsaukt un nopratināt lieciniekus, kā arī pieprasīt, lai tie sniedz vai sagatavo informāciju vai liecību, kas attiecas uz drošības izmeklēšanu;</p> <p>g) brīvi piekļūt visai atbilstīgajai informācijai vai ierakstiem, kas atrodas gaisa kuģa īpašnieka, gaisa kuģa tipa projekta sertifikāta turētāja, par gaisa kuģa tehnisko apkopi atbildīgās organizācijas, mācību organizācijas, gaisa kuģa ekspluatanta, vai arī par civilo aviāciju atbildīgo iestāžu, kā arī gaisa navigācijas pakalpojumu sniedzēju vai lidlauka ekspluatantu rīcībā.</p>
11. panta 3. punkts	A2.1.11.3.	Atbildīgais izmeklētājs attiecina standartā A2.1.11.2 minētās tiesības uz saviem izmeklētājiem, kā arī — ja vien tas nav pretrunā Līgumslēdzējas puses piemērojamajiem tiesību aktiem — uz saviem padomdevējiem un akreditētajiem pārstāvjiem un viņu padomdevējiem, ciktāl tas nepieciešams, lai tie varētu pilnvērtīgi piedalīties drošības izmeklēšanā. Minētās tiesības neskar to izmeklētāju un ekspertu tiesības, kurus izraudzījušies par tiesas izmeklēšanu atbildīgā iestāde.
11. panta 4. punkts	A2.1.11.4.	Jebkura persona, kas piedalās drošības izmeklēšanās, veic savus pienākumus neatkarīgi un neprasa un nesaņem norādes ne no viena cita kā tikai no atbildīgā izmeklētāja.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
12. panta 1.– 2. punkts	A2.1.12.1.	<p>Ja ir sākta arī tiesas izmeklēšana, par to jāinformē atbildīgais izmeklētājs. Šādā gadījumā atbildīgajam izmeklētājam jānodrošina lidojuma parametru reģistratoru un jebkuru lietisko pierādījumu izsekojamība, un tie paliek viņa pārziņā. Tiesas iestāde var iecelt kādu no saviem ierēdņiem, lai tas pavadītu lidojuma parametru reģistratorus vai lietiskos pierādījumus līdz vietai, kur tos nolasis vai apstrādās. Ja ekspertīze vai analīze šādus lietiskos pierādījumus var izmainīt, sagrozīt vai iznīcināt, pieprasa iepriekšēju attiecīgās tiesu iestādes piekrišanu, neskarot valsts tiesību aktus. Ja šāda piekrišana nav saņemta pieņemamā laikā, tas nedrīkst kavēt atbildīgo izmeklētāju veikt ekspertīzes vai analīzes. Ja tiesu iestāde ir pilnvarota konfiscēt jebkuru pierādījumu, atbildīgajam izmeklētājam jābūt tūlītējai un neierobežotai piekļuvei šādiem pierādījumiem, kā arī tiesībām tos izmantot.</p> <p>Ja drošības izmeklēšanas gaitā drošības izmeklēšanas iestādei kļūst zināms vai rodas aizdomas, ka nelaimes gadījums vai incidents ir noticis nesankcionētas piekļūšanas dēļ, kā noteikts valsts tiesību aktos, piemēram, valsts tiesību aktos par nelaimes gadījumu izmeklēšanu, atbildīgais izmeklētājs par to nekavējoties paziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Piemērojot standartu A2.1.14.1, drošības izmeklēšanas gaitā savāktu attiecīgo informāciju nekavējoties dara zināmu minētajām iestādēm, un minētajām iestādēm pēc to pieprasījuma var nosūtīt arī attiecīgo materiālu. Apmaiņa ar minēto informāciju un minētajiem materiāliem neskar drošības izmeklēšanas iestādes tiesības turpināt drošības izmeklēšanu, to koordinējot ar iestādēm, kurām var būt nodota notikuma vietas kontrole.</p>
12. panta 3. punkts	A2.1.12.2.	<p>Līgumslēdzējas puses nodrošina, ka drošības izmeklēšanas iestādes, no vienas puses, un citas iestādes, kuras, visticamāk, varētu tikt iesaistītas pasākumos saistībā ar drošības izmeklēšanu, piemēram, tiesas, civilās aviācijas, meklēšanas un glābšanas iestādes, no otras puses, sadarbojas savā starpā, noslēdzot iepriekšējas vienošanās.</p> <p>Minētās vienošanās respektē drošības izmeklēšanas iestādes neatkarību un ļauj rūpīgi un efektīvi veikt tehnisko izmeklēšanu. Šīs iepriekšējās vienošanās aptver tādus aspektus kā: piekļuve nelaimes gadījuma vietai; pierādījumu saglabāšana un piekļuve tiem; sākotnēja un turpmāka pārskatu sniegšana par katra procesa stāvokli; informācijas apmaiņa; drošības informācijas attiecīga izmantošana; konfliktu atrisināšana.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
13. panta 1. punkts	A2.1.13.1.	Līgumslēdzēja puse, kuras teritorijā ir noticis nelaimes gadījums vai nopietns incidents, ir atbildīga par saudzīgas attieksmes nodrošināšanu attiecībā uz visiem pierādījumiem un par visu saprātīgu pasākumu veikšanu šādu pierādījumu aizsardzībai, kā arī par gaisa kuģa, tā satura un tā atlūzu aizturēšanu drošā vietā uz laikposmu, kāds var būt nepieciešams drošības izmeklēšanai. Pierādījumu aizsardzība ietver jebkura pierādījuma, ko varētu pārvietot, izdzēst, pazaudēt vai iznīcināt, saglabāšanu fotogrāfiju vai citā veidā. Uzglabāšana drošā vietā nozīmē aizsardzību pret papildu bojājumiem, pret neatļautu personu piekļuvi, zādzībām un bojājumiem.
13. panta 2. punkts	A2.1.13.2.	Kamēr nav ieradušies drošības izmeklētāji, neviens nedrīkst izmainīt nelaimes gadījuma vietas stāvokli, nedrīkst ņemt tajā paraugus, pārvietot gaisa kuģi, tā saturu vai atlūzas, ņemt no tā paraugus vai to aizvākt, izņemot gadījumus, kad šāda rīcība var būt nepieciešama drošības apsvērumu dēļ vai tādēļ, lai sniegtu palīdzību ievainotām personām, vai ja par notikuma vietu atbildīgās iestādes ir devušas īpašu atļauju, un, ja iespējams, apspriežoties ar drošības izmeklēšanas iestādi.
13. panta 3. punkts	A2.1.13.3.	Jebkura iesaistītā persona dara visu, kas nepieciešams, lai saglabātu ar attiecīgo notikumu saistītos dokumentus, materiālus un ierakstus, jo īpaši lai novērstu iespēju, ka sarunu un trauksmes ziņojumu ieraksti pēc lidojuma varētu tikt izdzēsti.
14. pants	A2.1.14.1.	Sensitīvu ar drošību saistītu informāciju drīkst izpaust vai izmantot tikai un vienīgi drošības izmeklēšanas nolūkā. Tiesvedības vai administratīva iestāde, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu par ierakstu atklāšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem, var nolemt, ka ieguvumi, izpaužot sensitīvu ar drošību saistītu informāciju arī citos likumīgos nolūkos, ir lielāki nekā negatīvās sekas, kas šādai rīcībai varētu būt gan valsts, gan starptautiskā mērogā attiecībā uz šo vai uz jebkuru citu drošības izmeklēšanu nākotnē.
15. panta 1. punkts	A2.1.15.1.	Atbildīgās drošības izmeklēšanas iestādes personāls vai jebkura cita persona, kas uzaicināta piedalīties un līdzdarboties drošības izmeklēšanā, ievēro piemērojamus noteikumus vai procedūras dienesta noslēpumu jomā, tostarp attiecībā uz to personu anonimitāti, kuras iesaistītas nelaimes gadījumā vai incidentā, saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.
15. panta 2. punkts	A2.1.15.2.	Atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde informāciju, ko tā uzskata par atbilstīgu nelaimes gadījumam vai nopietnu incidentu novēršanai, paziņo personām, kas atbild par gaisa kuģu vai gaisa kuģu aprīkojuma ražošanu vai apkopi, kā arī privātpersonām vai tiesību subjektiem, kas atbild par gaisa kuģa ekspluatāciju vai personāla apmācību.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
15. panta 3. punkts	A2.1.15.3.	Atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde nodod valsts civilās aviācijas iestādei attiecīgo informāciju par faktiem, kas iegūta drošības izmeklēšanas laikā, izņemot sensitīvu ar drošību saistītu informāciju vai informāciju, kas rada interešu konfliktu. Informāciju, ko saņēmušas valsts civilās aviācijas iestādes, aizsargā saskaņā ar piemērojamiem Līgumslēdzējas puses tiesību aktiem.
15. panta 4. punkts	A2.1.15.4.	Atbildīgajai drošības izmeklēšanas iestādei ir atļauts informēt cietušos un viņu tuviniekus vai viņu apvienības un publiskot jebkuru informāciju par faktu novērojumiem, procedūrām šīs drošības izmeklēšanas gaitā, iespējamiem iepriekšējiem ziņojumiem vai slēdzieniem un/vai drošības rekomendācijām ar noteikumu, ka tas negatīvi neietekmē drošības izmeklēšanas mērķu sasniegšanu un pilnībā atbilst piemērojamiem tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.
15. panta 5. punkts	A2.1.15.5.	Pirms standartā A2.1.15.4 minētās informācijas publiskošanas atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde nosūta minēto informāciju cietušajiem un viņu tuviniekiem vai viņu apvienībām tādā veidā, kas negatīvi neietekmē drošības izmeklēšanas mērķus.
16. panta 1. punkts	A2.1.16.1.	Katras drošības izmeklēšanas nobeigumā sagatavo ziņojumu atbilstīgi tam, kāda veida nelaimes gadījums vai nopietns incidents ir noticis un cik tas bijis nopietns. Ziņojumā norāda, ka drošības izmeklēšanas vienīgais nolūks ir novērst nelaimes gadījumu un incidentu atkārtošanos nākotnē un nevis noteikt vainīgo vai uzlikt atbildību. Ziņojumā attiecīgā gadījumā ietver drošības rekomendācijas.
16. panta 2. punkts	A2.1.16.2.	Ziņojumā tiek aizsargāta visu nelaimes gadījumā vai nopietnā incidentā iesaistīto personu anonimitāte.
16. panta 3. punkts	A2.1.16.3.	Ja ziņojumus sagatavo, kamēr vēl nav pabeigta drošības izmeklēšana, pirms to publicēšanas drošības izmeklēšanas iestāde var lūgt attiecīgām iestādēm un projekta sertifikāta turētājam, ražotājam un ekspluatantam sniegt savus komentārus. To pienākums ir ievērot dienesta noslēpuma noteikumus attiecībā uz sniegto konsultāciju saturu.
16. panta 4. punkts	A2.1.16.4.	Pirms nobeiguma ziņojuma publicēšanas drošības izmeklēšanas iestāde var lūgt attiecīgajām iestādēm un projekta sertifikāta turētājam, ražotājam un ekspluatantam sniegt savus komentārus, kam piemēro pienākumu ievērot dienesta noslēpuma noteikumus attiecībā uz sniegto konsultāciju saturu. Lūdzot šos komentārus, drošības izmeklēšanas iestāde ievēro starptautiskos standartus un ieteikto praksi.
16. panta 5. punkts	A2.1.16.5.	Sensitīvu ar drošību saistītu informāciju iekļauj ziņojumā tikai tad, ja tā attiecas uz nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta analīzi. Netiek izpausta informācija vai tās elementi, kas uz šo analīzi neattiecas.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
16. panta 6. punkts	A2.1.16.6.	Drošības izmeklēšanas iestāde nobeiguma ziņojumu publisko, cik vien drīz iespējams un ja iespējams, 12 mēnešu laikā pēc nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta dienas.
16. panta 7. punkts	A2.1.16.7.	Ja nobeiguma ziņojumu minēto 12 mēnešu laikā publiskot nav iespējams, drošības izmeklēšanas iestāde sniedz starpposma ziņojumu vismaz katrā nelaimes gadījuma vai nopietna incidenta gadadienā, tajā detalizēti izklāstot, kā virzās izmeklēšana un kādi jautājumi saistībā ar drošību ir aktualizēti.
16. panta 8. punkts	A2.1.16.7.	Drošības izmeklēšanas iestāde pēc iespējas drīz nosūta nobeiguma ziņojuma un drošības rekomendāciju kopiju: a) attiecīgo valstu drošības izmeklēšanas iestādēm un civilās aviācijas iestādēm un ICAO, ievērojot starptautiskos standartus un ieteicamo praksi; b) ziņojumā iekļauto drošības rekomendāciju adresātiem.
17. panta 1. punkts	A2.1.17.1.	Jebkurā drošības izmeklēšanas posmā drošības izmeklēšanas iestāde pēc pienācīgas apspriešanās ar atbilstīgajām pusēm ar datētu pavadvēstuli nosūta attiecīgajām iestādēm, tostarp tām, kas atrodas trešās valstīs, ieteikumus jebkurai preventīvai rīcībai, ko tā uzskata par nepieciešamu veikt nekavējoties, lai paaugstinātu aviācijas drošību.
17. panta 2. punkts	A2.1.17.2.	Drošības izmeklēšanas iestāde var nākt klajā ar drošības rekomendācijām, arī pamatojoties uz pētījumiem un analīzi, kas veikta saistībā ar vairākām izmeklēšanām vai jebkurām citām darbībām.
17. panta 3. punkts	A2.1.17.3.	Drošības rekomendācija nekādā gadījumā nav pieņemums par kāda vainu vai atbildību attiecīgajā nelaimes gadījumā, nopietnā incidentā vai incidentā.
18. panta 1. punkts	A2.1.18.1.	Drošības rekomendācijas adresāts 90 dienās pēc pavadvēstules saņemšanas nosūta saņemšanas apstiprinājumu un informē drošības izmeklēšanas iestādi, kas izdevusi drošības rekomendāciju, par īstenotiem vai plānotiem pasākumiem un attiecīgā gadījumā par laiku, kas tam vajadzīgs šo pasākumu pabeigšanai, un, ja pasākumi nav veikti, norāda iemeslus.
18. panta 2. punkts	A2.1.18.2.	Drošības izmeklēšanas iestāde 60 dienās pēc atbildes vēstules saņemšanas informē adresātu par to, vai pēc tās ieskatiem atbilde ir vai nav adekvāta, un attiecīgi pamato, ja tā nepiekrīt lēmumam neveikt nekādus pasākumus.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
20. pants	A2.1.20.1.	<p>1. ES un Izraēlas aviosabiedrības ievieš procedūras, kas ļauj sagatavot:</p> <p>a) cik vien ātri iespējams, apstiprinātu sarakstu, pamatojoties uz labāko pieejamo informāciju, par visām personām, kas atradušās gaisa kuģī; kā arī</p> <p>b) tūlīt pēc tam, kad ir paziņots, ka ar šo gaisa kuģi ir noticis nelaimes gadījums, sarakstu ar bīstamām kravām, kas atradušās gaisa kuģī.</p> <p>2. Lai varētu ātri informēt pasažieru ģimenes par viņu tuvinieku atrašanos avarējušā gaisa kuģī, aviosabiedrības piedāvā pasažieriem iespēju norādīt vārdu un kontaktinformāciju kādai personai, ar kuru sazināties, ja noticis nelaimes gadījums. Aviosabiedrības drīkst izmantot šo informāciju tikai tad, ja noticis nelaimes gadījums, un to neizpauž trešām personām vai neizmanto komerciālos nolūkos.</p> <p>3. Tās personas vārdu, kura atradusies gaisa kuģī, nedara publiski pieejamu, pirms attiecīgās iestādes nav informējušas minētās personas tuviniekus. Šā panta 1. punktā minētajam sarakstam saglabā konfidencialitāti saskaņā ar attiecīgajiem Līgumslēdzējas puses tiesību aktiem, un katras personas vārds, kas šādā saistībā parādās minētajā sarakstā, tiek darīts publiski pieejams, ja pret to neiebilst to personu tuvinieki, kas atradušās gaisa kuģī.</p>
21. pants	A2.1.21.1.	<p>1. Lai nodrošinātu pilnīgāku un saskaņotāku reaģēšanu uz nelaimes gadījumiem, katra Līgumslēdzēja puse pieņem valsts līmenī ārkārtas plānu attiecībā uz civilās aviācijas nelaimes gadījumiem. Šāds ārkārtas plāns attiecas arī uz palīdzības sniegšanu civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem.</p> <p>2. Katra Līgumslēdzēja puse nodrošina, ka visām aviosabiedrībām, kas veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, ir plāns palīdzības sniegšanai civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem. Minētajos plānos īpaši būtu jāņem vērā psiholoģisks atbalsts civilās aviācijas nelaimes gadījumos cietušajiem un viņu tuviniekiem, kā arī jāļauj aviosabiedrībai reaģēt, ja noticis liela mēroga nelaimes gadījums. Katra Līgumslēdzēja puse veic revīziju to aviosabiedrību palīdzības plāniem, kuras veic uzņēmējdarbību to teritorijā.</p> <p>3. Līgumslēdzējas puse, kam ir īpaša interese par tās teritorijā notikušo nelaimes gadījumu, jo šajā nelaimes gadījumā bojā gājušo vai smagus miesas bojājumus guvušo personu vidū ir tās pilsoņi, var izraudzīties ekspertu, kuram ir tiesības:</p> <p>a) apmeklēt nelaimes gadījuma vietu,</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
		<p>b) piekļūt attiecīgajai informācijai par faktiem, ko publiskošanai ir apstiprinājusi atbildīgā drošības izmeklēšanas iestāde, kā arī informācijai par izmeklēšanas norises gaitu;</p> <p>c) saņemt nobeiguma ziņojuma kopiju.</p> <p>4. Eksperts, kas izraudzīts saskaņā ar 3. punktu, var palīdzēt, ievērojot piemērojamos tiesību aktus, cietušo identificēšanā un apmeklēt sanāksmes ar savas valsts nelaimes gadījumā izdzīvojušajiem.</p>
23. pants	A2.1.23.1.	Līgumslēdzējas puses paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šajā pielikumā precizēto standartu un prasību pārkāpumiem attiecībā uz nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā. Paredzētajām sankcijām ir jābūt iedarbīgām, samērīgām un preventīvām.

A.2.2: Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/42/EK (2003. gada 13. jūnijs)
attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
1. pants	A2.2.1.1.	Šīs direktīvas mērķis ir sniegt ieguldījumu lidojumu drošības uzlabošanā, panākot, ka visa svarīgā ar drošību saistītā informācija tiek ziņota, savākta, uzglabāta, aizsargāta un izplatīta. Vienīgais mērķis ziņošanai par notikumiem ir nelaiemes gadījumu un starpgadījumu novēršana, nevis vainīgā vai atbildīgā meklēšana.
2. pants	A2.2.2.1.	Direktīvas 2003/42/EK 2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā, tā, kā tās attiecīgā gadījumā ir piemērojamas.
3. pants	A2.2.3.1.	Šajā pielikumā precizētos standartus un prasības attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā piemēro notikumiem, kas apdraud vai kas, ja tos nenovērš, var apdraudēt gaisa kuģi, personas, kas tajā atrodas, vai jebkuru citu personu.
4. panta 1. punkts	A2.2.4.1.	Līgumslēdzējas puses pieprasa, lai par notikumiem kompetentajām iestādēm ziņotu visas notikumā iesaistītās personas vai visas personas, kas ir licences turētāji saskaņā ar tiesību aktiem par aeronavigāciju, un apkalpes locekļi, pat tie, kas konkrētajā notikumā nav bijuši iesaistīti.
5. panta 1. punkts	A2.2.5.1.	Līgumslēdzējas puses nozīmē vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kurām jāizveido mehānisms ziņojumu par notikumiem savākšanai, izvērtēšanai, apstrādei un glabāšanai.
5. panta 2.– 3. punkts	A2.2.5.2.	Kompetentās iestādes savāktos ziņojumus glabā savās datubāzēs. Šajās datubāzēs uzglabā arī informāciju par nelaiemes gadījumiem un nopietniem starpgadījumiem.
6. pants	A2.2.6.1.	Izraēla un dalībvalstis attiecīgā gadījumā piedalās drošības informācijas apmaiņā. Izraēlas izmantotajai datubāzei ir jābūt sadarbspējīgai ar <i>ECCAIRS</i> programmatūru.
8. panta 1. punkts	A2.2.8.1.	Līgumslēdzējas puses saskaņā ar saviem tiesību aktiem veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgu saskaņā ar Direktīvu 2003/42/EK saņemtās informācijas konfidencialitāti. Šo informāciju tās izmanto tikai Direktīvas 2003/42/EK mērķiem.
8. panta 2. punkts	A2.2.8.2.	Neatkarīgi no notikuma, nelaiemes gadījuma vai nopietna starpgadījuma veida vai kategorijas personu vārdus un uzvārdus standartā A2.2.5.2 minētajā datubāzē iekļaut nedrīkst.
8. panta 3. punkts	A2.2.8.3.	Neskarot piemērojamos krimināltiesību noteikumus un izņemot rupjas nolaidības gadījumus, Līgumslēdzējas puses atturas no tiesvedības uzsākšanas saistībā ar bez iepriekšēja nodoma vai aiz neuzmanības izdarītiem likumpārkāpumiem, par kuriem tās uzzinājušas tikai tāpēc, ka par tiem ziņots saskaņā ar valsts obligāto ziņojumu sistēmu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
9. pants	A2.2.9.1.	Katra Līgumslēdzēja puse izveido brīvprātīgu ziņošanas par starpgadījumiem sistēmu, lai atvieglinātu informācijas savākšanu par faktiskiem vai potenciāliem drošības trūkumiem, kurus nav iespējams konstatēt, izmantojot obligāto ziņošanas par starpgadījumiem sistēmu.

B DAĻA: Gaisa satiksmes pārvaldība

B.1: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 549/2004 (2004. gada 10. marts), ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai (pamatregula) ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1070/2009

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
1. panta 1.–3. punkts	B.1.1.1.	A	<p>Eiropas vienotās gaisa telpas iniciatīvas mērķis ir uzlabot esošos drošības standartus, sniegt ieguldījumu gaisa satiksmes sistēmas ilgtspējīgā attīstībā un uzlabot gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) un aeronavigācijas pakalpojumu (ANS) sistēmas kopējo darbību vispārējās nozīmes gaisa pārvadājumiem Līgumslēdzējās pusēs atbilstoši visu gaisa telpas izmantotāju prasībām. Šajā Eiropas vienotajā gaisa telpā ietilpst saskaņots Eiropas tīkls, kas ietver maršrutus, maršrutu pārvaldīšanu un gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas, pamatojoties tikai uz drošību, efektivitāti un tehniskiem apsvērumiem gaisa telpas izmantotāju interesēs. Šo mērķi īstenojot, Regulas (EK) Nr. 549/2004 mērķis ir izveidot saskaņotu tiesisko regulējumu, lai radītu Eiropas vienoto gaisa telpu.</p> <p>Regulas (EK) Nr. 549/2004 un SES [Single European Sky] pamatregulās minēto pasākumu piemērošana neskar Līgumslēdzēju pušu suverenitāti attiecībā uz to gaisa telpu un pušu prasības, kas saistītas ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības un aizsardzības jautājumiem, kas izklāstīti 13. pantā. Regula (EK) Nr. 549/2004 un SES pamatregulās minētie pasākumi neaptver militārās operācijas un mācības.</p>
			<p>Regulas (EK) Nr. 549/2004 un SES pamatregulās minēto pasākumu piemērošana neskar Līgumslēdzēju pušu tiesības un pienākumus, kas izriet no 1944. gada Čikāgas konvencijas par starptautisko civilo aviāciju (“Čikāgas konvencija”). Šajā sakarā papildu mērķis ir palīdzēt Līgumslēdzējām pusēm izpildīt saistības, kas izriet no Čikāgas konvencijas, nodrošinot pamatu noteikumu kopīgai interpretācijai un vienādei noteikumu īstenošanai un nodrošinot, ka šos noteikumus pienācīgi ņem vērā Regulā (EK) Nr. 549/2004 un tās īstenošanai izstrādātajos noteikumos.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
2. pants	B.1.2.1.	A	Regulas (EK) Nr. 549/2004 2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās attiecībā uz gaisa satiksmes pārvaldību. Visas atsauces uz dalībvalstīm saprot kā atsauces uz Līgumslēdzējām pusēm.
4. panta 1. punkts	B.1.4.1.	A	Līgumslēdzējas puses kopīgi vai atsevišķi izraugās vai izveido struktūru vai struktūras, kas kļūst par valsts uzraudzības iestādi, kura uzņemas pienākumus, kas jāpilda šādai iestādei saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 549/2004 un saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 549/2004 3. pantā minētajiem pasākumiem.
4. panta 2. punkts	B.1.4.2.	A	Valsts uzraudzības iestādes nav atkarīgas no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem. Šo neatkarību nodrošina, atbilstīgi — vismaz funkciju līmenī — nošķirot valsts uzraudzības iestādes no šiem pakalpojumu sniedzējiem.
4. panta 3. punkts	B.1.4.3.	A	Valsts uzraudzības iestādes īsteno savas pilnvaras objektīvi, neatkarīgi un pārredzami. Šo neatkarību panāk, izmantojot attiecīgus pārvaldības un kontroles mehānismus, tostarp saistībā ar Līgumslēdzējas puses noteiktu pārvaldības sistēmu. Tomēr šī neatkarība neattiecas uz valsts uzraudzības iestādes no uzdevumu pildīšanas saskaņā ar valsts civilās aviācijas iestāžu vai citu valsts iestāžu noteikumiem.
4. panta 4. punkts	B.1.4.4.	A	Līgumslēdzējas puses nodrošina valstu uzraudzības iestādēm nepieciešamos resursus un iespējas efektīvai un savlaicīgai to uzdevumu izpildei, kuri tām uzticēti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 549/2004.
9. pants	B.1.9.1.	A	Sankcijas, ko Līgumslēdzējas puses var noteikt par Regulas (EK) Nr. 549/2004 un SES pamatregulās minēto pasākumu pārkāpumiem, īpaši gaisa telpas izmantotājiem un pakalpojumu sniedzējiem, ir efektīvas, samērīgas un preventīvas.
10. pants	B.1.10.1.	A	Līgumslēdzējas puses saskaņā ar valsts tiesību aktiem izveido apspriežu mehānismu, lai Eiropas vienotās gaisa telpas īstenošanai nodrošinātu ieinteresēto personu, tostarp profesionāļu pārstāvības struktūru, pienācīgu iesaistīšanu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
11. panta 1. punkts	B.1.11.1.	A	Lai uzlabotu aeronavigācijas pakalpojumu un tīkla funkciju darbību, izstrādā aeronavigācijas pakalpojumu un tīkla funkciju darbības uzlabošanas sistēmu. Tajā ietver: a) valsts plānus, tostarp darbības mērķus attiecībā uz galvenajām darbības jomām, proti, drošību, vidi, veiktspēju un rentabilitāti, nodrošinot atbilstību SES iniciatīvai; kā arī b) aeronavigācijas pakalpojumu un tīkla funkciju darbības rādītāju regulāru pārskatīšanu, uzraudzību un salīdzināšanu.
11. panta 2. punkts	B.1.11.2.	A	Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 549/2004 5. panta 3. punktā minēto regulatīvo procedūru Komisija par darbības izvērtēšanas iestādi var nozīmēt Eurocontrol vai citu objektīvu un kompetentu iestādi. Darbības izvērtēšanas iestādes pienākums ir pēc pieprasījuma palīdzēt valsts uzraudzības iestādēm īstenot darbības uzlabošanas shēmu. Komisija nodrošina darbības izvērtēšanas iestādes neatkarīgu darbu Komisijas uzdevumu īstenošanā.
11. panta 3. punkta b) apakš- punkts	B.1.11.3.	A	Valsts uzraudzības iestāde izstrādā un Līgumslēdzēja puse pieņem valsts plānus, kas minēti standartā B.1.11.1. Šajos plānos iekļauj attiecīgās Līgumslēdzējas puses pieņemtos saistošos valsts mērķus un atbilstīgu veicināšanas pasākumu shēmu. Plānus sagatavo, apspriežoties ar aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, gaisa telpas izmantotāju pārstāvjiem un attiecīgā gadījumā ar lidostu ekspluatantiem un lidostu koordinatoriem.
11. panta 3. punkta d) apakš- punkts	B.1.11.4.	A	Darbības uzlabošanas sistēmai paredzētais pārskata periods ir vismaz trīs gadi un ne vairāk kā pieci gadi. Šajā periodā, ja valsts mērķi nav sasniegti, Līgumslēdzējas puses un/vai valsts uzraudzības iestādes piemēro atbilstīgos korektīvos pasākumus, ko tās ir noteikušas.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
11. panta 4. punkts	B.1.11.5.	A	<p>Uz darbības uzlabošanas shēmu attiecas šādas procedūras:</p> <p>a) ar aeronavigācijas pakalpojumu un tīkla funkciju darbības rādītājiem saistītu atbilstīgu datu vākšana, validēšana, pārbaude, izvērtēšana un izplatīšana sadarbībā ar visām attiecīgajām personām, tostarp aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, gaisa telpas izmantotājiem, lidostu ekspluatantiem, valsts uzraudzības iestādēm, Līgumslēdzējām pusēm un Eurocontrol;</p> <p>b) pamatojoties uz ICAO dokumentu Nr. 9854 “Globālās gaisa satiksmes pārvaldības ekspluatācijas koncepcija”, piemērotu galveno darbības jomu izvēle, kuras atbilst jomām, kas noteiktas ATM ģenerālplāna darbības ietvarā, tostarp drošības, vides, veiktspējas un rentabilitātes jomas, un kuras vajadzības gadījumā ir pielāgotas, lai ņemtu vērā Eiropas vienotās gaisa telpas īpašās vajadzības un attiecīgos mērķus šajās jomās, kā arī konkrēta to galveno darbības rādītāju kopuma noteikšana, kas vajadzīgi, lai novērtētu darbību;</p> <p>c) valsts darbības mērķu izvērtēšana, pamatojoties uz valsts plānu; kā arī</p> <p>d) valsts darbības plānu uzraudzība, tostarp atbilstoši brīdinājuma mehānismi.</p>
11. panta 5. punkts	B.1.11.6.	A	<p>Izveidojot darbības uzlabošanas shēmu, ņem vērā, ka maršruta pakalpojumi, termināla pakalpojumi un tīkla funkcijas ir atšķirīgi un ka tie attiecīgi tā arī jāskata, ja vajadzīgs, arī darbības novērtēšanai.</p>
11. panta 6. punkts	B.1.11.7.	A	<p>Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri attiecas uz darbības uzlabošanas sistēmu un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
13. pants	B.1.13.1.	A	<p>SES pamatregulas nekavē Līgumslēdzēju pusi piemērot pasākumus, ciktāl tie vajadzīgi, lai aizsargātu drošības un aizsardzības politikas intereses. Šādi pasākumi ir jo īpaši tie, kas ir obligāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lai uzraudzītu gaisa telpu, par ko tā atbild, saskaņā ar ICAO reģionālajiem aeronavigācijas nolīgumiem, arī lai spētu atklāt, identificēt un novērtēt gaisa kuģi, kas izmanto šo gaisa telpu, ar nolūku aizsargāt lidojumu drošību un attiecīgi rīkoties, lai nodrošinātu drošības un aizsardzības vajadzības, – ja notiek nopietni iekšēji nemieri, kas ietekmē likumības un kārtības ievērošanu, – ja notiek karš vai radies nopietns starptautisks saspilējums, kura dēļ pastāv kara draudi, – lai izpildītu Līgumslēdzēju pušu starptautiskās saistības attiecībā uz miera un starptautiskās drošības saglabāšanu, – lai veiktu militāras operācijas un mācības, tostarp nodrošinātu vajadzīgās treniņu iespējas.

B.2: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 550/2004 (2004. gada 10. marts)
par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (pakalpojumu
sniegšanas regula)
ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra
Regulu (EK) Nr. 1070/2009

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
2. panta 1.– 2. punkts	B.2.2.1.	A	Valsts uzraudzības iestāde organizē inspekcijas un apsekojumus, lai pārraudzītu atbilstību Regulai (EK) Nr. 550/2004, jo īpaši ciktāl ir runa par drošu un efektīvu to aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju darbību, kuri sniedz pakalpojumus attiecībā uz Līgumslēdzējas puses atbildībā esošu gaisa telpu. Attiecīgais aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs atvieglo šo darbu.
2. panta 3. punkts	B.2.2.2.	B	Valstis, kas piedalās attiecīgajā funkcionālajā gaisa telpas blokā (FAB), slēdz vienošanos par uzraudzību, ar ko nodrošina to aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju inspekcijas un apsekojumus, kuri sniedz pakalpojumus minētajā FAB.
2. panta 4.– 6. punkts	B.2.2.3.	A	Minētajām valstīm jāvienojas par tādu uzraudzību, ar ko nodrošina to aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju (ANSP) inspekcijas un apsekojumus, kuri sniedz pakalpojumus citas valsts gaisa telpā. Minētās vienošanās ietver vienošanās par tādu gadījumu izskatīšanu, kas saistīti ar neatbilstību piemērojamajām prasībām.
4. pants		A	Piemēro īstenošanas noteikumus par drošības prasībām, kuri uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.
7. panta 1. punkts	B.2.7.1.	A	Uz aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem attiecas sertifikācija, ko veic Līgumslēdzējas puses.
7. panta 3. punkts	B.2.7.2.	A	Valsts uzraudzības iestādes izdod sertifikātus tiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas atbilst Regulai (ES) Nr. 1035/2011 un piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.
7. panta 3. punkts	B.2.7.3.	A	Sertifikātus var izdot atsevišķi katra veida aeronavigācijas pakalpojumiem, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 549/2004 2. pantā, vai šādu pakalpojumu paketei.
7. panta 3. punkts	B.2.7.4.	A	Sertifikātu regulāri pārbauda.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
7. panta 4. punkts + II pielikums	B.2.7.5.	A	Sertifikātos norāda aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju tiesības un pienākumus, to skaitā nediskriminējošu pieeju pakalpojumiem, kas paredzēti gaisa telpas izmantotājiem, īpaši attiecībā uz drošību. Uz sertifikāciju drīkst attiecināt tikai tos nosacījumus, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 550/2004 II pielikumā. Šādi nosacījumi ir objektīvi jāpamato, nediskriminējošā veidā, proporcionāli un caurredzami.
7. panta 5. punkts	B.2.7.6.	A	Līgumslēdzējas puses var atļaut sniegt aeronavigācijas pakalpojumus bez sertifikācijas, ja šo pakalpojumu sniedzējs tos piedāvā galvenokārt gaisa kuģu kustībai, kura nav vispārējā gaisa satiksme.
7. panta 6. punkts	B.2.7.7.	B	Sertifikātu izdošana aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem dod iespēju piedāvāt savus pakalpojumus citām Līgumslēdzējām pusēm, citiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, gaisa telpas izmantotājiem un lidostām attiecīgajās Līgumslēdzējās pusēs.
7. panta 7. punkts	B.2.7.8.	A	Valsts uzraudzības iestādes uzrauga atbilstību kopīgajām prasībām.
7. panta 7. punkts	B.2.7.9.	A	Ja valsts uzraudzības iestāde konstatē, ka sertifikāta turētājs vairs neatbilst šādām prasībām vai nosacījumiem, tad tā veic attiecīgus pasākumus, nodrošinot pakalpojumu nepārtrauktību. Šādi pasākumi var ietvert sertifikāta atsaukšanu.
7. panta 8. punkts	B.2.7.10.	B	Līgumslēdzējas puse atzīst jebkuru sertifikātu, kas izdots citā Līgumslēdzējā pusē, saskaņā ar šajā pielikumā precizētajiem standartiem un regulatīvajām prasībām attiecībā uz gaisa satiksmes pārvaldību.
8. panta 1. punkts	B.2.8.1.	A	Līgumslēdzējas puses nodrošina gaisa satiksmes pakalpojumu ekskluzīvu sniegšanu īpašos gaisa telpas blokos gaisa telpā, par kuru tās atbild. Šim nolūkam Līgumslēdzējas puses izraugās gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju, kam ir Līgumslēdzējās pusēs derīgs sertifikāts.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
8. panta 2. punkts	B.2.8.2.	B	Tiesību sistēmas nerada šķēršļus pārrobežu pakalpojumu sniegšanai, nosakot, ka aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji (ANSP) a) tieši vai ar uzņēmuma daļu vairākumu pieder konkrētai valstij/tās valstspiederīgajiem, b) ar galveno uzņēmējdarbības vietu vai oficiālo adresi atrodas minētajā valstī, c) izmanto vienīgi minētās valsts objektus.
8. panta 3. punkts	B.2.8.3.	A	Līgumslēdzējas puses nosaka izraudzīto pakalpojumu sniedzēju tiesības un pienākumus. Pienākumos var iekļaut nosacījumus savlaicīgai tādas informācijas sniegšanai, kas ļauj identificēt visu gaisa kuģu kustību gaisa telpā, par kuru tās atbild.
8. panta 4. punkts	B.2.8.4.	A	Līgumslēdzējām pusēm ir rīcības brīvība, izvēloties gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju, ar nosacījumu, ka tas atbilst prasībām un nosacījumiem, kas minēti šajā pielikumā precizētajos standartos un regulatīvajās prasībās attiecībā uz gaisa satiksmes pārvaldību.
8. panta 5. punkts	B.2.8.4.	B	Attiecībā uz funkcionāliem gaisa telpas blokiem, kas izveidoti atbilstoši 9.a pantam un aptver gaisa telpu, par kuru atbild vairāk nekā viena Līgumslēdzēja puse, attiecīgās Līgumslēdzējas puses atbilstoši Regulas (EK) Nr. 550/2004 8. panta 1. punktam kopīgi izraugās vienu vai vairākus aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējus vismaz vienu mēnesi pirms attiecīgā bloka darbības uzsākšanas.
9. pants	B.2.9.1.	A	Līgumslēdzējas puses var izraudzīties meteoroloģisko pakalpojumu sniedzēju, kas ekskluzīvi sniedz visus meteoroloģiskos datus vai to daļu visā gaisa telpā, par kuru tās atbild, vai tās daļā, ņemot vērā drošības apsvērumus.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
9.a panta 1. punkts	B.2.9a.1.	B	Līgumslēdzējas puses veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu funkcionālo gaisa telpas bloku ieviešanu, lai sasniegtu vajadzīgo gaisa satiksmes pārvaldības tīkla kapacitāti un efektivitāti vienotajā Eiropas gaisa telpā un uzturētu augstu drošības līmeni, kā arī sniegtu ieguldījumu kopējā gaisa satiksmes sistēmas darbībā un mazinātu ietekmi uz vidi. Līgumslēdzējām pusēm pēc iespējas plašāk jāsadarbojas, jo īpaši tām Līgumslēdzējām pusēm, kas kaimiņos veido funkcionālus gaisa telpas blokus, lai nodrošinātu šā noteikuma ievērošanu.
9.a panta 2. punkts	B.2.9a.2.	B	Funkcionālie gaisa telpas bloki jo īpaši: a) ir pamatoti ar drošības analīzi; b) nodrošina gaisa telpas optimālu izmantošanu, ņemot vērā gaisa satiksmes plūsmas; c) nodrošina atbilstību Eiropas maršrutu tīklam, kas izveidots saskaņā ar Gaisa telpas regulas 6. pantu; d) ir pamatoti ar šo bloku vispārējo pievienoto vērtību, ieskaitot tehnisko līdzekļu un cilvēku resursu optimālu izmantošanu, balstoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi; e) nodrošina gaisa satiksmes vadības kompetences funkcionālu un elastīgu nodošanu no vienas gaisa satiksmes vadības struktūrvienības citai; f) nodrošina dažādu gaisa telpas konfigurāciju savienojamību, cita starpā optimizējot pašreizējos lidojumu informācijas reģionus; g) atbilst ICAO ietvaros noslēgto reģionālo vienošanos nosacījumiem; h) ievēro reģionālās vienošanās, kas ir spēkā Regulas (EK) Nr. 550/2004 spēkā stāšanās dienā; un i) veicina atbilstību darbības mērķiem.
9.a panta 3. punkts	B.2.9a.3.	B	Funkcionālo gaisa telpas bloku var izveidot, tikai kopēji vienojoties visām Līgumslēdzējām pusēm un attiecīgā gadījumā trešām valstīm, kuru pārziņā ir kāda daļa no funkcionālajā gaisa telpas blokā iekļautās gaisa telpas. Pirms funkcionālā gaisa telpas bloka izveides attiecīgā(-ās) Līgumslēdzēja(-as) puse(-es) sniedz pārējām Līgumslēdzējām pusēm un citām ieinteresētajām personām attiecīgas ziņas un dod tām iespēju iesniegt savus apsvērumus.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
9.a panta 4. punkts	B.2.9a.4.	B	Ja funkcionālais gaisa telpas bloks attiecas uz gaisa telpu, kas pilnībā vai daļēji ir divu vai vairāku Līgumslēdzēju pušu pārziņā, vienošanās, ar kuru izveido funkcionālo gaisa telpas bloku, ietver nepieciešamos noteikumus par bloka pārveidošanu un kādas Līgumslēdzējas puses izstāšanos no bloka, iekļaujot pārejas noteikumus.
9.a panta 5. punkts	B.2.9a.5.	B	Ja saistībā ar kādu funkcionālo gaisa telpas bloku divām vai vairākām Līgumslēdzējām pusēm rodas nesaskaņas, kas saistītas ar to pārziņā esošo gaisa telpu, attiecīgās Līgumslēdzējas puses var kopīgi aicināt Vienotās gaisa telpas komiteju paust viedokli. Komiteja adresē viedokli attiecīgajām Līgumslēdzējām pusēm. Neskarot standartu B.2.9a.3, Līgumslēdzējas puses ņem vērā minēto viedokli, lemjot par risinājumu.
10. panta 1. punkts	B.2.10.1.	A	Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji var izmantot citu Līgumslēdzējās pusēs sertificētu pakalpojumu sniedzēju pakalpojumus.
10. panta 2. punkts	B.2.10.2.	A	Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji savas darba attiecības formalizē ar rakstisku vienošanos vai līdzvērtīgiem juridiskiem aktiem, izklāstot īpašos pienākumus un funkcijas, ko katrs pakalpojumu sniedzējs uzņemas, un ļaujot visiem pakalpojumu sniedzējiem savstarpēji apmainīties ar ekspluatācijas datiem, ciktāl tas attiecas uz vispārējo gaisa satiksmi. Par minētajiem pasākumiem paziņo attiecīgajai/attiecīgajām valsts uzraudzības iestādei/iestādēm.
10. panta 3. punkts	B.2.10.3.	A	Gadījumos, kas saistīti ar gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšanu, vajadzīgs attiecīgo Līgumslēdzēju pušu apstiprinājums. Gadījumos, kas saistīti ar meteoroloģisko pakalpojumu sniegšanu, attiecīgo Līgumslēdzēju pušu apstiprinājums vajadzīgs, ja tās ir izraudzījušās ekskluzīvu pakalpojumu sniedzēju saskaņā ar standartu B.2.9.1.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
11. pants	B.2.10.4.	A	Līgumslēdzējas puses saistībā ar kopējo transporta politiku veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka kompetentās civilās un militārās iestādes attiecībā uz īpašo gaisa telpas bloku pārvaldību noslēdz vai atjaunina rakstiskas vienošanās vai līdzvērtīgus juridiskus aktus.
12. panta 1. punkts	B.2.12.1.	A	Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji neatkarīgi no savas īpašumtiesību sistēmas vai juridiskās formas sagatavo, iesniedz auditam un publicē savus finanšu pārskatus.
12. panta 2. punkts	B.2.12.2.	A	Visos gadījumos aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji publicē gada ziņojumu, un tiem regulāri izdara neatkarīgu auditu.
12. panta 3. punkts	B.2.12.3.	A	Sniedzot pakalpojumu paketi, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji norāda aeronavigācijas pakalpojumu radītās izmaksas un ienākumus, tos sadalot saskaņā ar norādīto tarifkācijas sistēmu, un vajadzības gadījumā uztur konsolidētos pārskatus par citiem pakalpojumiem, kas nav aeronavigācijas pakalpojumi, kā tas būtu jādara, ja attiecīgos pakalpojumus sniegtu atsevišķi uzņēmumi.
12. panta 4. punkts	B.2.12.4.	A	Līgumslēdzējas puses izraugās kompetentās iestādes, kam ir tiesības piekļūt to pakalpojumu sniedzēju finanšu pārskatiem, kuri sniedz pakalpojumus gaisa telpā, par ko tās atbild.
13. panta 1. punkts	B.2.13.1.	B	Ciktāl tas attiecas uz vispārējo gaisa satiksmi, ar attiecīgajiem ekspluatācijas datiem visi aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, gaisa telpas izmantotāji un lidostas apmainās reālā laikā, lai atvieglotu ekspluatāciju. Šos datus izmanto tikai ekspluatācijas nolūkiem.
13. panta 2. punkts	B.2.13.2.	B	Piekļuvi ekspluatācijas datiem nediskriminējoši piešķir attiecīgām iestādēm, sertificētiem aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, gaisa telpas izmantotājiem un lidostām.
13. panta 3. punkts	B.2.13.3.	B	Sertificētie pakalpojumu sniedzēji, gaisa telpas izmantotāji un lidostas nosaka standarta nosacījumus piekļuvei tiem ekspluatācijas datiem, kas nav minēti 1. punktā. Valsts uzraudzības iestādes apstiprina šos standarta nosacījumus. Vajadzības gadījumā saskaņā ar pamatregulas 5. panta 3. punktā minēto procedūru nosaka sīki izstrādātus noteikumus, kas attiecas uz šādiem nosacījumiem.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
18. panta 1.– 2. punkts	B.2.18.1.	A	Ne Līgumslēdzēju pušu valsts uzraudzības iestādes, kas rīkojas saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem, ne Komisija neizpauž konfidenciālu informāciju, īpaši informāciju par aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, to komerciālām attiecībām vai to izmaksu sastāvdaļām. Tas neskar attiecīgo Līgumslēdzēju pušu valsts uzraudzības iestāžu tiesības izpaust informāciju, ja tas ir svarīgi to pienākumu izpildei; šajā gadījumā informāciju izpauž samērīgi, ņemot vērā aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju, gaisa telpas izmantotāju, lidostu vai citu attiecīgo ieinteresēto personu likumīgās intereses savu darījumu noslēpumu aizsardzībā.

B.3: Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 551/2004 (2004. gada 10. marts) par gaisa telpas organizāciju un izmantošanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (gaisa telpas regula) ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1070/2009

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
1. pants	B.3.1.1.	A	Mērķis ir veicināt principa par pakāpeniski aizvien vairāk integrētas izmantojamās gaisa telpas izveidošanu saistībā ar kopējo transporta politiku un noteikt kopīgas gaisa satiksmes izveidošanas, plānošanas un vadības procedūras, kas nodrošina tās efektīvu darbību un drošību. Gaisa telpas izmantošana papildina aeronavigācijas pakalpojumus saskaņotā un savietojamā kopumā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 550/2004. Tas attiecas uz gaisa telpu ICAO, EUR un AFI reģionos, ja Līgumslēdzēju pušu pārziņā ir gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšana saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas Regulu (EK) Nr. 550/2004. Līgumslēdzējas puses Regulu (EK) Nr. 551/2004 var attiecināt arī uz to pārziņā esošo gaisa telpu citos ICAO reģionos, ar nosacījumu, ka tās par to informē pārējās Līgumslēdzējas puses.
3. panta 1. punkts	B.3.3.1.	B	Līgumslēdzējas puses cenšas panākt, ka ICAO izveido un atzīst vienotu EUIR.
3. panta 2. punkts	B.3.3.2.	B	EUIR jāplāno, tajā iekļaujot gaisa telpu, kas ir Līgumslēdzēju pušu pārziņā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 551/2004 1. panta 3. punktu, un tajā var iekļaut arī Eiropas trešo valstu gaisa telpu.
3. panta 3. punkts	B.3.3.3.	B	EUIR izveidošana neskar Līgumslēdzēju pušu atbildību par gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju izraudzīšanos to pārziņā esošajā gaisa telpā saskaņā ar standartu B.2.8.1.
3. panta 4. punkts	B.3.3.4.	B	Līgumslēdzējas puses saglabā savu atbildību attiecībā pret ICAO augšējo lidojumu informācijas reģionu un lidojumu informācijas reģionu ģeogrāfiskajās robežās, kurus tiem uzticējusi ICAO.
3.a pants	B.3.3a.1.	A	Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri attiecas uz elektronisku aeronavigācijas informāciju un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
4. pants	B.3.4.1.	A	Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri attiecas uz gaisa telpas izmantošanas noteikumiem un gaisa telpu klasifikāciju un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.
6. panta 1. punkts	B.3.6.1.	A	Gaisa satiksmes pārvaldības (<i>ATM</i>) tīkla funkcijām jānodrošina iespēja optimāli izmantot gaisa telpu un nodrošināt, ka gaisa telpas izmantotāji var izmantot vēlamās trajektorijas, vienlaikus paverot maksimālas piekļuves iespēju gaisai telpai un aeronavigācijas pakalpojumiem. Šīs tīkla funkcijas ir vērstas uz to, lai atbalstītu iniciatīvas valsts līmenī un funkcionālo gaisa telpas bloku līmenī, un tās nodrošinās, ievērojot prasību nošķirt regulatīvās funkcijas no pamatfunkcijām.
6. panta 2. punkts	B.3.6.2.	A	Funkcijas, ko pilda tīkla pārvaldnieks attiecībā uz maršrutu plānošanu un ierobežotu resursu pārvaldību, kā arī iespēja par tīkla pārvaldnieku nozīmēt, piemēram, <i>Eurocontrol</i> .
6. panta 3. punkts	B.3.6.3.	A	Komisija pēc pienācīgas apspriešanās ar nozares ieinteresētajām personām var papildināt standartā B.3.6.2 uzskaitīto funkciju sarakstu. Minētos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus Regulas (EK) Nr. 551/2004 elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar pamatregulas 5. panta 4. punktā minēto procedūru.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
6. panta 4. punkts	B.3.6.4.	A	<p>Piemēro sīki izstrādātus noteikumus Gaisa telpas regulas (Nr. 551/2004) 6. pantā minēto pasākumu īstenošanai, izņemot tos, kas minēti Regulas (EK) Nr. 551/2004 6. panta 6.–9. punktā un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā. Minētie īstenošanas noteikumi jo īpaši attiecas uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tādu procesu un procedūru koordinēšanu un saskaņošanu, kuru mērķis ir uzlabot aeronavigācijas frekvenču pārvaldību, cita starpā principu un kritēriju izstrādi; b) galveno funkciju, kuras mērķis ir laikus noteikt un piešķirt vajadzīgās frekvences Eiropas vispārējai gaisa satiksmei atvēlētajā diapazonā, lai palīdzētu nodrošināt Eiropas aviācijas tīkla izveidi un darbību; c) tīkla papildu funkcijām atbilstoši <i>ATM</i> ģenerālplānam; d) sīki izstrādātu kārtību lēmumu pieņemšanai, sadarbojoties Līgumslēdzējām pusēm, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un tīkla vadības funkcijai; e) iesaistīto ieinteresēto personu apspriešanās kārtību, pieņemot lēmumus valsts un Eiropas mērogā; kā arī f) uzdevumu un pienākumu sadali starp tīkla vadības nodrošinātājiem un valsts frekvenču pārvaldītājiem, kas skar Starptautiskās Telekomunikāciju savienības vispārējai gaisa satiksmei atvēlēto radiofrekvenču spektru, lai panāktu, ka valsts frekvenču pārvaldītāji turpina piešķirt tādas frekvences, kuras neietekmē tīkla darbību. Gadījumos, kad tāda ietekme pastāv, valsts frekvenču pārvaldītāji sadarbojas ar tīkla vadības nodrošinātājiem, lai optimizētu frekvenču izmantošanu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
6. panta 5. punkts	B.3.6.5.	A	Par citiem gaisa telpas plānošanas aspektiem, kas nav minēti Regulas (EK) Nr. 551/2004 6. panta 2. punktā, lemj valstu vai funkcionālo gaisa telpas bloku līmenī. Šajā plānošanas procesā ņem vērā satiksmes prasības un sarežģītību, valstu vai funkcionālo gaisa telpas bloku darbības plānus un ietver vispusīgu apspriešanos ar attiecīgajiem gaisa telpas izmantotājiem vai attiecīgajām grupām, kas vajadzības gadījumā pārstāv gaisa telpas izmantotājus un militārās iestādes.
6. panta 6. punkts	B.3.6.6.	B	Līgumslēdzējas puses <i>Eurocontrol</i> vai citai objektīvai un kompetentai struktūrai uztic gaisa satiksmes plūsmas pārvaldību, nodrošinot pienācīgus pārraudzības pasākumus.
6. panta 7. punkts	B.3.6.7.	A	Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri attiecas uz gaisa satiksmes plūsmas pārvaldību un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.
7. panta 1. punkts	B.3.7.1.	A	Ņemot vērā Līgumslēdzēju pušu pārziņā esošo militāro jautājumu organizāciju, vienotajā Eiropas gaisa telpā tām jānodrošina gaisa telpas elastīgas izmantošanas principa vienvērtīga piemērošana ICAO noteiktajā un Eurocontrol izstrādātajā kārtībā, lai, īstenojot kopējo transporta politiku, uzlabotu gaisa telpas pārvaldību un gaisa satiksmes vadību.
7. panta 3. punkts	B.3.7.2.	A	Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri attiecas uz gaisa telpas izmantošanas elastīgumu un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.
8. panta 1. punkts	B.3.8.1.	A	Gadījumos, kad Regulas (EK) Nr. 551/2004 7. panta ievērošana rada ievērojamas gaisa telpas izmantošanas grūtības, Līgumslēdzējas puses tā piemērošanu var uz laiku atlikt, ar nosacījumu, ka tās nekavējoties par to informē Apvienoto komiteju.
8. panta 2. punkts	B.3.8.2.	A	Pēc pagaidu atlikšanas ieviešanas to noteikumu pielāgojumus, kas pieņemti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 551/2004 7. panta 3. punktu, var veikt attiecībā uz gaisa telpu, kas ir attiecīgās Līgumslēdzējas puses(-šu) atbildībā.

B.4: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 552/2004 (2004. gada 10. marts)
par Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla savietojamību (savietojamības regula)
ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra
Regulu (EK) Nr. 1070/2009

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
1. pants + I pielikums	B.4.1.1.	A	Pamatregulas piemērošanas jomā Regula (EK) Nr. 552/2004 attiecas uz <i>EATMN</i> savietojamību. To piemēro Regulas (EK) Nr. 552/2004 I pielikumā norādītajām sistēmām, to komponentiem un saistītajām procedūrām. Mērķis ir sasniegt dažādu <i>EATMN</i> sistēmu, komponentu un saistīto procedūru savietojamību, pienācīgi ņemot vērā attiecīgās starptautiskās tiesību normas, kā arī nodrošināt jaunu, saskaņotu un apstiprinātu darbības un tehnoloģiju koncepciju koordinētu un ātru ieviešanu gaisa satiksmes pārvaldībā.
2. pants + II pielikums	B.4.2.1.	A	<i>EATMN</i> , tā sistēmām, komponentiem un saistītajām procedūrām jāatbilst pamatprasībām. Pamatprasības ir izklāstītas Regulas (EK) Nr. 552/2004 II pielikumā.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
3. pants	B.4.3.1.	A	<p>Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri attiecas uz savietojamību un kas uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.</p> <p>Sistēmas, komponenti un saistītās procedūras visā to dzīves ciklā atbilst attiecīgajiem savietojamības īstenošanas noteikumiem.</p> <p>Savietojamības īstenošanas noteikumi jo īpaši</p> <p>a) nosaka visas īpašās prasības, kas papildina vai precizē pamatprasības, sevišķi drošības, bezproblēmu darbības un efektivitātes ziņā, un/vai b) vajadzības gadījumā apraksta visas īpašās prasības, kas papildina vai precizē pamatprasības, sevišķi attiecībā uz jaunu, saskaņotu un apstiprinātu darbības un tehnoloģiju koncepciju koordinētu un ātru ieviešanu, un/vai c) nosaka komponentus attiecībā uz sistēmām; un/vai d) apraksta īpašās atbilstības novērtēšanas procedūras,</p> <p>kas vajadzības gadījumā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 552/2004 8. pantu ietver pilnvarotās iestādes, pamatojoties uz Lēmumā 93/465/EEK definētajiem moduļiem, kuri jāizmanto komponentu atbilstības vai piemērotības lietošanai novērtēšanai, kā arī sistēmu verifikācijai; un/vai e) precizē īstenošanas nosacījumus, tai skaitā attiecīgā gadījumā datumu, līdz kuram visām attiecīgajām ieinteresētajām personām tie jāizpilda.</p> <p>Sagatavojot, pieņemot un pārskatot savietojamības īstenošanas noteikumus, ņem vērā tehnisko risinājumu, ar kuru palīdzību šie noteikumi var tikt izpildīti, paredzētās izmaksas un ieguvumus, lai definētu visdzīvotspējīgāko risinājumu, pienācīgi ievērojot saskaņotā augstā drošības līmeņa saglabāšanu. Minēto risinājumu izmaksu un ieguvumu novērtējums visām attiecīgajām ieinteresētajām pusēm tiek pievienots katram savietojamības īstenošanas noteikumu projektam.</p> <p>Savietojamības īstenošanas noteikumus paredz saskaņā ar pamatregulas 8. pantā noteikto procedūru.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
4. panta 2. punkts		A	Tiek pieņemts, ka tās sistēmas kopā ar saistītajām procedūrām vai komponentiem, kas atbilst Kopienas specifikācijām un kuru atsauces numuri ir publicēti Eiropas Savienības <i>Oficiālajā Vēstnesī</i> , atbilst savietojamības pamatprasībām un īstenošanas noteikumiem.
5. pants + III pielikums	B.4.5.1.	A	<p>Komponentiem pievieno EK atbilstības deklarāciju vai EK deklarāciju par lietošanas piemērotību. Šīs deklarācijas elementi ir izklāstīti Regulas (EK) Nr. 552/2004 III pielikumā.</p> <p>Ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis, kas veic uzņēmējdarbību Līgumslēdzējās pusēs, ar EK atbilstības deklarāciju vai deklarāciju par lietošanas piemērotību nodrošina un apliecina, ka viņš ir piemērojis noteikumus, kas paredzēti savietojamības pamatprasībās un īstenošanas noteikumos.</p> <p>Tiek pieņemts, ka komponenti, kuriem ir EK atbilstības deklarācija vai EK deklarācija par lietošanas piemērotību, atbilst savietojamības pamatprasībām un attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem.</p> <p>Attiecīgie savietojamības īstenošanas noteikumi attiecīgā gadījumā nosaka uzdevumus sakarā ar komponentu atbilstības vai lietošanas piemērotības novērtēšanu, ko veic Regulas (EK) Nr. 552/2004 8. pantā minētās pilnvarotās iestādes.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
6. pants + IV pielikums	B.4.6.1.	A	<p>Sistēmas ir pakļautas EK verificēšanai, ko veic aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar attiecīgajiem savietojamības īstenošanas noteikumiem, lai nodrošinātu, ka pēc iekļaušanas <i>EATMN</i> tās atbilst Regulas (EK) Nr. 552/2004 pamatprasībām un savietojamības īstenošanas noteikumiem. Pirms sistēmas nodošanas ekspluatācijā attiecīgais aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs sastāda EK verificēšanas deklarāciju, kas apliecina atbilstību, un to kopā ar tehnisko dokumentāciju iesniedz valsts uzraudzības iestādei. Šīs deklarācijas un tehniskās dokumentācijas elementi ir izklāstīti Regulas (EK) Nr. 552/2004 IV pielikumā. Valsts uzraudzības iestāde var pieprasīt papildu informāciju, kas vajadzīga šādas atbilstības uzraudzīšanai.</p> <p>Attiecīgie savietojamības īstenošanas noteikumi attiecīgā gadījumā nosaka uzdevumus sakarā ar sistēmu verificēšanu, kas jāveic Regulas (EK) Nr. 552/2004 8. pantā minētajām pilnvarotajām iestādēm.</p> <p>EK verificēšanas deklarācija neskar nevienu novērtēšanu, kas valsts uzraudzības iestādei būtu, iespējams, jāveic ar savietojamību nesaistītu iemeslu dēļ.</p>
6.a pants	B.4.6a.1.	A	<p>Ja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regulu (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi izsniegtu sertifikātu piemēro sastāvdaļām vai sistēmām un ja tas pierāda atbilstību Regulas (EK) Nr. 552/2004 būtiskajām prasībām un attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem par savietojamību, to uzskata par EK atbilstības vai lietošanas derīguma deklarāciju vai par EK verificēšanas deklarāciju Regulas (EK) Nr. 552/2004 5. un 6. panta izpratnē.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
7. panta 1. punkts	B.4.7.1.	A	Ja valsts uzraudzības iestāde konstatē, ka: a) komponents, kam ir EK atbilstības deklarācija vai deklarācija par lietošanas piemērotību, vai b) sistēma, kam ir EK verificēšanas deklarācija, neatbilst savietojamības pamatprasībām un/vai attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem, tad tā, pienācīgi ievērojot vajadzību nodrošināt darbību drošību un nepārtrauktību, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ierobežotu attiecīgā komponenta vai sistēmas piemērošanas teritoriju vai lai aizliegtu to izmantot uzraudzības iestādes pārziņā esošajām organizācijām.
8. panta 1. punkts	B.4.8.1.	A	Līgumslēdzējas puses paziņo Apvienotajai komitejai par iestādēm, kuras tās iecēlušas uzdevumu izpildei sakarā ar Regulas (EK) Nr. 552/2004 5. pantā minēto atbilstības vai lietošanas piemērotības novērtēšanu un/vai Regulas (EK) Nr. 552/2004 6. pantā minēto verificēšanu, norādot katras iestādes atbildības jomu un identifikācijas numuru, ko tai piešķirusi Komisija.
8. panta 2. punkts	B.4.8.2.	A	Novērtējot pilnvarojamās iestādes, Līgumslēdzējas puses piemēro Regulas (EK) Nr. 552/2004 V pielikumā paredzētos kritērijus. Uzskata, ka iestādes, kuras atbilst attiecīgajos Eiropas standartos paredzētajiem vērtēšanas kritērijiem, atbilst minētajiem kritērijiem.
8. panta 3. punkts + V pielikums	B.4.8.3.	A	Līgumslēdzējas puses atsauc pilnvaras tādi pilnvarotai iestādei, kura vairs neatbilst Regulas (EK) Nr. 552/2004 V pielikumā izklāstītajiem kritērijiem. Tās par to nekavējoties informē Apvienoto komiteju.
8. panta 4. punkts	B.4.8.4.	A	Neskarot Regulas (EK) Nr. 552/2004 8. panta 1., 2. un 3. punktā minētās prasības, Līgumslēdzējas puses var izlemt iecelt organizācijas, kas ir atzītas par pilnvarotām iestādēm saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas regulas 3. pantu.

B.5: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 216/2008 (2008. gada 20. februāris) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi,

un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK

ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1108/2009 (2009. gada 21. oktobris),

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 216/2008 lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā un atceļ Direktīvu 2006/23/EK

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
3. pants	B.5.3.1.	A	Regulas (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009, 3. panta da), e), f), g), q), r) un s) punktā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas uz gaisa satiksmes pārvaldību. Visas atsauces uz dalībvalstīm saprot kā atsauces uz Līgumslēdzējām pusēm.
8.b panta 1. punkts	B.5.8b.1.	A	ATM/ANS pakalpojumu sniegšana atbilst pamatprasībām, kuras izklāstītas Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009.
8.b panta 2. punkts	B.5.8b.2.	A	ATM/ANS pakalpojumu sniedzējiem ir jābūt sertifikātam saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1035/2011 un piemērojamiem valsts tiesību aktiem. Sertifikātu izdod, ja pakalpojumu sniedzējs ir pierādījis spējas un līdzekļus izpildīt pienākumus, kas saistīti ar pakalpojumu sniedzēja tiesībām. Sertifikātā norāda pakalpojumu sniedzējam piešķirtās tiesības un pakalpojumu jomu.
8.b panta 3. punkts	B.5.8b.3.	A	Atkāpjoties no standarta B.5.8b.2, Līgumslēdzējas puses var pieņemt lēmumu, ka lidojumu informācijas dienesti var deklarēt spējas un līdzekļus veikt pienākumus, kas saistīti ar sniegtajiem pakalpojumiem.
8.b panta 4. punkts	B.5.8b.4.	B	Standartā B.5.8b.6 minētajos pasākumos var būt paredzēta prasība par to organizāciju sertificēšanu, kas iesaistītas no drošības viedokļa būtisku ATM/ANS sistēmu un komponentu konstruēšanā, ražošanā un tehniskajā apkopē. Minētajām organizācijām sertifikātu izdod, ja tās ir pierādījušas spējas un līdzekļus izpildīt pienākumus, kas saistīti ar to tiesībām. Piešķirtās tiesības norāda sertifikātā.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
8.b panta 5. punkts	B.5.8b.5.	A	Standartā B.5.8b.6 minētajos pasākumos var būt paredzēta prasība, saskaņā ar kuru no drošības viedokļa būtiskas ATM/ANS sistēmas un komponenti ir jāsertificē vai arī ATM/ANS pakalpojumu sniedzējam tie ir jāapstiprina. Minētajām sistēmām un komponentiem sertifikātus izdod vai tos apstiprina tad, ja pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis, ka šīs sistēmas un komponenti atbilst sīki izstrādātām specifikācijām, kas sagatavotas, lai nodrošinātu atbilstību standartā B.5.8b.1 minētajām pamatprasībām.
8.b panta 6. punkts	B.5.8b.6.	A	Piemēro īstenošanas noteikumus attiecībā uz ATM/ANS pakalpojumiem, kuri minēti 8.b panta 6. punktā Regulā (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009, un kuri uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.
8.c panta 1. punktā	B.5.8c.1.	A	Gaisa satiksmes vadības dispečeri, kā arī personas un organizācijas, kas iesaistītas gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācībās, testēšanā, pārbaudēs un veselības vērtēšanā, atbilst attiecīgajām pamatprasībām, kuras izklāstītas Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.
8.c panta 2. punkts	B.5.8c.2.	A	Gaisa satiksmes vadības dispečeriem ir vajadzīga sniedzamajam pakalpojumam atbilstīga apliecība un medicīnas izziņa.
8.c panta 3. punkts	B.5.8c.3.	A	Standartā B.5.8c.2 minēto apliecību izsniedz vienīgi tad, ja pieteikuma iesniedzējs vai iesniedzēja pierāda, ka atbilst noteikumiem, kas izstrādāti, lai nodrošinātu atbilstību pamatprasībām par teorētiskajām un praktiskajām zināšanām, valodas zināšanām un pieredzi, kā izklāstīts Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
8.c panta 4. punkts	B.5.8c.4.	A	Standartā B.5.8c.2 minēto medicīnas izziņu izsniedz vienīgi tad, ja gaisa satiksmes vadības dispečers atbilst noteikumiem, kas izstrādāti, lai nodrošinātu atbilstību veselības pārbaudes izturēšanas pamatprasībām, kā izklāstīts Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009. Šo medicīnas izziņu var izdot personas, kas veic aviācijas medicīnas pārbaudes, vai aviācijas medicīnas centri.
8.c panta 5. punkts	B.5.8c.5.	A	Gaisa satiksmes vadības dispečeram izdotajā apliecībā un medicīnas izziņā norāda piešķirtās tiesības un apliecības/izziņas darbības jomu.
8.c panta 6. punkts	B.5.8c.6.	A	Gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācību organizāciju, personu, kas veic aviācijas medicīnas pārbaudes, un aviācijas medicīnas centru spējas pildīt pienākumus, kas saistīti ar to tiesībām izdot apliecības un medicīnas izziņas, atzīst, izsniedzot sertifikātu.
8.c panta 7. punkts	B.5.8c.7.	A	Sertifikātu izsniedz apmācības organizācijām, personām, kas veic aviācijas medicīnas pārbaudes, un aviācijas medicīnas centriem, kas ir apliecinājuši, ka tie atbilst noteikumiem, kas paredzēti, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajām pamatprasībām, kā noteikts Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009. Sertifikātā norāda ar sertifikātu piešķirtās tiesības.
8.c panta 8. punkts	B.5.8c.8.	A	Personām, kas ir atbildīgas par gaisa satiksmes vadības dispečeru praktisko apmācību vai prasmju izvērtēšanu, ir vajadzīgs sertifikāts. Sertifikātu izsniedz, ja attiecīgā persona ir pierādījusi, ka atbilst noteikumiem, kas nodrošina atbilstību attiecīgajām pamatprasībām, kuras noteiktas Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009. Sertifikātā norāda ar sertifikātu piešķirtās tiesības.
8.c panta 9. punkts	B.5.8c.9.	A	Kompleksie trenāžieri atbilst attiecīgajām pamatprasībām, kuras noteiktas Vb pielikumā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Kategorija (IV pielikuma B daļas A vai B sadaļa)	Standarts
8.c panta 10. punkts	B.5.8c. 10.	A/B***	Piemēro īstenošanas noteikumus, kuri minēti 10. pantā Regulā (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009, un kuri uzskaitīti ES–Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma IV pielikumā.
Vb pielikuma 1. punkts	B.5. Vb.1.	A	a) Visu gaisa kuģu ekspluatācija, izņemot tos, kuri veic Regulas (EK) Nr. 216/2008 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās darbības, visos lidojuma posmos un lidlauka kustības zonā notiek saskaņā ar piemērojamiem vispārējiem darbības noteikumiem un piemērojamām procedūrām, kas noteiktas minētās gaisa telpas izmantošanai. b) Visi gaisa kuģi, izņemot tos, kuri veic Regulas (EK) Nr. 216/2008 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās darbības, ir aprīkoti ar vajadzīgajiem komponentiem, un tos atbilstīgi ekspluatē. Komponenti, ko izmanto ATM/ANS sistēmās, atbilst arī prasībām, kas noteiktas Vb pielikuma 3. punktā Regulā (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.
Vb pielikuma 2. punkts	B.5. Vb.2.	A	Piemēro pamatprasības, kuras noteiktas Vb pielikuma 2. punktā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.
Vb pielikuma 3. punkts	B.5. Vb.3.	A	Piemēro pamatprasības, kuras noteiktas Vb pielikuma 3. punktā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.
Vb pielikuma 4. punkts	B.5. Vb.4.	A/B****	Piemēro pamatprasības, kuras noteiktas Vb pielikuma 4. punktā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.
Vb pielikuma 5. punkts	B.5. Vb.5.	A	Piemēro pamatprasības, kuras noteiktas Vb pielikuma 5. punktā Regulai (EK) Nr. 216/2008, kas grozīta ar Regulu (ES) Nr. 1108/2009.

*** Noteikumi, kas izriet no ICAO standartiem un ieteicamās prakses (SARPs), ir klasificējami kā A kategorijas noteikumi. Visi pārējie noteikumi klasificējami kā B kategorijas noteikumi.

**** Noteikumi, kas izriet no ICAO standartiem un ieteicamās prakses (SARPs), ir klasificējami kā A kategorijas noteikumi. Visi pārējie noteikumi klasificējami kā B kategorijas noteikumi.

C DAĻA: Vide

C.1: Direktīva 2002/30/EK par noteikumiem un procedūrām attiecībā uz tādu ekspluatācijas ierobežojumu ieviešanu Kopienas lidostās, kas saistīti ar troksni

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Standarts
3. pants	C.1.3.1.	Līgumslēdzējas puses nodrošina, ka ir kompetentas iestādes, kas atbild par jautājumiem saistībā ar tādu ekspluatācijas ierobežojumu ieviešanu lidostās, kas saistīti ar troksni.
4. pants	C.1.4.1.	Līgumslēdzējas puses paredz līdzsvarotu pieeju trokšņu problēmu risināšanā savas teritorijas lidostās. Tās par trokšņu kontroles pasākumu var uzskatīt arī ekonomiskos stimulus.
	C.1.4.2.	Apsverot ekspluatācijas ierobežojumu ieviešanu, kompetentās iestādes ņem vērā iespējamās dažādo pieejamo pasākumu izmaksas un priekšrocības, kā arī konkrētai lidostai raksturīgās pazīmes.
	C.1.4.3.	Pasākumi vai to komplekss, kas veikts, ir tikai tiktāl ierobežojoši, ciktāl ir nepieciešams, lai sasniegtu konkrētai lidostai noteikto vides aizsardzības mērķi. Tie nav diskriminējoši, pamatojoties uz gaisa pārvadātāja vai lidaparātu ražotāja valstspiederību vai identitāti.
	C.1.4.4.	Uz darbību balstīti ekspluatācijas ierobežojumi ir noteikti, par pamatu ņemot lidaparātu radīto troksni, kā noteikts sertifikācijas procedūrā, kas īstenota saskaņā ar Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 16. pielikuma 1. sējumā minēto.
5. pants + II pielikums (1.–3. punkts)	C.1.5.1.	Izskatot lēmumu par ekspluatācijas ierobežojumiem, cik vien lietderīgi un iespējami, ņem vērā Direktīvas 2002/30/EK II pielikuma 1.–3. punktā minēto informāciju par attiecīgajiem ekspluatācijas ierobežojumiem un lidostas pazīmēm.
7. pants	C.1.7.1.	Noteikumus attiecībā uz ekspluatācijas ierobežojumu novērtējumu nepiemēro: a) ekspluatācijas ierobežojumiem, kuri jau ir noteikti šā standarta stāšanās spēkā dienā un kuri ir apstiprināti ar Apvienotās komitejas lēmumu, kā noteikts ES-Izraēlas Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu aviācijas nolīguma II pielikuma 5. punktā; b) maznozīmīgām tehniskām izmaiņām attiecībā uz daļējiem ekspluatācijas ierobežojumiem, kuri būtiski neietekmē aviosabiedrību uzņēmēju izmaksas jebkurā attiecīgajā lidostā un kuri ir ieviesti pēc šā standarta spēkā stāšanās dienas, kā minēts iepriekš.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
9. pants	C.1.9.1	<p>Atsevišķos gadījumos Līgumslēdzējas puses lidostās, kas izvietotas to teritorijā, var atļaut tādus atsevišķus lidojumus ar lidaparātiem, ko nevarētu veikt, balstoties uz pārējiem Direktīvas 2002/30/EK noteikumiem; šie gadījumi var attiekties uz:</p> <p>a) tiem lidaparātiem, kuru individuālajiem pārvadājumiem ir tāds ārkārtējs raksturs, ka nebūtu saprātīgi nepiešķirt īslaicīgu atbrīvojumu;</p> <p>b) lidaparātiem lidojumos, kas nedod ieņēmumus, pārveidošanas, remonta vai ekspluatācijas nolūkā.</p>
10. pants	C.1.10.1.	<p>Līgumslēdzējas puses nodrošina, lai attiecībā uz ekspluatācijas ierobežojumu piemērošanu saskaņā ar attiecīgajiem piemērojamajiem valsts tiesību aktiem tiktu noteiktas procedūras, ko apspriestu ar ieinteresētajām pusēm.</p>
11. pants	C.1.11.1	<p>Līgumslēdzēja puse, pieņemot lēmumu par jebkura jauna ekspluatācijas ierobežojuma ieviešanu kādā lidostā, kas atrodas tās teritorijā, par to nekavējoties informē otru Līgumslēdzēju pusi.</p>
12. pants	C.1.12.1.	<p>Līgumslēdzējas puses nodrošina tiesības — saskaņā ar valsts tiesību aktiem un procedūrām — lēmumus par ekspluatācijas ierobežojumiem pārsūdzēt apelācijas iestādē, kas nav iestāde, kura pieņemusi apstrīdēto lēmumu.</p>
II pielikums (1.–3. punkts)		<p>Standartā C.1.5.1 minētā informācija.</p>

C.2: Direktīva 2006/93/EK
 par to lidaparātu ekspluatācijas regulēšanu, uz kuriem attiecas Konvencijas
 par starptautisko civilo aviāciju 16. pielikuma otrā izdevuma (1988.) 1. sējuma 3. nodaļas II daļa

Panta Nr.	Standarts Nr.	Standarts
1. pants	C.2.1.1.	Piemērojamība a. Lidmašīnas, kuru maksimālā pacelšanās masa (MTOM) ir 34 000 kg vai vairāk; vai b. lidmašīnas, kuru sertificētā ietilpība ir vairāk nekā 19 pasažieru vietas.
2. pants	C.2.2.2.	Civilajām zemskaņas reaktīvajām lidmašīnām jāatbilst standartiem, kas noteikti Konvencijas 16. pielikuma 1. sējuma 3. nodaļas II daļā.
3. pants	C.2.3.1.	Turpmāk norādītajos gadījumos var piešķirt atbrīvojumu no prasībām, kas noteiktas attiecībā uz civilo zemskaņas reaktīvo lidmašīnu ekspluatāciju, ievērojot Konvencijas 16. pielikuma 1. sējuma 3. nodaļas II daļā noteiktos standartus: a) lidmašīnām, kam ir vēsturiska vērtība; b) lidmašīnām, kuras pagaidu kārtā izmanto tādām ārkārtēja rakstura darbībām, ka būtu nepamatoti nepiešķirt atbrīvojumu uz laiku; un c) lidmašīnām, kas pagaidu kārtā veic bezpeļņas lidojumus, kas saistīti ar pārbūvi, remontu vai apkopi.
3. pants	C.2.3.2.	Līgumslēdzēja puse pārējo Līgumslēdzēju pušu kompetentajām iestādēm dara zināmus atbrīvojumus, ko tā piešķirusi attiecībā uz lidmašīnām, kam ir vēsturiska vērtība. Katra Līgumslēdzēja puse atzīst citas Līgumslēdzējas puses piešķirtos atbrīvojumus attiecībā uz tajā reģistrētajām lidmašīnām.
5. pants	C.2.5.1.	Līgumslēdzējas puses nosaka pienācīgus izpildes nodrošināšanas pasākumus, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumu gadījumā, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu 2006/93/EK, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu minēto noteikumu īstenošanu. Paredzētajiem pasākumiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un preventīviem.

D DAĻA: Gaisa pārvadātāju atbildība

D.1: Padomes Regula (EK) Nr. 2027/97 par gaisa pārvadātāju atbildību nelaimes gadījumos ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 889/2002

Panta Nr.	Standarts Nr.	Standarts
2. panta 1. punkta a) apakšpunkts, 2. panta 1. punkta c)–g) apakšpunkts	D.1.2.1.	2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajās regulatīvajās prasībās un standartos, kas attiecas uz gaisa pārvadātāju atbildību nelaimes gadījumos.
3. pants	D.1.3.1.	Līgumslēdzējas puses piemēro 1999. gada Monreālas Konvenciju, tostarp attiecībā uz iekšzemes lidojumiem.
5. pants	D.1.5.1.	Līgumslēdzējas puses nodrošina, ka gaisa pārvadātāji fiziskām personām, kuras ir tiesīgas uz kompensāciju, veic tādus avansa maksājumus, kas var būt vajadzīgi, lai segtu tūlītējas ekonomiska rakstura vajadzības, proporcionāli pārciestās nelaimes smagumam.
6. pants	D.1.6.1.	Līgumslēdzējas puses nodrošina, lai visās pārdošanas vietās visi gaisa pārvadātāji piedāvātu pasažieriem kopsavilkumu par galvenajiem noteikumiem, kas reglamentē atbildību par pasažieriem un viņu bagāžu.

E DAĻA: Patērētāju tiesības

E.1: Direktīva 90/314/EEK par kompleksiem ceļojumiem, kompleksām brīvdienām un kompleksām ekskursijām

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
1. pants	E.1.1.1.	Tuvināt Līgumslēdzēju pušu normatīvos un administratīvos aktus attiecībā uz kompleksajiem pakalpojumiem, ko pārdod vai piedāvā tirdzniecībā Līgumslēdzēju pušu teritorijā.
2. pants	E.1.2.1.	<p>Direktīvas 90/314/EEK 2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas kompleksajiem ceļojumiem, kompleksām brīvdienām un kompleksām ekskursijām, tā, kā tās attiecīgā gadījumā ir piemērojamas. Šajā pielikumā piemēro šādu “komplekso pakalpojumu” definīciju:</p> <p>“komplekss pakalpojums” nozīmē iepriekš sagatavotu vismaz divu šē turpmāk uzskaitītu pakalpojumu apvienojumu, kas pārdots vai piedāvāts tirdzniecībā par kopīgu cenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) transports, b) izmitināšana, c) citi tūrisma pakalpojumi, kas nav palīgpakalpojumi attiecībā uz transportu vai izmitināšanu un aizņem proporcionāli ievērojamu daļu kompleksajā pakalpojumā. <p>Atsevišķu rēķinu izrakstīšana dažādām viena un tā paša kompleksā pakalpojuma daļām neatbrīvo organizatoru vai pārstāvi no šā pielikuma uzliktajām saistībām.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
3. pants	E.1.3.1.	<p>Organizatoram un pārstāvim jāsniedz izsmeļoša un precīza informācija. Ja patērētājam ir darīta pieejama brošūra, tai salasāmā, saprotamā un precīzā veidā jānorāda gan cena, gan pietiekama informācija par</p> <p>a) ceļamērķi un izmantotiem transporta līdzekļiem, raksturojumu un kategorijām,</p> <p>b) naktsmītņu veidu, to atrašanās vietu, kategoriju vai komforta pakāpi un to galvenajām iezīmēm, to apstiprinājumu un tūrisma klasifikāciju,</p> <p>c) maltīšu grafiku,</p> <p>d) maršrutu,</p> <p>e) vispārīgām ziņām par pasu un vīzu režīmu un nepieciešamajām medicīniskajām formalitātēm saistībā ar braucienu un uzturēšanos,</p> <p>f) pārskaitāmo naudas summu vai cenas procentuālu daļu, kā arī grafiku atlikuma nomaksāšanai,</p> <p>g) to, vai pakalpojumu kompleksa īstenošanai nepieciešams, lai būtu ievērots cilvēku skaita minimums, un ja tā, tad termiņu, kurā informē patērētāju atcelšanas gadījumā.</p> <p>Ziņas, ko sniedz, ir saistošas, ja vien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izmaiņas šādās ziņās nav bijušas skaidri paziņotas patērētājam pirms līguma noslēgšanas, un šajā gadījumā tas nepārprotami norādīts brošūrā, - izmaiņas nav izdarītas vēlāk pēc vienošanās starp līguma pusēm.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
4. panta 1. punkts, 4. panta 2. punkts	E.1.4.1.	<p>Organizators un/vai pārstāvis pirms līguma slēgšanas rakstiski vai kādā citā atbilstīgā veidā sniedz patērētājam vispārīgas ziņas par pasu un vīzu režīmu, kas tiek piemērots, un it sevišķi par laiku, kādā tās iegūstamas, kā arī par nepieciešamajām medicīniskajām formalitātēm saistībā ar braucienu un uzturēšanos;</p> <p>Organizators un/vai pārstāvis laikus pirms ekskursijas sākšanas rakstiski vai kādā citā atbilstīgā veidā sniedz patērētājam arī šādu informāciju:</p> <p>i) apstāšanās un pārsēšanās laiki un vietas, kā arī ziņas par ceļotāja ieņemamo vietu, piemēram, kajīti vai koju uz kuģa, kupeju vilcienā;</p> <p>ii) organizatora un/vai pārstāvja vietējā pārstāvja nosaukums, adrese un tālruņa numurs, vai, ja tāda nav, adrese un tālruņa numurs vietējai aģentūrai, kur pēc palīdzības varētu griezties grūtībās nonācis patērētājs.</p> <p>Ja nepastāv šādi pārstāvji vai aģentūras, patērētājam jebkurā gadījumā jādara pieejams tālruņa numurs, pa kuru zvanīt ārkārtas gadījumos, vai jebkāda cita informācija, kas viņam ļautu sazināties ar organizatoru un/vai pārstāvi;</p> <p>iii) ja ārzemēs ceļo vai uzturas nepilngadīgie, informācija, kas ļauj tiešā veidā kontaktēties ar bērnu vai ar atbildīgo personu bērna uzturēšanās vietā;</p> <p>atkarībā no konkrētā kompleksā pakalpojuma līgums satur vismaz tos elementus, kas uzskaitīti turpmāk tekstā, ja vien tas konkrētā pakalpojuma gadījumā ir aktuāli;</p> <p>a) ceļamērķis (mērķi) un, ja paredzēta uzturēšanās, attiecīgie laika posmi ar datumiem;</p> <p>b) izmantojamie transporta līdzekļi, to raksturojums un kategorijas, izbraukšanas un atgriešanās datumi, laiki un vietas;</p> <p>c) ja kompleksais pakalpojums ietver izmitināšanu, tās atrašanās vieta, tūrisma kategorija vai komforta pakāpe, galvenās iezīmes, atbilstība attiecīgās uzņēmējas valsts noteikumiem un maltīšu grafiks;</p> <p>d) ja pakalpojumu kompleksa īstenošanai ir vajadzīgs cilvēku skaita minimums, termiņš, kurā informē patērētāju atcelšanas gadījumā;</p> <p>e) maršruts;</p> <p>f) apmeklējumi, ekskursijas vai citi pakalpojumi, kas ietverti līgta kompleksā pakalpojuma kopējā cenā;</p> <p>g) organizatora, pārstāvja un, attiecīgā gadījumā, apdrošinātāja nosaukums un adrese;</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
		<p>h) kompleksā pakalpojuma cena, norāde uz iespējamu cenu pārskatīšanu standartā E.1.4.2 minētajā kārtībā un norāde uz jebkādam nodevām, nodokļiem vai maksājumiem, ko iekasē noteiktiem pakalpojumiem (ostu un lidostu nodokļi, tūrisma nodokļi), ja šādas izmaksas nav ietvertas kompleksajā pakalpojumā;</p> <p>i) maksājumu grafiks un apmaksas veids;</p> <p>j) īpašas prasības, ko patērētājs darījis zināmu organizatoram vai pārstāvim, veicot rezervēšanu, un ko abi akceptējuši;</p> <p>k) termiņi, kuros patērētājs var iesniegt sūdzības attiecībā uz līguma neizpildi vai nepienācīgu izpildi.</p> <p>Visi līguma noteikumi ir jāizklāsta rakstiski vai citā patērētājam saprotamā un pieejamā veidā, un tie jādara viņam zināmi pirms līguma noslēgšanas; patērētājam izsniedz arī šo noteikumu eksemplāru.</p>
4. panta 4. punkts	E.1.4.2.	<p>Cenas nedrīkst mainīt, ja vien līgums nepārprotami neparedz šādu cenas paaugstināšanas vai pazemināšanas iespēju un precīzi nenosaka, kā jāaprēķina pārskatītā cena, un ļaujot mainīt vienīgi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transporta izmaksas, ieskaitot degvielas izmaksas, - nodevas, nodokļus vai maksājumus, ko iekasē par noteiktiem pakalpojumiem, kā lidostu un ostu nodokļi, - konkrētajam kompleksajam pakalpojumam piemērotos valūtas kursus, - uzturēšanās viesnīcā izmaksas. <p>Konkrētu laikposmu, ko nosaka ar attiecīgajiem Līgumslēdzēja puses tiesību aktiem, līdz nolīgtajam izbraukšanas datumam līgumā noteikto cenu nepaaugstina, ar noteikumu, ka patērētājs ir samaksājis pilnu kompleksā pakalpojuma cenu.</p>
4. panta 5. punkts	E.1.4.3.	<p>Ja pirms izbraukšanas tiek grozīts kāds no būtiskiem līguma noteikumiem, patērētājam ir tiesības:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atteikties no līguma bez soda naudas noteikšanas, - vai arī akceptēt līguma papildinājumu, kas nosaka veicamos grozījumus un to ietekmi uz cenu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
4. panta 6. punkts	E.1.4.4.	<p>Ja kompleksais pakalpojums tiek atcelts pirms līgta izbraukšanas datuma tādu iemeslu dēļ, kas nav patērētāja vaina, patērētājam ir tiesības:</p> <p>a) vai nu saņemt vietā tādas pašas vai augstākas kvalitātes komplekso pakalpojumu, ja organizators un/vai pārstāvis spēj viņam piedāvāt šādu aizvietošanu. Ja piedāvātā kompleksā pakalpojuma kvalitāte ir zemāka, organizators patērētājam atlīdzina cenas starpību;</p> <p>b) vai arī cik iespējams drīz saņemt atpakaļ visu naudas summu, ko viņš samaksājis atbilstīgi līgumam.</p> <p>Šādā gadījumā viņam ir tiesības, ja vajadzīgs, saņemt kompensāciju vai nu no organizatora, vai pārstāvja, kā pieprasa konkrētās Līgumslēdzējas puses tiesību akti, par līguma neizpildi, izņemot gadījumus, ja:</p> <p>i) atcelšana notikusi sakarā ar to, ka cilvēku skaits, kas reģistrējušies kompleksajam pakalpojumam, ir mazāks par nepieciešamo minimumu un patērētājs kompleksa aprakstā norādītajā termiņā ticis rakstveidā informēts par atcelšanu, vai</p> <p>ii) atcelšana, izņemot rezervēšanas iespēju pārsniegumu, ir saistīta ar force majeure gadījumu, proti, neparastiem un neparedzamiem apstākļiem, kas nav tās līgumslēdzējas puses varā, kas uz tiem atsaucas, un no kuru sekām nebūtu iespējams izvairīties, arī ievērojot visu nepieciešamo piesardzību.</p>
4. panta 7. punkts	E.1.4.5.	<p>Ja pēc ceļojuma sākšanas netiek izpildīta nozīmīga daļa nolīgto pakalpojumu vai ja organizators saprot, ka viņš nespēs turpināt nozīmīgu daļu no paredzētajiem pakalpojumiem, patērētājam ir tiesības uz:</p> <p>piemērotiem alternatīviem pasākumiem pakalpojumu kompleksa turpināšanai, neradot patērētājam papildu izmaksas, un attiecīgu kompensāciju par starpību starp piedāvātajiem pakalpojumiem un sniegtajiem pakalpojumiem.</p> <p>Ja nav iespējams veikt šādus pasākumus vai ja patērētājs tos dibinātu iemeslu dēļ neakceptē, organizators attiecīgā gadījumā sniedz patērētājam bez papildu maksas līdzvērtīgu transportu atpakaļ uz izbraukšanas vietu vai citu atgriešanās punktu, kam patērētājs piekritis, un attiecīgi sniedz patērētājam kompensāciju.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
5. panta 1. punkts	E.1.5.1.	Līgumslēdzējas puses veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka organizatora un/vai pārstāvja līguma puse ir atbildīga pret patērētāju par saistību, kuras izriet no līguma, pienācīgu izpildi neatkarīgi no tā, vai šādas saistības ir jāpilda minētajam organizatoram un/vai pārstāvim vai citiem pakalpojumu sniedzējiem, neskarot organizatora un/vai pārstāvja tiesības vērst savus prasījumus pret minētajiem citiem pakalpojumu sniedzējiem.
5. panta 2. punkts– 5. panta 4. punkts	E.1.5.2.	<p>Līguma neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā patērētājam ir tiesības uz kompensāciju, izņemot gadījumus, kad ir izpildīti atsevišķi Direktīvā 90/314/EEK izklāstītie nosacījumi.</p> <p>Organizatora un/vai pārstāvja līguma pusei ir pienākums sniegt tūlītēju palīdzību grūtībās nokļuvušam patērētājam pat tad, ja organizators vai pārstāvis nav atbildīgs par zaudējumiem tāpēc, ka šajās neizpildēs ir vainojama kāda trešā persona, kas nav saistīta ar nolīgto pakalpojumu noteikumiem, un šāda neizpilde ir neparedzama vai nenovēršama, vai arī tāpēc, ka šādas neizpildes pamatā ir force majeure, kā tas definēts standartā E.1.4.4, vai notikums, ko organizators un/vai pārstāvis vai pakalpojumu sniedzējs nevarēja paredzēt vai novērst, arī ievērojot visu nepieciešamo piesardzību.</p>
6. pants	E.1.6.1.	Sūdzību gadījumos organizatoram un/vai pārstāvim jācenšas tūlīt rast atbilstīgus risinājumus.

E.3: Regula (EK) Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Standarts
1. pants	E.3.1.1.	Nosaka pasažieru tiesību minimumu gadījumos, kad: a) pasažieriem pret to gribu atsaka iekāpšanu gaisa kuģī; b) lidojums ir atcelts; c) lidojums kavējas.
2. pants	E.3.2.1.	Regulas (EK) Nr. 261/2004 2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas uz kopīgu noteikumu ieviešanu par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos, tā, kā tās attiecīgā gadījumā ir piemērojamas.
3. panta 2.–3. punkts	E.3.3.1.	Šīs regulatīvās prasības un standartus piemēro ar noteikumu, ka: a) pasažieriem ir apstiprināta rezervācija uz konkrēto lidojumu un viņi, izņemot Regulas (EK) Nr. 261/2004 5. pantā minēto atcelšanu, ierodas uz reģistrāciju: - kā paredzēts un laikā, ko iepriekš norādījis gaisa pārvadātājs, ceļojuma rīkotājs vai pilnvarots ceļojuma aģents, un ja ir pierādīts, ka pasažieris par to ir informēts; vai, ja laiks nav norādīts, - ne vēlāk kā tik ilgu noteiktu laiku pirms norādītā izlidošanas laika, ko nosaka attiecīgajos Līgumslēdzēja puses tiesību aktos; vai b) gaisa pārvadātājs vai ceļojuma rīkotājs pasažierus tā lidojuma vietā, uz kuru tie bija rezervējuši biļetes, ir pārcēlis uz citu lidojumu, neatkarīgi no iemesla. Šīs regulatīvās prasības un standarti neattiecas uz pasažieriem, kas ceļo bez maksas vai par samazinātu biļešu cenu, kas sabiedrībai nav tieši vai netieši pieejama. Tomēr tā attiecas uz pasažieriem, kuru biļetes ir izsniegtas saskaņā ar gaisa pārvadātāja vai ceļojuma rīkotāja noteiktu biežu lidojumu programmu vai citu komerciālu programmu.
4. panta 1. punkts	E.3.4.1.	Ja gaisa pārvadātājs kādu iemeslu dēļ plāno atteikt iekāpšanu uz kādu reisu, tas vispirms aicina brīvprātīgos atkāpties no rezervētajām biļetēm un saņemt atlīdzinājumu saskaņā ar nosacījumiem, par ko vienojas attiecīgais pasažieris un apkalpojošais gaisa pārvadātājs. Brīvprātīgajiem sniedz atbalstu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 261/2004 8. pantu. Šo palīdzību sniedz papildus šajā standartā minētajam atlīdzinājumam.
4. panta 2. punkts	E.3.4.2.	Ja piesakās nepietiekams skaits brīvprātīgo, lai atlikušie pasažieri ar rezervētajām biļetēm varētu iekāpt attiecīgajā reisā, apkalpojošais gaisa pārvadātājs var pasažieriem pret to gribu atteikt iekāpšanu.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
4. panta 3. punkts	E.3.4.3.	Ja pasažieriem atsaka iekāpšanu pret to gribu, apkalpojošais gaisa pārvadātājs nekavējoties izmaksā tiem kompensāciju (pasažieriem jāpieāvā iespēja izvēlēties vai nu biļetes cenas atlīdzinājumu un — attiecīgā gadījumā — arī atpakaļceļa lidojumam; vai arī mainīt maršrutu, izmantojot pielīdzināmu apstākļu pārvadājumus, līdz to galamērķim pēc iespējas agrāk; vai arī mainīt maršrutu, izmantojot pielīdzināmu apstākļu pārvadājumus, līdz to galamērķim vēlākā dienā atbilstīgi pasažiera vēlmēm, ja vien pieejamas brīvas vietas; ēdināšana un atspirdzinājumi; iespēja veikt divus telefona zvanus, nosūtīt divas faksa ziņas/elektroniskās vēstules; attiecīgā gadījumā izmitināšana viesnīcā un transports no lidostas uz izmitināšanas vietu) saskaņā ar attiecīgajiem Līgumslēdzējas puses tiesību aktiem.
5. panta 1. punkts	E.3.5.1.	Ja atceļ lidojumu, attiecīgajiem pasažieriem: a) apkalpojošais gaisa pārvadātājs piedāvā atbalstu (t. i., i) iespēju izvēlēties vai nu biļetes cenas atlīdzinājumu un — attiecīgā gadījumā — arī atpakaļceļa lidojumam; vai arī mainīt maršrutu, izmantojot pielīdzināmu apstākļu pārvadājumus, līdz to galamērķim pēc iespējas agrāk; vai arī mainīt maršrutu, izmantojot pielīdzināmu apstākļu pārvadājumus, līdz to galamērķim vēlākā dienā atbilstīgi pasažiera vēlmēm, ja vien pieejamas brīvas vietas; un ii) maršruta maiņas gadījumā — maltītes un atspirdzinājumus, kā arī iespēju veikt divus telefona zvanus, nosūtīt divas faksa ziņas vai elektroniskās vēstules, kā arī — attiecīgā gadījumā — izmitināšanu viesnīcā un transportu no lidostas uz izmitināšanas vietu); un b) ir tiesības no apkalpojošā gaisa pārvadātāja saņemt kompensāciju, izņemot gadījumus, kad pasažieri ir informēti par atcelšanu iepriekš, vēl pirms paredzētā izlidošanas laika (pirms tik ilga konkrēta laika, kas jānosaka attiecīgajos Līgumslēdzējas puses tiesību aktos), vai pasažieri ir informēti vēlāk un tiem ir piedāvāta tāda maršruta maiņa, ar kuru viņiem ir iespējams izlidot un sasniegt savu galamērķi konkrētā laika posmā (kas ir tuvu plānotajam izlidošanas un ierašanās galamērķi laikam), kas jānosaka attiecīgajos Līgumslēdzējas puses tiesību aktos.
5. panta 2. punkts	E.3.5.2.	Informējot pasažierus par lidojuma atcelšanu, sniedz paskaidrojumu par iespējamo alternatīvo transportu.
5. panta 3. punkts	E.3.5.3.	Apkalpojošajam gaisa pārvadātājam nav jāmaksā kompensācija, ja tas var pierādīt, ka lidojuma atcelšanu ir izraisījuši ārkārtēji apstākļi, no kuriem nevarētu izvairīties pat tad, ja tiktu veikti visi iespējamie pasākumi.
5. panta 4. punkts	E.3.5.4.	Pierādīšanas pienākums attiecībā uz to, vai un kad pasažieris ir informēts par lidojuma atcelšanu, ir apkalpojošajam gaisa pārvadātājam.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Standarts
6. pants	E.3.6.1.	<p>Ja apkalpojošais gaisa pārvadātājs atbilstīgi paredzētajam izlidošanas laikam paredz lidojuma kavēšanos par divām stundām vai ilgāk, apkalpojošajam gaisa pārvadātājam ir jāsniedz pasažieriem atbalsts (ēdināšana un atspirdzinājumi, kā arī iespēja veikt divus telefona zvanus vai nosūtīt divas faksa ziņas vai elektroniskas vēstules); ja kavēšanās ir vismaz piecas stundas, pasažieris var izvēlēties gaidīt sākotnēji plānoto lidojumu vai saņemt biļetes pilnas cenas atlīdzinājumu un — attiecīgā gadījumā — atpakaļceļa lidojumam, kā arī papildu palīdzību, kas izpaužas kā izmitināšana viesnīcā, gadījumā, ja ir nepieciešams pārnakšņot vienu vai vairākas nakts, un transportu no lidostas līdz izmitināšanas vietai.</p>
7. pants	E.3.7.1.	<p>Ja jānodrošina kompensācija, pasažieri saņem kompensāciju šādā apmērā:</p> <p>a) NIS 1250 jeb EUR 250 par visiem lidojumiem 2000 kilometru vai mazākā attālumā;</p> <p>b) NIS 2000 jeb EUR 400 par lidojumiem 2000 līdz 4500 kilometru attālumā;</p> <p>c) NIS 3000 jeb EUR 600 par visiem lidojumiem, uz ko neattiecas a) vai b) apakšpunkts.</p> <p>Nosakot attālumu, ņem vērā pēdējo galamērķi, kurā iekāpšanas atteikums vai lidojuma atcelšana ir par iemeslu tam, ka pasažieris ielido ar kavēšanos pēc paredzētā laika.</p> <p>Ja pasažieriem piedāvā mainīt maršrutu līdz to galamērķim, izmantojot citu lidojumu, kura ielidošanas laiks nepārsniedz sākotnēji rezervētā lidojuma paredzēto ielidošanas laiku par konkrētu neilgu laiku, kas jānosaka attiecīgajos Līgumslēdzējas puses tiesību aktos, apkalpojošais gaisa pārvadātājs paredzēto kompensāciju var samazināt par 50 %.</p> <p>Kompensāciju izmaksā skaidrā naudā, izmantojot elektronisku bankas pārskaitījumu, bankas pārveduma rīkojumu vai bankas čekus, vai, saņemot pasažiera parakstītu piekrišanu, ceļojumu kuponus un/vai citus pakalpojumus.</p>
8. panta 3. punkts	E.3.8.1.	<p>Ja pilsētā vai reģionā ir vairākas lidostas un apkalpojošais gaisa pārvadātājs piedāvā pasažierim lidojumu uz citu lidostu, nevis to, uz kuru pasažieris bija rezervējis biļeti, minētais gaisa pārvadātājs sedz izmaksas, kas rodas, pasažierim pārvietojoties no šīs alternatīvās lidostas uz lidostu, uz kuru bija rezervēta biļete, vai uz citu tuvumā esošu vietu, par ko vienojas ar pasažieri.</p>
10. panta 1. punkts	E.3.10.1.	<p>Ja apkalpojošais gaisa pārvadātājs izvieto pasažieri augstākas klases vietā, nekā to paredz pasažiera iegādātā biļete, pārvadātājs nedrīkst prasīt pasažierim piemaksāt par paaugstinātu komfortu.</p>
10. panta 2. punkts	E.3.10.2.	<p>Ja apkalpojošais gaisa pārvadātājs izvieto pasažieri zemākas klases vietā, nekā to paredz pasažiera iegādātā biļete, pārvadātājs pasažierim nodrošina atlīdzinājumu saskaņā ar attiecīgajiem Līgumslēdzējas puses tiesību aktiem.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
11. panta 1. punkts	E.3.11.1.	Apkalpojošie gaisa pārvadātāji vispirms pārvadā personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām un personas vai sertificētus dienesta suņus, kas tās pavada, kā arī nepavadītus bērnus.
11. panta 2. punkts, 9. panta 3. punkts	E.3.11.2.	Iekāpšanas atteikuma, lidojuma atcelšanas vai kavēšanās gadījumos personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām un personām, kas tās pavada, kā arī nepavadītiem bērniem ir tiesības iespējami drīz saņemt aprūpi. Nodrošinot aprūpi, apkalpojošais gaisa pārvadātājs īpašu uzmanību pievērš personu ar ierobežotām pārvietošanās iespējām un to pavadītāju vajadzībām, kā arī to bērnu vajadzībām, kas ceļo bez pavadības.
12. pants	E.3.12.1.	Regulā (EK) Nr. 261/2004 izklāstīto standartu piemērošana neskar pasažieru tiesības saņemt turpmāku kompensāciju. Kompensāciju, kas piešķirta saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 261/2004, var atskaitīt no šādas kompensācijas. Neskarot valsts tiesību būtiskus principus un noteikumus, iepriekš izklāstītais neattiecas uz pasažieriem, kas ir brīvprātīgi atteikušies no rezervācijas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 261/2004 4. panta 1. punktu.
13. pants	E.3.13.1.	Ja apkalpojošais gaisa pārvadātājs izmaksā kompensāciju vai pilda citas saistības, kas izriet no Regulas (EK) Nr. 261/2004, regulas noteikumus nevar interpretēt kā tādus, kas ierobežo pārvadātāja tiesības prasīt kompensāciju no kādas personas, tostarp trešām pusēm, saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem. Regula (EK) Nr. 261/2004 nekādā ziņā neierobežo apkalpojošā gaisa pārvadātāja tiesības prasīt atlīdzinājumu no ceļojuma rīkotāja vai citas personas, ar kuru minētajam pārvadātājam ir līgums. Tāpat regulas noteikumus nevar interpretēt kā tādus, kas ierobežo ceļojumu rīkotāja vai trešās personas, kas nav pasažieris un ar kuru gaisa pārvadātājam ir līgums, tiesības prasīt atlīdzinājumu vai kompensāciju no gaisa pārvadātāja saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.
14. panta 1. punkts	E.3.14.1.	Apkalpojošais gaisa pārvadātājs nodrošina, ka pie reģistrācijas pasažieriem vizuāli uztveramā veidā izvietots skaidri salasāms paziņojums ar šādu tekstu (vai līdzīgu saturu): “Ja Jums ir atteikta iekāpšana vai Jūsu lidojums ir atcelts vai kavējas, lūdziet pie reģistrācijas vai iekāpšanas letes paziņojumu par Jūsu tiesībām, jo īpaši attiecībā uz kompensāciju un atbalstu”.
14. panta 2. punkts	E.3.14.2.	Apkalpojošais gaisa pārvadātājs, kas atsaka iekāpšanu vai atceļ lidojumu, katram skartajam pasažierim izsniedz rakstveida paziņojumu, kurā izklāstīti noteikumi par kompensāciju un atbalstu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 261/2004. Apkalpojošais gaisa pārvadātājs līdzvērtīgu paziņojumu sniedz arī visiem pasažieriem, kuru lidojums ievērojami kavējas.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
15. pants	E.3.15.1.	<p>Šajā regulā noteiktās saistības attiecībā uz pasažieriem nedrīkst ierobežot vai atcelt, jo īpaši paredzot atkāpi vai ierobežojošu noteikumu pārvadājumu līgumā.</p> <p>Ja tomēr šāda atkāpe vai ierobežojoša norma attiecībā uz pasažieri tiek piemērota vai ja pasažieris nav pareizi informēts par savām tiesībām un tādēļ ir piekritis saņemt kompensāciju, kas ir mazāka par Regulā (EK) Nr. 261/2004 paredzēto, pasažierim ir tiesības sākt attiecīgu procesu kompetentā tiesā, lai saņemtu papildu kompensāciju.</p>
16. pants	E.3.16.1.	<p>Līgumslēdzējas puses nodrošina, ka tiek izpildītas šīs regulatīvās prasības un standarti, kas izriet no Regulas (EK) Nr. 261/2004. Izpildes nodrošināšanas pasākumiem, kuros var ietilpt izpildes nodrošināšanas pasākumi, kuru pamatā ir tiesas nolēmumi civiltiesību jomā, jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem.</p>

E.4: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Standarts
1. panta 1. punkts	E.4.1.1.	Izveido noteikumus invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām aizsardzībai un palīdzības nodrošināšanai, ja tās ceļo, izmantojot gaisa transportu, lai aizsargātu šīs personas pret diskrimināciju un nodrošinātu, ka tās saņem palīdzību.
2. pants	E.4.2.1.	Regulas (EK) Nr. 1107/2006 2. pantā noteiktās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas uz invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu, tā, kā tās attiecīgā gadījumā ir piemērojamas.
3. pants	E.4.3.1.	Gaisa pārvadātājs vai tā aģents, vai ceļojuma rīkotājs, kā iemeslu minot personas invaliditāti, neatsakās pieņemt rezervāciju lidojumam vai nodrošināt invalīda vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām iekāpšanu gaisa kuģī, ar noteikumu, ka attiecīgajai personai ir derīga biļete un rezervācija.
4. panta 1. punkts	E.4.4.1.	Pārvadātājs vai tā aģents, vai ceļojuma rīkotājs var atteikties apstiprināt rezervāciju vai iekāpšanu invalīdam vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, par iemeslu minot invaliditāti, <ul style="list-style-type: none"> a) lai ievērotu piemērojamās drošības prasības, ko nosaka starptautiskie vai valsts tiesību akti, vai lai ievērotu drošības prasības, ko nosaka iestāde, kura izdeva gaisa kuģu ekspluatanta apliecību attiecīgajam gaisa pārvadātājam; b) ja gaisa kuģa vai tā durvju izmēra dēļ minētā invalīda vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām iekāpšana vai pārvadāšana ir fiziski neiespējama. Atsakoties pieņemt rezervāciju a) vai b) apakšpunktā minēto iemeslu dēļ, gaisa pārvadātājs, tā aģents vai ceļojumu rīkotājs pēc iespējas cenšas, lai attiecīgajai personai piedāvātu pieņemamu alternatīvu. <p>Invalīds vai persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kurai ir bijusi liegta iekāpšana gaisa kuģī invaliditātes vai ierobežoto pārvietošanās spēju dēļ, un personai, kas pavada šo personu, piedāvā tiesības saņemt atbildību vai mainīt maršrutu, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 261/2004 8. pantā. Tiesības izvēlēties lidojumu atpakaļ vai maršruta maiņu ir atkarīgas no tā, vai izpildītas visas drošības prasības.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
4. panta 2. punkts	E.4.4.2.	Lai nodrošinātu atbilstību piemērojamajām drošības prasībām, kas noteiktas starptautiskajos vai valsts tiesību aktos, vai lai nodrošinātu atbilstību drošības prasībām, ko noteikusi iestāde, kas attiecīgajam gaisa pārvadātājam ir izdevusi gaisa kuģa ekspluatanta apliecību, — gaisa pārvadātājs vai tā aģents, vai ceļojumu rīkotājs var prasīt, lai invalīdu vai personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām pavada kāda cita persona, kura spēj sniegt minētajam invalīdam vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām nepieciešamo palīdzību.
4. panta 3. punkts	E.4.4.3.	Gaisa pārvadātājiem vai to aģentiem ir jānodrošina pasažieriem ar invaliditāti informācija par drošības noteikumiem, kurus tie piemēro, pārvadājot invalīdus vai personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kā arī noteikumus, kas ierobežo šādu personu vai viņu pārvietošanās palīgīdzekļu pārvadāšanu gaisa kuģī tā izmēru dēļ. Ceļojuma rīkotājs dara pieejamus minētos drošības noteikumus un ierobežojumus lidojumiem, kas ietilpst kompleksos ceļojumos, kompleksās brīvdienās un kompleksās ekskursijās, kuras tas organizē, pārdod vai piedāvā.
4. panta 4. punkts	E.4.4.4.	Ja gaisa pārvadātājs vai tā aģents, vai ceļojuma rīkotājs izdara izņēmumu atbilstīgi standartam E.4.4.1 vai E.4.4.2, tas nekavējoties informē invalīdu vai personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām par šādas rīcības iemesliem. Gaisa pārvadātājs, tā aģents vai ceļojuma rīkotājs invalīdam vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām dara šos iemeslus zināmus rakstveidā pēc pieprasījuma, uz kuru tam jāatbild pēc iespējas drīz, tik ilgā laikā, kas jānosaka attiecīgajos Līgumslēdzējas puses tiesību aktos, ņemot vērā personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām intereses.
5. panta 1.–2. punkts	E.4.5.1.	Lidostas vadības dienests, ņemot vērā vietējos apstākļus, lidostas robežās vai lidostas vadības dienesta tieši kontrolētā vietā gan lidostas ēku iekšpusē, gan ārpusē norāda ielidošanas un izlidošanas vietas, kur invalīdi un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām var bez grūtībām paziņot par ierašanos lidostā un lūgt palīdzību. Šīs ielidošanas un izlidošanas vietas ir norādītas ar skaidriem apzīmējumiem un saprotamā veidā sniedz pamatinformāciju par lidostu.
6. panta 1. punkts	E.4.6.1.	Gaisa pārvadātāji, to aģenti un ceļojuma rīkotāji veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ikvienā tirdzniecības vietā, arī tajās, kas nodrošina pārdošanu pa telefonu un pārdošanu internetā, to Līgumslēdzēju pušu teritorijā, uz kurām attiecas Līgums, varētu saņemt paziņojumus, ka invalīdiem vai personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ir nepieciešama palīdzība.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
6. panta 2.–3. punkts	E.4.6.2.	Kad gaisa pārvadātājs, tā aģents vai ceļojuma rīkotājs saņem iepriekšēju paziņojumu, ka ir nepieciešama palīdzība, tas pirms paziņotā izlidošanas laika attiecīgo informāciju nosūta: a) izlidošanas, ielidošanas un tranzīta lidostu vadības dienestam un b) lidojumu veicošajam gaisa pārvadātājam, ja rezervēšana nav pieteikta šim pārvadātājam un ja, saņemot paziņojumu, ir zināms lidojumu veicošais gaisa pārvadātājs; ja attiecīgais pārvadātājs nav zināms, informācija tiek nosūtīta, tiklīdz tas tiek noskaidrots. Precīzu “iepriekšēja paziņojuma” definējumu un konkretizējumus nosaka Līgumslēdzēju pušu attiecīgie noteikumi un procedūras.
6. panta 4. punkts + I pants		Iespējami īsā laikā pēc gaisa kuģa izlidošanas lidojumu veicošais gaisa pārvadātājs informē galamērķa lidostas vadības dienestu, ja šī lidosta atrodas Līgumslēdzējas puses teritorijā, par to, cik ar minēto gaisa kuģi lidojošiem invalīdiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ir vajadzīga Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītā palīdzība, un par to, kāda veida palīdzība ir nepieciešama.
7. panta 1. punkts	E.4.7.1.	Kad invalīds vai persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām ierodas lidostā, lai sāktu ceļojumu ar gaisa kuģi, lidostas vadības dienests ir atbildīgs par Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītās palīdzības nodrošināšanu tā, lai attiecīgā persona varētu izlidot ar gaisa kuģi, uz kuru tā ir rezervējusi vietu, ar noteikumu, ka gaisa pārvadātājs vai tā aģents, vai ceļojuma rīkotājs par attiecīgās personas īpašajām vajadzībām ir bijis informēts ar iepriekšēju paziņojumu. Šī informācija attiecas arī uz lidojumu atpakaļ, ja viens gaisa pārvadātājs ir nolīgts gan lidojumam turp, gan lidojumam atpakaļ. Precīzu “iepriekšēja paziņojuma” definējumu un konkretizējumus nosaka Līgumslēdzēju pušu attiecīgie noteikumi un procedūras.
7. panta 2. punkts	E.4.7.2.	Ja nepieciešama īpaši apmācīta suņa–pavadoņa palīdzība, tam nodrošina vietu ar noteikumu, ka attiecīgs paziņojums ir nosūtīts gaisa pārvadātājam, tā aģentam vai ceļojuma rīkotājam saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē suņu–pavadoņu pārvadāšanu ar gaisa kuģi, ja ir šādi tiesību akti.
7. panta 3. punkts	E.4.7.3.	Ja saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem minētais paziņojums nav sniegts, lidostas vadības dienests iespēju robežās sniedz palīdzību tā, lai attiecīgā persona varētu izlidot ar gaisa kuģi, uz kuru šai personai ir rezervācija.
7. panta 4. punkts	E.4.7.4.	Noteikumus, kas minēti standartā E.4.7.1, piemēro ar nosacījumu, ka: a) attiecīgā persona pati laikus ierodas uz pasažieru reģistrāciju; b) attiecīgā persona laikus ierodas attiecīgajā, saskaņā ar standartu E.4.5.1 noteiktajā vietā lidostas robežās. Precīzu “laikus” definējumu un specifikācijas nosaka Līgumslēdzēju pušu attiecīgie noteikumi un procedūras.

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
7. panta 5. punkts	E.4.7.5.	Ja invalīds vai persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām tranzītā šķērso Līgumslēdzējas puses lidostu vai ja gaisa pārvadātājs vai ceļojuma rīkotājs pārceļ lidojumu, uz kuru šī persona ir rezervējusi vietu, lidostas vadības dienests ir atbildīgs par Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītās palīdzības nodrošināšanu tā, lai attiecīgā persona varētu izlidot ar gaisa kuģi, uz kuru tā ir rezervējusi vietu.
7. panta 6.–7. punkts	E.4.7.6.	Invalīdam vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, ar gaisa kuģi ierodoties Līgumslēdzējas puses lidostā, lidostas vadības dienests ir atbildīgs par Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītās palīdzības nodrošināšanu tā, lai attiecīgā persona varētu nokļūt standartā E.4.5.1 minētajā izlidošanas vietā. Palīdzība, kuru sniedz, cik vien iespējams atbilst katra pasažiera īpašajām vajadzībām.
8. pants	E.4.8.1.	<p>Lidostas vadības dienesta pienākums ir nodrošināt, lai Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītā palīdzība invalīdiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiek sniegta bez papildu maksas.</p> <p>Vadības dienests var pats sniegt šādu palīdzību. Pildot pienākumu un vienmēr nodrošinot atbilstību standartā E.4.9.1 minētajiem kvalitātes standartiem, lidostas vadības dienests var izvēlēties slēgt līgumus par palīdzības sniegšanu ar vienu vai vairākām citām pusēm.</p> <p>Sadarbojoties ar lidostas izmantotājiem, ar Lidostas izmantotāju komitejas starpniecību, ja tāda ir izveidota, vadības dienests var slēgt šādu līgumu vai līgumus pēc savas iniciatīvas vai pēc pieprasījuma, arī gaisa pārvadātāja lūguma, un ņemot vērā attiecīgajā lidostā pieejamos pakalpojumus. Noraidot šādu līgumu, vadības dienests rakstveidā sniedz pamatojumu.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
9. pants	E.4.9.1.	<p>Izņemot lidostas, kurās komercpārvadājumu pasažieru skaits gadā ir mazāks par 150 000, vadības dienests, sadarbojoties ar lidostas izmantotājiem, ar Lidostas izmantotāju komitejas, ja tāda ir izveidota, un ar to organizāciju starpniecību, kas pārstāv pasažierus–invalidus un pasažierus ar ierobežotām pārvietošanās spējām, nosaka kvalitātes standartus Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītajai palīdzībai un konstatē, kādi resursi vajadzīgi, lai tos sasniegtu.</p> <p>Nosakot minētos standartus, pilnībā ņem vērā starptautiski atzītu politiku un rīcības kodeksus, kas attiecas uz ceļojumu atvieglošanu invalīdiem vai personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, īpaši ECAC Ētikas kodeksu par cilvēku ar ierobežotām pārvietošanās spējām apkalpošanu lidostās.</p> <p>Lidostas vadības dienests publicē savus kvalitātes standartus.</p> <p>Gaisa pārvadātājs un lidostas vadības dienests var vienoties, ka pasažieriem, ko attiecīgais gaisa pārvadātājs pārvadā no lidostas un uz to, vadības dienests nodrošina augstākas kvalitātes palīdzību, nekā to paredz iepriekš minētie standarti, vai papildus Regulas (EK) Nr. 1107/2006 I pielikumā norādītajai palīdzībai sniedz arī citus pakalpojumus.</p>
10. pants + II pielikums	E.4.10.1.	<p>Gaisa pārvadātājs bez papildu maksas sniedz Regulas (EK) Nr. 1107/2006 II pielikumā norādīto palīdzību invalīdam vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kas, izmantojot gaisa transportu, dodas ceļā, ierodas vai tranzītā šķērso lidostu, kurai piemērojama Regula (EK) Nr. 1107/2006, ar noteikumu, ka šī persona izpilda standartā E.4.7.1, E.4.7.2 un E.4.7.4 norādītos nosacījumus.</p>
11. pants	E.4.11.1	<p>Gaisa pārvadātāji un lidostas vadības dienests: a) nodrošina, lai visi to darbinieki, tostarp apakšuzņēmēju darbinieki, kuri nepastarpināti sniedz palīdzību invalīdiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, zinātu, kā apmierināt vajadzības, kas raksturīgas personām ar dažādu invaliditāti vai kustību traucējumiem; b) visiem lidostas darbiniekiem, kuri ir tiešā saskarsmē ar ceļotājiem, nodrošina apmācību jautājumos par invalīdu vienlīdzību un invaliditātes izpratni; c) pieņemot darbā jaunus darbiniekus, nodrošina viņiem invaliditātes tēmai veltītu apmācību un vajadzības gadījumā nodrošina personālam zināšanu pilnveidošanas apmācību kursus.</p>
12. pants	E.4.12.1.	<p>Ja, pārvietojot lidostā vai pārvadājot gaisa kuģī, tiek bojāti vai nozaudēti ratiņkrēsli vai citi pārvietošanās palīgīdzekļi un palīdzības ierīces, pasažierim, kuram pieder šis aprīkojums, ir tiesības saņemt kompensāciju saskaņā ar starptautiskajiem un valstu tiesību aktiem.</p>
13. pants	E.4.13.1.	<p>Regulā (EK) Nr. 1107/2006 noteiktās saistības attiecībā uz invalīdiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām nedrīkst ierobežot vai atcelt.</p>

Panta Nr.	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
14. pants	E.4.14.1.	<p>Katra Līgumslēdzēja puse izraugās iestādi vai iestādes, kas ir atbildīgas par Regulas (EK) Nr. 1107/2006 īstenošanu attiecībā uz lidojumiem no lidostām, kuras atrodas tās teritorijā, un lidojumiem uz šādām lidostām. Šī iestāde vajadzības gadījumā veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas invalīdu un pasažieru, kuriem ir ierobežotas pārvietošanās spējas, tiesības, ietverot atbilstību standartā E.4.9.1 minētajiem kvalitātes standartiem. Līgumslēdzējas puses informē viena otru par to, kas ir izraudzītā iestāde vai iestādes.</p>
15. pants	E.4.15.1.	<p>Invalīdam vai personai ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kas uzskata, ka Regula (EK) Nr. 1107/2006 netiek ievērota, būtu šim jautājumam jāpievērš lidostas vadības dienesta vai, attiecīgā gadījumā, attiecīgā gaisa pārvadātāja uzmanība. Ja invalīds vai persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām nevar gūt kompensāciju šādā veidā, sūdzības par šīs regulas noteikumu iespējamu pārkāpumu var iesniegt saskaņā ar standartu E.4.14.1 norādītajai iestādei vai iestādēm.</p> <p>Līgumslēdzējas puses veic vajadzīgos pasākumus, lai informētu invalīdus un personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām par tiesībām, kas viņiem Regulā (EK) Nr. 1107/2006 ir paredzētas, un par iespēju iesniegt sūdzību vienai vai vairākām izraudzītajām iestādēm.</p>
16. pants	E.4.16.1.	<p>Līgumslēdzējas puses nosaka noteikumus par sankcijām, kas jāpiemēro par Regulas (EK) Nr. 1107/2006 pārkāpumiem, un veic visus pasākumus, lai nodrošinātu, ka minētie noteikumi tiek īstenoti. Paredzētajām sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Līgumslēdzēja puse pēc citas puses pieprasījuma tai paziņo noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas minētajai citai Līgumslēdzējai pusei.</p>

F DAĻA:

F.1: Padomes Direktīva 2000/79/EEK (2000. gada 27. novembris) par Eiropas Nolīgumu par civilās aviācijas mobilo darba ņēmēju darba laika organizēšanu, kas noslēgts starp Eiropas Aviokompāniju asociāciju (AEA), Eiropas Transporta darbinieku federāciju (ETF), Eiropas Lidotāju asociāciju (ECA), Eiropas Reģionālo aviokompāniju asociāciju (ERA) un Starptautisko aviosabiedrību asociāciju (IACA)

Noteikums Nr. (pielikumā)	Standarts Nr. (Part/Leg#/Art#/Std#)	Standarts
1. noteikums	F.1.1.1.	Šajā pielikumā precizētos standartus un prasības piemēro attiecībā uz mobilo darbinieku darba laiku civilajā aviācijā.
2. noteikums	F.1.2.1.	Padomes Direktīvas 2000/79/EEK 2. noteikumā paredzētās definīcijas izmanto šajā pielikumā precizētajos standartos un prasībās, kas attiecas uz mobilo darbinieku darba laiku civilajā aviācijā, tā, kā tās attiecīgā gadījumā ir piemērojamas.
3. noteikuma 1. punkts	F.1.3.1.	Civilās aviācijas lidojuma apkalpes locekļiem ir tiesības uz apmaksātu ikgadējo, vismaz četras nedēļas ilgu atvaļinājumu saskaņā ar nosacījumiem par tiesībām uz šāda atvaļinājuma piešķiršanu, ko nosaka valsts tiesību akti un/vai prakse. Civilās aviācijas salona apkalpes locekļiem ir tiesības uz apmaksātu ikgadējo atvaļinājumā saskaņā ar piemērojamajiem Līgumslēdzējas puses tiesību aktiem.
4. noteikuma 1.a punkts	F.1.4.1.	Civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpes locekļiem pirms norīkošanas darbā un pēc tam regulāri ir tiesības uz bezmaksas veselības pārbaudi.
4. noteikuma 1.b punkts	F.1.4.2.	Civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpes locekļiem, kam rodas veselības problēmas, kuru cēloņi ir saistīti ar darbu naktīs, kad vien iespējams, būs jāpārceļ uz tai piemērotu mobilo vai nemobilo darbu dienā.
4. noteikuma 2. punkts	F.1.4.3.	Uz bezmaksas veselības pārbaudi attiecas ārsta noslēpums.
4. noteikuma 3. punkts	F.1.4.4.	Bezmaksas veselības pārbaudi var veikt valsts veselības aizsardzības sistēmā.
5. noteikuma 1. punkts	F.1.5.1.	Civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpei būs garantēta attiecīgajam darbam atbilstīgā drošība un veselības aizsardzība.
5. noteikuma 2. punkts	F.1.5.2.	Attiecībā uz drošību un veselību civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpei jebkurā laikā būs pieejami atbilstīgie aizsardzības un profilakses dienesti vai līdzekļi.
6. noteikums	F.1.6.1.	Jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka darba devējs, kurš ir paredzējis organizēt darbu pēc konkrēta modeļa, ievēro vispārīgos principus darba pielāgošanai darba ņēmējam.
7. noteikums	F.1.7.1.	Pēc kompetento iestāžu pieprasījuma tās būtu jānodrošina ar informāciju par civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpes īpašo darba modeli.

Noteikums Nr. (pielikumā)	Standarts Nr. (Part/Leg#/ Art#/Std#)	Standarts
8. noteikuma 1. punkts	F.1.8.1.	Darba laiks būtu jāaplūko, neskarot nekādus turpmākus Līgumslēdzēju pušu tiesību aktus par lidojuma un dežūras laika ierobežojumiem un citas prasības, kas kopā ar attiecīgajiem valstu tiesību aktiem jāņem vērā, izskatot visus ar to saistītos jautājumus.
8. noteikuma 2. punkts	F.1.8.2.	Maksimālais pilnais lidojuma laiks ir 900 stundas. Standarta piemērošanas nolūkā “pilns lidojuma laiks” ir laiks, kad gaisa kuģa apkalpes loceklis atrodas pilota kabīnē (attiecībā uz lidojuma apkalpes locekļiem) vai gaisa kuģa salonā (attiecībā uz salona apkalpes locekļiem), no brīža, kad gaisa kuģis ir izkustējies no stāvvietas nolūkā pacelties, līdz brīdim, kad tas apstājas norādītajā stāvvietā, līdz visi dzinēji ir apturēti. Ja no šajā standartā minētajiem kvantitatīvajiem rādītājiem novirzās par 15 % lidojuma apkalpes locekļu gadījumā, bet par 20 % salona apkalpes locekļu gadījumā, šāda novirze ir uzskatāma par standartam atbilstošu.
8. noteikuma 3. punkts	F.1.8.3.	Maksimālo darba laiku gadā sadala pēc iespējas vienmērīgi.
9. noteikums	F.1.9.1.	Civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpei piešķir no visiem pienākumiem brīvas dienas, par ko paziņo iepriekš, šādi: a) katrā kalendārajā mēnesī vismaz 7 dienas, kurās var iekļaut visus atpūtas laikposmus, kas paredzēti ar likumu; un b) katrā kalendārajā gadā vismaz 96 dienas, kurās var iekļaut visus atpūtas laikposmus, kas paredzēti ar likumu. 20% novirze no šajā standartā minētajiem kvantitatīvajiem rādītājiem ir uzskatāma par tādu, kas atbilst standartam.

188. 750L/11 Grozījumi Civillikumā

Izdarīt Civillikumā šādus grozījumus:

1. Aizstāt 135. panta otrajā daļā vārdus “Neatraidāmie mantinieki” ar vārdiem “Neatņemamās daļas tiesīgie”.

2. Papildināt 148. pantu ar otro teikumu šādā redakcijā:

“Paternitātes pieņemuma apstrīdēšana ir samērojama ar bērna tiesībām uz identitāti un stabilu ģimenes vidi.”

3. 149. pantā:

papildināt pantu ar jaunu sesto daļu šādā redakcijā:

“Personai, kas sevi uzskata par bērna bioloģisko tēvu, izņemot gadījumu, kad bērns ieņemts noziedzīga nodarījuma pret tikumību un dzimumneaizskaramību rezultātā, ir tiesības apstrīdēt paternitātes pieņemumu divu gadu laikā no bērna piedzimšanas šādos gadījumos:

- 1) bērna māte ir mirusi dzemdībās;
- 2) bērna māte un bērna mātes vīrs dzīvo šķirti vismaz 306 dienas pirms bērna piedzimšanas.”;

uzskatīt līdzšinējo panta sesto daļu par septīto daļu.

4. Papildināt 194. pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“Ja vecākam atņemtas aizgādības tiesības ar spēkā stājušos tiesas spriedumu (200. p.), viņam saglabājas pienākums uzturēt bērnu.”

5. Izteikt 393. pantu šādā redakcijā:

“**393.** Laulātais saņem bērna daļu, ja gribu mantot izteikušo bērnu skaits ir mazāks par četriem, bet, ja gribu mantot izteikušo bērnu skaits ir četri vai vairāk, — ceturto daļu.”

6. 396. pantā:

papildināt pirmo daļu pēc vārdiem “ne adoptēto” ar vārdiem “vai ja minētās personas atkrīt”;
izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“Ja mirušam laulātam nepaliek ne lejupējo, ne adoptēto, ne augšupējo, ne īsto brāļu vai māsu vai to bērnu, ne pusbrāļu vai pusmāsu vai to bērnu vai ja minētās personas atkrīt, tad visu mantojumu dabū pārdzīvojušais laulātais.”

7. Papildināt otrās daļas otrās nodaļas otro apakšnodaļu ar 397.¹ pantu šādā redakcijā:

“**397.¹** Ja mantojuma masas sastāvā ietilpst laulāto kopmanta, kas nav reģistrēta kā laulāto kopmanta, tad laulātais savu laulātā kopmanta daļu var prasīt izdalīt saskaņā ar 89. panta otrās daļas un 109. panta otrās daļas noteikumiem. Ja mantinieks ceļ iebildumus par laulātā kopmanta daļas izdalīšanu no mantojuma masas, laulātā kopmanta daļa ir izdalāma prasības kārtībā.”

8. Izteikt 401. pantu šādā redakcijā:

“**401.** Adoptētais un viņa lejupejie manto no adoptētāja un viņa radniekiem. No adoptētā manto viņa lejupejie, kā arī adoptētājs un viņa radnieki.”

9. Izteikt 405. un 406. pantu šādā redakcijā:

“**405.** Zemākas šķiras mantinieks nemanto, ja savu gribu mantot izteicis kāds augstākas šķiras mantinieks.

406. Ja kādā šķirā atkrīt pirms citiem aicinātais mantinieks, tad mantojums pāriet uz viņa līdzmantiniekiem, kuriem ir tāda pati mantojuma tiesība (834. p.).

Ja atkrīt arī līdzmantinieki, tad mantojums pāriet uz tām personām, kas šajā pašā šķirā aicinātas mantot no mantojuma atstājēja; ja šajā šķirā nav tādu, kam ir tiesība mantot, vai ja atkrīt visi šās šķiras mantinieki, tad mantojums pāriet uz nākošās šķiras mantiniekiem (782. p.).

Atkrišana ir mantojuma atraidīšana pēc aicinājuma mantot un mantojuma atraušana necienīgām personām.”

10. Izteikt 413. pantu šādā redakcijā:

“**413.** Pēc mantojuma atklāšanās laika (655. p.) noteicamas arī līdzmantinieku mantojuma daļas.”

11. Izteikt otrās daļas trešās nodaļas trešās apakšnodaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“**Neatņemamās daļas tiesīgie un neatņemamā daļa**”.

12. Aizstāt 422. panta pirmajā daļā vārdus “neatraidāmiem mantiniekiem” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgajiem”.

13. Izteikt 423. pantu šādā redakcijā:

“**423.** Neatņemamās daļas tiesīgie ir laulātais un lejupejie, bet, ja nav lejupejo, kas pārdzīvojuši mantojuma atstājēju, tad laulātais un tuvākās pakāpes augšupējie.

Neatņemamās daļas tiesīgajiem ir tikai prasījuma tiesība uz neatņemamās daļas izdošanu naudā (788. p.). Tiesība uz neatņemamo daļu ir mantojama un tālāk nododama tiesība.

Neatņemamās daļas tiesīgajam ir jāpiesaka sava tiesība uz neatņemamo daļu līdz uzaicinājumā noliktam termiņam. Ja līdz šā termiņa notecējumam viņš savu tiesību nepiesaka, tad atzīstams, ka viņš no tās atteicies.

Ja neatņemamās daļas tiesīgais, kas pārdzīvojis mantojuma atstājēju, ir atteicies no tiesības uz neatņemamo daļu vai nu pirms, vai pēc mantojuma atklāšanās, tad viņa atteikšanās šajā ziņā saista arī viņa lejupejos.”

14. Papildināt 424. pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“Ja neatņemamās daļas tiesīgais atkrīt, tad viņa neatņemamā daļa uz citiem neatņemamās daļas tiesīgajiem nepāriet.”

15. Izteikt 425. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“Neatņemamā daļa ir puse no tās mantojuma daļas vērtības, kādu neatņemamās daļas tiesīgais manto pēc likuma. Šo daļu noteic pēc tā mantas sastāva un vērtības, kāds bijis testatora nāves dienā.”

16. Izteikt 427. panta otro daļu šādā redakcijā:

“Neatņemamās daļas tiesīgos var atstumt no neatņemamās daļas vienīgi aiz likumā paredzētiem un rīkojumā nāves gadījumam tieši norādītiem patiesībai atbilstošiem iemesliem. Neatņemamās daļas tiesīgā atstumšana no neatņemamās daļas nesaista atstumtā lejupejos.”

17. Aizstāt 430. pantā vārdus “neatraidāmo mantinieku” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgo”.

18. Izteikt 433. un 434. pantu šādā redakcijā:

“**433.** Publiskos testamentus taisa pie notāra vai bāriņtiesā.

434. Publisks testaments taisāms testatora personīgā klātbūtnē.”

19. Izslēgt 435. pantu.

20. Izslēgt 438. pantā vārdus “vai Latvijas konsulam ārzemēs”.

21. Izslēgt 439. pantā vārdu “konsulam”.

22. Izslēgt 441. pantā vārdu “konsulam”.

23. Izslēgt 442. pantā vārdu “konsulam”.

24. Izteikt 446. pantu šādā redakcijā:

“**446.** Privāts testaments taisāms rakstiski, mantojuma atstājējam pašrocīgi visu testamentu uzrakstot un parakstot.”

25. Izslēgt 447., 448., 449., 450., 451., 452., 453. un 454. pantu.

26. Izslēgt otrās daļas trešās nodaļas piektās apakšnodaļas III nodaļu “Privilēģēti testamenti”.

27. Izteikt 488. pantu šādā redakcijā:

“**488.** Ja notārs no viņam iesniegtā testamenta vai mantojuma līguma redz, ka mantojumam iecelts pēcmantnieks, viņš mantojuma saraksta sastādīšanai (665. p.) taisa notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam. Ja šajā mantojumā ietilpst arī nekustams īpašums, tad pirmmantnieka pienākums izdot to pēcmantniekam norādāms attiecīgajā zemesgrāmatu reģistrā saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 81. panta ceturto daļu.”

28. Aizstāt 496. pantā vārdus “attiecīga tiesa” ar vārdu “notārs”.

29. Aizstāt 503. pantā vārdus “neatraidāmo mantinieku” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgo”.

30. Aizstāt 581. pantā vārdus “neatraidāmie mantinieki” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgie”.

31. Aizstāt 582. pantā vārdus “neatraidāmam mantiniekam” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgajam”.
32. Izslēgt 613. pantā vārdus “vai konsula”.
33. Izslēgt 614. panta otro daļu.
34. Aizstāt 616. pantā vārdu “tiesas” ar vārdu “notāra”.
35. Izteikt 642. panta otro teikumu šādā redakcijā:
“Ja tas nav ievērots, tad pēc mantojuma atstājēja nāves neatņemamās daļas tiesīgie var pieprasīt izdot viņu neatņemamo daļu.”
36. Papildināt 643. pantu pēc vārda “grāmatās” ar skaitli un burtu “(649. p.)”.
37. Izteikt 660. pantu šādā redakcijā:
“**660.** Notārs pēc mantinieka lūguma vai 659. pantā norādītajos gadījumos, saņēmis attiecīgu paziņojumu, nodibina aizgādību mantojumam, par ko paziņo bāriņtiesai izpildīšanai. Ja mantinieki ir nepilngadīgi un viņiem nav vecāku, tad bāriņtiesa ieceļ viņiem aizbildņus, kuriem uzliek arī mantojuma aizgādņa pienākumus.”
38. Izteikt 662. pantu šādā redakcijā:
“**662.** Aizgādņi mantojuma pārvaldībā un pārstāvēšanā rīkojas patstāvīgi un mantojuma vārdā. Aizgādņi mantojumu pārvalda ar tādu pašu rūpību un apzinību, ar kādu viņš kā labs saimnieks pārvalda savas paša lietas, ievērojot 269. pantā un turpmākajos pantos noteikto.”
39. Papildināt 782. pantu ar teikumu šādā redakcijā:
“Šā panta noteikumi nav piemērojami 406. panta pirmajā daļā minētajā gadījumā.”
40. Aizstāt 788. pantā vārdus “neatraidāms mantinieks” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgais”.
41. Izslēgt 794. panta otrās daļas otro teikumu.
42. Izteikt 800. pantu šādā redakcijā:
“**800.** Noteikti atsauc testamentu ar skaidru un neapšaubāmu izteikumu, kuru var izsacīt notariālā vai bāriņtiesas taisītā testamenta atsaukšanas aktā, kā arī pašrocīgi uzrakstītā un parakstītā aktā.”
43. Aizstāt 821. pantā vārdus “Neatraidāmo mantinieku” ar vārdiem “Neatņemamās daļas tiesīgo”.
44. Papildināt 824. panta pirmo daļu ar 8. punktu šādā redakcijā:
“8) kam atņemtas aizgādības tiesības ar spēkā stājušos tiesas spriedumu (200. p.)”

45. Izteikt 826. panta otro daļu šādā redakcijā:

“Prasību var celt tā persona, kurai pāriet mantojums pēc tā atraušanas (827. p.), bet 824. panta 1. un 8. punktā paredzētajos gadījumos — arī prokurors.”

Likums stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 22.05.2014., Nr. 98.

189. 751L/11 Grozījumi Pasta likumā

Izdarīt Pasta likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2009, 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 190. nr.; 2012, 100. nr.; 2013, 69. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 27.³ panta pirmās daļas ievaddaļu pēc vārdiem “Pasta pakalpojumu” ar vārdiem “kurš nav universālais pasta pakalpojums un”.

2. Izteikt 31.² panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Fonda līdzekļus veido pasta komersantu samaksātā valsts nodeva universālā pasta pakalpojuma saistību izpildes tīro izmaksu kompensēšanai (turpmāk — valsts nodeva), tajā skaitā universālā pasta pakalpojuma sniedzēja samaksātā valsts nodeva, ko tas maksā arī par sniegto universālo pasta pakalpojumu, un gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajā apmērā šim mērķim piešķirtie valsts budžeta līdzekļi. Valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību, atvieglojumus un atbrīvojumus no šīs nodevas nosaka Ministru kabinets. Atvieglojumus un atbrīvojumus no valsts nodevas nepiemēro universālā pasta pakalpojuma sniedzējam par universālā pasta pakalpojuma sniegšanu.”

3. Pārejas noteikumos:

papildināt pārejas noteikumus ar 11.¹ punktu šādā redakcijā:

“11.¹ Pēc 2014. gada 31. decembra Regulators, nepiemērojot šā likuma 27.² pantā noteikto kārtību universālā pasta pakalpojuma sniedzēja izvēlei, pagarina universālā pasta pakalpojuma saistības uz pieciem gadiem no 2015. gada 1. janvāra tam pasta komersantam, kuram ir noteiktas saistības sniegt universālo pasta pakalpojumu līdz 2014. gada 31. decembrim.”;

12. punktā:

aizstāt skaitli “2014.” ar skaitli “2019.”, skaitli “2012.” — ar skaitli “2014.” un skaitli “2013.” — ar skaitli “2015.”,

izslēgt otrajā teikumā vārdus “(vienreizēja maksa par iepriekšējo gadu)”,

papildināt punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Zaudējumus kompensē divās daļās — pirmo maksājumu veic kārtējā gadā, pamatojoties uz universālā pasta pakalpojuma sniedzēja aprēķinu, kas balstīts uz pirmā pusgada operatīvajiem datiem, kompensējot pilnā apmērā aprēķinā norādītos zaudējumus; otro maksājumu, kompensējot atlikušo zaudējumu daļu, veic nākamajā gadā pēc auditētā ziņojuma iesniegšanas Satiksmes ministrijai.”;

aizstāt 15. punktā skaitli “2014.” ar skaitli “2019.”

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

190. 752L/11 Grozījumi likumā “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu”

Izdarīt likumā “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 12. nr.; 1996, 1. nr.; 2004, 12. nr.; 2009, 2. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 1. panta 6. punktā vārdus “politiski, vēsturiski” ar vārdiem “zinātniski, vēsturiski”.

2. Aizstāt 2. panta ievaddaļā vārdus “Latvijas nacionālā arhīva fonda” ar vārdiem “nacionālā dokumentārā mantojuma”.

3. 7. pantā:

aizstāt trešajā daļā vārdus “Valsts arhīvā” ar vārdiem “Latvijas Nacionālajā arhīvā”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Totalitārisma seku dokumentēšanas centrs apzina Latvijas Nacionālajā arhīvā un citās valsts glabātavās esošos VDK dokumentus.”

4. Aizstāt 8. panta trešās daļas otrajā teikumā vārdus “Valsts arhīvā” ar vārdiem “Latvijas Nacionālā arhīvā”.

5. 9. pantā:

papildināt pirmo daļu ar vārdiem “ja šajā likumā nav noteikts citādi”;

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Valsts drošības iestādēm valsts drošības interesēs ir tiesības neizpaust iegūto un tās rīcībā esošo informāciju par VDK darbiniekiem un informatoriem.”

6. 12. pantā:

aizstāt pirmās daļas pirmajā teikumā vārdus “Valsts arhīvā” ar vārdiem “Latvijas Nacionālajā arhīvā”;

papildināt pantu ar trešo, ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(3) Personai, kurai piešķirts politiski represētās personas statuss, ir tiesības pieprasīt un saņemt no Totalitārisma seku dokumentēšanas centra visu informāciju, tajā skaitā arī informāciju par tiem VDK darbiniekiem un informatoriem, kuri bija iesaistīti VDK darbībā pret konkrēto politiski represēto personu.

(4) Personai, kurai ir pierādījumi, ka tā ideoloģisku motīvu dēļ tika vajāta, ievietota brīvības atņemšanas iestādēs vai piespiedu kārtā ievietota iestādēs, kur šai personai tika piemēroti medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi, ir tiesības pieprasīt un saņemt no Totalitārisma seku dokumentēšanas centra visu informāciju, tajā skaitā arī informāciju par tiem VDK darbiniekiem un informatoriem, kuri bija iesaistīti VDK darbībā pret konkrēto personu.

(5) Persona, kura VDK dokumentos esošo informāciju ieguvusi šā panta trešajā un ceturtajā

daļā noteiktajā kārtībā, nedrīkst izpaust informāciju par konkrētajiem VDK informatoriem.”

7. Aizstāt 13. panta pirmajā un otrajā daļā vārdus “Valsts arhīvā” ar vārdiem “Latvijas Nacionālajā arhīvā”.

8. 14. pantā:

izslēgt otrajā daļā vārdus “un atbilstoši konstitucionālajā likumā “Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi” paredzētajām personas tiesību garantijām”;

aizstāt devītajā daļā vārdus “Latvijas Kriminālprocesa kodeksā” ar vārdiem “Kriminālprocesa likumā”.

9. Aizstāt 15. panta astotajā daļā vārdus “Latvijas Kriminālprocesa kodeksā” ar vārdiem “Kriminālprocesa likumā”.

10. Izteikt 17. pantu šādā redakcijā:

“17. pants. Sadarbības fakta konstatēšanas noilguma termiņš

(1) Pēc 50 gadiem no šā likuma spēkā stāšanās dienas personas sadarbības fakta ar VDK konstatēšana šā likuma 14. un 15. pantā noteiktajā kārtībā nav pieļaujama un tās iespējamo sadarbību ar VDK nedrīkst izmantot tiesiskajās attiecībās pret šo personu.

(2) Ministru kabinets ne retāk kā ik pēc pieciem gadiem izvērtē VDK darbiniekiem un informatoriem likumos noteikto ierobežojumu nepieciešamību un pamatotību.”

11. 18. pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ un 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1¹) VDK dokumenti, kuros ir informācija par VDK darbiniekiem vai informatoriem, kuru darbība vai sadarbība ar minēto iestādi konstatēta ar tiesas spriedumu, ir publiskojami pēc attiecīgā tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

(1²) VDK dokumentu zinātnisko izpēti atbilstoši šā likuma mērķim veic Ministru kabineta izveidota speciāla starpdisciplināra komisija.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) VDK dokumenti pēc to zinātniskās izpētes ir publiski pieejami Ministru kabineta noteiktajā apjomā un kārtībā.”

12. Papildināt pārejas noteikumus ar 8. un 9. punktu šādā redakcijā:

“8. Šā likuma 18. panta 1.² daļā minētā VDK dokumentu zinātniskā izpēte veicama līdz 2018. gada 31. maijam. Ministru kabinets līdz 2015. gada 1. janvārim izveido šā likuma 18. panta 1.² daļā minēto komisiju.

9. Šā likuma 18. panta otrajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2018. gada 31. oktobrim. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai ir piemērojami Ministru kabineta 1995. gada 13. jūnija noteikumi Nr.151 “Noteikumi par Totalitārisma seku dokumentēšanas centra rīcībā esošo Valsts drošības komitejas dokumentu izmantošanas kārtību”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 22.05.2014., Nr. 98.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

191. 753L/11 Par Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes grozījumiem

1. pants. Ar šo likumu tiek apstiprināti Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes sapulces 2012. gada 14. maijā pieņemtie Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes grozījumi.

2. pants. Līdz ar likumu izsludināmi Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes grozījumi.

Likums Saeimā pieņemts 2014. gada 8. maijā.

Valsts prezidents A. Bērziņš

Rīgā 2014. gada 22. maijā

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 22.05.2014., Nr. 98.

Pieņemta ar Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes sapulces 2003. gada 14. novembra lēmumu Nr. 1 ar grozījumiem, kas pieņemti ar Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes sapulces 2006. gada 21. novembra lēmumu Nr. 1 un 2012. gada 14. maija lēmumu Nr. 8

LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJAS SATVERSME JAUNAJĀ REDAKCIJĀ

Latvijas Kultūras akadēmija ir dibināta 1990. gada 29. decembrī ar Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu.

Latvijas Kultūras akadēmijas pirmo Satversmi pieņēmusi Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes sapulce 1992. gada 18. maijā un apstiprinājusi Latvijas Republikas Augstākā Padome 1992. gada 18. jūnijā. Satversmes grozījumus saskaņā ar Augstskolu likumu pieņēmusi Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes sapulce 1996. gada 16. februārī. Latvijas Kultūras akadēmijas Satversme apstiprināta Latvijas Republikas Ministru kabinetā 1998. gada 28. septembrī ar rīkojumu Nr. 460. 2003. gada 14. novembrī Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmes sapulce pieņēmusi jaunu Latvijas Kultūras akadēmijas Satversmi.

I. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Latvijas Kultūras akadēmija (turpmāk tekstā — Akadēmija) ir Latvijas valsts dibināta augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kura īsteno akadēmiskas un profesionālas programmas, kā arī nodarbojas ar zinātnei, pētniecību un māksliniecisko jaunradi.

2. Akadēmijas mērķis ir nodrošināt studijas humanitārajās un sociālajās zinātnēs, teātra, audiovizuālajās un horeogrāfijas mākslās, veikt pētījumus humanitārajās un sociālajās zinātnēs, sekmēt jaunu zinātnieku sagatavošanu un māksliniecisko jaunradi.

3. Akadēmija ir autonoma augstskola ar tiesībām izstrādāt savu Satversmi un noteikt studiju saturu un formas, pētniecības darba virzienus un to saturu atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

4. Akadēmijas Satversme garantē Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko, pētniecisko un mākslinieciskās jaunrades brīvību.

5. Akadēmijai ir tiesības noteikt savu pārvaldes, organizatorisko un saimniecisko struktūru un veidot personālsastāvu.

6. Akadēmija ir atvasināta publiska persona, tā likumā noteiktā kārtībā ar Nr. 3342301524 ir reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā, tai ir savs zīmogs ar Latvijas Republikas mazā valsts ģerboņa attēlu; sava atribūtika: karogs un emblēma.

7. Pildot savu pamatuzdevumu, Akadēmija balstās uz šādiem principiem:

7.1. studiju procesā, zinātniskajā darbībā un mākslinieciskajā jaunradē tiek ievērotas Latvijas tautas intereses, pasaules humanitārās kultūras tradīcijas un jaunākie sasniegumi;

7.2. Akadēmija īsteno studiju un zinātniskās darbības vienotību;

7.3. Akadēmija veicina tālākizglītību;

7.4. Akadēmija sadarbojas ar citām izglītības un zinātniskajām iestādēm Latvijā un citās valstīs, nodrošinot studējošo, akadēmiskā personāla un zinātniskās informācijas apmaiņu;

7.5. Akadēmijas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu īsteno Akadēmijas struktūrvienība Studiju departaments un Studiju programmu padome, kuru darbību regulē Akadēmijas Senātā apstiprināti nolikumi.

8. Akadēmijai ir tiesības piešķirt akadēmiskos grādus un zinātniskos grādus, profesionālo kvalifikāciju un profesionālos grādus tiem studējošiem, kuri ir sekmīgi apguvuši studiju programmas.

9. Akadēmijai ir tiesības patstāvīgi sadarboties ar ārvalstu izglītības iestādēm, mākslas iestādēm un citām juridiskām un fiziskām personām.

10. Kultūras akadēmijas saīsinātais nosaukums ir LKA.

Tās nosaukums citās valodās:

Academia cultus humani Latviensis (latīņu valodā);

Latvian Academy of Culture (angļu valodā);

Lettische Kulturakademie (vācu valodā);

L'Académie de la Culture de la Lettonie (franču valodā);

Academia de Cultura de Letonia (spāņu valodā);

Det Lettiske Kulturakademi (dāņu valodā);

Latvias kulturakademi (norvēģu valodā);

Lettlands kulturakademi (zviedru valodā);

Łotewska Akademia Kultury (poļu valodā);

Latvijos Kultūros akademija (lietuviešu valodā);

Lāti Kultuuri akadeemia (igauņu valodā);

Латвийская Академия культуры (krievu valodā).

11. Akadēmijas juridiskā adrese: Ludzas iela 24, Rīga, LV 1003, Latvija.

Akadēmijas Satversmes pieņemšanas diena — 18. maijs — ir Akadēmijas svinamā diena.

II. AKADĒMIJAS PAŠPĀRVALDE, STRUKTŪRVIENĪBAS, KOLEDŽAS, IESTĀDES UN KOMERCSABIEDRĪBAS

12. Akadēmijas pārstāvības un vadības institūcijas un galvenās lēmēj institūcijas ir: Satversmes sapulce, Senāts, Rektors, Akadēmiskā šķirējtiesa.

13. Akadēmijas augstākā pārstāvības un vadības institūcija un lēmēj institūcija ir Satversmes sapulce, kas nosaka Akadēmijas studiju, zinātniskās pētniecības, mākslinieciskās jaunrades un saimnieciskās attīstības stratēģiju.

14. Satversmes sapulce:

14.1. pieņem un izdara grozījumus Akadēmijas Satversmē;

14.2. ievēlē un atceļ Rektoru;

14.3. noklausās Rektora pārskatu;

14.4. ievēlē Senātu un atceļ tā locekļus;

14.5. *[Izslēgts]*

14.6. ievēlē akadēmiskā personāla pārstāvjus Akadēmiskajā šķirējtiesā un atceļ tās locekļus;

14.7. apstiprina Satversmes sapulces, Senāta un Akadēmiskās šķirējtiesas nolikumus;

14.8. izskata un izlemj konceptuālus Akadēmijas darbības un attīstības jautājumus.

15. Satversmes sapulci 50 cilvēku sastāvā uz trim gadiem ievēlē no akadēmiskā personāla, studējošiem un vispārējā personāla tām iedalīto vietu apjomā proporcionālas pārstāvniecības nodrošināšanai. Izvirzīt minēto personāla grupu pārstāvju kandidatūras un par viņiem balsot var tikai attiecīgās grupas personāls. Vēlēšanas notiek aizklāti, ar biļeteniem, kuros norādīti visi izvirzītie kandidāti. Akadēmiskā personāla īpatsvars Satversmes sapulcē nedrīkst būt mazāks par 60% (30 delegāti) un studējošo īpatsvars — ne mazāks par 20% (10 delegāti). Satversmes sapulces delegātu var atsaukt tā personāla pārstāvju grupa, kura viņu ievēlējusi. Studējošo pārstāvi Satversmes sapulcē atbilstoši savam nolikumam atsauc Akadēmijas Studējošo pašpārvalde. Satversmes sapulces dalībnieks ir atsaukts, ja par tā atsaukšanu nobalso ne mazāk kā 75% no personāla, kuram ir tiesības ievēlēt attiecīgo Satversmes sapulces delegātu. Satversmes sapulci sasauc Rektors vai Senāts ne retāk kā reizi gadā. Satversmes sapulces sasaukšanas un norises kārtību nosaka Satversmes sapulces nolikums.

16. Satversmes sapulci vada priekšsēdētājs, kuru, tāpat kā viņa vietnieku un sekretāru, ievēlē Satversmes sapulces locekļi. Satversmes sapulces lēmumu pieņemšanas kārtību nosaka Akadēmijas Satversmes sapulces pieņemtais nolikums. Satversmes sapulces lēmumus, kuri nav administratīvie akti, var apstrīdēt Satversmes sapulces nolikumā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Satversmes sapulce savu darbību izbeidz, ja Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par Akadēmijas reorganizāciju vai likvidāciju.

17. Akadēmijas Senāts ir Akadēmijas personāla koleģiāla vadības un lēmēj institūcija, kas izstrādā un apstiprina kārtību un noteikumus visām Akadēmijas darbības sfērām un vada Akadēmijas studiju procesu.

18. Akadēmijas Senātā ir 20 senatori, no kuriem 15 ir akadēmiskā personāla pārstāvji, četri — studējošo pārstāvji un viens — vispārējā personāla pārstāvis.

19. Senatorus, aizklāti balsojot, ievēlē Akadēmijas Satversmes sapulce uz trim gadiem no Akadēmijas personāla locekļiem. Vispārējā un akadēmiskā personāla pārstāvjus un studējošos Senātā ievēlē tikai tie Satversmes sapulces dalībnieki, kuri ir attiecīgās kategorijas personāla locekļi. Senatoru atsauc Satversmes sapulce, ja to rakstveidā ierosina $\frac{1}{2}$ tās personāla grupas, kas viņu ievēlējusi. Studējošo pārstāvjus Senātā atbilstoši savam nolikumam ievēlē un atsauc no tā Akadēmijas Studējošo pašpārvalde. Ja senators pārtrauc darbu vai studiju attiecības ar Akadēmiju, tad viņam izbeidzas Senāta locekļa pilnvaras un tie Satversmes sapulces dalībnieki, kuri ir attiecīgās kategorijas personāla locekļi, ievēlē jaunu senatoru. Senāta darbību reglamentē Satversmes sapulces apstiprināts nolikums.

20. Senāts:

20.1. pieņem lēmumus par nozīmīgākajiem akadēmiskās, zinātniskās un mākslinieciskās darbības jautājumiem;

20.2. ievēlē Senāta priekšsēdētāju un sekretāru;

20.3. izskata un apstiprina studiju programmas;

- 20.4. apstiprina visus Akadēmijas nolikumus, noteikumus un citus augstskolas darbību reglamentējošos dokumentus, izņemot tos, kas ir Satversmes sapulces kompetencē;
- 20.5. pēc Rektora priekšlikuma apstiprina prorektoros un administratīvo struktūrvienību vadītājus;
- 20.6. izveido komisijas un padomes atsevišķu jautājumu risināšanai.
21. Senāts pieņem lēmumus ar vienkāršu balsu vairākumu no senatoru kopskaita.
22. Senāta lēmumus, kuri nav administratīvie akti, var apstrīdēt Senāta nolikumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.
23. Akadēmijas Padomnieku konvents konsultē Senātu un Rektoru Akadēmijas attīstības stratēģijas jautājumos un tam ir tiesības ierosināt jautājumu izskatīšanu Satversmes sapulcē un Senātā.
24. Akadēmijas Padomnieku konventu atbilstoši Augstskolu likumam dibina pēc Akadēmijas Senāta iniciatīvas vai izglītības un zinātnes ministra pieprasījuma uz trim gadiem. Akadēmijas Padomnieku konventa locekļus ievēlē Akadēmijas Senāts. Padomnieku konventu vada tā priekšsēdētājs.
25. Padomnieku konventa nolikumu apstiprina Senāts.
26. Rektors ir Akadēmijas augstākā amatpersona, kas īsteno Akadēmijas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Akadēmiju.
27. Akadēmijā par Rektoru ievēlē profesoru. Rektoru ievēlē Akadēmijas Satversmes sapulce uz pieciem gadiem, turklāt ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas atbilstoši Akadēmijas Senāta apstiprinātajam Nolikumam par Rektora vēlēšanām. Kārtējās Rektora vēlēšanas Akadēmija riko vismaz vienu mēnesi pirms Rektora pilnvaru izbeigšanās.
28. Akadēmijas Satversmes sapulcē ievēlēto Rektoru apstiprina Ministru kabinets.
29. Rektors veicina augstskolas attīstību un nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību ievērošanu.
30. Rektors:
- 30.1. atbild par Akadēmijas darbības atbilstību Latvijas Republikas likumiem, citiem normatīvajiem aktiem un Akadēmijas Satversmei;
- 30.2. atbild par Akadēmijā iegūstamās izglītības, veikto zinātnisko pētījumu un īstenotās mākslinieciskās jaunrades kvalitāti;
- 30.3. nodrošina Akadēmijai piešķirto valsts budžeta līdzekļu, kā arī Akadēmijas mantas likumīgu, ekonomisku un mērķtiecīgu izmantojumu; personiski atbild par Akadēmijas finansiālo darbību;
- 30.4. veicina un atbild par Akadēmijas personāla attīstību un nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību;
- 30.5. atbild par Akadēmijas stratēģijas īstenošanu un sagatavo Akadēmijas budžetu;

30.6. veic citus normatīvajos aktos noteiktos rektora pienākumus.

31. *[Izslēgts]*

32. Rektoru var atcelt Ministru kabinets pēc Akadēmijas Senāta vai Kultūras ministrijas ierosinājuma, ja Rektora darbībā konstatēti likuma vai citu normatīvo aktu pārkāpumi. Rektora atcelšanas ierosināšanai ir nepieciešams vairāk nekā puse balsu no Akadēmijas Satversmes sapulces balsu kopskaita.

33. *[Izslēgts]*

34. Prorektoros pēc Rektora priekšlikuma apstiprina ar Senāta balsojumu. Prorektori veic Akadēmijas tiešo vadību Rektora prombūtnes laikā.

35. Akadēmijas Akadēmiskā šķirējtiesa izskata akadēmiskā personāla un studējošo iesniegumus par Akadēmijas Satversmē noteikto akadēmisko tiesību ierobežojumiem, strīdus starp Akadēmijas amatpersonām, struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī citus jautājumus, kas ietilpst tās kompetencē saskaņā ar Augstskolu likumu.

36. Akadēmiskā šķirējtiesa darbojas trīs cilvēku sastāvā, no kuriem divus uz trim gadiem ievēlē Satversmes sapulce no akadēmiskā personāla vidus. Akadēmiskās šķirējtiesas sastāvā nedrīkst būt Akadēmijas administratīvā personāla pārstāvji. Studējošo pārstāvi no Akadēmijas studējošo vidus Akadēmiskajā šķirējtiesā uz trim gadiem ievēlē Akadēmijas Studējošo pašpārvalde.

37. Akadēmiskās šķirējtiesas lēmumus izpilda administrācija. Akadēmiskās šķirējtiesas locekļi par savu darbību atbild Satversmes sapulcei. Pēc darba devēja iniciatīvas Akadēmiskās šķirējtiesas locekļus no darba var atlaist tikai ar Satversmes sapulces piekrišanu. Akadēmisko šķirējtiesu vai tās locekli atsauc Satversmes sapulce pēc Senāta vai 2/3 Satversmes sapulces dalībnieku pieprasījuma vai Akadēmijas Studējošo pašpārvaldes pieprasījuma par studējošo pārstāvja atsaukšanu. Akadēmiskās šķirējtiesas lēmumus – administratīvos aktus – var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Pārējie Akadēmiskās šķirējtiesas lēmumi, kuri nav administratīvie akti, nav pārsūdzami.

38. *[Izslēgts]*

39. *[Izslēgts]*

40. *[Izslēgts]*

41. Akadēmijas Zinātniskā un mākslinieciskā padome veido Akadēmijas pētnieciskās un radošās darbības stratēģiju un vada zinātnisko pētniecību un radošo darbību Akadēmijā. Zinātniskā un mākslinieciskā padome risina ar Akadēmijas Doktorantūru un akadēmiskā personāla zinātnisko darbību saistītus jautājumus.

42. Zinātnisko un māksliniecisko padomi ne mazāk kā 7 cilvēku sastāvā pēc Rektora ierosinājuma uz trim gadiem apstiprina Senāts. Zinātnisko un māksliniecisko padomi vai tās locekli atsauc Senāts pēc Rektora priekšlikuma. Zinātniskās un mākslinieciskās padomes darbību reglamentē Akadēmijas Senāta apstiprināts Zinātniskās un mākslinieciskās padomes nolikums.

43. Akadēmijas pamatstruktūru veido katedras, nodaļas un fakultātes, bibliotēka, videotēka. Satversmē noteikto uzdevumu veikšanai Akadēmijai ir tiesības veidot arī citas struktūrvienības — studiju, zinātnes un mākslinieciskās jaunrades centrus, starpdisciplināras studiju un pētnieciskā darba vienības, kā arī struktūrvienības organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai.

44. Lēmumu par struktūrvienības dibināšanu, reorganizāciju vai likvidēšanu pieņem Senāts. Struktūrvienības uzdevumus, funkcijas un tiesības nosaka struktūrvienības nolikums, kuru apstiprina Senāts. Ikvienas struktūrvienības vadītājs ir atbildīgs par struktūrvienības uzdevumu izpildi, kā arī personāla nodarbināšanu un struktūrvienības rīcībā esošo materiālo resursu lietderīgu izmantošanu.

45. Katedra ir Akadēmijas studiju un pētnieciskā darba pamatvienība, kas pārstāv apstiprināta studiju virziena noteiktu specialitāti un apvieno specialitātes studiju kursu īstenošanā iesaistīto Akadēmijas akadēmisko personālu. Katedras darbību reglamentē Senāta apstiprināts nolikums.

46. Katedras galvenais uzdevums ir izveidot Akadēmijas mērķiem atbilstošas studiju programmas un apakšprogrammas, nodrošināt to realizāciju un kontrolēt studiju procesu to kompetencē ietilpstošajās apakšprogrammās.

Katedru vada katedras vadītājs, kurš ir atbildīgs Rektoram un dekānam par studiju programmas realizāciju.

47. Ja jaunajā augstākās izglītības virzienā nav iespējams izpildīt prasības attiecībā uz zinātnisko potenciālu, fakultātei atbilstošo struktūrvienību sauc par nodaļu. Nodaļu vada nodaļas vadītājs. Nodaļas darbību reglamentē Senāta apstiprināts nolikums.

48. Fakultāte ir Akadēmijas struktūrvienība, kas izveidota akadēmiskās darbības organizēšanai vienā vai vairākās zinātnes vai mākslas nozarēs. Fakultātes uzdevums ir organizēt un vadīt studiju procesu un savstarpēji saskaņot studiju programmas.

49. Fakultāti vada dekāns, kurš ir atbildīgs Senātam un Rektoram par fakultātes darbu. Dekānu ievēlē fakultātes dome uz termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

50. Fakultātes darbību reglamentē Senāta apstiprināts nolikums, kas nosaka fakultātes darbības principus:

50.1. Akadēmija saskaņā ar Augstskolu likumu, Valsts pārvaldes iekārtas likumu, šo Satversmi un citiem normatīvajiem aktiem ar Senāta lēmumu var izveidot iestādi, t.sk. publisku aģentūru vai filiāli, kas darbojas saskaņā ar Senāta apstiprinātu nolikumu. Akadēmijas koledžu izveido, kā arī likvidē vai reorganizē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

50.2. Akadēmija saskaņā ar Augstskolu likumu, Komerclikumu, šo Satversmi un citiem normatīvajiem aktiem ar Senāta lēmumu var nodibināt komercsabiedrību, kas darbojas saskaņā ar Senāta apstiprinātiem un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrētiem statūtiem;

50.3. Akadēmijas iestādi, t.sk. publisku aģentūru, filiāli vai komercsabiedrību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reorganizē vai likvidē ar Akadēmijas Senāta lēmumu.

III. AKADĒMIJAS PERSONĀLS

51. Akadēmijas personālu veido:

51.1. akadēmiskais personāls - Akadēmijā akadēmiskajos amatos ievēlētie darbinieki;

51.2. vispārējais Akadēmijas personāls;

51.3. studējošie, ieskaitot maģistrantus un doktorantus.

52. Akadēmijas personāla tiesības un pienākums ir sekmēt mācību, studiju un pētniecības darba brīvību, pildot savus tiešos darba un studiju pienākumus, kā arī piedaloties Akadēmijas pārvaldes un pašpārvaldes institūciju darbībā atbilstoši Akadēmijas Satversmes sapulces noteiktajai kārtībai un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

53. Akadēmijas personāls par savu pienākumu pildīšanu un Satversmes sapulces un Senāta apstiprināto iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu ir tieši atbildīgs attiecīgās struktūrvienības vadītājam. Akadēmijas personālam ir pienākums atskaitīties Senātam, ja Senāts to pieprasa.

54. Akadēmijas akadēmisko personālu veido:

54.1. profesori, asociētie profesori;

54.2. docenti, vadošie pētnieki;

54.3. lektori, pētnieki;

54.4. asistenti.

55. Akadēmiskais personāls veic studējošo izglītošanas un pētniecības darbu humanitārajās un sociālajās zinātnēs un mākslās.

56. Akadēmiskā personāla darba slodzi un uzdevumus studējošo izglītošanā un pētniecības darba vadīšanā, zinātniskajā pētniecībā, mākslinieciskajā jaunradē un nozares attīstības kvalitātes vērtēšanā nosaka atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, Senāta apstiprinātajiem nolikumiem par akadēmiskajiem amatiem.

57. Akadēmijas personāla darba samaksas principus nosaka Akadēmijas Senāts, bet mēneša darba algas likmes nedrīkst būt mazākas par Ministru kabineta noteiktajām likmēm.

58. Akadēmiskajam personālam atbilstoši Augstskolu likumam ir tiesības uz:

58.1. ikgadēju apmaksātu astoņu nedēļu atvaļinājumu;

58.2. ik pēc sešiem gadiem — apmaksātu sešu kalendāro mēnešu ilgu akadēmisko atvaļinājumu pētniecības darba veikšanai;

58.3. vienu reizi saņemt apmaksātu trīs mēnešus ilgu studiju atvaļinājumu promocijas darba sagatavošanai.

59. Profesoriem, asociētajiem profesoriem un docentiem vienā ievēlēšanas termiņā ir tiesības uz neapmaksātu atvaļinājumu līdz 24 mēnešiem, lai strādātu par vieslektoriem citās augstskolās.

60. Akadēmijā darbojas Promocijas padome. Tās uzdevums ir zinātniskās kvalifikācijas darba novērtēšana un zinātniskā grāda piešķiršana.

61. Vēlētos Akadēmijas profesora, asociētā profesora, docenta, lektora, asistenta, vadošā pētnieka un pētnieka un administratīvos amatus (rektors, prorektors, dekāns) var ieņemt atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un Akadēmijas Satversmei.

62. Rīkojot atklātu konkursu uz Akadēmijas profesora vai asociētā profesora amata vietu, Akadēmijā izveidota mākslas zinātņu un mākslas nozaru profesoru padome (turpmāk, Profesoru padome). Profesoru padomes sastāvā divas trešdaļas ir Akadēmijas profesori, viena trešdaļa — nozares profesori, kuri nestrādā Akadēmijā.

63. Akadēmijas lektori, asistenti, vadošie pētnieki un pētnieki īsteno pētniecisko un izglītojošo darbību savā zinātņu vai mākslas nozarē. Lektora, asistenta, vadošā pētnieka un pētnieka amatos var ievēlēt personas ar akadēmisko grādu atbilstoši normatīvajiem aktiem un Akadēmijas Satversmei.

64. Nolikumu par akadēmiskajiem amatiem atbilstoši normatīvajiem aktiem izstrādā un pieņem Akadēmijas Senāts.

65. Ar pensionēto akadēmisko personālu Rektors saskaņā ar valsts vai citu avotu piešķirto finansējumu var slēgt līgumus konkrētu darbu veikšanai.

66. Akadēmijas Senātam ir tiesības piešķirt emeritus profesora goda nosaukumu pensionētiem Akadēmijas profesoriem vai asociētajiem profesoriem par īpašu ieguldījumu augstākajā izglītībā.

67. Akadēmijas profesors ir savā darbības jomā starptautiski atzīts speciālists, kurš veic mūsdienu augstskolas mērķiem un līmenim atbilstošu zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades darbu un nodrošina augstas kvalitātes studijas savā zinātnes vai mākslas apakšnozarē.

68. Akadēmijas profesora amatā var ievēlēt personu, kurai ir doktora grāds vai kuras mākslinieciskās jaunrades rezultāti atbilst Akadēmijas Nolikumam par akadēmiskajiem amatiem, un kurai ir ne mazāk kā trīs gadu darba pieredze asociētā profesora amatā vai profesora amatā.

69. Līdz ar ievēlšanu amatā, profesors iegūst tiesības vadīt pētniecisko un izglītojošo darbu attiecīgajā zinātnes vai mākslas apakšnozarē. Profesoru štata vietu skaitu nosaka Akadēmijas Senāts.

70. Asociētā profesora amatā var ievēlēt personu ar doktora grādu vai personu, kuras mākslinieciskās jaunrades darba rezultāti atbilst Akadēmijas Nolikumam par akadēmiskajiem amatiem.

71. Asociēto profesoru galvenie uzdevumi ir: lekciju lasīšana; pētniecības darbs zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades nozarē, kura atbilst asociētā profesora štata vietas nosaukumam; pētniecības darba vadīšana doktora vai maģistra grāda iegūšanai. Asociēto profesoru štata vietu skaitu nosaka Akadēmijas Senāts.

72. Personas profesora un asociētā profesora amatā atklātā konkursā ievēlē Akadēmijas Profesoru padome. Profesorus un asociētos profesorus ievēlē uz sešiem gadiem vai atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un Akadēmijas Satversmei. Akadēmijas Rektors slēdz ar ievēlētu personu darba līgumu uz personas ievēlēšanas termiņu.

73. Docenta amatā var ievēlēt personu ar doktora grādu vai personu, kuras mākslinieciskās jaunrades rezultāti atbilst Akadēmijas Nolikumam par akadēmiskajiem amatiem. Docentu uz sešiem gadiem ievēlē fakultātes dome, nodaļās docentus ievēlē Senāts. Docenta galvenie uzdevumi ir lekciju lasīšana, nodarbību vadīšana, pētniecības darbs zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskā jaunrade, kas atbilst docenta amata vietas nosaukumam.

74. Lektora un asistenta amatā var ievēlēt personas ar vismaz maģistra grādu vai personas, kuru mākslinieciskās jaunrades rezultāti atbilst Akadēmijas Nolikumam par akadēmiskajiem amatiem. Fakultātēs lektoru, asistentu uz sešiem gadiem ievēlē fakultātes dome, nodaļās— Senāts.

75. Akadēmijas lektori, asistenti īsteno pētniecisko un izglītojošo darbu savā mākslinieciskās jaunrades vai attiecīgajā zinātnes apakšnozarē. Lektora galvenie uzdevumi ir lekciju lasīšana, nodarbību vadīšana, pētnieciskais darbs zinātnes apakšnozarē vai mākslinieciskā jaunrade, asistenta — nodarbību vadīšana, mācību metodisko līdzekļu izstrādāšana vadošā pasniedzēja vadībā.

76. Vispārējais personāls tiek pieņemts darbā un atlaists no darba saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

77. Akadēmijā studējošie ir bakalaura studiju programmu studenti, profesionālo studiju programmu studenti, maģistra studiju programmu studenti un doktoranti.

78. Tiesības studēt Akadēmijā nosaka Augstskolu likums. Imatrikulācija notiek saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādātiem un Akadēmijas Senāta apstiprinātiem Uzņemšanas noteikumiem. Ja reflektantu skaits ir lielāks par izsludināto studiju vietu skaitu, studējošo atlasī veic konkursa kārtībā atbilstoši iestājpārbaudījumu rezultātiem.

79. Studijas Akadēmijā notiek saskaņā ar Senāta apstiprinātajām akadēmiskajām studiju programmām un profesionālajām studiju programmām.

80. Personu var izslēgt no studējošo skaita, ja:

80.1. tā pati to vēlas;

80.2. noskaidrojas, ka tās uzņemšanu ir ietekmējusi maldināšana, kukuļdošana vai cita rīcība, ar kuru pārkāpts pretendenta vienlīdzības princips;

80.3. tā Akadēmijas noteiktajos termiņos nav nokārtojusi nepieciešamos pārbaudījumus vai nav veikusi citus studiju uzdevumus;

80.4. tā ir pārkāpusi Akadēmijas iekšējās kārtības noteikumus.

Personas izslēgšanu no studējošo saraksta veic Akadēmijas Rektors. Persona var apstrīdēt tās izslēgšanu no studējošo saraksta Augstskolu likumā noteiktajā kārtībā.

81. Studējošo galvenais pienākums ir sekmīgi apgūt izvēlēto akadēmisko vai profesionālo studiju programmu. Studējošajiem ir tiesības iegūt augstāko izglītību, noteiktā kārtībā izmantot Akadēmijas infrastruktūru, pārtraukt un atsākt studijas, saņemt informāciju jautājumos, kas tieši saistīti ar viņu studijām un iespējamo karjeru, brīvi paust un aizstāvēt savus uzskatus, vēlē un tikt ievēlētam studentu pašpārvaldē, līdzdarboties citās Akadēmijas pašpārvaldes institūcijās, dibināt biedrības.

82. No valsts budžeta līdzekļiem studijas Akadēmijā tiek finansētas atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai. Studiju maksu studiju vietās, kas netiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem, sedz studējošie, juridiskas un fiziskas personas, noslēdzot par to attiecīgu līgumu ar Akadēmiju.

83. Akadēmijā studējošajiem ir sava pašpārvalde:

83.1. Studējošo pašpārvalde darbojas saskaņā ar Senāta apstiprinātu nolikumu. Senāts var atteikt apstiprinājumu nolikumam tikai tiesisku apsvērumu dēļ;

83.2. Studējošo pašpārvalde Akadēmijas un citās valsts institūcijās pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos. Akadēmijas pienākums ir atbalstīt un sekmēt Studējošo pašpārvaldes darbību. Studējošo pašpārvaldi no Akadēmijas budžeta finansē Augstskolu likumā noteiktajā apmērā. Šos līdzekļus Studējošo pašpārvalde izmanto savu Augstskolu likumā noteikto funkciju veikšanai;

83.3. Akadēmijas Senātā, fakultātes domē un Satversmes sapulcē pārstāvētajiem studējošajiem ir veto tiesības jautājumos, kas saistīti ar studējošo interesēm. Pēc veto piemērošanas jautājumu izskata saskaņošanas komisija, ko izveido attiecīgā vadības institūcija ar klātesošo divu trešdaļu balsu vairākumu;

83.4. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir tiesības līdzdarboties Akadēmijas lēmēj institūcijās, saņemt informāciju no jebkuras amatpersonas jautājumos, kas skar studējošo intereses;

83.5. Studējošo pašpārvalde reprezentē Akadēmijā studējošos Latvijā un ārvalstīs;

83.6. Studējošo pašpārvaldes lēmumi pēc to apstiprināšanas Akadēmijas Senātā ir obligāti visiem studējošajiem.

IV. AKADĒMIJAS ĪPAŠUMS, FINANSES UN SAIMNIECISKĀ DARBĪBA

84. Akadēmijas īpašumā vai tās valdījumā var būt zeme, cits nekustamais, kustamais un intelektuālais īpašums, kā arī naudas līdzekļi Latvijā un ārvalstīs saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Akadēmijai ir tiesības rīkoties ar savu īpašumu šajā Satversmē norādīto mērķu sasniegšanai. Akadēmijas īpašums tiek pārvaldīts nošķirti no tai valdījumā nodotā valsts īpašuma.

85. Akadēmijas finanšu resursus veido:

85.1. valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem;

85.2. pašu ieņēmumi:

85.2.1. ieņēmumi no maksas par studijām;

85.2.2. ieņēmumi no saimnieciskās darbības;

85.3. juridisko un fizisko personu ziedojumi un dāvinājumi ar norādītu mērķi vai bez tā;

85.4. citi normatīvajos aktos paredzētie finanšu līdzekļi.

86. Akadēmijas finanšu resursu struktūru un izmantošanu nosaka Akadēmijas Senāts, bet Akadēmijas finansiālās un saimnieciskās darbības atbilstību normatīvajiem aktiem katru gadu pārbauda neatkarīgs zvērināts revidents. Finanšu resursus, ko fiziskās un juridiskās personas piešķir atsevišķu mērķprogrammu un pasākumu finansēšanai, augstskola nodod tieši tai struktūrvienībai, fiziskajai vai juridiskajai personai, kas īsteno šo programmu vai pasākumu.

87. Akadēmija var veikt savam profilam atbilstošu saimniecisko darbību, kuras ienākumi ir ieskaitāmi Akadēmijas budžetā tās attīstībai.

V. AKADĒMIJAS SATVERSMES PIEŅEMŠANAS UN GROZĪJUMU IZDARĪŠANAS KĀRTĪBA

88. Akadēmijas Satversmi pieņem un tajā grozījumus izdara tikai Akadēmijas Satversmes sapulce.

89. Akadēmijas Satversme un tajā izdarītie grozījumi stājas spēkā pēc to apstiprināšanas Latvijas Republikas Saeimā.

VI. AKADĒMIJAS REORGANIZĀCIJA VAI LIKVIDĀCIJA

90. Lēmumu par Akadēmijas reorganizāciju vai likvidāciju pieņem Ministru kabinets pēc izglītības un zinātnes ministra vai kultūras ministra ierosinājuma. Ministru kabineta rīkojuma projektam par Akadēmijas reorganizāciju vai likvidāciju pievienojams Augstākās izglītības padomes atzinums. Ja Ministru kabineta rīkojuma projektu iesniedz kultūras ministrs, šis projekts ir jāaskaņo arī ar izglītības un zinātnes ministru.

91. Akadēmijas likvidācijas vai reorganizācijas gadījumā studējošajiem tiek nodrošināta iespēja turpināt studijas citā augstskolā.

192. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 15. maija sēdē nolēmusi piekrist deputāta **Jāņa Upenieka** saukšanai pie administratīvās atbildības par administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto pārkāpumu.

Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa

Rīgā 2014. gada 15. maijā